

MINISTERUL MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE AL REPUBLICII MOLDOVA

MINISTRY OF LABOR AND SOCIAL PROTECTION OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

str. Vasile Alecsandri 1, MD-2009, mun. Chișinău

Tel. +373 22 804.402, +373 22 804.496; e-mail: secretariat@social.gov.md web: <https://social.gov.md>

13 iunie nr.19/3114

La nr.18-69-6215 din 6.06.2024

MINISTERUL FINANTELOR

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Muncii și Protecției Sociale a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (**număr unic 502/MF/2024**) și reieșind din competența funcțională comunicăm susținerea proiectului cu următoarele modificări/completări:

1. În scopul asigurării conformității cu prevederile articolului 10 alineatul (6) din Legea securității și sănătății în muncă, se propune completarea proiectului la Articolul II punctul 8, articolul 24 cu un alineat nou (14¹) cu următorul cuprins:

- „(14¹) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de angajator pentru realizarea măsurilor de securitate și sănătate în muncă.”

2. Întru realizarea acțiunii prevăzute la punctul 420 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, care prevede „*adoptarea hotărârii Guvernului privind implementarea unui mecanism de vouchere pentru zilieri, în vederea creșterii protecției sociale a lucrătorilor ocazionali*”, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a inițiat procesul de ajustare a cadrului normativ prin elaborarea proiectului de lege cu privire la modificarea unor acte normative (activități necalificate cu caracter ocazional realizate de zilieri) și proiectului Hotărârii Guvernului cu privire la voucherele digitale în agricultură.

Astfel, în legislația din domeniul asigurărilor sociale urmează a fi definită noțiunea de „voucher” ca drept instrument nominal preplătit de achitare a impozitului pe venit, contribuțiilor de asigurări sociale și medicale pentru lucrătorii zilieri, achitate de către beneficiarii de lucrări din contul retribuției zilierului.

Prin intermediul voucherului urmează a fi achitate: impozitele pe venit convenite din retribuțiile achitate zilierilor, contribuțiile de asigurări sociale de stat pentru zilieri, contribuțiile de asigurări medicale de stat pentru zilieri și va fi realizată raportarea și evidența zilierilor angajați în activități agricole.

Sistemul de achitare a impozitelor pe venit și contribuțiilor de asigurări sociale și medicale prin intermediul voucherelor va fi obligatoriu.

Valoarea voucherului va reprezenta o sumă fixă, stabilită prin Legea nr. 22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri. Valoarea voucherului va fi indivizibilă, astfel încât un voucher va fi utilizat pentru o zi de lucru, indiferent de orele lucrate de lucrătorul zilier.

REPUBLICA MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	21 JUN. 2024
CODUL	A-1950
	1

Încasările obținute din procurarea voucherelor urmează a fi virate către bugetul de stat (60%) și către bugetul asigurărilor sociale de stat (40%).

Potențialul venit obținut în buget, în rezultatul procurării voucherelor ar fi după cum urmează:

- în anul 2024, pentru 6.687 zilieri - 20.061.000 lei;
- în anul 2025, pentru 8.024 zilieri – 24.072.000 lei;
- în anul 2026, pentru 9.261 zilieri – 28.083.000 lei.

Argumentare calcule:

În anul 2024, numărul zilierilor se estimează la 6.687 persoane (neschimbat față de anul 2023). Respectiv: 6687 zilieri x 120 zile x 25 lei = 20.061.000 lei (mai mult cu 395.049 lei decât în anul 2023).

În anul 2025, se estimează o creștere cu 20% a numărului de zilieri față de anul 2023. Respectiv: 8024 zilieri x 120 zile x 25 lei = 24.072.000 lei (mai mult cu 4,4 milioane lei decât în anul 2023).

În anul 2026, se estimează o creștere cu 40% a numărului de zilieri față de anul 2023. Respectiv: 9261 zilieri x 120 zile x 25 lei = 28.083.000 lei (mai mult cu 8,4 milioane lei decât în anul 2023).

În contextul celor expuse, pentru a asigura implementarea acțiunii sus-menționate, la Codul fiscal nr. 1163/1997, Titlul II „Impozit pe venit”, punctul a¹) al articolului 15 „Cotele de impozit” se propune a fi substituit cu următorul cuprins:

„a¹) pentru persoanele care exercită activități necalificate cu caracter ocazional (zilieri) – în mărime de 60% din valoarea voucherului, fără aplicarea scutiilor prevăzute la capitolul 4 din titlul II;”.

Secretar General

Digitally signed by Iacub Alexandru
Date: 2024.06.20 17:56:19 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Alexandru IACUB

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 21/2514 din 25.06.2024

La nr. 18-69-6215 din 06.06.2024

Ministerul Finanțelor

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Sănătății, la indicația Cancelariei de Stat, 18-69-6215 din 06.06.2024, a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (*număr unic 502/MF/2024*) și, conform competențelor funcționale, comunică următoarele.

La Art. II pct.40 - Codul fiscal nr.1163/1997:

Conform Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) orice produs din tutun dăunează sănătății și nu există niciun produs din tutun cu nivel de risc redus pentru sănătate. *Directiva Delegată (UE) 2022/2100 a Comisiei din 29 iunie 2022 de modificare a Directivei 2014/40/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește retragerea anumitor excepții care vizează produsele din tutun încălzit a inclus produsele din tutun încălzit (rezerve din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului) în reglementările pentru produsele din tutun convenționale, ca urmare a modificării substanțiale a circumstanțelor în ceea ce privește produsele din tutun încălzit (Raportul Comisiei privind stabilirea unei modificări substanțiale a circumstanțelor în ceea ce privește produsele din tutun încălzit în conformitate cu Directiva 2014/40/UE [COM(2022) 279 final).*

Conform art.6.1 și art.6.2 din Convenția-cadru a OMS privind controlul tutunului, ratificată prin Legea nr.124/2007, Republica Moldova și-a luat angajamentul de a stabili propriile politici de impozitare a produselor din tutun, în considerare cu obiectivele de sănătate publică, cu scopul de a reduce consumul de tutun. Majorarea impozitelor la produsele din tutun este metoda cea mai eficientă pentru reducerea consumului de tutun și salvarea de vieți omenești. Măsura de majorare a impozitelor la produsele din tutun este orientată mai mult la păturile vulnerabile, împiedicând inițierea fumatului de către tineri și ajutând persoanele cu venituri mici să renunțe la fumat. Impozitele majorate la tutun contribuie la creșterea veniturilor în bugetul de stat, chiar dacă se reduce consumul de tutun. Veniturile în creștere din impozitarea produselor din tutun pot asigura Guvernului fonduri pentru controlul tutunului, provocând reducerea în continuare a consumului de tutun și salvarea unui număr mai mare de vieți omenești.

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 818; e-mail: secretariat@ms.gov.md
www.ms.gov.md

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	ATA
DATA	27. IUN. 2024
CODUL	H-1987

La Dialogul Internațional de nivel înalt despre o finanțare sustenabilă pentru maladiile noncomunicabile și sănătății mintale, care s-a desfășurat recent, 20-21 iunie 2024 în Washington, SUA organizat de Banca Mondială și OMS pentru ministerele finanțelor și sănătății din lume, au fost discutate subiectele legate de povara bolilor noncomunicabile asupra bugetelor, unul din subiecte fiind finanțarea sistemului de sănătate, dar și aplicării accizelor. În multe țări resursele acumulate de buget din aplicarea accizelor pe alcool și tutun se duc în sistemul de sănătate pentru a acoperi costurile serviciilor medicale crescute în urma poverii bolilor cronice, inclusiv consecințele ale fumatului.

Investițiile în sănătate pot crea beneficii majore, de exemplu investiția de 18 miliarde USD pe an în toate țările cu venituri mici și medii pentru bolile netransmisibile ar genera beneficii economice nete egale cu 2,7 trilioane de USD și ar preveni sau întârzia 39 milioane de decese în următorii 7 ani. Multe din aceste investiții pot fi realizate din creșterea accizelor la tutun și alcool.

Majoritatea țărilor nu fac progrese suficiente în ceea ce privește abordarea principalilor factori de risc comportamentali și de mediu pentru bolile netransmisibile, iar mediu de risc pare să se înrăutățească în general. Colaborarea intersectorială între Ministerul Finanțelor și Ministerul Sănătății în multe țări este de obicei limitată, și în unele cazuri, este chiar contradictorie, se spune într-un raport al Băncii Mondiale, deoarece aceste ministere susțin industria tutunului și alcoolului, finanțând în același timp tratamentul bolilor legate de alcool și tutun. Chiar și atunci când accizele pe tutun, alcool și băuturi îndulcite cu zahăr au devenit lege, punerea lor în aplicare este împiedicată de mulți factori.

Astfel, în contextul celor subliniate mai sus, micșorarea cotei accizelor pentru rezerve din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului subminează eforturile Guvernului atât pentru reducerea cererii de tutun, cât și pentru scăderea prevalenței fumatului. De asemenea, diferențierea cotelor accizelor pentru produsele din tutun convenționale (țigăretele) și pentru produsele din tutun încălzit (rezerve din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului) creează falsa impresie că produsele din tutun la care se stabilesc cote mai mici a accizelor ar putea fi mai puțin dăunătoare, ceea ce este un fals. Exemplul cel mai flagrant de înșelăciune a consumatorilor a fost promovarea țigaretelor „light” și „cu conținut redus de gudron”. Timp de decenii, industria tutunului în mod intenționat a înșelat guvernele, profesioniștii din sănătate și consumatorii produselor sale. Companiile de tutun au propagat cu succes mitul că țigările „light” emană mai puțin gudron și nicotină și din acest motiv ele sunt mai puțin nocive decât țigările obișnuite.

În prezent, după decenii de la apariția acestui tip de țigări, a devenit evident că țigările „ușoare” („cu conținut redus de gudron”) nu sunt mai puțin nocive decât țigările obișnuite și nu reduc riscurile pentru sănătatea fumătorilor. Menționăm că, produsele din tutun încălzit, chiar dacă în procesul de utilizare nu implică un proces de combustie, emană atât nicotină cât și gudron, monoxid de carbon și alte substanțe chimice care dăunează sănătății.

Industria tutunului împiedică, la orice pas, încercările de majorare a accizelor, în interesul comercial al acesteia, pentru a face produsele din tutun mai accesibile, în special tinerilor, care să devină „clienți pe viață”, inclusiv pentru a seduce ex-fumătorii să înceapă să fumeze din nou.

În același timp, în Sinteza rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative ce vizează politica fiscală și vamală pe anul 2025, se constată că propunerea de micșorare a cotei accizelor pentru rezerve din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului a venit de la Philip Morris Sales & Marketing SRL (pagina 132 din Sinteza). În acest sens, semnalăm despre încălcarea art.28 din Legea nr.278/2007 privind controlul tutunului, care interzice acceptarea de către autoritățile administrației publice centrale locale a propunerilor pentru elaborarea politicilor publice de control al tutunului.

Menționăm că, în conformitate cu art. 6 din Convenția-cadru a OMS privind controlul tutunului, măsurile legate de preț și taxe pentru reducerea cererii de tutun, sunt cele mai eficiente politici publice de control al tutunului pentru atingerea obiectivelor de sănătate publică menite să reducă consumul de tutun.

În contextul celor menționate mai sus, **Ministerul Sănătății nu susține modificările propuse** la art. II, pct.40 din proiect, prin care au fost micșorate cotele accizelor cu 72,52 lei pentru anul 2025 și cu 79,78 lei pentru anul 2026, pentru 1000 rezerve din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului. Astfel, poziția tarifară din Anexa nr.1 „Mărfurile supuse accizelor”, titlul IV „ACCIZELE” se va exclude din proiect:

ex. 2404	Rezerve din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului	1000 bucăți	1318,62 lei	1377,96 lei	1515,75 lei
-------------	---	----------------	----------------	----------------	----------------

Totodată, **propunem majorarea cotei accizelor pentru anul 2025 și 2026**, pentru toate pozițiile tarifare din Anexa nr.1 „Mărfurile supuse accizelor”, titlul IV „ACCIZELE” (240210000, 240220, 240290000, 2403, ex. 240319, ex. 2404, ex. 2404, 240412000), în conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova în art.55 din *Acordul de asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și comunitatea europeană a energiei atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte*, care prevede apropierea treptată a ratelor accizelor la produse din tutun, în măsura posibilului, ținând seama de constrângerile contextului regional, inclusiv printr-un dialog la nivel regional și în conformitate cu Convenția-cadru a OMS privind controlul tutunului, încheiată la Geneva la 21 mai 2003.

În același timp, în contextul politicilor mondiale, care confirmă că, investiția în sănătate aduc beneficii mari economiei țărilor, Ministerul Sănătății **propune redirecționarea surselor din aplicarea accizelor în bugetul sistemului de sănătate.**

În contextul propunerilor din proiect de la **art.II, pct.34** privind modificarea prevederilor art.103 din Codul fiscal, apare necesitatea abrogării și a literei a) de la alin.(15), art. 24 al Legii nr.1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal - "Se scutesc de plata impozitului: a) atelierele curative de producție (de muncă) de pe lângă spitalele de psihiatrie ale Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, în care muncesc persoane handicapate". Această propunere rezultă și din considerentul că, în subordinea Ministerului Sănătății nu mai activează nici un atelier curativ de producție (de muncă) de pe lângă spitalele de psihiatrie.

Astfel, se propune de a completa proiectul cu următorul articol în următoarea redacție:

„Art.XIII - Litera a) de la alin.(15), art. 24 al Legii nr.1164/1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal se abrogă”.

Totodată, intervenim cu propunerea de a completa proiectul cu următorul articol în următoarea redacție:

„Art.XIV - La articolul 43, alineatul (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 223-230, art. 519), cu modificările ulterioare, după textul „autoritățile administrației publice locale” se introduce textul „/autoritățile administrației publice centrale” ”.

Propunerea înaintată la proiect are ca scop acordarea posibilităților autorităților administrației publice centrale de a stabili mărimea tarifelor la servicii și Nomenclatorul lucrărilor și serviciilor contra plată efectuate și/sau prestate de către autoritățile/instituțiile bugetare, fiind în așa mod diminuate reglementările atribuite Guvernului, conform indicațiilor din cadrul ședinței de lucru a membrilor Guvernului din 09.01.2024 (proces verbal nr.1).

Ministru

Digitally signed by Nemerenco Ala
Date: 2024.06.26 17:55:36 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ala NEMERENCO

ex. M.Zadniru,
tel: 022 26 88 12

str. Vasile Alecsandri 2, MD-2009, mun. Chișinău
Tel. +373 22 268 818; e-mail: secretariat@ms.gov.md
www.ms.gov.md

Ministerul Energiei
al Republicii Moldova

Nr. 10-1678 din 20 iunie 2024

Ministerul Finanțelor

E-mail: cancelaria@mf.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**

E-mail: cancelaria@gov.md

Ministerul Energiei a examinat demersul nr. 18-69-6215 din 6 iunie 2024, cu privire la avizarea *proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (număr unic 502/MF/2024), autor – Ministerul Finanțelor și comunică următoarele.*

La proiectul de lege:

I. La art. II, propunem completarea cu noi puncte după cum urmează:

1. Art. 96 lit. b) se completează cu următorul conținut: „-8% la mărfurile, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare 8415 81 000 – Cu dispozitiv de răcire și supapă pentru inversarea ciclului termic (pompe de căldură reversibile), 8418 61 000 - Pompe de căldură, altele decât cele pentru mașinile și aparatele pentru condiționarea aerului de la poziția 8415, 8504 40 820 – redresoare, 8504 40 840 – onduloare (invertoare) de o putere maximum 7,5 kVA, 8504 40 880 onduloare (invertoare) de o putere de peste 7,5 kVA.”.

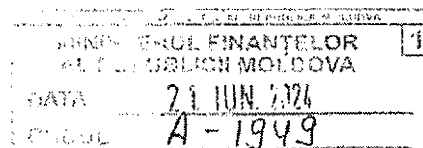
În conformitate cu țințele de decarbonizare, Republica Moldova, ca parte a Comunității Energetice și-a asumat ținte ambițioase de decarbonizare până în anul 2030, inclusiv o pondere de cel puțin 27% a consumului de energie din surse regenerabile. Reducerea taxei TVA pentru pompele de căldură ar susține această tranziție către surse de energie mai curate, contribuind astfel la îndeplinirea acestor obiective.

Stimularea Pieței Noi: Reducerea taxei TVA la 8% pentru pompele de căldură ar crea un stimulent puternic pentru dezvoltarea unei piețe noi în Republica Moldova. Acest lucru ar avea un impact favorabil asupra mediului, deoarece pompele de căldură sunt o alternativă ecologică la sistemele tradiționale de încălzire, contribuind la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Paritate fiscală cu combustibilii fosili: Observăm că TVA-ul redus la 8% este aplicat gazelor naturale și gazelor lichefiate, ambele fiind combustibili fosili. Prin aplicarea aceleiași rate reduse pentru pompele de căldură, se creează o paritate fiscală, încurajând astfel trecerea la tehnologii mai prietenoase cu mediul.

Pompele de căldură oferă o alternativă eficientă și ecologică la centralele termice pe gaz și cazanele pe lemne. Reducerea taxei TVA ar încuraja adoptarea acestor tehnologii, contribuind la diversificarea mix-ului energetic și reducând dependența de sursele tradiționale și poluante.

Conform proiectului Foii de parcurs privind finanțarea durabilă, pentru anii 2024-2028, elaborată de către Banca Națională a Moldovei, potrivit Diagnosticului de țară privind sectorul privat (CPSD 2023), au fost identificate trei sectoare (dependența energetică, schimbărilor climatice și a producției durabile, creșterea exporturilor) ca domenii ale economiei în care sectorul privat poate contribui la creșterea productivității și la diversificarea economică și la promovarea unei căi de dezvoltare mai ecologice.

Alinieri cu tendințele internaționale: Practica internațională arată că guvernele devin pro active în promovarea sustenabilității și implementează strategii pentru atingerea neutralității în ceea ce privește emisiile de carbon. Reducerea taxei TVA pentru pompele de căldură ar reflecta angajamentul Republicii Moldova față de aceste tendințe globale și ar demonstra liderilor de piață importanța tranziției către tehnologii mai verzi.

2. Art. 117¹ se va completa cu alin. (16) după cum urmează: *„La livrarea energiei electrice de echilibrare, semnătura și aplicarea ștampilei beneficiarului pe exemplarul facturii fiscale a furnizorului, în baza cărora sunt înregistrate veniturile, nu este obligatorie”*.

Modificarea este necesară în contextul în care din cauza necesității aplicării semnăturii și ștampilei de către beneficiarul facturii fiscale este tergiversată încasarea plăților de către ÎS „Moldelectrica” pentru prestarea serviciului de echilibrare, ceea ce în lanț creează dificultăți în onorarea angajamentelor financiare de către ÎS „Moldelectrica” către prestatorii de servicii de echilibrare.

3. Art. 124 se completează cu alin. (11³) cu următorul cuprins: *„se scutesc de accize amestecurile de alcool etilic utilizate ca materii prime la producerea de biocombustibili pentru autovehicule (sub poziția tarifară 2207 20 din Nomenclatura combinată a mărfurilor).”*

Necesitatea acestei intervenții rezultă inclusiv din prevederile art. 6 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile. Această lege stabilește ca obiectiv al politicii statului creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în transporturi până în anul 2030. În conformitate cu proiectul Planului național integrat privind energia și clima, această țintă este de 9%. Suplimentar, informăm că, în conformitate cu art. 27 alin (1) lit. b) din Directiva 92/83/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind armonizarea structurilor accizelor la alcool și băuturi alcoolice (Directivă obligatorie de transpus conform Acordului de Asociere RM - UE), statele membre scutesc de accize alcoolul etilic dacă este denaturat, în conformitate cu cerințele oricărui stat membru, și utilizat în prelucrarea oricărui produs, cu excepția celor destinate consumului uman. Menționăm că această scutire va contribui la stimularea apariției unei piețe noi și la asigurarea unei concurențe reale între combustibilii fosili și energia din surse regenerabile.

II. La art. IX pct. 20 propunem completarea cu pct.15) după cum urmează:

„a) importul acumulatorilor electrice de la poziția tarifară 850730 -8507 80 (nichel-cadmium, nichel fier, ioni de litiu, etc)” destinate instalării de către consumatorii casnici pentru stocarea energiei produse din surse regenerabile;

b) Importul instalațiilor de încărcare a acumulatorilor mașinilor electrice de la poziția tarifară nr. 8504 40.”

O astfel de modificare ar contribui semnificativ la reducerea consumului de combustibil la nivel național. Reducerea numărului de mașini cu ardere internă în orașele mari ar avea un impact major asupra poluării sonore și a aerului, diminuând astfel efectele negative asupra mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră. De asemenea, ar facilita îndeplinirea obiectivelor stabilite la nivel național conform Planului Național Integrat privind Energia și Clima 2025-2030, care prevede creșterea ponderii consumului de energie electrică în sectorul transporturilor cu 4%. Eliminarea taxelor vamale pentru importul echipamentelor destinate instalării de către consumatorii casnici pentru stocarea energiei produse din surse regenerabile, ar sprijini dezvoltarea infrastructurii necesare pentru adoptarea surselor de energie verde, în același timp dezvoltarea infrastructurii publice și private necesare pentru instalarea acestor echipamente, ar permite populației să instaleze acumulatori pentru stocarea energiei produse din surse regenerabile, reducând astfel considerabil costurile de încărcare a vehiculelor electrice.

Suplimentar, la proiectul de Lege, la Art. XII se propune completarea excepției menționate la Art. II, după textul „punctul 6) ce vizează completarea articolului 20 cu litera z²¹)” completarea cu textul *„punctul 31 ce vizează completarea articolului 95, alineatul (2) cu litera i)”*

Astfel, concretizarea tratamentului fiscal al veniturilor/costurilor suplimentare din echilibrarea pe piața angro a energiei electrice este importantă, ținând cont că Regulile pieței energiei electrice,

aprobate prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 283/2020 au început să fie aplicate efectiv cu 01 iunie 2022, punerea în aplicare odată cu publicarea respectivelor modificări este binevenită și oportună.

Secretar de Stat

Constantin BOROSAN

Digitally signed by Borosan Constantin
Date: 2024.06.20 18:22:08 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Alexandr Fominov E-mail: alexandr.fominov@energie.gov.md

Piața Marii Adunări Naționale 1, Casa Guvernului, Chișinău, MD-2012,
E-mail: secretariat@energie.gov.md Web: www.energie.gov.md

**MINISTERUL CULTURII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2012 str. Nicolae Iorga nr.21
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

**MINISTRY OF CULTURE
OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012 str. Nicolae Iorga nr.21
e-mail: cancelaria@mc.gov.md
web: www.mc.gov.md

Nr. 05-09/1953 din 19.06.2024
La nr. 18-69-6215 din 06.06.2024

Ministerul Finanțelor
Copie: Cancelaria de Stat

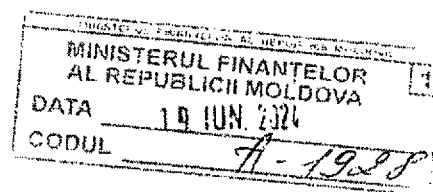
Ministerul Culturii a examinat proiectul de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (număr unic 502/MF/2024)*, și, în limitele competențelor funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri.

Secretar de Stat

Digitally signed by Chistol Andrei
Date: 2024.06.19 10:13:53 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Andrei CHISTOL

Ex. Snejana Crucerescu
Tel.: 022 823 802

MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

șoseaua Hîncești, 84, MD-2021, mun. Chișinău
Tel. +373 22 25-20-70; Fax. +373 25-22-93
e-mail: cancelariama@army.gov.md; web: www.army.md

Nr. 11/893 din 19.06.2024

La nr. 18-69-6215 din 06.06.2024

Ministerul Finanțelor

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Apărării a examinat proiectul de hotărâre *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (nr. unic 502/MF/2024)*, și în limita competențelor funcționale comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.

Secretar de stat

Digitally signed by Plop Sergiu
Date: 2024.06.19 12:33:29 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu PLOP

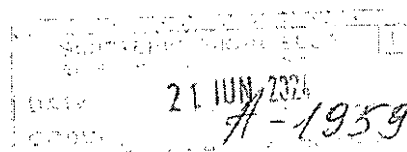
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		1
DATA	19 JUN 2024	
CODUL	A-19613	

Ex.: Ion Negruvodă
Tel.: 022 25 22 04
e-mail: ion.negruvoda@army.md

Ministerul Infrastructurii
și Dezvoltării Regionale
al Republicii Moldova

Nr.21/1-3331 din 21.06.2024
La nr.18-69-6215 din 06.06.2024

Ministerul Finanțelor
cancelaria@mf.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Ca urmare a examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (număr unic 502/MF/2024), în limitele competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

La Art.IX din proiectul legii, ce vizează amendarea Codului Vamal nr.95/2021, în partea ce ține de modificările operate la art.295 (pct.22 din proiect), constatăm necesitatea completării (în final) a alin.(1), cu cuvintele „apă potabilă”, fapt pentru care solicităm suportul Ministerului Finanțelor în acest exercițiu de definitivare a măsurilor de politică fiscală și vamală.

Acestui scop, menționăm faptul că, Guvernele Republicii Moldova și României prin Acordul privind reglementarea construirii unor apeducte, semnat la Chișinău, la 20 mai 2021, modificat prin Protocolul de amendare, semnat la Iași, la 10 noiembrie 2022 (în continuare – Protocol de amendare), ratificate de către Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr.326/2022, au convenit construcția unor apeducte cu subtraversarea râului Prut.

Amplasamentele a două apeducte: 1) între localitățile Măcărești (România) – Măcărești (Republica Moldova) și 2) între localitățile Sculeni (România) – Sculeni (Republica Moldova), au fost aprobate de către Comisia hidrotehnică interguvernamentală pentru aplicarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind cooperarea pentru protecția și utilizarea durabilă a apelor Prutului și Dunării, semnat la Chișinău la 28 iunie 2010, prin Protocolul celei de-a doua sesiuni extraordinare a Comisiei hidrotehnice interguvernamentale, convenit la 1 august 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.184/2024. Respectiv, prin aceste două apeducte urmează a fi furnizată apă potabilă în două regiuni din Republica Moldova.

Prin urmare, condițiile descrise *supra* determină necesitatea completării listei exhaustive a mărfurilor prevăzute la art.295 alin.(1) din Codul vamal (energia electrică, gazul și petrolul) care pot fi transportate prin instalație de transport fixă.

Secretar general

Digitally signed by Țurcanu Angela
Date: 2024.06.21 12:33:15 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Angela ȚURCANU

ex.: Silvia Muntean (tel.: 022250672; e-mail: silvia.muntean@mldr.gov.md)

Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova

MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Ministry of Education and Research of
the Republic of Moldova

MD-2033, Chișinău, 1, Piața Marii Adunări Naționale
+373 (0) 22 25 01 34 +373 (0) 22 23 35 60

Nr. 0812-07B-457 din 11.06.2024

La nr. 18-69-6215 din 06.06.2024

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	12. IUN 2024
CODUL	A-1863

Ministerul Finanțelor

Copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Educației și Cercetării a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează politica fiscală și vamală (număr unic 502/MF/2024), și comunică următoarele.

Se propune completarea la articolul 15²: alin.(3) se introduce litera c) cu următorul cuprins: „c) instituțiile publice de învățământ preșcolar, instituțiile publice de învățământ general și instituțiile publice de învățământ profesional tehnic, în scopul desfășurării activității de dezvoltare a bazei materiale a instituțiilor de învățământ, educație și instruire a copiilor, elevilor și a altor activități conexe, conform prevederilor Codului educației al Republicii Moldova nr.152/2014.”

La alin.(4) de introdus enunțul cu următorul cuprins: „Pentru beneficiarii prevăzuți la alin.(3) lit .c), listu urmează a fi stabilită după coordonarea acesteia cu Ministerul Educației și Cercetării.”.

Totodată, în conformitate cu prevederile Legii nr. 307/2012 „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, Codul Fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 a fost completat cu Articolul 51³ cu următorul conținut: „Instituțiile de învățământ se scutesc de impozitul pe venit obținut din livrarea serviciilor, mărfurilor legate de procesul instructiv de producție și educativ cu condiția alocării mijloacelor obținute din livrarea acestor servicii, mărfuri în scopuri de instruire generală”. Ulterior, prin Legea nr. 71/2015 „Pentru modificarea și completarea unor acte legislative”, Articolul 51³ din Codul Fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 a fost modificat și prevede următoarele: „Instituțiile de învățământ publice, prin derogare de la art. 51, și instituțiile de învățământ private se scutesc de impozitul pe venit obținut din desfășurarea nemijlocită a procesului de învățământ conform Codului Educației”

Reieșind din prevederile actelor legislative menționate, instituțiile de învățământ publice, atât instituțiile de învățământ superior de stat (universități, academii), precum și cele de învățământ profesional-tehnic (școli profesionale, centre de excelență, colegii) sunt obligate să achite impozit pe venit din sursele de finanțare ale învățământului, prevăzute de Codul Educației la art. 143, alin. (6), excepție fiind cele provenite nemijlocit din procesul de învățământ.

Odată cu punerea în aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 983/2012 și Hotărârii Guvernului nr. 343/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de finanțare bugetară a instituțiilor publice de învățământ superior, instituțiile de învățământ superior de stat activează în condiții de autonomie financiară, iar conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1077/2016 și instituțiile publice de învățământ profesional-tehnic, funcționează în regim de autogestiuune financiar-economică, începând cu 1 ianuarie 2019. Astfel instituțiile de învățământ publice care activează în condiții de autonomie financiară oferă programe de instruire atât de învățământ superior, cât și pe filiera învățământului profesional-tehnic. Astfel, conform prevederilor actelor normative enunțate mai sus și ale Hotărârii Guvernului nr. 872/2015 cu privire la lucrările și serviciile contra plată, mărirea tarifelor la servicii, modul de formare și utilizare a veniturilor colectate de către autoritățile/instituțiile subordonate Ministerului Educației și Cercetării, care reglementează activitatea instituțiilor publice de învățământ, mijloacele financiare obținute pentru serviciile prestate/lucrările executate în rezultatul activității subdiviziunilor universitare nu sunt repartizate sub formă de dividende, ci sunt direcționate în mod prioritar pentru acoperirea cheltuielilor aferente prestării serviciilor educaționale, executării lucrărilor și altor cheltuieli, exclusiv pentru

dezvoltarea instituției (îmbunătățirea bazei tehnico-materiale, întreținerea căminelor studențești etc.).

Modificările operate la Codul Fiscal în conformitate cu prevederile Legilor menționate anterior, se referă și la Articolul 112 „Înregistrarea subiectului impozabil”, care prevede următoarele: „Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția autorităților publice, instituțiilor publice, specificate la art.51, exclusiv instituțiilor de învățământ publice, instituțiilor medico-sanitare publice și private, specificate la art. 51¹, și deținătorilor patentei de întreprinzător, este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. dacă el, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive a efectuat livrări de mărfuri, servicii în sumă ce depășește 1,2 mln lei, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art. 95 alin. (2). Subiectul este obligat să înștiințeze oficial Serviciul Fiscal de Stat, completând formularul respectiv, și să se înregistreze nu mai târziu de ultima zi a lunii în care a avut loc depășirea. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a avut loc depășirea”.

Modificarea/revizuirea articolului 51³ din Codului Fiscal este determinat de necesitatea diversificării surselor de venituri obținute de către instituțiile de învățământ publice din alte surse în afară de finanțare din bugetul de stat, sporirea nivelului de autonomie financiară, precum și de diversificare activităților generatoare de venituri.

Astfel, se propune expunerea pct. 19 din proiectul de lege menționat în următoarea redacție „Articolul 51³. *Instituțiile de învățământ publice, prin derogare de la art. 51, se scutesc de impozitul pe venit obținut din desfășurarea procesului de învățământ conform Codului Educației, din livrarea serviciilor și mărfurilor precum și a procesului instructiv și educativ de producție.*”

Scutirea instituțiilor de învățământ publice de impozitul pe venit obținut din livrarea serviciilor, mărfurilor legate de desfășurarea nemijlocită a procesului de învățământ conform Codului educației, precum și a procesului instructiv de producție și educativ, este necesară deoarece mijloacele obținute din livrarea acestor servicii, mărfuri sunt alocate nemijlocit în scopuri de instruire generală, consolidarea bazei tehnico-materială, crearea condițiilor de trai pentru beneficiari, etc., precum și pentru acoperirea unor cheltuieli, care nu pot fi acoperite din taxele de instruire. Totodată, prin scutirea instituțiilor de învățământ publice de impozitul pe venit de la sursa de plată, atrage după sine și eliberarea acestora de obligativitatea de înregistrare ca contribuabil al T.V.A.

Suplimentar, la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale) în Anexa nr.1, punctul 1.1., coloana a doua „Tarifele și baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii”, la ambele aliniate, după cuvintele „învățământ superior” de introdus cuvintele „și profesional tehnic”.

Propunerea de mai sus este ca urmare a asigurării echității activității instituțiilor de învățământ profesional tehnic care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică.

Cu atât mai mult, instituțiile de învățământ profesional tehnic asigură pregătirea necesarului de forță de muncă pentru economia națională și contribuie la dezvoltarea economică a țării.

Ministru

Dan PERCIUN

Nr.09-1923 din 19.06.2024

Ministerul Finanțelor
cancelaria@mf.gov.md

Copie: Căcelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Cu referire la demersul Cancelarie de Stat cu nr.18-69-6215 din 06.06.2024 ce vizează examinarea proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (**număr unic 502/MF/2024**), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

1. **La Art. I - Articolul 10 punctul 5¹** din Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi (publicată în Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.33), cu modificările ulterioare, va avea următorul cuprins: „51. Nerespectarea prevederilor art.7¹ se sancționează cu amendă de 4000-6000 lei pentru fiecare caz. În cazul în care agentul economic nu s-a conformat prevederilor art. 7¹ în termen de 30 de zile de la data aplicării amenzii, i se va aplica o amendă în mărime de 16000-18000 lei. Controlul și aplicarea sancțiunilor se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat.”. Considerăm că, sancțiunile trebuie să fie proporționale cu gravitatea faptei și să nu fie excesive iar aplicarea unei amenzi de până la 18000 lei în cazul nerespectării repetate a obligațiilor prevăzute la art. 7¹ pare a fi disproporționată și este pasibilă contestării în baza principiilor de proporționalitate și nediscriminare din legislația administrativă.

2. **La Art. II, pct. 2** susținem completarea articolului 5 Codul fiscal nr.1163/1997 cu punctul 47 cu următorul cuprins: „Stock options plan” - un program inițiat în cadrul unei persoane juridice, aprobat de către adunarea generală a asociaților/acționarilor prin care se acordă 3 angajaților rezidenți și administratorilor rezidenți acesteia, dreptul de a achiziționa la un preț preferențial sau de a primi cu titlu gratuit un număr determinat de titluri de participare, emise de entitatea respectivă, dar nu mai mult de 25% din capitalul social, în raport cu toți participanții la program. Pentru calificarea unui program ca fiind stock option plan, programul respectiv trebuie să cuprindă o perioadă minimă de 3 ani între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestuia (achiziționării/primirii titlurilor de participare)”. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării consideră că programul „Stock option plan” va fi binevenit și atractiv agenților economici, în special societăților pe acțiuni.

3. **La Art. II, pct. 40** sugerăm modificarea modului actual de aplicare a accizelor pentru rezervele din tutun destinate dispozitivelor de încălzire a tutunului, prin schimbarea bazei de impozitare de la unitatea de măsură de 1000 de unități la

unitatea de măsură kilogram. Această modificare va contribui semnificativ la armonizarea politicilor fiscale ale Republicii Moldova cu cele 27 state ale Uniunii Europene, inclusiv prin alinierea la cerințele Directivei 2011/64/UE referitoare la structura și nivelurile accizelor aplicate tutunului prelucrat.

În plus, dorim să vă informăm că, în urma analizei practicilor din statele membre ale Uniunii Europene (cum ar fi România, Spania, Italia, Polonia, Cehia etc.) și ale statelor candidate (Macedonia de Nord, Albania, Muntenegru, Bosnia și Herțegovina), privind aplicarea accizelor pentru rezervele din tutun destinate dispozitivelor de încălzire a tutunului, s-a concluzionat că acciza se aplică la nivelul de kilogram.

4. **La Art. VII - Articolul 31¹ din Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.127-130 art.548) cu modificările ulterioare, se abrogă.** Abrogarea articolului 31¹ din Legea privind societățile cu răspundere limitată nu se susține. Capitalul de stimulare ca instrument de atragere și reținere a angajaților în câmpul muncii și economia formală - este în vigoare din luna octombrie 2023. Ca urmare autoritățile publice (atât MF cât și MDED) nu dispun de date statistice privind acest instrument, ce nu permite o analiză ex ante, obligatorie conform Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, care să constate existența problemelor, să justifice și să fundamenteze necesitatea renunțării la o reformă recent aprobată. Dacă vor fi identificate abuzuri, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va propune și va susține în politica bugetar-fiscală pentru anul 2026 stabilirea în articolul 31¹ din Legea nr.135/2007 unui plafon maxim care să limiteze partea de profit net ce poate fi atribuită la capitalul de stimulare.

5. **La Art. II** propunem completarea ce vizează modificarea în Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997 a art.103 alin.(1) pct.13) în următoarea redacție: „13) serviciile poștale; serviciile de tipărire a mărcilor poștale; serviciile de distribuire a pensiilor, subvențiilor și indemnizațiilor;”.

Propunerea în cauză de scutire de T.V.A. a serviciilor poștale reiese din angajamentele Republicii Moldova din Acordul de asociere RM-UE de a transpune în legislația națională prevederile Directivei poștale a UE nr.97/67/CE din 15 decembrie 1997, prin care Statele membre adoptă măsuri pentru a asigura că tarifele pentru aceste servicii sunt conforme cu principiul: prețurile din prestarea serviciilor trebuie să fie accesibile și trebuie să fie la un nivel la care toți utilizatorii au acces la serviciile furnizate. Serviciile poștale sunt servicii de interes economic general și sunt îndreptate către toți cetățenii Republicii Moldova.

Mărcile poștale, fiind însemne ale statului utilizate pentru plata serviciilor poștale, constituie imprimare de valoare emise exclusiv sub autoritatea statului. Serviciile de tipărire a mărcilor poștale urmează a fi scutite de T.V.A., în caz contrar, tarifele de furnizare a serviciilor poștale vor fi majorate cu 20% din suma serviciilor de tipărire. Aceasta majorare va fi în discordanță cu angajamentele asumate de RM prin Acordului de asociere, dar și cu prevederile Legii comunicațiilor poștale nr.36/2016.

Serviciile de distribuire a pensiilor, subvențiilor și indemnizațiilor sunt servicii de plată și trebuie să fie evidențiate aparte.

6. Se propune modificarea Legii nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193–197, art.661), cu modificările ulterioare, prin *includerea în lista prestatorilor de servicii de plată a posesorului serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay)*, după cum urmează:

Art. I. – Legea nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.193–197, art.661), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1) articolul 5 alineatul (1) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) Posesorul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay), desemnat de către Guvern (în continuare – posesorul serviciului MPay).”

2) articolul 7 se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) Posesorul serviciului MPay, are dreptul de a presta serviciile de plată prevăzute la art. 4 alin. (1) pct. 8):

1) pentru încasarea plăților în favoarea:

a) autorităților publice, instituțiilor publice și întreprinderilor municipale;

b) persoanelor juridice de drept privat care, în conformitate cu prevederile Legii nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice și în limita competențelor delegate în conformitate cu actele normative, prestează servicii publice;

c) furnizorilor de servicii poștale pentru serviciile prestate prin intermediul serviciului guvernamental de livrare (MDelivery);

d) reprezentanților profesiilor juridice licențiați de Ministerul Justiției;

e) organizatorului jocurilor de noroc care constituie monopol de stat;

2) pentru restituirea plăților încasate în conformitate cu lit. a);

3) pentru distribuirea plăților de către autoritățile publice și structurile organizaționale din sfera lor de competență în care acestea exercită calitatea de fondator.”;

3) la articolul 93 alineatul (4) după cuvintele „Trezoreria de Stat” se introduc cuvintele „și posesorul serviciului MPay”.

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la 01 februarie 2025.

(2) Guvernul, în termen de 2 luni de la data publicării prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.

Argumentare:

În scopul transpunerii Directivei (UE) 2015/2366 a Parlamentului European și a Consiliului din 25 noiembrie 2015 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 209/2022 pentru modificarea unor acte normative, care vizează o serie de modificări a legislației din domeniul financiar-bancar, inclusiv a Legii nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și monedă electronică. Printre modificările operate este și suplinirea listei activităților ce intră sub incidența Legii nr.114/2012 cu serviciile de inițiere a plății, precum și necesitatea de notificare a Băncii Naționale a Moldovei cu privire la inițierea/desfășurarea activităților de prestare a serviciilor de plată ce cad sub incidența legii. Astfel, ținând cont de faptul că la momentul actual serviciile de inițiere a plăților nu cad sub incidența legii și implicit prestatorii unor asemenea servicii nu sunt reglementați de Legea nr.114/2012, nu există obligația de obținere a licenței pentru prestarea serviciilor respective. Unul dintre prestatorii de servicii de

inițiere a plăților este și Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (în continuare - AGE) care este posesorul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay) (în continuare – serviciul MPay). Totuși, după intrarea în vigoare a modificărilor menționate, AGE nu va putea continua prestarea serviciilor respective și ținând cont de statutul său, de instituție publică, va fi în imposibilitatea de a obține licența pentru prestarea serviciilor de plată. Conform art. 9 alin. (1) din Legea nr.114/2012, „societatea de plată poate fi constituită sub formă de organizare juridică de societate pe acțiuni sau de societate cu răspundere limitată”.

În acest sens este de menționat că în interacțiunea cu cetățenii și agenții economici, Guvernul are drept obiectiv de bază oferirea unui mecanism eficient de achitare a plăților (obligațiilor) față de bugetul public național, precum și de distribuire de plăți de la bugetul public național.

În vederea realizării acestui obiectiv, în anul 2013 a fost implementat serviciul MPay în cadrul programului de e-Transformare a guvernării, finanțat de Banca Mondială.

Totodată, prin aprobarea Hotărârii Guvernului nr.712/2020 cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay) a început o nouă etapă în dezvoltarea mecanismului de încasare a plăților precum și implementat pentru prima oară mecanismul de distribuire a plăților.

Serviciul MPay este destinat pentru a oferi persoanelor fizice și persoanelor juridice de drept public și de drept privat un mecanism de efectuare a plăților în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor, precum și de distribuire a plăților de la bugetele componente ale bugetului public național și de restituire a plăților din CUT și din conturile instituțiilor publice la autogestiune către persoanele fizice. Suplimentar, mecanismul implementat în cadrul serviciului MPay oferă comoditate și eficacitate în partea ce ține de stabilirea raporturilor juridice. Astfel, cetățeanul având acces la multitudinea opțiunilor de plată oferite de prestatorii de servicii de plată, iar prestatorii de servicii cu plată la rândul său nu au necesitatea de a semna numeroase contracte, acest lucru fiind realizat de către AGE.

Astfel, din perspectiva încasării plăților la bugetul public național, în prezent serviciul MPay este utilizat în calitate de mecanism unic de achitare a serviciilor publice, impozitelor, taxelor, amenzilor, majorărilor de întârziere (penalităților) și altor plăți la bugetul public național și permite cetățenilor și agenților economici să efectueze plăți prin orice metodă de plată legal disponibilă.

Conform statisticii înregistrate pentru anul 2022, prin serviciul MPay s-au încasat 6,4 milioane de plăți în valoare de 4 miliarde lei.

În anul 2020 serviciul MPay a fost dezvoltat pentru a asigura distribuirea plăților de la bugetul public național către cetățeni. În acest sens, beneficiarii plăților de la bugetul public național au astăzi libertatea și comoditatea de a alege serviciile oricărui prestator de servicii de plată conectat la serviciul MPay, precum și de a utiliza orice instrumente de plată legal disponibile.

AGE în calitate de posesor al serviciului MPay a preluat funcția tehnică de distribuire a prestațiilor sociale de la Casa Națională de Asigurări Sociale începând cu luna ianuarie 2021. Astfel, în prezent, AGE distribuie prin intermediul serviciului MPay 26 de tipuri de prestații sociale din numele Casei Naționale de Asigurări

Sociale și 4 tipuri de prestații sociale din numele Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă prin diferite metode de plată.

Distribuirea prestațiilor sociale la conturi de plăți se asigură prin intermediul a 11 bănci comerciale (toate băncile licențiate: B.C. Eximbank S.A., B.C. Comertbank S.A., B.C. Eurocreditbank S.A., B.C. Energbank S.A., B.C. OTP Group S. A., B.C. Banca Comerciala Romana Chisinau S.A., B.C. Moldindconbank S.A., B.C. Fincombank S.A., B.C. Victoriabank S.A., B.C. Moldova-Agroindbank S.A., B.C.ProCredit Bank S.A.) și 5 prestatori nebancari (Î.S. Poșta Moldovei, Paymaster S.R.L., Î.M. Moldcell S.A., Bpay S.R.L., Paynet Services S.R.L.).

Conform statisticii înregistrate pentru anul 2022, prin serviciul MPay s-au distribuit 32.6 milioane de prestații sociale în valoare de 59 miliarde de lei.

Suplimentar menționăm că, la data de 17 noiembrie 2022 a fost lansat programul național Voucher Cultural de către Ministerul Culturii, pentru care serviciul MPay asigură procesul de finanțare a tinerilor, integrarea cu furnizorii de produse culturale, procurarea produselor culturale și decontarea soldurilor tinerilor. Iar acest instrument poate fi reutilizat pentru alte programe de acest gen, funcționalul fiind deja dezvoltat și utilizat de către 2,5 mii tineri pentru procurarea a 7 mii de produse culturale.

Totodată, serviciul MPay este implicat activ în proiectele de compensare din partea Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenorialului, asigurând transferul compensărilor către persoane fizice și juridice. În acest scop, serviciul MPay pe perioada a 3 luni a anului 2023 a asigurat transferul către 1000 de IMM cu o sumă totală de compensări de 13 milioane de lei, și 25 de milioane de lei ca compensarea unor cheltuieli suportate de persoanele fizice ce desfășoară activități independente reducând semnificativ efortul operațional a angajaților ODA.

La fel, în anul 2023 Serviciul MPay a început distribuirea plăților salariale pentru instituțiile bugetare și la autogestiune ce se deservesc în CUT și a distribuit 2 milioane de lei.

În acest sens, ținem să evidențiem că serviciul MPay este o soluție eficientă și indispensabilă pentru segmentul de plăți conexe sectorul public și care poate fi adaptată la necesitățile autorităților publice în privința încasării plăților, precum și distribuirii plăților, în dependență de noile direcțiile de dezvoltare și politici implementate de către Guvern.

Reieșind din cele menționate și ținând cont de locul și rolul serviciului MPay pe segmentul de încasare și distribuire a plăților în și de la sectorul public se consideră oportun atribuirea posesorului serviciului MPay prin efectul legii a statutului de prestator de servicii de plată cu un spectru restrâns de servicii de plată, strict limitate la încasarea plăților în favoarea autorităților publice, instituțiilor publice și a unor prestatori de servicii care desfășoară activitate reglementată (persoane juridice de drept privat care prestează servicii publice, reprezentanții profesiilor juridice etc.), precum și pentru distribuirea de către autoritățile și instituțiile publice a prestațiilor sociale și a altor plăți. Calitatea de autoritate de supraveghere a activității posesorului serviciului MPay și a respectării de către acesta a prevederilor Legii nr.114/2012 și a altor prevederi conexe urmând a fi exercitată de către Ministerul Finanțelor. Este de menționat că o abordare similară este deja reglementată și aplicată în privința activității Trezoreriei de Stat, care prin

prevederile art. 5-7 din Legea nr. 114/2012 este desemnată în calitate de prestator de servicii de plată cu dreptul de a presta un spectru redus de servicii de plată.

Având în vedere că prin intermediul serviciului MPay la moment sunt încasate plăți și în favoarea persoanelor juridice de drept privat și ținând cont de prevederile propuse prin proiectul de lege, după adoptarea acestuia urmează a fi revizuite prevederile Hotărârii Guvernului nr.712/2020 și asigurată încetarea contractelor de prestare a serviciilor de încasare prin intermediul serviciului MPay a plăților în favoarea persoanelor juridice de drept privat.

Anexă: 38 file

Secretar de stat

Digitally signed by Arpintin Veronica
Date: 2024.06.26 15:11:19 BEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Veronica ARPINTIN

*Ex: I. Fratea
tel. (022) 250-635*

Propuneri asupra proiectului de lege privind politica fiscală și vamală pentru anul 2025

Nr. d/o	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare	Propunerile de modificare	Expunere explicită a motivelor și argumentarea propunerilor de modificare, inclusiv impactul financiar asupra bugetelor	Intrarea în vigoare a propunerilor de modificare
Codul fiscal nr.1163/1997				
1.	Articolul 5, pct. 32), lit. g): datoria în mărime de până la 1000 de lei are termenul de prescripție expirat.	Se substituie "1000" cu "5000".	Modificarea mărimii "datoriei compromise" și reducerea riscului de sancțiuni nefondate în cazul comerțului electronic. Stabilirea unui plafon relativ mic pentru nerepatrierea mijloacelor bănești în cazul exportului de marfă, ce ar permite deductibilitatea cheltuielilor privind datoriile compromise și neaplicarea sancțiunilor, fără acțiuni/acte suplimentare din partea agentului economic, ar facilita comerțul electronic orientat la export. Majorarea de la 1000 lei la 5000 lei, este dictată și de faptul că valoarea bunurilor/mărfurilor exportate către nerezidenți, depășesc adesea această sumă relativ nesemnificativă, fapt ce generează apariția unor creanțe, care în lipsa majorării plafonului, sunt nedeductibile. Astfel, pe lângă faptul că agentul economic exportator nu-și încasează mijloacele bănești, astfel de cheltuieli în lipsa actului respectiv al instanței de judecată sau al executorului judecătoresc, sunt nedeductibile, adică se impozitează cu 12% impozit pe venit.	Are impact bugetar. Creanțele nerambursabile vor putea fi trecute la cheltuieli deductibile și agenții economici nu vor fi nevoiți să achite nejustificat impozite pe venit pe aceste sume compromise.
2.	Art.21	Se completează cu alin. "(7) Veniturile contribuabililor obținute din plasarea aplicațiilor, softurilor, jocurilor de calculator și altor produse și servicii din domeniul tehnologiilor informaționale prin intermediul platformelor de monetizare, se recunosc în mărimea efectiv realizată,	Identificarea soluției pentru problema „monetizării” aplicațiilor prin Google Play și App Store și problema „venitului brut”. Anterior, Google nu reflecta în rapoartele de vânzări separat taxele/comisioanele aplicate. Probabil, au survenit careva obligații contabile, fiscale sau juridice în țara de reședință fiscală, care au impus astfel de modificări în documentele primare justificative (extrasele Google). Mai mult ca atât, în extrasele/rapoartele Apple, nici până în prezent nu sunt reflectate taxele/comisioanele percepute, fiind reflectat doar venitul companiei IT din Moldova. In imaginea de mai jos, venitul brut ar fi suma din chenarul roșu, venitul Google – suma din chenarul galben. In teritoriu, fiscalul interpretează ca agentul economic ar trebui sa recunoască venitul -	Nu are impact bugetar pentru regimul general aplicat, dar are impact bugetar legat de agenții economici care aplică regimul SIMM sau regimul special de impozitare (rezidenții

separat de veniturile platformelor de monetizare nerezidente.”

suma din chenarul roșu, și drept cheltuiala – suma din chenarul galben. Pentru regimul general, nu ar fi o problema, dar pentru regimul SIMM și regimul special – este problema, deoarece se achita impozit pe venit pentru venitul Google, pe care agentul economic nici măcar nu îl încasează, deoarece încasările inițial ajung la Google, după care Google transferă partea ce revine agentului economic

parcurilor IT), la care impozitarea este bazată pe venitul realizat (pe rulaj).

Tranzacții			Tranzacții		
28 noi. 2021	Google Play Store	-147 €	28 noi. 2021	Google Play Store	-147 €
27 noi. 2021	Google Play Store	-451 €	27 noi. 2021	Google Play Store	-451 €
21 noi. 2021	Google Play Store	70 €	21 noi. 2021	Google Play Store	70 €
19 noi. 2021	Google Play Store	88,59 €	19 noi. 2021	Google Play Store	88,59 €
16 noi. 2021	Google Play Store	-4,75 €	16 noi. 2021	Google Play Store	-4,75 €
15 noi. 2021	Google Play Store	-4,59 €	15 noi. 2021	Google Play Store	-4,59 €
15 noi. 2021	Google Play Store	71,96 €	15 noi. 2021	Google Play Store	71,96 €
14 noi. 2021	Google Play Store	88,89 €	14 noi. 2021	Google Play Store	88,89 €
14 noi. 2021	Google Play Store	-12,16 €	14 noi. 2021	Google Play Store	-12,16 €
03 noi. 2021	Google Play Store	42,1 €	03 noi. 2021	Google Play Store	42,1 €
25 noi. 2021	Google Play Store	-7,41 €	25 noi. 2021	Google Play Store	-7,41 €
02 noi. 2021	Google Play Store	-14,14 €	02 noi. 2021	Google Play Store	-14,14 €
22 noi. 2021	Google Play Store	77,39 €	22 noi. 2021	Google Play Store	77,39 €
21 noi. 2021	Google Play Store	-4,54 €	21 noi. 2021	Google Play Store	-4,54 €
20 noi. 2021	Google Play Store	74,95 €	20 noi. 2021	Google Play Store	74,95 €
19 noi. 2021	Google Play Store	84,7 €	19 noi. 2021	Google Play Store	84,7 €
18 noi. 2021	Google Play Store	-2,14 €	18 noi. 2021	Google Play Store	-2,14 €
17 noi. 2021	Google Play Store	-13,24 €	17 noi. 2021	Google Play Store	-13,24 €
16 noi. 2021	Google Play Store	82,15 €	16 noi. 2021	Google Play Store	82,15 €
15 noi. 2021	Google Play Store	123,14 €	15 noi. 2021	Google Play Store	123,14 €
14 noi. 2021	Google Play Store	-14,8 €	14 noi. 2021	Google Play Store	-14,8 €

Există interpretări privind faptul că compania IT din RM ar trebui să recunoască așa numitul „venit brut”, adică venitul efectiv + comisionul Google/Apple (care variază de regulă de la 15% la 30%). În cazul rezidenților parcului IT, unde sistemul de impozitare se bazează pe „rulaj” (venit), apare o inechitate comparativ cu agenții economici care aplică regimul general de impozitare, deoarece impozitul unic de 7% s-ar aplica asupra cheltuielii (comisionul Google). Google/Apple urmează să-și reflecte separat veniturile, compania IT reflectând în calitate de venituri doar sumele efective (fără taxa aplicată de Google/Apple asupra tranzacției).

			<p>Aceeași inechitate apare în cazul agenților economici SIMM, unde impozitul unic se aplică pe „rulaj” (cifra de afaceri). În acest caz, dacă interpretăm că venitul agentului economic SIMM include și comisionul Google/Apple, atunci cota de 4% se aplică asupra venitului „total” (venitul efectiv încasat de către agentul economic, plus comisionul Google). Prin urmare, se impune necesitatea eliminării ”nedreptăți” aferente poverii fiscale.</p>	
3.	Art.44	<p>Se completează cu alin. ”(11) Pentru tranzacțiile cu caracter internațional realizate prin platforme, servicii de plată și instituții financiare intermediare nerezidente, contribuabilul care aplică contabilitatea de angajamente poate utiliza contabilitatea de casă, cu condiția recunoașterii veniturilor în mărime brută, fără excluderea cheltuielilor aferente platformelor, serviciilor de plată, instituțiilor financiare intermediare nerezidente.”</p>	<p>Problema „documentării” excesive a activității prin intermediul platformelor nerezidente: de ex. PayPal, UpWork, Toptal, Tap2Pay. În cazul în care toate mijloacele bănești obținute de contribuabil din comercializarea de mărfuri, prestarea de servicii sunt înregistrate în conturile luate la evidență fiscală de către Serviciul Fiscal de Stat și reflectate la venituri, impedimente fiscale nu apar.</p> <p>În același timp, documentele primare justificative aferente acestor platforme, sunt relativ numeroase, iar costurile pentru reflectarea corectă a acestora în evidența contabilă, implică costuri semnificative. La fel, există situații când anumite platforme nu generează documente justificative suficiente prin prisma Legii nr. 287/2017 contabilității și raportării financiare. În cadrul controalelor fiscale, survin multiple interpretări și abordări discutabile. Iata un exemplu de asemenea extras:</p>	<p>Nu are impact bugetar</p>

	<p>Subiecți ai impunerii sunt agenții economici care nu sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), întreprinzătorilor individuali, precum și agenților economici la care ponderea venitului pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță pentru afaceri și management (pct. 70.22 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei) este mai mare de 60% din venitul din vânzări.</p>	<p>impunerii sunt agenții economici care nu sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier) și întreprinzătorilor individuali.”</p>	<p>Conform articolului 54¹ subiecți ai impunerii sunt agenții economici care nu sunt înregistrați ca plătitori de T.V.A., cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), întreprinzătorilor individuali, precum și agenților economici la care ponderea venitului pentru anul precedent din prestarea de servicii de consultanță pentru afaceri și management (pct.70.22 din Clasificatorul Activităților din Economia Moldovei) este mai mare de 60% din venitul din vânzări. Prevederile sunt „discriminatorii” pentru agenții SIMM care prestează servicii de consultanță. Prevederea probabil a avut scopul „nobil” de a diminua tranzacțiile fictive de optimizare fiscală, dar în practică, aceasta poate fi relativ ușor evitată prin stipularea serviciilor de marketing, consultanță IT etc. Astfel, pentru un anumit număr de contribuabili „neonești” sunt discriminați agenții economici „onești” activitatea cărora de bază este consultanța.</p>	<p>elimină prevederi discriminatorii și nejustificate pentru anumite genuri de activitate antreprenorială</p>
5.	<p>Articolul 71, alineatul (1): b) veniturile din prestarea de servicii de management sau de consultanță din orice domeniu, dacă aceste venituri sunt obținute de la un rezident sau dacă veniturile respective sunt cheltuieli ale unei reprezentanțe permanente în Republica Moldova,</p>	<p>Lit. B) se expune în următoarea redacție: veniturile din servicii care nu sunt prevăzute în prezentul articol, doar dacă acestea au fost efectiv prestate pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția veniturilor din prestarea de servicii de management sau de consultanță din orice domeniu – care se consideră venituri ale nerezidenților obținute din Republica Moldova,</p>	<p>Clarificarea aspectelor legate de reținerea/nereținerea impozitului pe venit la sursa de plată aferent comisioanelor platformelor de tip Marketplace (comisioanele percepute de la comercianții online de către platforme sunt costuri, nu venituri). În cazul în care serviciile prestate prin internet de nerezident, acestea nu sunt servicii de consultanță sau de management, și respectiv nu urmează a fi impozitate la sursa de plată, deoarece potrivit art. 70 și 71, alin. (1) lit. b), b¹) din Codul fiscal, alte venituri din serviciile prestate se vor impozita doar dacă vor fi prestate pe teritoriul Republicii Moldova. Respectiv, nu se reține impozit pe venit din plățile efectuate nerezidenților pentru serviciile de publicitate prestate. Totuși, nu există o poziție comună în acest sens, fapt ce lasă loc de manevră și interpretare. Similar cu modificarea precedentă - <i>comisioanele marketplace-ului sunt costuri și nu venituri</i>, respectiv, este necesară eliminarea</p>	<p>Are impact bugetar Presupune eliminarea unei erori în relația cu agenții economici locali, ce operează pe platforme internaționale de comerț electronic și achită impozit pe venit pentru un serviciu de</p>

	indiferent de locul prestării acestora; b ¹) alte venituri din servicii prestate pe teritoriul Republicii Moldova care nu sunt prevăzute în prezentul articol;	indiferent de locul prestării acestora; Lit. b ¹) se abroga.	incertitudinilor legate de reținerea impozitului pe venit în cazul comisioanelor intermediarilor. Mai mult ca atât, agentul economic nerezident, nu poate negocia reținerea impozitului pe venit la sursa de plată, cu prestatori nerezidenți, prin urmare, acesta se transformă în costul agentului economic rezident. De exemplu, să presupunem că rezidentul urmează să achite un serviciu către o platformă gen Amazon în mărime de 100 USD. În acest caz, rezidentul, deoarece nu poate „negocia” cu Amazon, în loc să achite Amazon 88 USD și 12% impozit să vireze la buget (art. 91, CF), rezidentul va achita 100 USD către Amazon și 13,64 USD impozit la buget (100 USD*100/88*12%).	intermediere, ce este de fapt un cost
6.	Art. 88	Art. 88 se completează cu art. 88 ² . Impozitarea plăților salariale ale angajaților - specialiști în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor (1) Prin derogare de la prevederile art.15 și art. 88, se consideră venit impozabil venitul lunar a cărui mărime nu depășește 2 salarii medii lunare pe economie prognozate pe anul respectiv, pentru persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte, în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii agenților economici, cu excepția rezidenților parcurilor pentru tehnologia informației,	Mecanismul de facilități individuale pentru profesioniștii IT din companiile cu peste 50% activitate de baza IT, lansat în 2005 și prelungit repetat, a fost până în anul 2018 unicul instrument de facilitare a inovației digitale pentru economia națională, însă a devenit puțin populară după crearea Moldova IT Park, fiind totodată și greu de administrat, iar din 2020 a fost exclusă plafonarea și de la contribuția socială, iar asigurarea medicală nici nu a fost vizată. <u>În contextul actual, se propune revenirea la acest mecanism și actualizarea lui cu un scop mai larg - pentru a stimula angajarea de profesioniști IT în toate sectoarele economiei naționale, cu scopul de a contribui la adoptia de noi soluții digitale, ridicarea productivității și eficienței bazată pe soluții IT.</u> Facilitatea în redacția nouă ar viza plafonarea tuturor impozitelor salariale la 2 salarii medii lunare pe economie prognozate, fără schimbarea cotelor existente. Acest fapt ar crește atractivitatea angajatorilor din alte sectoare, păstrând regimul general de asigurări sociale și de asigurare medicală. Beneficiul statului este că ar crea condiții pentru proliferarea inovației, albirea economiei și creșterea productivității (implicit și a bazei fiscale), iar beneficiul angajaților ar fi că vor putea activa și în companii nerezidente ale Parcului IT, dar care le va oferi pachetul social integral - important pentru o categorie mai largă de angajați. Să analizăm un salariu tipic pentru industrie, de cca. 40.000 lei: în regimul Legii 77/2016 - IT Park: impozit unic minim 3.510 lei și/sau 7% din venitul din vânzări;	Are impact bugetar. Intenția este de a stimula digitalizarea nu doar în industria IT (care utilizează facilitatea IT Park), dar și în restul sectoarelor ale economiei naționale (agricultură, comerț, producere etc.). Adică, prin menținerea facilității din Legea nr. 1164/1197, agenții economici din cele mai diverse

		<p>dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) posturile conform Clasificatorului Ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-2021) corespund următoarelor coduri: Grupa de bază 2511 (251105, 251106, 251107, 251108, 251109, 251112, 251113, 251114, 251116, 251117, 251118, 251119); Grupa de bază 2512, Grupa de bază 2513, Grupa de bază 2514, Grupa de bază 2519, Grupa de bază 2521, Grupa de bază 2522, Grupa de bază 2523, Grupa de bază 2529;</p> <p>b) persoana fizică nu transmite soției (soțului) scutirea personală prevăzută la art. 34 din Codul fiscal.</p> <p>(2) Limita venitului impozabil se aplică pentru salariul calculat aferent fiecărei luni. Impozitul pe venit se determină la momentul achitării prin metoda cumulativă, cu aplicarea cotelor stabilite la art.15 lit. a) din Codul fiscal. Dacă într-o lună se achită venitul pentru câteva perioade, limita venitului</p>	<p>în regim general: CAS 9.600 lei (24%), PAOAM 3.600 lei (9%), impozit salarriu 4.368 lei (12% din venitul impozabil, aici fără aplicarea scutirilor). Total (9.600+3.600+4.368): 17.568 lei sau 43,92%;</p> <p>în regimul propus prin Legea 1164/1997: CAS 5.616 lei (24% din 2 salarii medii prognozate), PAOAM 2.106 lei (9% din 2 salarii medii prognozate), impozit salarriu 2.808 lei (12% din 2 salarii medii prognozate). Total (5.616+2.106+2.808): 10.530 lei sau 26,33%</p> <p>Povara fiscală se diminuează atât pentru angajator cât și pentru angajat, și face acest regim atractiv pentru un anumit segment de profesioniști necesari în companiile din afara Parcului IT. Cu aceleași costuri, angajatorul poate achita un salarriu net mai mare, devenind mai competitiv cu companiile rezidente a parcului IT pentru forță de muncă calificată.</p> <p>Astfel, dacă în regim general costurile salariale ale angajatorului ar constitui 49.600 lei (40.000 lei +CAS (24%)), iar salariul net al salariatului ar constitui 32.032 lei (40.000 lei- PAOAM (9%)-impozit pe venit din salarriu (12%)), atunci la aplicarea facilității costurile salariale ale angajatorului ar constitui 45.616 lei (40.000 lei+5.616 lei), iar salariul net al salariatului ar constitui 35.086 lei (40.000 lei-2.106 lei-2.808 lei).</p>	<p>sectoare economice vor putea concura cu rezidenții IT Park-ului pentru forța de muncă calificată în vederea modernizării și acestor industrii. Prin urmare, specialiștii înalt calificați vor putea fi atrași și în alte sectoare pentru a mări productivitatea și implicit – baza fiscală.</p>
--	--	--	---	--

	<p>impozabil se aplică pentru venitul calculat aferent fiecărei luni în parte.</p> <p>(3) Venitul lunar ce depășește 2 salarii medii lunare pe economie prognozate pe anul respectiv se consideră venit neimpozabil.</p> <p>(4) Pentru a beneficia de înlesnirea fiscală la impozitul pe venit prevăzută în prezentul articol sunt necesare următoarele documente justificative:</p> <ul style="list-style-type: none">- contractul individual de muncă și/sau contractul de prestări servicii;- documentul care atestă calificarea și competențele persoanei fizice pentru prestarea muncii sau serviciilor și lucrărilor conform ocupațiilor menționate la alin. (1), lit. a). <p>(5) Veniturile, altele decât cele scutite de impozitul pe venit conform prezentului articol, obținute de persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii de</p>		
--	---	--	--

specialitățile indicate la alin. (1), lit. a) se impozitează în modul general prevăzut în Codul fiscal, titlurile I și II, cu privarea dreptului de a folosi scutirile conform art.33, 34 și 35 din Codul fiscal. În categoria altor venituri se includ veniturile obținute, pe parcursul anului fiscal, de către persoanele angajate prin contract individual de muncă ori prin alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii, de la angajatorul (beneficiarul) propriu, cu excepția veniturilor salariale față de care se aplică facilitățile menționate, sau de la alți subiecți.

(6) Înlesnirea fiscală prevăzută în prezentul articol se acordă la veniturile salariale obținute la locul de muncă în baza unui contract individual de muncă și/sau alte contracte în vederea executării de lucrări sau prestării de servicii.

(7) Impozitul pe venit stabilit prin prezentul articol scutește beneficiarul

		<p>veniturilor de la includerea lor în componenta venitului brut.</p> <p>(8) Agentul economic ai cărui angajați și/sau prestatori de servicii (persoane fizice în baza contractelor de prestări servicii) beneficiază de prevederile prezentului articol urmează să prezinte la Serviciul Fiscal de Stat o informație privind faptul dat, în forma și în modul stabilite de Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>(9) Răspunderea pentru nerespectarea condițiilor prevăzute în prezentul articol privind neimpozitarea veniturilor angajaților și/sau persoanelor fizice în baza contractelor de prestări servicii revine exclusiv agentului economic angajator (beneficiar), acesta fiind obligat să achite la buget impozitul pe venit calculat conform principiilor generale, majorările de întârziere, precum și sancțiunile fiscale aferente.</p>			
7.	<p>Articolul</p> <p><i>Deducerea</i></p> <p><i>T.V.A.</i></p>	<p>102.</p> <p><i>sumei</i></p> <p><i>pentru</i></p>	<p>Se propune excluderea alin.(18) al art.102 din Codul fiscal.</p>	<p>Articolul 102 alin.(18) prevede, că în cazul procurării de pe teritoriul țării a valorilor materiale, serviciilor de la un furnizor inclus în lista contribuabililor obligați să utilizeze facturi fiscale electronice (e-</p>	01.01.2025

	<p><i>mărfurile, serviciile procurate</i> alin.(18) În cazul procurării de pe teritoriul țării a valorilor materiale, serviciilor de la un furnizor inclus în lista contribuabililor obligați să utilizeze facturi fiscale electronice (<i>e-factura</i>), subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, dacă dispune de factura fiscală electronică, eliberată de furnizor în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.</p>		<p>factura), -subiectul impozabil are dreptul la deducerea sumei T.V.A., achitată sau care urmează a fi achitată, dacă dispune de factura fiscală electronică, eliberată de furnizor. Considerăm că penalizarea pentru neutilizarea facturilor fiscale electronice trebuie să fie pe seama emitentului și nicidecum lipsirea de deducerea TVA a cumpărătorului.</p> <p>Astfel, excluderea prevederilor alin.(18) al art.102 din Codul fiscal va facilita dreptul la deducerea sumei TVA fără a dispune de factura fiscală electronică, eliberată de furnizor, prin care se vor micșora cheltuielile pentru cumpărător.</p> <p>Impact asupra bugetului nu este.</p>	
8.	<p>Articolul 103. Scutirea de T.V.A. alin.(1) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere: 13) serviciile poștale, inclusiv distribuirea pensiilor, subvențiilor, indemnizațiilor;</p>	<p>Articolul 103, alin.(1), punctul 13) va avea următorul cuprins: „13) serviciile poștale din sfera serviciului poștal universal; serviciile de tipărire a mărcilor poștale; serviciile de distribuire a pensiilor, subvențiilor și indemnizațiilor;”.</p>	<p>Propunerea în cauză de scutire de TVA a serviciilor poștale din sfera serviciului poștal universal, reiese din angajamentele Republicii Moldova din Acordul de Asociere RM-UE de a transpune în legislația națională prevederile Directivei poștale a UE nr 97/67/CE din 15 decembrie 1997, prin care Statele membre adoptă măsuri pentru a asigura că tarifele pentru fiecare dintre serviciile care fac parte din prestarea serviciului universal sunt conforme cu principiul: prețurile din prestarea serviciului poștal universal trebuie să fie accesibile și trebuie să fie la un nivel la care toți utilizatorii au acces la serviciile furnizate.</p> <p>Aceste servicii sunt servicii de interes economic general și sunt îndreptate către toți cetățenii Republicii Moldova.</p> <p>Prin această propunere, scutirea de TVA va fi aplicabilă doar pentru</p>	01.01.2025

			<p>serviciile poștale din sfera serviciului poștal universal: serviciile de scrisori, pachete mici și colete poștale până la 10 kg. Celelalte servicii poștale: colete poștale mai mari de 10 kg, trimiteri EMS și altele nu vor cădea sub incidența scutirilor de TVA.</p> <p>Mai menționăm și faptul că țările membre ale Uniunii Europene la fel stabilesc scutire de TVA pentru serviciile poștale din sfera serviciului poștal universal. De exemplu, în România scrisorile și coletele poștale până la 10 kg sunt scutite de TVA, pentru celelalte servicii poștale se aplică TVA.</p> <p>Mărcile poștale, fiind însemne ale statului utilizate pentru plata serviciilor poștale, constituie imprimare de valoare emisă exclusiv sub autoritatea statului. Serviciile de tipărire a mărcilor poștale urmează a fi scutite de T.V.A., în caz contrar, tarifele de furnizare a serviciilor poștale vor fi majorate cu 20% din suma serviciilor de tipărire. Aceasta majorare va fi în discordanță cu angajamentele asumate de Republica Moldova prin Acordului de Asociere, dar și cu prevederile Legii comunicațiilor poștale nr.36/2016.</p>	
9.	<p>Articolul 104. <i>Livrările scutite de T.V.A. cu drept de deducere</i> Se scutesc de T.V.A. cu drept de deducere: g) serviciile prestate de întreprinderile industriei ușoare pe teritoriul Republicii Moldova agenților economici care plasează mărfurile sub regimul vamal de perfecționare activă, în cadrul contractelor de prelucrare în regimul vamal de perfecționare activă. Tipul serviciilor</p>	<p>Articolul 104. la litera g) sintagma „iar lista agenților economici se aprobă de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;” se exclude.</p>	<p>Lit. g), art. 104 prevede clar că, tipul serviciilor care cad sub incidența prezentului punct, precum și modul de administrare a acestor servicii se stabilesc de Guvern (Hotărârea Guvernului nr. 93/2013).</p> <p>În acest context, considerăm inoportună menținerea prevederii în cauză la lit. g), care vine ca un impediment în activitatea operațională a agenților economici, deoarece este, mai mult, una tehnică.</p> <p>Notă: Procedura de aprobare a listei agenților economici de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării tergiversează considerabil termenul (de la depunerea cererii și până la publicarea Ordinului) de beneficiere a agenților economici de deducerea fiscală, dat fiind faptul că, procesul de avizare a Listei de către Ministerul Finanțelor durează peste 30 zile.</p> <p>Impact asupra bugetului nu este.</p>	01.01.2025

	care cad sub incidența prezentului punct, precum și modul de administrare a acestor servicii se stabilesc de Guvern, iar lista agenților economici se aprobă de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;			
10.	<p>Articolul 111, alineatul (1), litera e), liniuța 4: – servicii în tehnologia informației, informatice, acordate prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice;</p>	<p>După cuvintele “servicii în tehnologia informației, informatice, acordate prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice” se completează cu cuvintele “, cu excepția serviciilor platformelor online specializate în plasarea spre comercializare a mărfurilor, produselor și serviciilor (comisioanele platformelor de tip marketplace), pentru care locul livrării se consideră sediul sau, în cazul în care acesta</p>	<p>Se propune clarificarea ”locului livrării” pentru eliminarea interpretărilor la aplicarea TVA în cazul comisioanelor pentru operațiunile de eComerț pe platformele internaționale (agenții economici neplătitori de TVA achită această taxă la importul de servicii, cu toate că serviciul este acordat peste hotare, ce contravine esenței TVA).</p> <p>În scopul eficientizării activității de comercializare a producției, mărfurilor, agenții economici apelează la serviciile platformelor on-line specializate în plasarea spre comercializare a mărfurilor (marketplace). Pentru serviciile prestate, nerezidentul (care gestionează marketplace-ul) percepe de la entitatea rezidentă (din RM) un comision. Esența comisionului constă în plata pentru anumite acțiuni/servicii efectuate de către nerezident: preluarea comenzilor, transmiterea informației către cumpărător, gestiunea paginii web ș.a.</p> <p>Conform art. 93 pct. 15) din Codul fiscal, locul livrării serviciilor se determină conform regulilor stabilite în art. 111 al CF – „Locul livrării serviciilor”.</p> <p>Potrivit prevederilor art. 111 alin. (1) lit. e) din Codul fiscal locul prestării serviciilor [...] acordate prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice este sediul, iar în cazul în care acesta lipsește – domiciliul sau reședința beneficiarului acestor servicii.</p> <p>Prin urmare, ținând cont de faptul că serviciile acordate de gestionarul platformei marketplace se prestează prin intermediul echipamentelor de comunicații electronice, acestea se califică drept import de servicii,</p>	<p>Are impact bugetar.</p> <p>Presupune eliminarea unei erori în relația cu agenții economici locali, ce operează pe platforme internaționale de comerț electronic. Comercianții și agenții economici neplătitori de TVA, care spre deosebire de cei plătitori de TVA, nu doar calculează, dar și efectiv achită TVA-ul la import de</p>

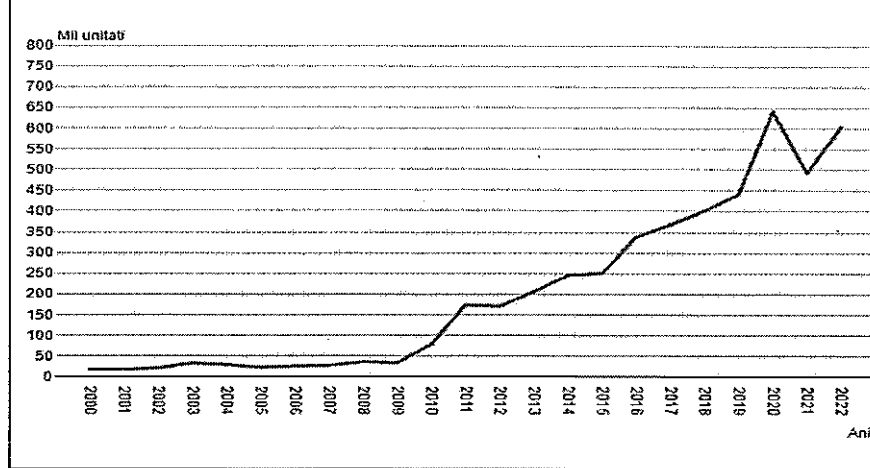
		lipsește, domiciliul ori reședința persoanei care prestează serviciile respective.”	afereantă cărora rezidentul RM este obligat să calculeze TVA de la valoarea comisionului perceput de nerezident. Modificarea în cauză ar excluce obligația de achitare a TVA și pentru serviciile intermediarilor aflați peste hotarele RM - adică a marketplace-ului, care nu este rezident al RM, dar percepe comisioanele sale pentru servicii acordate în afara țării.	servicii. Nu este corect să impunem agenții economici să se înregistreze ca plătitori de TVA, doar ca să evite această presiune fiscală nejustificată.
11.	Articolul 113. Anularea înregistrării alin.(2) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să anuleze de sine stătător înregistrarea contribuabilului T.V.A. în cazul în care:	Articolul 113, alin.(2) se completează cu litera e) cu următorul cuprins: „e) subiectul a depus cerere prin care solicită anularea benevolă a înregistrării ca contribuabil al T.V.A.”	Se propune completarea cu o normă care oferă posibilitatea anulării statutului de plătitor de T.V.A. la solicitarea întreprinderii. De evidențiat că actualmente nu există nici un mod legal potrivit căruia contribuabilul ar putea să ceară anularea înregistrării ca plătitor de T.V.A. și acesta este nevoit în absența livrărilor să prezinte declarații pe zero. Impact asupra bugetului nu este.	01.01.2025
12.	Articolul 117. Factura fiscală alin. (5) La livrarea energiei electrice, energiei termice, apei, gazului și serviciilor către populație cu plată în numerar, inclusiv prin intermediul serviciilor băncilor, ale Întreprinderii de Stat „Poșta Moldovei”, ale altor prestatori de servicii de plată, eliberarea facturilor fiscale de către furnizorii mărfurilor,	Se propune completarea alin. (5) art. 117, după cum urmează: „La efectuarea livrărilor regulate de servicii (energie electrică, termică, apă, gaz, comunicații electronice etc.), în cazul utilizării e-facturii prin ciclul scurt, furnizorul nu este obligat să imprime factura fiscală pe suport de hârtie, să o semneze olograf și să o transmită Cumpărătorului, dacă contractul nu prevede altfel.”	Se propune să fie exclusă obligativitatea expedierii pe suport de hârtie a facturii fiscale, pentru anumite servicii, emise prin ciclul scurt, prin intermediul SIA „e-Factura”, în cazul în care Cumpărătorul este înregistrat în SIA „e-Factura” și are acces la aceasta factură. Necesitatea prezentării facturii fiscale electronice emise prin SIA „e-Factura” pe suport de hârtie și semnarea olografă a acesteia poate fi stipulată în contract. La necesitate Cumpărătorul, de sine stătător, v-a imprima factura fiscală semnată electronic de către Furnizor, cu dreptul de a deduce cheltuielile și TVA. Micșorarea costurilor pentru agenții economici.	

	serviciilor nu se efectuează.			
13.	<p>Articolul 117, alineatul (3), litera a): subiectul impozabil ține evidența sumei primite și achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar la fiecare punct comercial și de prestări servicii cu utilizarea echipamentelor de casă și de control, prin intermediul serviciilor băncilor, ale Întreprinderii de Stat "Poșta Moldovei", prin intermediul altor prestatori de servicii de plată. Înregistrarea prin echipamentul de casă și de control se efectuează în momentul primirii sumei în numerar și/sau achitării sumei cu instrument de plată fără numerar, cu excepția sumelor achitate cu instrument de plată fără numerar în cadrul comerțului electronic;</p>	<p>După cuvintele "...Poșta Moldovei", se completează cu cuvintele "sau altor furnizori de servicii poștale, inclusiv prin intermediul furnizorilor de servicii de livrare de colete poștale și curierilor entități terțe,"</p>	<p>Prin propunerea dată, se elimină excepțiile discriminatorii privind emiterea facturilor fiscale în comerțul electronic pentru toți operatorii poștali.</p> <p>La moment, art. 117, alin. (3) din Codul Fiscal prevede că pentru vânzarea cu amănuntul și prestările de servicii în cadrul comerțului electronic, cu plata în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar, eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie, dacă subiectul impozabil ține evidența sumei primite și achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar la fiecare punct comercial și de prestări servicii cu utilizarea echipamentelor de casă și de control, prin intermediul serviciilor băncilor, ale Întreprinderii de Stat "Poșta Moldovei", prin intermediul altor prestatori de servicii de plată.</p> <p>Această listă este exhaustivă și, prin urmare, dacă livrarea mărfurilor de la furnizor către cumpărător este efectuată în alt mod, dar la fel - subiectul impozabil ține evidența sumei primite și achitate în numerar și/sau prin intermediul instrumentelor de plată fără numerar la fiecare punct comercial și de prestări servicii cu utilizarea echipamentelor de casă și de control (de exemplu, de către furnizori de servicii poștale precum Nova Posta, DHL etc.), vânzătorul trebuie să emită factura fiscală pentru fiecare livrare.</p> <p>Astfel, se urmărește eliminarea obligativității emiterii facturii fiscale în cadrul livrărilor la domiciliu prin alți furnizori de servicii poștale/intermediari (curieri). La moment, de excepția emiterii facturii fiscale beneficiază doar agenții economici care livrează prin ÎS Poșta Moldovei.</p> <p>Această măsură va elimina documentarea excesivă a operațiunilor de livrare a mărfurilor la domiciliu, în cadrul comerțului electronic, pentru comercianții care livrează prin intermediul altor furnizori de servicii poștale, nu doar prin intermediul ÎS Poșta Moldovei. Efectul economic al acestei măsuri va afecta benefic toți agenții economici care activează în eComerț (număr permanent în creștere), precum și</p>	<p>Nu are impact bugetar. Va elimina evidența dublă pentru operatorii poștali alternativi</p>

va impacta pozitiv piața furnizorilor de servicii poștale/intermediari/curieri și va crește implicit și baza fiscală.

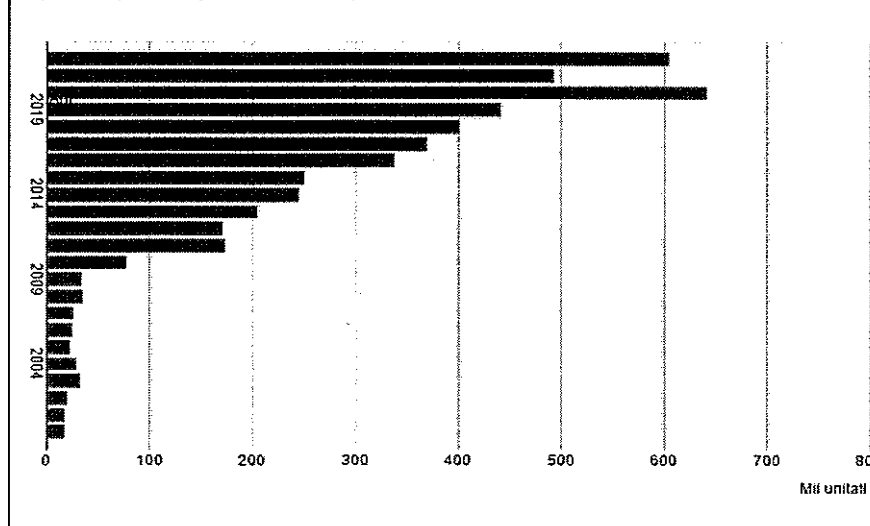
Mai jos, se prezintă evoluția expedierilor poștale (colete poștale):

Expedieri postale pe Ani. Colete poștale.

sursa (unitatea de măsură: mii unitati)

Expedieri postale pe Ani. Colete poștale.

sursa (unitatea de măsură: mii unitati)

În urma analizei efectuate, se observă o explozie a numărului de expediții poștale (colete poștale) odată cu pandemia, în 2022 atingând cifra de 605 mii.

Mai jos, pentru vizualizarea efectului economic, se prezintă date privind evoluția comerțului electronic, reieșind din numărul și valoarea tranzacțiilor efectuate cu carduri de plată, adică plăți fără numerar:

Numărul și valoarea tranzacțiilor efectuate cu carduri de plată din Republica Moldova

		2022	2021	2020	2019	2018	2017
Numărul de operațiuni	plăți fără numerar platforme de comerț electronic (e-ca)	18.263.592	14.951.943	11.005.317	10.987.194	8.032.599	4.747.997
Carduri emis	Valoarea operațiunilor (MDL)	8.124.479.444	6.573.013.420	4.768.470.795	4.625.437.059	3.480.897.863	2.571.113.052
	plăți fără numerar platforme de comerț electronic (e-ca)						

*Pe lângă sumele reținute (MO TO) key este scris în ghilimele Moldovii

scara de date: BSM

sursa

14. Articolul 129. Noțiuni
În scopul exercitării administrării fiscale, se definesc următoarele noțiuni:
13) **Restanță** – sumă pe care contribuabilul era obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, dar pe care nu a plătit-o în termen, precum și suma majorării de întârziere (penalității) și/sau amenzii. **Obligația**

Articolul 129, la pct. 13) a doua propoziție de la noțiunea „restanță” va avea următorul cuprins:
„Suma neachitată a obligațiilor fiscale în cuantum de până la **1000 de lei** inclusiv nu se consideră restanță față de bugetul public național.”

Propunerea are ca scop, excluderea cazurilor când sumele până la 1000 lei sunt considerate restanțe în toate cazurile prevăzute la lit. a)-e), deoarece costurile de urmărire a acestor neconformități sunt mai mari decât însăși restanța.
Impact asupra bugetului nu este.

01.01.2025

<p>fiscală care reprezintă obiectul concilierii al contractului încheiat conform art.180 devine restanță după expirarea termenului modificat în conformitate cu contractul respectiv. Suma neachitată a obligațiilor fiscale în cuantum de pînă la 500 de lei inclusiv nu se consideră restanță față de bugetul public național în scopul:</p> <ul style="list-style-type: none">a) beneficierii de reducere cu 50% a amenzii pentru încălcarea fiscală;b) neprezentării și/sau anulării dispoziției de suspendare a operațiunilor la contul bancar și/sau contul de plăți al contribuabilului, emisă pentru asigurarea încasării restanțelor;c) atestării lipsei restanțelor față de bugetul public național ale agenților economici;d) asigurării executării art.13 pct.8) din Legea nr.845-XII din 3 ianuarie 1992 cu			
--	--	--	--

	privire la antreprenoriat și întreprinderi; e) asigurării executării art.131 alin.(7) din prezentul cod.			
15.	<p>Articolul 131 Organele cu atribuții de administrare fiscală</p> <p>(1) Organe care exercită atribuții de administrare fiscală sînt: Serviciul Fiscal de Stat, organele vamale, serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriilor și alte organe abilitate, conform legislației.</p>	<p>Art.131 de a completa cu alin.(12), cu următorul cuprins: „(12) Organele de administrare fiscală activează cu scopul atingerii obiectivelor trasate de documentele de politici în domeniu și, anual, de Ministerul Finanțelor. Nivelul de atingere a obiectivelor se măsoară în baza indicatorilor de performanță prestabiliți pentru fiecare organ în parte. Obiectivele se identifică în scopul creșterii conformării cu legislația fiscală, dar nu pot fi formulate ca și sume ce urmează a fi colectate. Indicatorii se identifică pentru a ilustra nivelul de eficiență și eficacitate a organului în atingerea obiectivelor trasate. Se interzice măsurarea performanței Serviciul Fiscal de Stat și organelor</p>	<p>Serviciul Fiscal de Stat este ghidat în mare parte de indicatori de performanță ce se bazează pe „controale rezultative”, adică controale care generează venituri. În principiu acești indicatori se încadrează în politica constantă promovată de autoritățile publice centrale de sporire a veniturilor la buget prin orice metode posibile, în special atunci cînd an de an sunt setate limite minime de venituri care trebuie să fie colectate în baza de amenzi și sancțiuni, inclusiv printr-un capitol dedicat în legea privind bugetul de stat pe acel an. Într-un final această abordare este contraproductivă pentru dezvoltarea economică pe termen mediu și lung, odată ce motivează organele de control să se concentreze pe surse de venit sigure, adică să țintească în practică încălcările mai puțin riscante/nocive însă care pot fi ușor și rapid sancționate, și nu motivează să se depună mai mult efort în raport cu riscuri sistemice, pentru a ridica conformarea voluntară și lucra cu entitățile cu risc înalt, chiar dacă nu vor aplica sancțiuni și colecta bani din amenzi.</p> <p>Revizuirea indicatorilor individuali de performanță pentru SFS, stabiliți în Hotărîrea de Guvern nr.355/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de stabilire a obiectivelor și indicatorilor de performanță a organelor de control de stat asupra activității de întreprinzător, în particular indicatorii B.5.2. și B.5.3. – „Rata controalelor rezultative” (soldate cu obligații fiscale calculate suplimentar la buget) față de controalele efectuate din totalul celor planificate și „Rata dintre sumele încasate față de cele calculate”, care într-o măsură prea mică urmăresc atingerea unui nivel de conformare mai înalt și într-un mod evident tind doar spre motivarea creșterii colectărilor de bani.</p>	01.01.2025

		vamale în baza indicatorilor ce reflectă creșterea sumelor colectate de la contribuabili.”	
16.	<p>Articolul 145 Ridicarea documentelor și/sau a echipamentelor de casă și de control (1) Documentele și/sau echipamentele de casă și de control se ridică în cazurile:</p> <p>a) necesității de a proba prin documente încălcarea fiscală;</p> <p>b) probabilității dispariției acestora;</p> <p>c) în alte cazuri expres prevăzute de legislația fiscală.</p>	<p>Titlul art.145 de a completa cu sintagma „tehnicii de calcul sau dispozitivelor de stocare a datelor” La alineatul (1) după cuvintele „de control,” de a completa cu sintagma „tehnicii de calcul sau dispozitivelor de stocare a datelor”;</p> <p>la lit a) de a completa la sfârșit cu cuvintele „semnificativă sau infrațiuni”;</p> <p>la lit. b), de a completa la sfârșit cu sintagma „în cazul unei încălcări semnificative sau infrațiuni”;</p> <p>la lit. c) cuvântul „legislația” se substituie cu cuvântul „legea”.</p> <p>Se completează cu alineatul (2¹) se completează cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Nu se permite ridicarea documentele și/sau echipamentele de casă și de control, tehnicii de calcul sau dispozitivelor</p>	<p>Sunt atestate numeroase situații în care, prin ridicarea sau sigilarea echipamentelor sau tehnicii de calcul, se suspendă în totalitate sau în parte activitatea agentului economic. În special în cazul întreprinderilor mici. Astfel, de facto, inspectorul deja aplică o măsură restrictivă dură, chiar dacă încă nu a fost constatată nici o încălcare. În legea cu privire la controlul de stat astfel de drepturi (de a ridica documente, echipamente etc.) au fost excluse în genere, totodată în Codul contravențional aceste drepturi pot fi realizate limitat, în circumstanțe specifice.</p>

		<p>de stocare a datelor dacă ridicarea acestora stopează sau face imposibilă activitatea economică a persoanei și dacă acestea pot fi examinate, măsurate, copiate sau prelevate mostre la locul unde acestea se află. În cazul în care este imposibilă examinarea, efectuarea copiilor, prelevarea mostrelor ce vor constitui mijloc de probă la locul unde acestea se află, ori posesorul acestora nu permite sau obstrucționează efectuarea acestor acțiuni, documentele și/sau echipamentele de casă și de control, tehnica de calcul sau dispozitivelor de stocare a datelor relevante, pot fi ridicate în limita strict necesară, fiind restituite în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la momentul ridicării acestora.”</p> <p>La alineatele (3) – (7) se completează, unde este cazul, cu sintagma „tehnicii de calcul sau dispozitivelor de stocare a datelor”</p>		
17.	Articolul 146 Postul fiscal	La art.146	Una din cele mai mari scăpări sistemice în legislația fiscală ține de faptul că nu este prevăzută o proporționalitate a duratei, frecvenței	

<p>(4) Serviciul Fiscal de Stat hotărăște asupra instituirii posturilor fiscale, stabilește tipul și locul de amplasare, iar în cazul postului fiscal electronic – și tehnologia de comunicare electronică, aprobă Regulamentul privind funcționarea posturilor fiscale. În cazul creării de posturi fiscale în locuri publice proprietate publică, decizia se aduce la cunoștință organului executiv al administrației publice locale. În cazul creării de posturi fiscale pe teritoriul unui agent economic, acesta este obligat să asigure personalului lor accesul și condițiile necesare exercitării atribuțiilor, precum și condițiile tehnice de instalare a echipamentelor electronice de comunicare (în cazul instalării postului fiscal electronic).</p>	<p>ali.(4) – poate fi constituit post fiscal pe teritoriul unui agent economic sau subdiviziunii acestuia doar în calitate de măsură specială de investigație, în corespundere cu temeiurile și procedura prevăzută de Legea nr.59/2012 privind activitatea specială de investigații.</p> <p>După caz, poate fi completată lista de măsuri din Legea nr. 59/2012 cu măsura de <i>„constituire a postului fiscal pe teritoriul agentului economic</i></p>	<p>controlului și metodei aplicate de control în raport cu riscuri și prejudiciul potențial (sau chiar cel atestat). În acest sens, legea fiscală nu limitează intervenția organului fiscal la categoriile de riscuri sau valoarea prejudiciului potențial. Spre exemplu admiterea unor durate mai lungi de control și chiar instaurarea posturilor fiscale trebuie să fie clar și previzibil proporționale cu riscurile, categoria de încălcări examinate și prejudiciile depistate, fiind raționale pentru situațiile în care în procesul controlului se depistează indici de infracțiune sau prejudicii considerabile.</p>	
--	---	---	--

18.		<p>Codul se completează cu art.146¹:</p> <p>Articolul 146¹. Vizita fiscală</p> <p>„(1) Vizita fiscală este o măsură de promovare a conformării voluntare a contribuabilului la respectarea legislației în vigoare și nu constituie un element al controlului fiscal. În cadrul și ca urmare a vizitei fiscale nu se calculează obligații fiscale și nu se aplică sancțiuni/majorări de întârziere, nu se ridică documente, nu se aplică măsuri de constrângere sau alte măsuri de conformare, cu excepția situațiilor în care se constată comiterea unor infracțiuni. În cazul stabilirii unor abateri de la prevederile legislației în vigoare, contribuabilului i se recomandă înlăturarea neajunsurilor, prin prezentarea Declarației/dării de seamă corectate, și/sau reflectarea corectă în documentele de evidență contabilă a faptelor economice, care să asigure raportarea conformă a obligațiilor fiscale.</p>	<p>Vizitele fiscale sunt reglementate în Ordinul SFS cu o serie de excepții de la noțiunea de vizite fiscale din Cod, așa încât o vizită fiscală, în practică poate duce la diverse măsuri și sancțiuni. Ceea ce de facto face ca vizita fiscală să fie încă o formă de control fiscal.</p>	
-----	--	---	---	--

		<p>(2) Vizita fiscală poate fi începută numai dacă contribuabilul a fost notificat cu cel puțin 5 zile lucrătoare pînă la ziua vizitei, cu excepția situației în care contribuabilul solicită vizita fiscală. Vizita fiscală nu poate fi începută fără acordul contribuabilului și fără prezența conducătorului sau persoanei împuternicite.</p> <p>(3) Durata vizitei fiscale este de pînă la o singură zi și se efectuează în orele programului de lucru al contribuabilului. Durata vizitei fiscale poate fi prelungită sau suspendată numai la solicitarea scrisă a contribuabilului.”</p>		
19.	<p>Articolul 214 Principiile generale de efectuare a controlului fiscal</p> <p>(8) Se interzice efectuarea repetată a controalelor fiscale la fața locului asupra unora și a celorlalte impozite și taxe pentru o perioadă fiscală care anterior a fost supusă controlului, cu excepția cazurilor cînd efectuarea controlului</p>	<p>Art.214 Alin.(8) de a exclude sintagma <i>”asupra unora și a celorlalte impozite și taxe pentru o perioadă fiscală care anterior a fost supusă controlului, , a unor semne de încălcări fiscale”</i> , iar după cuvintele „ a unor seme de încălcări fiscale” de a completa cu cuvîntul <i>”semnificative, ...”</i></p>	<p>Serviciul Fiscal de Stat (SFS) în practică elaborează și publică planuri anuale. În același timp, pentru fiecare lună complementar vine cu planuri suplimentare, cu toate că această practică nu are un temei legal cert. Planurile se publică primordially pe pagina SFS, aceste planuri nu sunt integrate în RSC. Modul de elaborare a planului nu pare a fi cel mai transparent.</p>	

	<p>fiscal repetat se impune de reorganizarea sau lichidarea contribuabilului, ține de auditul activității Serviciului Fiscal de Stat de către organul ierarhic superior, de activitatea posturilor fiscale sau de depistarea, după efectuarea controlului, a unor semne de încălcări fiscale semnificative, când aceasta este o verificare prin contrapunere, când necesitatea a apărut în urma examinării cazului cu privire la încălcarea legislației fiscale sau în urma examinării contestației. Drept temei pentru efectuarea controlului fiscal repetat la fața locului, în legătură cu auditul activității Serviciului Fiscal de Stat de către organul ierarhic superior, poate servi numai decizia acestuia din urmă, cu respectarea cerințelor prezentului articol.</p>	<p>Articolul se completează cu un alineat cu următorul cuprins: „(10) Activitatea de control al SFS este planificată în temeiul analizei în baza criteriilor de risc, aprobată în baza unui plan anual care reflectă lista contribuabililor care vor fi supuși controlului și care se publică pînă la începutul anului calendaristic. Controalele planificate la fața locului, cu excepția controalelor solicitate de contribuabilii ce vor fi supuși controlului, se vor realiza doar în limita Planului anual de control, aprobat și publicat în prealabil.”</p>		
20.	<p>Se completează cu Articolul 214¹</p>	<p>Codul se completează cu art.214¹, cu următorul cuprins: Articolul 214¹. Listele de verificare în controlul fiscal</p>	<p>Modul practic de desfășurare a controlului nu totdeauna este unul clar, acțiunile inspectorului în mare parte nu sunt previzibile, în lipsa unor limitări certe procesuale, inclusiv în lipsa unor liste de verificări calitative.</p>	

		<p>„(1) Controlul fiscal se desfășoară doar în baza și în limitele listei de verificare aplicabile pentru domeniul, tipul, obiectul de control și categoria contribuabilului supusă controlului. În dependență de tipul controlului și categoria contribuabilului, în cadrul controlului pot fi utilizate una sau mai multe liste de verificare. Toate listele ce urmează a fi aplicate se indică în decizia de control și, în cazul controlului la fața locului, se anexează la decizie. Ulterior, în actul de control se indică ce liste de verificare au fost utilizate în control.</p> <p>(2) Listă de verificare este un document procedural, în care se indică, în ordine prestabilită, faptele, bunurile, sursele informaționale, procedurile și acțiunile care urmează a fi verificate și/sau executate în limitele rigorilor procedurale pentru tipul și metoda de control aferentă. În listă sunt expuse exhaustiv toate cerințele și obligațiile prevăzute de legislația</p>	<p>Cu toate acestea, din practica altor organe de control, un set amplu de liste de verificări (raportate la categoria de activitate economică, tipul întreprinderii etc.) pot avea o contribuție enormă în promovarea conformării voluntare.</p>	
--	--	---	---	--

		<p>fiscală, cu trimitere directă la normele corespunzătoare, care urmează a fi controlate.</p> <p>(3) Lista de verificare poate fi aplicată doar în cazul în care este aprobată, conform rigorilor stabilite de Guvern, în urma consultărilor publice, prin actul normativ al Ministerului Finanțelor, la propunerea Serviciului Fiscal de Stat. Lista de verificare aprobată este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina electronică a organului de control.”</p>		
21.	<p>Articolul 216 Controlul fiscal la fața locului</p> <p>(3) Controlul fiscal la fața locului referitor la un contribuabil poate cuprinde atât unul, cât și mai multe tipuri de impozite și taxe. În cursul unui an calendaristic se admite efectuarea unui singur control fiscal la fața locului <u>pe unele și aceleași tipuri de impozite și taxe</u> pentru una și aceeași perioadă fiscală. Această restricție</p>	<p>Art. 216 Asigurarea frecvenței de un control fiscal la fața locului pe an:</p> <p>- la alin. (3) de a exclude din al doilea enunț de a exclude cuvintele ”pe unele și aceleași tipuri de impozite și taxe”</p> <p>La al doilea enunț după sintagma „cînd după efectuarea controlului se depistează semne de încălcări fiscale” se completează cu cuvîntul ”semnificative...”</p>	<p>Una din cele mai mari scăpări sistemice în legislația fiscală ține de faptul că nu este prevăzută o proporționalitate a duratei, frecvenței controlului și metodei aplicate de control în raport cu riscuri și prejudiciul potențial (sau chiar cel atestat). În acest sens, legea fiscală nu limitează intervenția organului fiscal la categoriile de riscuri sau valoarea prejudiciului potențial. Spre exemplu admiterea unor durate mai lungi de control și chiar instaurarea posturilor fiscale trebuie să fie clar și previzibil proporționale cu riscurile, categoria de încălcări examinate și prejudiciile depistate, fiind raționale pentru situațiile în care în procesul controlului se depistează indici de infrațiune sau prejudicii considerabile.</p> <p>La fel, durata reală a controlului este de multe ori determinată și de posibilitățile disproporționat de largi de a efectua controale repetate și de lipsa unor limite certe la suspendarea controlul.</p> <p>Suspendarea și posibilitatea de prelungire a termenului controlului:</p>	

<p>nu se extinde asupra cazurilor cînd controlul fiscal la fața locului se efectuează în legătură cu reorganizarea sau lichidarea contribuabilului; cînd după efectuarea controlului se depistează semne de încălcări fiscale; cînd acesta este o verificare prin contrapunere; cînd controlul ține de activitatea posturilor fiscale; cînd controlul se efectuează în legătură cu auditul activității Serviciului Fiscal de Stat de către organul ierarhic superior; cînd necesitatea controlului a apărut în urma examinării cazului cu privire la încălcarea fiscală sau în urma examinării contestației</p>	<p>Se propune de completat art.216 cu următoarele alineate:</p> <p><i>„(*) Termenul stabilit pentru desfășurarea controlului poate fi suspendat pe durata desfășurării unor expertize suplimentare sau pentru obținerea unor informații/documente de la persoane terțe, în baza deciziei motivate a conducerii organului de control.</i></p> <p><i>(*) Suspendarea termenului pentru desfășurarea controlului poate fi dispusă dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:</i></p> <p><i>a) expertizele suplimentare, informațiile/documentele de la terți sunt indispensabile pentru a da răspuns la întrebările din lista de verificare aplicată în control;</i></p> <p><i>b) durata pentru obținerea rezultatelor expertizelor sau informațiilor/documentelor de la terți este mai mare decât termenul rămas până la finalizarea controlului.</i></p>	<p>Necesar de revizuit posibilitatea și temeiurile de suspendare a termenului controlului, în prezent art.226/15 și art.216 se referă la suspendarea în cazuri specifice dar nu ține de toate cazurile de control la fața locului.</p>	
---	---	--	--

(*) *Suspendarea termenului încetează din ziua obținerii rezultatului expertizei sau documentelor/informațiilor solicitate de la persoane terțe. Termenul pentru desfășurarea controlului va fi reluat din următoarea zi lucrătoare și va expira în limita zilelor rămase din perioada stabilită inițial pentru control. Pe durata suspendării, în contextul controlului a cărui termen a fost suspendat, vor înceta și nu se vor desfășura suplimentar vizite sau cercetări la persoana controlată.”*

De a stabili limite mai clare pentru durata controlului la fața locului

- Până la 10 zile lucrătoare pentru persoane fizice, întreprinderi mici și micro

- Până la 20 zile lucrătoare pentru întreprinderi mijlocii și mari.

- Poate fi prelungit cu până la 10 zile lucrătoare dacă în cadrul controlului se depistează indici de infracțiune economico-

		<p>financiară sau de încălcare fiscală semnificativă și este necesar timp suplimentar pentru colectarea și analiza informațiilor suplimentare pentru constatarea încălcărilor depistate</p> <p>De a completa cu un enunț. <i>Actele întocmite în temeiul informațiilor și probelor colectate în afara termenului stabilit pentru desfășurarea controlului la fața locului sunt nule.”</i></p>		
22.	<p>Articolul 229 Suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți (2) Dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți ale contribuabilului poate fi emisă în cazul comiterii oricărei încălcări din cele prevăzute la art.253 alin.(1), la art.255, la art.260 alin.(1), la art.263 alin.(1) și (2), precum și în cazurile</p>	<p>Art.229 alineatul (2) va avea următorul: <i>„(2) Dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare și/sau conturile de plăți ale contribuabilului poate fi emisă în cazul comiterii unei infracțiuni economico-financiare în cadrul urmării penale, precum și în cazurile nestingerii, în termenul stabilit, a obligației fiscale și urmării sumei debitoare a contribuabilului restanțier.”</i></p>	<p>În Codul fiscal măsurile de asigurare a stingerii obligației fiscale și de executare silită a obligației fiscale sunt expuse cu suficiente detalii în ceea ce ține procedura de aplicare. Însă, cât pentru măsuri, atât și pentru sancțiuni, nu este implementat suficient principiul proporționalității și previzibilității intervenției, fiind admise măsuri destul de drastice (cum e suspendarea operațiunilor la conturi bancare) și sancțiuni comparabile cu cele penale pentru încălcări de ordin disciplinar (care nu totdeauna duc la prejudicii sau poartă pericol social), cum ar fi neprezentarea unor explicații în cadrul controlului sau neacordarea la timp a informației cu privire la schimbarea adresei. Astfel categoriile de măsuri și sancțiuni nu sunt raportate în mod cert la riscuri și magnitudinea potențială a prejudiciilor. La fel legea nu clarifică limitări în amploarea măsurii aplicate. Spre exemplu, chiar dacă în raport cu sancțiuni și aplicarea acestora se admite aplicarea avertizării pentru „încălări ne semnificative”, în raport cu aceiași categorie de încălcări (ne semnificative) nu presupune că nu vor fi aplicate măsuri de asigurare a stingerii obligației fiscale (sau măsuri de înlăturare).</p>	

	nestingerii, în termenul stabilit, a obligației fiscale și urmării sumei debitoare a contribuabilului restanțier.			
23.	<p>Articolul 235 Scopul și forma sancțiunilor fiscale</p> <p>(1') Avertizarea se aplică pentru încălcarea fiscală nesemnificativă.</p>	<p>Art.235 alin.(1¹) va avea următorul cuprins</p> <p>„(1¹) Avertizarea se aplică pentru încălcarea fiscală nesemnificativă și pentru încălcările prevăzute la art.253 alin.(1), (6), (7), (8), (9), art.254, art.255, art.256 alin.(7) și (8), art.260 alin.(1), (2), (7), (9), (10), (12), art.261 alin.(5) și (6), art.262 alin.(2), art.2621, art.263 alin.(1) și (2), art.2631 pentru situațiile când acestea se comit prima dată într-o perioadă fiscală în parte și încălcarea în mod direct nu a cauzat cel puțin prejudicii în proporții mari pentru bugetul public național, în sensul art.126 din Codul Penal.”</p>		
24.	<p>Articolul 254.</p> <p><i>Neutilizarea echipamentelor de casă și de control</i></p>	<p>Articolul 254 se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:</p> <p>„(9) Amenda pentru încălcarea fiscală, săvârșită</p>	<p>Propunerea are ca scop diferențierea determinării amenzii fiscale săvârșită de către întreprinzătorii individuali, în dependență de locul desfășurării afacerii.</p> <p>Impact asupra bugetului nu este.</p>	01.01.2025

		<p>de întreprinzătorii individuali care practică activitate independentă în sensul Capitolului 10², de întreprinderile micro și mici (definite conform Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii), se stabilește prin determinarea sumei conform alineatului respectiv din prezentul articol și înmulțirea sumei determinate cu coeficientul stabilit în modul următor:</p> <p>a) 1/2, în cazul desfășurării activității în municipiul Chișinău;</p> <p>b) 1/3, în cazul desfășurării activității în alte municipii și orașe;</p> <p>c) 1/5, în cazul desfășurării activității în sate (comune).”.</p>		
25.	<p>Articolul 277. <i>Subiecții impunerii</i> alin. (1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele juridice și persoanele fizice rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova: c) deținătorii drepturilor patrimoniale (drepturilor de posesie, de gestiune și/sau de</p>	<p>Se propune completarea art.277 alin.(1) lit.c), după cum urmează: după cuvintele „Republicii Moldova” cu textul „cu excepția celor care dețin dreptul de acces, în conformitate cu Legea nr.28/2016 privind accesul pe proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de</p>	<p>La 15.04.2016 a intrat în vigoare Legea nr.28/2016 cu privire la accesul la proprietăți și utilizarea partajată a infrastructurii asociate rețelelor publice de comunicații electronice. Art.9 alin.(3) și art.41 prevăd expres că furnizorul de servicii publice nu poate fi obligat să plătească impozite, taxe, tarife, chirii pentru locațiunea spațiilor interne și externe pentru construirea sau instalarea rețelelor. Până în prezent, furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice calculează impozitul pe bunuri imobiliare pentru spațiile / terenurile asupra cărora au drept la acces. Pentru a putea utiliza în practică prevederile Legii nr.28/2016, propunem de a stipula expres în legislația fiscală că contribuabilii sunt scutiți de calcularea impozitului pe bunurile imobiliare pentru suprafețele / terenurile ce fac obiectul unui contract de acces.</p>	01.01.2025

	folosință) asupra bunurilor imobiliare proprietate publică de pe teritoriul Republicii Moldova;	electronice”.	Micșorarea costurilor pentru agenții economici.	
26.	Articolul 281. Calcularea impozitului alin.(1²) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător calculează de sine stătător suma anuală a impozitului pe bunurile imobiliare, pornindu-se de la baza impozabilă a acestora, conform situației de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective.	Articolul 281, alin. (1 ²): după cuvântul „întreprinzător” se completează cu textul „cu excepția microîntreprinderilor”, la final se completează cu textul: „Suma impozitului pe bunurile imobiliare ale microîntreprinderilor se calculează de către autoritatea competentă”.	Se propune ca calculul impozitului pe bunuri mobiliare, suportate de agenți economici, să fie efectuat de o autoritate competentă. Impact asupra bugetului nu este.	01.01.2025
27.	Articolul 301. Termenele de achitare și prezentare a dărilor de seamă alin.(1) Plătitorii de taxe pentru resursele naturale prezintă Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă respectivă și achită taxele până la data de	Articolul 301, la alin.(1) după cuvântul „gestiune” se completează cu textul: „cu excepția microîntreprinderilor care prezintă darea de seamă și achită această taxă anual până la data de 25 a lunii imediat următoare anului gestionar”.	Propunerea are ca scop majorarea termenelor de prezentare a dărilor de seamă fiscale privind plata taxei pentru resursele naturale de la trimestrial la anual. Impact asupra bugetului nu este.	01.01.2025

	25 a lunii următoare trimestrului de gestiune			
28.	<p>Articolul 371. Perioada fiscală</p> <p>alin.(1) Perioadă fiscală pentru impozitul unic se consideră luna calendaristică.</p> <p>alin.(2) Impozitul unic se determină lunar, reieșind din mărimea obiectului impunerii, înregistrat în evidența contabilă pe parcursul lunii de gestiune, fără a lua în considerare datele cumulative înregistrate de la începutul anului calendaristic.</p>	<p>Articolul 371. Se completează cu următoarele alineate:</p> <p>(3) Prin excepție de la prevederile alineatului (2), impozitul unic datorat pentru luna decembrie va fi calculat luând în considerare datele cumulativ înregistrate pe parcursul perioadei de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului respectiv și va constitui diferența dintre: valoarea impozitului unic calculat pentru toată perioada de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului respectiv (determinată potrivit alineatului (4)) și valoarea impozitului unic calculat pentru lunile anterioare lunii decembrie a anului calendaristic respectiv, luni în care a fost aplicat</p>	<p>Parcul pentru tehnologia informației, conform prevederilor art.1, alin.(2) al Legii nr.77/2016 a fost creat pentru impulsionearea dezvoltării industriei tehnologiei informației, cercetării și inovării, bazată pe tehnologia informației în diverse domenii, activității didactice în domeniul tehnologiei informației, precum și crearea locurilor de muncă cu valoare adăugată înaltă și atragerea investițiilor autohtone și străine. Un element important, printre acestea este impulsionearea cercetării și dezvoltării, sporirea numărului de companii noi de tip start-up, cultivarea produselor informaționale create de companii din Republica Moldova.</p> <p>Potrivit art.15 din Legea nr.77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației și Titlului X al Codului fiscal, impozitul unic perceput la rezidenții parcurilor IT este stabilit în mărime de 7% din venitul din vânzări, însă nu mai puțin de suma minimă per angajat (3,510 lei în 2023).</p> <p>Conform statisticilor prezentate de MITP, majoritatea rezidenților parcului sunt întreprinderi cu până la 9 angajați și companii locale. Considerând specificul industriei IT în generarea anumitor produse / prestarea anumitor servicii, companiile din acest sector își pot recunoaște veniturile din vânzări doar la întrunirea cumulativă a criteriilor prevăzute de Standardele Naționale de Contabilitate – adică, uneori abia la finalizarea dezvoltării unui produs / prestării unui serviciu integral.</p> <p>Acest fapt generează situații în care pe parcursul anului rezidentul nu a avut venituri din vânzări, fiind focusată pe dezvoltarea unui produs, și respectiv achita suma minimă per fiecare angajat, iar în ultima lună a anului (când întrunește criteriile prevăzute de SNC) aceasta își recunoaște venitul din vânzări și achită 7% din acesta. Astfel, povara fiscală totală asociată impozitului unic depășește 7% din venitul din vânzări.</p> <p>În rezultat, această livrare de produs sau serviciu este impozitată o dată la etapa de dezvoltare – la cota minimă a impozitului, și o dată – în luna vânzării acestuia. În acest moment este încălcat principiul</p>	01.01.2025

		<p>regimul special de impozitare.</p> <p>(4) Valoarea impozitului unic calculat pentru toată perioada de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului calendaristic se determină ca valoarea maximă dintre: 7% din obiectul impunerii pentru toată perioada de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului respectiv și suma minimă a impozitului unic stabilită la art.370 alin.(2), luând în considerare datele cumulative pentru toate lunile în care a fost aplicat regimul special de impozitare în anul calendaristic respectiv.</p> <p>(5) În cazul pierderii titlului de rezident pe parcursul anului calendaristic, prin excepție de la prevederile alineatului (2), impozitul unic datorat pentru ultima lună de aplicare a regimului special de impozitare va fi calculat luând în considerare datele cumulative înregistrate pe</p>	<p>de bază al impozitării menționat în Codul Fiscal al Republicii Moldova (art. 6, alin (7)) și anume – echitatea fiscală, povara impunerii fiind mai mare pentru companii care se ocupă de activități ce implică dezvoltarea produselor proprii.</p> <p>Mai jos prezentăm ilustrate câteva cazuri concrete care descriu situația de mai sus:</p> <p>Cazul 1. Compania are 2 angajați permanenți pe parcursul întregului an; Veniturile totale înregistrate de către aceasta sunt de 1,700,000 lei, obținute astfel:</p> <p>a) Câte 0 lei – în perioada ianuarie – martie 2023, b) Cate 150 mii lei în perioada aprilie – noiembrie 2023, și c) 500 mii lei în luna decembrie 2023.</p> <p>Suma minimă lunară datorată per angajat în 2023 este de 3,510 lei. Impozit unic datorat conform formulei actuale de calcul, reflectate în art.370 și 371 ale Codului fiscal, este de:</p> <p>a) 7,020 lei lunar – în perioada ianuarie – martie 2023, b) Cate 10,500 lei lunar în perioada aprilie – noiembrie 2023, și c) 35,000 lei în luna decembrie 2023.</p> <p>Total impozit unic = 140,060 lei Povara fiscală efectivă asociată impozitului unic = 140,060 lei : 1,700,000 lei = 8.23%</p> <p>Cazul 2. Compania are 2 angajați permanenți pe parcursul întregului an; Veniturile totale înregistrate de către aceasta sunt de 1,000,000 lei, obținute astfel:</p> <p>a) Câte 0 lei – în perioada ianuarie – noiembrie 2023, și b) 1,000,000 lei în luna decembrie 2023.</p> <p>Suma minimă lunară datorată per angajat în 2023 este de 3,510 lei. Impozit unic datorat conform formulei actuale de calcul reflectate în art.370 și 371 ale Codului fiscal este de:</p> <p>a) Cate 7,020 lei lunar – în perioada ianuarie – noiembrie 2023, și b) 70 mii lei în luna decembrie 2023.</p> <p>Total impozit unic = 147,220 lei Povara fiscală efectivă asociată impozitului unic = 147,220 lei : 1,000,000 lei = 14.72%.</p>	
--	--	--	---	--

		<p>parcursul perioadei de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului respectiv și va constitui diferența dintre: valoarea impozitului unic calculat pentru toată perioada de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului respectiv (determinată potrivit alineatului (4)) și valoarea impozitului unic calculat pentru lunile anterioare lunii în care a fost pierdut titlul de rezident, luni în care a fost aplicat regimul special de impozitare în anul respectiv.</p>	<p>În funcție de valorile concrete ale numărului de angajați, valoarea veniturilor din vânzări și momentul posibil de recunoaștere a acestora, povara fiscală efectivă asociată impozitului unic poate depăși cu mult cota de 7% din venitul din vânzări.</p> <p>Având în vedere cele expuse mai sus, se propune completarea art.371 cu un nou alineat (3), care ar permite regularizarea impozitului unic datorat în luna decembrie a fiecărui an sau în ultima lună de rezidență în parcul IT. În acest fel, povara fiscală a rezidenților parcului IT va fi în limita celor 7% din venitul din vânzări realizate de aceștia, însă nu mai puțin de suma minimă per angajat care acoperă asigurarea medicală și socială limitată a acestora.</p> <p>Modelare exemplu:</p> <p>a) până la implementarea modificărilor: Total impozit unic = 574,900 lei Povara fiscală efectivă asociată impozitului unic = 574,900 lei : 6,600,000 lei = 8,71%.</p> <p>b) după implementarea modificărilor: Total impozit unic = 487,890 lei Povara fiscală efectivă asociată impozitului unic = 487,890 lei : 6,600,000 lei = 7.39%.</p> <p>A se vedea tabelul nr. 1.</p>	
<p>Tabelul nr. 1</p>				

Exemplul 3. Tracarea în cont

1) Datele înregistrate de rezident pe parcursul anului 2023

Luna, 2023	Venit lunar, lei	7%, lei	Numărul angajaților lunar	Suma minimă, lei	Impozit unic calculat spre plată, lei
Ianuarie	500 000	35 000	15	52 650	52 650
Februarie	1 000 000	70 000	10	35 100	70 000
Martie	500 000	35 000	10	35 100	35 100
Aprilie	600 000	42 000	15	52 650	52 650
Mai	1 000 000	70 000	15	52 650	70 000
Iunie	400 000	28 000	10	35 100	35 100
Iulie	0	0	8	28 080	28 080
August	0	0	10	35 100	35 100
Septembrie	500 000	35 000	10	35 100	35 100
Octombrie	700 000	49 000	12	42 120	49 000
Noiembrie	400 000	28 000	12	42 120	42 120
Decembrie	1 000 000	70 000	12	42 120	70 000
TOTAL	6 600 000	462 000		487 890	504 900

2) Impozitul unic datorat pentru luna decembrie 2023

Calcul la finalul anului (luna decembrie) - trecerea în cont	Valoarea IU calculat pentru toată perioada de aplicare a regimului special de impozitare pe parcursul anului respectiv (determinată potrivit alineatului (4))	Valoarea impozitului unic calculat pentru lunile anterioare lunii decembrie a anului calendaristic respectiv	Suma spre achitare în luna decembrie 2023 (Diferența între col.2 și col.3)
Decembrie	487 890	504 900	-17 010

Legea nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației

29.	Art.16. <i>Asigurarea socială și medicală a salariaților angajați de rezidenții parcului</i> alin.(1) Salariații rezidenților parcului beneficiază de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat din bugetul asigurărilor sociale de stat, conform legislației în vigoare.	La art.16, alin.(1), propoziția a doua se expune în următoarea redacție: „Venitul lunar asigurat al acestor salariați va constitui 90% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv.”	Urmare a unei analize detaliate privind contribuția rezidenților parcului pentru tehnologia informației „Moldova IT Park” (în continuare – MITP) la bugetul de asigurări sociale de stat (în continuare - BASS) și prestațiile de asigurări sociale achitate angajaților acestora din contul BASS în perioada 2018-2022, în condiții generale de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale, venitul asigurat al angajaților rezidenților MITP ar fi fost în cuantum de 90% din salariul mediu prognozat în anul 2022. Potrivit datelor obținute din calcule menționate cel mai mare cuantum a venitului asigurat ar fi fost de 92% în anul 2019. În acest context, 5 ani consecutivi, venitul asigurat per angajat nu atinge nivelul care corespunde contribuției efective a rezidenților	01.01.2025
-----	--	--	---	------------

<p>Venitul lunar asigurat al acestor salariați va constitui 68% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul respectiv.</p>		<p>MITP la BASS, astfel păstrând o discrepanță dintre contribuția rezidenților MITP la BASS și venitul lunar asigurat al angajaților lor observată și în anii precedenți.</p> <p>Condițiile de asigurare socială a angajaților rezidenților MITP nu pot fi nicidecum considerate a fi preferențiale întrucât contribuția acestora excede substanțial atât valoarea venitulului asigurat, cât și a prestațiilor de asigurări sociale achitate din contul BASS. Astfel, în 2022 doar 3.396 angajați au beneficiat de prestații de asigurări sociale achitate din contul BASS în valoare totală de 43.981 mii lei comparativ cu 417.608 mii lei contribuție totală a acestora la BASS (i.e. doar 10.5%), iar în 2021 – 3 341 beneficiari de prestații în valoare de doar 39.918 mii lei comparativ cu 300.163 mii lei contribuție la BASS (i.e. 13.3%).</p> <p>Este important de notat că, majorarea cuantumului venitulului asigurat al angajaților din parcul IT nu este sub nicio formă o facilitate suplimentară acordată acestora, dar derivă din contribuția efectivă a acestora la BASS și angajamentul incontestabil al statului de a respecta principiile organizării și funcționării sistemului public de asigurări sociale.</p>	
--	--	---	--

MD-2004, Chisinau, 162 Stefan cel Mare si Sfânt Blvd
Tel. 20 45 08; E-mail:cancelaria@maia.gov.md;WEB:www.maia.gov.md

Nr.21-03/1940

Ministerul Finanțelor

Copie: **Cancelaria de Stat**

la nr.18-69-6215 din 06.06.2024

În contextul proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege *pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (număr unic 502/MF/2024)*, Ministerul comunică următoarele propuneri de completare a proiectului de lege.

Astfel, în ceea ce privește scutițiile de TVA menționăm următoarele.

La importul hederelor (secerătoarelor) pentru combina de recoltat și treierat și a tractoarelor cu șenile.

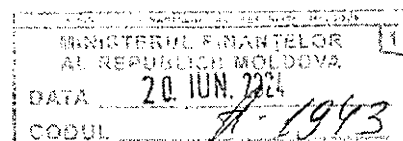
Intervenim cu solicitarea de modificare a prevederilor art. 103 alin. (1) pct. 27¹ din Codul Fiscal al Republicii Moldova privitor la scutirea de TVA fără drept de deducere tractoarele cu șenile din cauciuc (poziția tarifară 8701 30 000).

În conformitate cu prevederile art.103 alin.(1) pct.27¹ din Codul fiscal nr.1163/1997, se scutesc de TVA fără drept de deducere tractoarele agricole de la pozițiile tarifare 870191100, 870192100, 870193100, 870194100, 870195100 și tehnica agricolă de la pozițiile tarifare 842449100, 842482100, 8432, 843320, 843330000, 843340000, 843351000, 843352000, 843353, 843359, 8436, 8437 și părți ale acesteia de la pozițiile tarifare 8432, 8436 și 8437.

În cadrul acestei categorii de mașini agricole, nu există o clasificare tarifară stabilită. Specificul și funcționalitatea acestor utilaje tractoarelor cu sile din cauciuc sunt similare celor cu roți, însă nu sunt supuse aceluiași prevederi.

Impactul pozitiv al acestei decizii asupra agriculturii Republicii Moldova:

1. Tracțiune și stabilitate îmbunătățite. Datorită tracțiunii superioare și stabilității pe terenuri cu suprafețe neregulate și noroi, tractoarele cu șenile pot traversa cu eficiență zone dificile, contribuind astfel la reducerea costurilor de carburanți și uzurii, aceasta reprezentând o preocupare majoră pentru minister.

2. Tasare redusă a solului. Un obiectiv important al ministerului este să prevină tasarea excesivă a solului prin utilizarea șenilelor pentru a distribui uniform greutatea tractorului pe o suprafață mai mare decât roțile, contribuind astfel la menținerea fertilității solului.

3. Tractare puternică. Tractoarele cu șenile, datorită motoarelor puternice cu care sunt echipate, au capacitatea de a tracta echipamente agricole masive, cum ar fi pluguri sau combine, fără a întâmpina probleme semnificative.

4. Șenilele se disting prin rezistență deosebită la uzură și la condiții dificile, ceea ce le conferă o durabilitate sporită în comparație cu tractoarele cu roți.

În rezultatul examinării importul hederelor s-a constatat că, în mare parte din hedere sunt importate în țării separat de combine. Prin urmare, ținem să menționăm că, hederul este o parte a combinei ce asigură secerarea și acumularea culturii agricole recoltate și treierate, fapt fără care combina nu poate funcționa. Totodată, se constată că, se importă separat și o altă parte a combinei pentru recoltat și treierat și anume dispozitivul de tocarea și împrăștiere a masei tocate, care se instalează în buncărul combinei, dispozitiv necesar de important pentru implementarea tehnologiilor de adaptare la Reziliența Climatică.

Conform informației comunicate de Serviciul Vamal, hederele sunt importate pe pozițiile ce conțin Codul NC: 84 33 20 900, 84 33 52 000, 84 33 59 850, 84 33 90 000 din Nomenclatorul Combinat a mărfurilor, aprobat prin Legea nr. 172/2014, fapt ce contravine explicației expuse de Organizația Mondială a Vămilelor (OMV), care prin demersul nr. 23NL182TY din 30.10.23, informează că hederele pentru combina pentru recoltat și treierat este parte componentă și se clasifică la Codul NC: 84 33 90 000.

Potrivit SI Registrului Utilajului Agricol, pe teritoriul țării au fost înregistrate și puse în exploatare în anul 2023 circa 350 hedere pentru combina pentru recoltat și treierat cu destinația de secerat și colectat păioase, rapiță, floarea-soarelui și porumb.

Prin urmare, constatăm că, conform art. 103, alin. (1), pct.27¹ din Codul fiscal poziția tarifară 84 33 90 000 nu este scutită de TVA.

În această ordine de idei, se propune completarea art. 103, alin. (1), pct.27¹ din Codul fiscal cu Codul NC 84 33 90 000 cu sintagma „hedere, dispozitiv de tocarea și împrăștiere a masei tocate pentru combina pentru recoltat și treierat” și 8701 30 000 „tractoare cu șenile din cauciuc” cu titlul de excepție.

Referitor la platformele de recoltare a fructelor din livezi, Birourile Vamale impun companiile agricole, care importă tehnică agricolă, predestinată mecanizării și eficientizării procesului de creștere și recoltare a fructelor (codul mărfii declarat de producător și companii agricole la importul tehnicii agricole pe teritoriul RM este – 8433 59 850) să achite TVA. Birourile Vamale pretind că această tehnică/marfă la importul pe teritoriul RM trebuie să fie declarată cu codul – 8428 90 900), ceea ce este inadmisibil fiindcă tehnica este cu destinație agricolă. Tehnica agricolă respectivă are un șir de funcții altele de cât cele pe care le indică biroul vamal, or aceasta este cumpărată de către producătorii agricoli din considerentul că este predestinată lucrărilor

agricole, scopul principal fiind de a mecaniza și eficientiza procesul de creștere și recoltare a fructelor.

Referitor la materialul semincer, se propune completarea art. 103 alin. (1) cu pct. 27⁴, privitor la scutirea de TVA fără drept de deducere, cu următorul conținut:

„27⁴. semințe de muștar (poziția tarifară 1207 50 100) și semințele de in (poziția tarifară 1204 00 100);”.

În ultimii ani suprafețele cu muștar sunt în creștere, fermierii folosind această cultură în calitate de cultură de acoperire (siderat), cât și pentru comercializarea semințelor de muștar, totodată diversificând potențialul cultural al sistemului de asolament. În anul curent, conform raportărilor eventuale, sunt însămânțate circa 2,5 mii ha cu muștar, având un ritm de creștere anuală de circa 5-6%. Materialul semincer pentru muștar și in se importă, astfel necesitatea acestei inițiative fiind în ajutorul mediului de afaceri agricol.

În ultimii ani, odată cu orientarea fermierilor către un sistem eficient de fertilizare și protecție a plantelor, o mare necesitate a apărut în procurarea stropitorilor autopropulsate de eficiență înaltă prin control al aspersiunii și randament înalt în raport cu timpul de lucru. Asemenea utilaje sunt destul de scumpe în raport cu rezultatele economice ale fermierilor. În acest sens, în prezentul proiect se propune scutirea de TVA fără drept de deducere prin completarea la art. 103 alin. (1) cu pct. 27⁵ cu următorul conținut:

„27⁵. Altele, cu referință la mașinile de stropit cu autopropulsie (poziția tarifară 8424 49 900).”.

**Viceprim-ministru,
Ministru**

Vladimir BOLEA

Digitally signed by Bolea Vladimir
Date: 2024.06.20 10:09:13 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Gr. Baltag
Tel. 022 204 514
M. Lepădatu
Tel. (022) 204 525

Nr. 15/2622 din 19 iunie 2024

La nr.18-69-6215 din 6 iunie 2024

Ministerul Finanțelor
Copie: Cancelaria de Stat

La indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-6215 din 6 iunie 2024, Ministerul Afacerilor Interne a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (**număr unic 502/MF/2024**), și în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

La proiectul de lege:

1. La art. I – la Codul fiscal nr.1163/1997, se reiterează propunerea privind completarea art.103 alin.(9⁶) cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) menținerea ordinii și securității publice, precum și combaterea criminalității clasificate la pozițiile tarifare 8711 și 8703.”.

În condițiile, când există conflicte militare în afara hotarelor Republicii Moldova, care pun în pericol ordinea și securitatea publică, împrejurări în care Poliția trebuie să dispună de dotarea tehnică necesară, pentru a face față provocărilor imprevizibile și iminente, și având în vedere bugetul auster existent, procurarea unor vehicule dotate corespunzător, aplicând taxele vamale și fiscale, ar constitui un impact financiar major și irealizabil în timpul apropiat. Prin urmare, modificările propuse vor contribui semnificativ la desfășurarea eficientă și promptă a activității Poliției, întrucât pentru oferirea unui randament eficace este iminentă o dotare cu tehnică necesară.

În acest context, cu propunerea respectivă se va completa și art. 277²⁵ alin. 13) lit. b) din Codul Vamal nr.95/2021.

2. La Art. II:

În tot cuprinsul proiectului au fost identificate norme ce urmează a fi abrogate, însă nota informativă nu conține careva argumente judicioase cu privire la necesitatea abrogării acestora.

Prin urmare, autorul proiectului va revedea acest aspect și va include în nota informativă argumentele de rigoare.

Pct. 14, la amendamentul art. 35², înainte de a expune conținutul alin. (6) se va completa cu următorul text:

„se completează cu alin. (6) cu următorul cuprins:”.

La pct. 16, art. 39 alin. (1) lit. a) se expune cu un nou conținut. Spre deosebire de norma actuală, cuprinsul nou al lit. a) nu reglementează „acțiunile” în calitate de active de capital, iar acest fapt nu este justificat, fapt ce va fi revizuit, iar în nota informativă vor fi incluse argumentele necesare.

La pct. 21, se consideră oportun ca cuvintele „se exclude” să se substituie cu cuvintele „se abrogă” or, pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, se utilizează cuvintele „se abrogă” și nu „se exclude”.

Sintagma „se exclude” se utilizează doar în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții.

Pct. 27, la art. 87 alin. (1¹) lit. (b), al treilea enunț, cuvintele „se introduc” se vor substitui cu cuvintele „se completează cu” or, cuvintele „se introduc” nu sunt caracteristice limbajului normativ.

La pct. 38, textul „1)” se va substitui cu textul „7)” sau lit. a¹) este parte componentă a pct. 7) al art. 119.

Autorul proiectului va revizui pct. 79, amendamentul art. 265 alin. (2), în vederea completării acestuia cu litera h) și nu cu litera j), în scopul respectării consecutivității ordinii alfabetice a normelor redacției în vigoare.

3. La Art. VI - Codul de executare al Republicii Moldova nr.443/2004 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.214–220, art.704), cu modificările ulterioare se propune:

În textul amendamentului propus la articolul 296 alineatul (2) sintagma „Inspectoratului General al Poliției de Frontieră” se va substitui cu textul „Inspectoratului General al Poliției de Frontieră, cu instituirea consemnului la frontieră.”.

Propunere, va oferi deplină claritate normei, în partea ce reglementează acțiunile întreprinse de către Poliția de Frontieră aferent executării ordonanței sau hotărârii privind măsura preventivă de obligare de a nu părăsi țara. Or, în varianta propusă de autor, aceasta trezește echivocuri, fiind nedefinitivat în totalitate procesul de implicare a Poliției de Frontieră.

Astfel, actul de dispoziție de interdicere a ieșirii din țară expediat Poliției de Frontieră va constitui temeiul de instituire a consemnului la frontieră, fapt ce va asigura nepermiterea ieșirii din Republica Moldova a prevenitului de către autoritatea competentă.

Subsecvent, în vederea îmbunătățirii în totalitate a prevederilor art. 296 din Codul de executare al Republicii Moldova nr.443/2004, înaintăm următoarele propuneri de amendare.

1) La alin. (3), textul „care, în cazul obligării de a nu părăsi țara, asigură în cel mai scurt timp posibil restituirea pașaportului ridicat provizoriu și informarea organelor de frontieră. După revenirea la domiciliu, prevenitul este obligat să anunțe imediat autoritatea care a acceptat cererea.” se substituie cu textul „în cazul măsurii preventive obligarea de a nu părăsi localitatea, sau Polița de Frontieră, în cazul măsurii preventive obligarea de a nu părăsi țara”.

2) Alin. (4) se va expune în redacție nouă, cu următorul cuprins:

„În cazul depistării tentativei de trecere a frontierei de stat fără încuviințarea autorității care a dispus aplicarea măsurii preventive obligarea de a nu părăsi țara, organul de frontieră asigură ridicarea provizorie a actului de călătorie cu transmiterea acestuia, în termen de 24 ore, către organul ce a instituit măsura preventivă, pentru a proceda conform art. 195 din Codul de procedură penală.”.

3) Alin. (5) se va expune în redacție nouă, cu următorul cuprins:

„În cazul în care prevenitul a încălcat obligațiile impuse de măsura preventivă obligarea de a nu părăsi localitatea, organul afacerilor interne în a cărui rază teritorială își are domiciliul prevenitul, adresează un demers autorității care a dispus această măsură preventivă, cu anexarea materialelor ce confirmă faptul încălcării măsurii, pentru a proceda conform art. 195 din Codul de procedură penală.”.

În sensul celor expuse, menționăm că, amendamentele înaintate în cuprinsul art. 296 din Codul de executare al Republicii Moldova nr.443/2004, urmează să evidențieze diferența între măsurile preventive privind obligarea de a nu părăsi localitatea și obligarea de a nu părăsi țara, or, mecanismele de executare precum și atribuțiile instituționale ale entităților implicate în procesul de asigurare a executării acestora, sunt distincte.

Necesitatea introducerii modificărilor de referință în modalitatea prezentată supra, rezidă din:

- problematica executării măsurii preventive de către persoanele care nu au un loc de domiciliu permanent în Republica Moldova (cazul Procuraturilor specializate și Secției asistență juridică și cooperare internațională a Procuraturii Generale);
- necesitatea excluderii paralelismului execuțional;
- asigurarea evidenței stricte a cazurilor de eludare a preveniilor de la executarea măsurilor preventive impuse;
- asigurarea executării conforme a măsurii preventive obligarea de a nu părăsi țara, de către persoanele cu cetățenie multiplă;
- excluderea necesității predării actului de călătorie spre păstrare, către autoritatea ce a dispus aplicarea măsurii preventive, or, adesea această procedură nu are loc de fapt, iar Poliția de Frontieră a implementat mecanismul de ridicare provizorie a pașapoartelor în punctele de trecere a frontierei de stat, în cazul identificării persoanelor în privința cărora este declanșat un consemn restrictiv în legătură cu valabilitatea măsurii preventive obligarea de a nu părăsi țara.

Suplimentar, menționăm că utilizarea în contextul art. 296 alin. (4) a sintagmei „reține” este abuzivă, generează neclarități la nivel de aplicare și executare a prevederii legale specificate, fapt ce contravine standardului de calitate al legii (procedural penale).

Prin urmare, propunerile înaintate, raportate la scopul proiectului de act normativ, vor contribui la asigurarea conexiunii prevederilor Codului de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 și Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003. În același timp, va fi asigurată o precizie în conduita ce urmează a fi adoptată de persoanele în privința cărora a fost instituită o măsură preventivă, precum și vor exclude probabilitatea interpretării extensiv defavorabile a prevederilor actelor normative de către organele de drept, fapt inadmisibil în materia procedural penală și de executare.

4. Suplimentar, se recomandă:

a) expunerea art.42 din Legea nr. 62/2022 cu privire la publicitate cu următorul cuprins: „În publicitatea exterioară se încasează tarifele și taxele prevăzute de legislație.”;

b) revizuirea prevederilor Codului fiscal nr.1163/1997, pentru excluderea neconcordanței legislative ce reglementează aspectul referitor la publicitatea amplasată pe/în vehicule.

Raționamentul propunerilor înaintate se datorează disonanței normative dintre actele normative tangențiale publicității pe/în vehicule.

În acest sens, se constată faptul că publicitate exterioară (outdoor) potrivit art.2 din Legea nr.62/2022 reprezintă publicitatea difuzată pe dispozitive publicitare amplasate în spațiile publice din exteriorul imobilelor și care este vizibilă în

exteriorul imobilelor. Aceasta include și publicitatea difuzată prin intermediul dispozitivelor publicitare *amplasate pe/în mijloace de transport*.

Totodată, în conformitate art.40 alin.(1) și (2) din legea menționată supra:

(1) Afișarea imaginilor publicitare pe/în vehiculele aflate în trafic interrațional sau internațional, de pasageri sau de mărfuri, se efectuează pe bază de contracte încheiate cu proprietarii acestora, în baza autorizației eliberate de autoritatea administrației publice locale pe al cărei teritoriu este înregistrat respectivul vehicul și a *avizului prealabil eliberat de poliție*.

(2) Pe taximetre și pe vehiculele destinate publicității, imaginile publicitare sunt afișate în baza autorizației eliberate de autoritatea administrației publice locale pe al cărei teritoriu este înregistrat respectivul vehicul și a *avizului prealabil eliberat de poliție*.

Astfel, conform art.42 din Legea nr.62/2022 cu privire la publicitate, în publicitatea exterioară *pot fi încasate doar taxele prevăzute de Codul fiscal*.

Pe de altă parte, se denotă faptul pentru prestarea serviciului public „coordonarea schemelor de distribuire a inscripției și reclamei pe mijloacele de transport”, indicat la pct.78 din anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.896/2014 se încasează tariful de 90 lei per unitate.

Este de menționat că, Hotărârea Guvernului nr.896/2014 pentru aprobarea Nomenclatorului și tarifelor la serviciile prestate contra plată, precum și a Regulamentului cu privire la modul de formare și utilizare a veniturilor colectate ale subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea acestuia, a fost emisă în scopul executării art.43 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.

Așadar, potrivit art. 43 alin. (2) din Legea nr. 181/2014, nomenclatorul lucrărilor și *serviciilor contra plată* efectuate și/sau prestate de către *autoritățile/instituțiile bugetare și mărimea tarifelor la servicii* se stabilesc de către Guvern sau, după caz, de către autoritățile administrației publice locale, în funcție de bugetul de la care se finanțează autoritatea/instituția bugetară.

Mai mult, art.2 din Legea nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice, indică că *serviciile publice sunt* activități administrative necomerciale cu caracter individual, realizate în regim de putere publică de *prestatorul de servicii publice*, cu sau fără solicitarea beneficiarilor de servicii, și care vizează realizarea drepturilor, libertăților, obligațiilor și intereselor legitime ale acestora, asigurându-le, după caz, beneficiile materiale sau nemateriale corespunzătoare, iar art.24 alin.(8) din legea citată, prevede că, nomenclatorul serviciilor publice cu plată prestate de către autoritățile/instituțiile publice bugetare și mărimea *tarifelor la servicii* se stabilesc de către Guvern [...].

Pe cale de consecință, se remarcă o diferențiere la aspectul invocat supra între următoarele legi:

- Legea nr.62/2022 cu privire la publicitate;
- Legea nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice;
- Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014;
- Codul fiscal nr.1163/1997.

5. La Art. XI, pct. 1, propunerea de modificare a art. 2 va avea următorul cuprins:

„Articolul 2 se completează cu noțiunea „număr de identificare fiscal” cu următorul cuprins:”.

Potrivit art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.

Respectiv, Art. XII din proiectul legii specifică că, prin derogare de la prevederile art. 56 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2025, cu excepția Art. II punctul 6) ce vizează completarea articolului 20 cu literă z ²¹), art. VII, art. VIII, art. IX pct. 30 și pct. 31, art. X și art. XI care intră în vigoare la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

În acest sens comunicăm că în proiectul notei informative lipsește justificarea termenului de intrare în vigoare a proiectului de act normativ, contrar art. 56 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 care statuează că, intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.

Subsidiar, învederăm că, autorul proiectului urmează a se conforma prevederilor art. 54 din Legea nr. 100/2017 și a expune conținutul proiectului în limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație.

Totodată, Ministerul Afacerilor Interne, inclusiv în contextul Procesului verbal nr.22 al ședinței de lucru a membrilor Guvernului din 31 mai 2024, insistă la propunerile prezentate la politica bugetar-fiscală, prezentate prin demersul nr.44/15-704 din 15.02.2024, care nu au fost incluse în prezentul proiect de lege și anume.

1. Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 (Monitorul Oficial al RM nr.223-230 art.519 cu modificările ulterioare) se va modifica după cum urmează:

- *Art.43, alin.2)* sintagma „și mărimea tarifelor la servicii” se propune de exclus.

Totodată, art.43, se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:

„(-) Mijloacele bănești prevăzute la alin. (1) lit. c) neutilizate până la data încheierii anului bugetar sunt accesibile pentru utilizare în aceleași scopuri în anul bugetar următor fiind aprobate de către administratorul de buget în bugetele corespunzătoare.”;

- *La art.44, alin (2)* sintagma „doar dacă acestea sunt prevăzute în bugetele corespunzătoare” se substituie cu sintagma „fiind aprobate de către administratorul de buget în bugetele corespunzătoare”;

- *La art.60:*

- *alin.(1) lit. b) și c)* se va expune în următoarea redacție:

„b) cu acordul Ministerului Finanțelor – între subprogramele unei programe de cheltuieli fără majorarea cheltuielilor totale de personal și modificarea cheltuielilor pentru investiții capitale și a transferurilor inter bugetare;

c) autorităților publice centrale - între categoriile economice în cadrul unei subprograme de cheltuieli, fără majorarea cheltuielilor de personal totale pe autoritatea publică centrală și fără modificarea cheltuielilor pentru investiții capitale și a transferurilor inter bugetare;”

1) *se completează cu lit. d)* cu următorul cuprins:
 „d) instituțiilor bugetare subordonate - în cazul altor redistribuiri altele decât cele prevăzute la lit. a), b) și c), care nu afectează limitele de alocații stabilite.”

2) *alin.4* sintagma „30 noiembrie” se substituie cu sintagma „20 decembrie”.

- *Art. 66 alin.(3)* după sintagma „de investiții capitale” se completează cu sintagma „și reparații capitale”.

- *La art.70 alin. (2)* se completează cu sintagma „și a granturilor/donațiilor intrate cu titlu gratuit în posesia autorităților/instituțiilor bugetare.”

2. Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.441-447, art.715), se va completa, după cum urmează:

- *La art.4* se propune revizuirea noțiunii „salariu lunar” și a componentelor acestuia. Totodată, de completat cu noțiunea „Unitate bugetară”;

- *La art.17 alin 2 litera b¹)* după sintagma „combatere a terorismului” se completează cu sintagma „și pentru activitatea în punctele comune de trecere aflate pe teritoriul statului limitrof al Republicii Moldova în care este instituită stare de asediu și de război”.

- *La art. 17 alin. (3)*, după sintagma: „în domeniul aviației civile” se completează cu sintagma: „precum și cu competențe în domeniul securității aeronautice.”

- *La art. 21 alin.(1)* se propune excluderea mărimii de „5%”.

- *În anexa nr. 6, compartimentul Note* se completează cu un punct 9 cu următorul cuprins:

„9. Clasa de salarizare pentru funcțiile de experți criminaliști din cadrul subdiviziunilor de expertiză judiciară, care sunt calificați ca experți, se stabilește cu o majorare de 10 clase succesive față de cea stabilită în tabel.

Clasa de salarizare pentru funcțiile de experți criminaliști stagiați, din cadrul subdiviziunilor de expertiză judiciară, se stabilește cu o majorare de 8 clase succesive față de cea stabilită în tabel.”

- *În Anexa nr.10 în Note* se va completa cu un punct nou cu următorul cuprins

„_” Clasele de salarizare pentru funcțiile din cadrul instituțiilor medicale se majorează față de cele stabilite în tabel cu 10 clase succesive.”

- *Se propune elaborarea unei anexe separate pentru angajații cu funcții din domeniul IT.*

Argumentările și impactul financiar la propunerile în cauză au fost expuse în Anexa la demersul menționat.

Secretară de stat

Daniella MISAIL-NICHITIN

Digitally signed by Misail-Nichitin Daniella
 Date: 2024.06.19 18:18:33 EEST
 Reason: MoldSign Signature
 Location: Moldova

Executor:
 Margarita Andrieș
 Telefon: 022 255-306

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Sir. 31 August 1989 80, MD-2012 Chișinău • Tel: (373 22) 578205 • Fax: (373 22) 232302 • <http://www.mfa.gov.md>

Nr. DI/3/041.1-6492 din 19 iunie 2024
La nr. 18-69-6215 din 06 iunie 2024

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	19 JUN 2024
CODUL	A-1929

Ministerul Finanțelor
copie: Cancelaria de Stat

Ministerul Afacerilor Externe a examinat *proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (număr unic 502/MF/2024)* și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Potrivit art. 31, alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, dar și pct. 12, subpct. 4, lit. a) și b) din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018 (în continuare - Regulament), proiectele actelor normative care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene conțin în mod obligatoriu clauza de armonizare. Drept urmare, în conformitate cu pct. 30 din Regulament, clauza de armonizare se va include după preambul și clauza de adoptare a proiectului de act normativ.

În conformitate cu art. 1, pct. 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 5/2024 cu privire la modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 29/2023 pentru aprobarea listei ministerelor, denumirea „Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene” se substituie cu denumirea „Ministerul Afacerilor Externe”. În acest context, se propune includerea unui punct separat ce prevede excluderea cuvintelor „și Integrării Europene” din denumirea Ministerului Afacerilor Externe în textul actelor normative, în următoarele articole din proiectul de lege:

- Art. V prin care se modifică *Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003*;
- Art. VI prin care se modifică *Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004*;
- Art. IX prin care se modifică *Codul Vamal nr. 95/2021*.

La Nota informativă la proiectul de lege, în conformitate cu dispozițiile anexei nr. 1 din Legea nr. 100/2017, în compartimentul 3 urmează a fi indicat dacă intervenția rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova în baza acordurilor bilaterale cu Uniunea Europeană, precum și inclusă mențiunea cu privire la elaborarea tabelului de concordanță.

Red.: Badia Lidia
tel.: (022) 578 258

Digitally signed by Mițu Mihail
Date: 2024.06.19 15:07:29 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mihai MIȚU
Secretar General

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 26-78-6750

Chișinău

19.06.2024

Ministerul Finanțelor

Referitor la numărul unic 502/MF/2024

Urmare a examinării proiectului de hotărâre a Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025), în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

În contextul modificărilor operate la Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, prin introducerea unor prevederi noi prin *Legea nr. 118/2024 pentru modificarea unor acte normative (cu privire la contractele de stat)* cu referire la contractul de stat, potrivit cărora o mare parte din acordurile de grant vor fi încheiate conform unei proceduri speciale stabilite de Guvern și nu vor fi calificate drept tratate internaționale, se impune necesar efectuarea unor modificări la art. 104 și art. 124 din Codul Fiscal, după cum urmează:

1. Articolul 104:

a) la litera c¹):

- la prima liniuță după textul „la care aceasta este parte” se completează cu textul „și a contractelor de stat încheiate”;
- la ultimul enunț după textul „Lista tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte,” se completează cu textul „lista contractelor de stat.”.

2. Articolul 124:

la alin. (3)

- lit. a) după textul „la care aceasta este parte” se completează cu textul „și a contractelor de stat încheiate”;
- ultimul enunț după textul „Lista tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte,” se completează cu textul „lista contractelor de stat.”.

Subsecvent, recomandăm examinarea oportunității modificării și a altor prevederi din Codul Fiscal care stabilesc norme speciale în limita tratatelor internaționale (ex: art. 54, art.79³, art.226 alin. (8), etc) și ar avea aplicabilitate și asupra contractelor de stat.

Totodată, având în vedere că pe parcursul anului 2023 au fost aprobate de către Parlament un șir de acte legislative cu derogări de la prevederile sus menționate ale Codului fiscal în privința unor contracte de împrumut, se recomandă Ministerului Finanțelor de a revizui politica bugetar-fiscală și în privința contractelor de împrumut, cu reglementarea

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

expresă, după caz a acestor scutiri de taxe și TVA întru evitarea pe viitor a unor asemenea acte adoptate cu derogări de la prevederile Codului fiscal.

Secretar general al Guvernului

/semnat electronic/

Artur MIJA

Digitally signed by Mija Artur
Date: 2024.06.19 08:18:37 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MD 2004, mun. Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt, 162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

nr.13-05/1751 din 24.06.2024

la nr. 18-69-6015 din 06.06.2024

Ministerul Finanțelor

Copie: Cancelaria de Stat

În contextul examinării proiectului de hotărâre *proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (număr unic 502/MF/2024)* Vă comunicăm următoarele.

În Codul Fiscal nr. 1163/1997, art.103. scutirea de T.V.A, alineatul (1) se completează cu un subpunct nou 34) după cum urmează:

„34) Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere serviciile de împădurire/reîmpădurire și reabilitare a pădurilor din cadrul Programului Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor pentru anii 2023-2032”.

Argumentare: Se solicită includerea prevederilor de scutire de TVA a serviciilor de împădurire/reîmpădurire și reabilitare a pădurilor din cadrul Programului Național de Extindere și Reabilitare a Pădurilor (PNERP) pentru anii 2023-2032”, ținând cont de faptul că, în cadrul acestui program se execută lucrări de împădurire/reîmpădurire, extindere și reabilitare a pădurilor pe terenurile ce aparțin APL precum și altor deținători, din diferite surse de finanțare, astfel finanțarea de la donatorii externi este deja scutită de plata TVA, ori urmează a fi scutită, aplicându-se art.104, ulterior incluse în HG nr. 246/2010, pe când investițiile finanțate din bugetul de stat se acumulează integral la active biologice immobilizate în curs de execuție și până la atingerea stării de masiv a sectoarelor parcurse cu lucrări de creare a noi păduri (3-5 ani, în dependență de specia de bază).

Totodată, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.1186/2010, entitățile silvice, în calitate de operatori economici restituie terenurile cu culturi silvice proprietarilor, cu perfectarea actelor bilaterale de primire-predare, inclusiv cu emiterea facturii fiscale. Astfel entitățile silvice la facturarea serviciilor de extindere și reabilitare a pădurilor, vor fi supuse

taxei pe valoare adăugată cu achitarea acestora în bugetul de stat în cuantum de 20 % din valoarea serviciilor prestate, chiar dacă acestea au fost finanțate din bugetul de stat. Totodată, este de menționat faptul că, preponderent sectoarele alocate spre împădurire sunt terenuri degradate ale APL care nu sunt plătitori de TVA.

Suplimentar, se propune eliminarea taxelor și TVA-ului la importul tuturor tipurilor de transport full-electric, precum: trotinete, biciclete, moped, monocicluri, și altele, care conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor Republicii Moldova pot fi clasificate ca produse la subpoziția tarifară 8711 60 900 „Alte motociclete (inclusiv moped) și biciclete triciclete sau similare, având motor electric pentru propulsie.

Ministru

Digitally signed by Lazarencu Sergiu
Date: 2024.06.26 10:18:31 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Sergiu LAZARENCO

CASA NAȚIONALĂ DE ASIGURĂRI SOCIALE A REPUBLICII MOLDOVA
NATIONAL OFFICE OF SOCIAL INSURANCE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНАЯ КАСА СОЦИАЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

str. Gheorghe Tudor, 3, MD-2028, mun. Chișinău, tel. +373 22 257 825; e-mail: secretariat@cnas.gov.md; web: <https://cnas.gov.md>

14.06.2024 nr. 8464

La nr. _____ din _____

Ministerul Finanțelor
cancelaria@mf.gov.md

Cancelaria de Stat a Republicii Moldova
cancelaria@gov.md

Prin prezenta, Casa Națională de Asigurări Sociale comunică despre examinarea proiectului de hotărâre de Guvern *privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025)* care a fost plasat pentru consultare publică pe portalul particip.gov.md și în limitele competenței sale funcționale prezintă următoarele obiecții și propuneri.

1. La **Art. II** punctul **41.**, din proiect, de completat un alineat nou cu următorul cuprins:

„la punctul 6) textul „și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii stabilite în cotă procentuală” se substituie cu textul „stabilite în cotă procentuală și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii”

2. La **Art. II**, după punctul **66.**, din proiect, de completat cu un punct nou **67.**, în următoarea redacție:

”**67.** La articolul 231, în alineatul (4) textul „și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală” se substituie cu textul „, stabilite în cotă procentuală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii”.

Totodată, **Art. II** urmează a fi revizuit prin prisma art.51-52 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, iar punctele renumerotate.

Argumentare: Modificarea propusă la art. 129 și la art. 231 din Codul Fiscal nr. 1163/1997 are drept scop de concretizare, dat fiind faptul că potrivit art. 30 și art. 35 din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, Serviciul Fiscal de Stat procedează la aplicarea măsurilor de executare silită și asigură colectarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, controlul corectitudinii calculării și virării lor în termen la bugetul asigurărilor sociale de stat în conformitate cu drepturile atribuite acestuia și în modul stabilit de legislația fiscală. Astfel, indiferent de tariful contribuțiilor de asigurări sociale atribuțiile menționate țin de competența Serviciului Fiscal de Stat.

3. După Art. IV de completat cu Art. V, care se va expune în redacția următoare:

”Art. V - Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1–4, art. 2), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

La articolul 35 alin. (1¹) lit. e) după textul „pe conturile individuale ale persoanelor asigurate” se completează cu textul „, cu excepția cazurilor când sumele sunt calculate prin metode și surse indirecte și nu sunt încheiate raporturi de muncă”.

În Anexa nr. 1, la punctele 1.6 și 1.7 cuvintele ”pensionarilor, persoanelor cu dizabilități” se substituie cu cuvintele ”persoanelor care beneficiază de pensie / alocație pentru persoane vârstnice, în conformitate cu legislația națională”, iar cuvintele „se încadrează” se substituie cu cuvintele „înregistrează venit asigurat”.

În Anexa nr. 1, la punctul 1.6¹ cuvintele ”pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a” se exclud, iar cuvintele „se încadrează” se substituie cu cuvintele „înregistrează venit asigurat”.

În Anexa nr. 3 punctele 4) și 8) se exclud.”

În acest context, **Articolele** din proiect, urmează a fi renumerotate.

Argumentare: Se propun modificări de ajustare a art. 35 alin (1¹) lit. e) din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

În cadrul controlului fiscal, pentru a determina corectitudinea calculării sumei obligației fiscale, autoritatea care efectuează controlul fiscal poate folosi, metode și surse indirecte, în conformitate cu prevederile Codului fiscal nr. 1163/1997. În aceste cazuri se constată situații că unitatea economică supusă controlului fiscal nu are încheiate raporturi de muncă pentru unele posturi la momentul efectuării controlului. Astfel, sumele contribuțiilor de asigurări sociale calculate la venitul estimat prin metode și surse indirecte pentru funcțiile/ posturile la care nu sunt persoane angajate nu se distribuie pe conturile persoanelor asigurate.

Modificările în Anexa nr.1 din Legea nr. 489/1999 vor permite persoanelor cu dizabilități din categoria de fondator al Întreprinderilor individuale, fondator al Gospodăriilor țărănești, cât și persoanelor fizice care desfășoară activități independente și titularilor patentei de întreprinzător, să se asigure pentru pensie pentru limită de vârstă, achitând contribuții de asigurări sociale de stat.

La fel se propun unele modificări de concretizare și uniformizare și anume, ca persoanele care beneficiază de pensie / alocație pentru persoane vârstnice, în conformitate cu legislația națională, specificați la pct. 1.6 și pct. 1.7 se exceptează de la achitarea taxei fixe.

În partea ce ține de substituirea cuvintelor „se încadrează” cu cuvintele „înregistrează venit asigurat”, deasemeni este o concretizare și anume se exceptează în cazurile în care înregistrează venit asigurat în categoriile de plătitori specificate în punctele modificate.

Totodată, persoanele cu dizabilități din categoria liber – profesioniștilor în domeniul justiției vor avea aceleași criterii de asigurare cu persoanele angajate prin contract individual de muncă, fiind asigurați de toate tipurile de prestații de asigurări sociale de stat. Or, modificarea propusă va acorda dreptul și la reexaminarea pensiei după stabilire.

Din Anexa nr. 3 „Tipuri de drepturi și de venituri aferent cărora nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii” se pronune de exclus punctele 4) și 8).

Indemnizațiile plătite conform art.24 alin.(3) din Legea nr.768/2000 privind statutul alesului local se acordă alesului local pentru participarea la ședințele consiliului. și a executării însărcinărilor consiliului sau comisiei. Respectiv, pentru activitatea desfășurată acesta este remunerat cu indemnizația menționată. Astfel, la această indemnizație se propune să se calculeze contribuții de asigurări sociale.

Potrivit art. 186 din Codul Muncii, indemnizațiile de eliberare din serviciu se plătesc salariaților conform legii până la data angajării acestora. Respectiv, perioada pentru care aceasta se plătește persoana nu este asigurată în sistemul public de asigurări sociale. Astfel, pentru ca persoana în perioada în care i se plătește indemnizația de eliberare să fie asigurat în sistemul public de asigurări sociale se propune de exclus pct. 8) din Anexa nr. 3.

Directoare generală

Digitally signed by Țibîrnă Elena
Date: 2024.06.14 07:51:57 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Elena ȚIBÎRNĂ

Ex Ala Colțban
022-257- 831
Olesea Reguș
022-257-848

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
SERVICIUL FISCAL DE STAT

MINISTRY OF FINANCE OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
STATE TAX SERVICE

Nr. 26-12/2-08-108366

24 iunie 2024

Ministerul Finanțelor

cancelaria@mf.gov.md

Serviciul Fiscal de Stat, a examinat proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (*ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025*) (număr unic 502/MF/2024) remis spre avizare, și comunică următoarele.

La art. I din proiect propunem de substituit textul „de 4000-6000 lei” și „de 16000-18000 lei” cu textul „de la 4000 la 6000 lei” și „de la 16000 la 18000 lei”, propunerea dată poartă un caracter redacțional.

La art. II din proiect, la **pct.2** ce vizează modificarea art.5 pct.36), nu susținem modificarea și propunem abrogarea din Codul fiscal a pct.36) al art.5.

La **pct.4**, la readacția expusă propunem modificarea textului „sau în decurs de 1 zi lucrătoare, din data efectuării controlului fiscal,” cu următorul text „sau în decurs de 1 zi lucrătoare, din data efectuării controlului fiscal **prin metoda verificării operative**”. Scopul propunerii este de a conferi claritate normei, astfel încât să fie înțeles că aceasta se aplică în cazul controlului fiscal efectuat prin metoda verificării operative, și nu în cazul altor tipuri de controale.

După **pct.4** propunem introducerea unui nou punct în proiect cu următorul cuprins: “Art.12 se completează cu **pct.17** cu următorul cuprins: 17) Fond de retribuire a muncii – suma recompenselor pentru munca depusă, adaosuri, sporuri și suplimente la salariu, ajutor material la concediu anual, premii, precum și alte plăți de remunerare a muncii.”

La **pct.7**, ce vizează art.21 alin.(6) din Codul fiscal, nu susținem modificarea și propunem excluderea acesteia din proiect, în contextul în care prin prezenta scrisoare la art.226¹⁷ alin.(1) din Codul fiscal am propus modificarea noțiunii de tranzacție locală.

La **pct.14** ce vizează modificarea art.35² alin.(6) din Codul fiscal, propunem excluderea cuvântului „primite”.

La **pct.23** ce vizează modificarea art. 74 din Codul fiscal, al doilea alineat, textul „Dacă data încheierii contractului se efectuează după data de 25” de substituit cu textul „Dacă încheierea contractului se efectuează după data de 25”.

La **pct.27** ce vizează modificarea art.87 alin.(1¹) din Codul fiscal, propunem completarea proiectului cu următorul amendament: „ după textul „conform criteriilor determinate în ultima zi a perioadei fiscale” se completează cu textul „pentru care se aplică prevederile menționate”.

La **pct.36** ce vizează modificarea art.117, propunem completarea și cu alin.(1⁶) cu următorul cuprins: “(1⁶) Informația cu privire la persoanele care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu are relații fiscale cu sistemul ei bugetar se oferă de către Agenția de Guvernare Electronică, după caz Agenția Servicii Publice.”.

La **pct. 37** ce vizează abrogarea alineatului (13) din art.117¹ din Codul fiscal menționăm următoarele:

În scopul aplicării prevederilor Titlului III al Codului fiscal, în conformitate cu art.93 pct. 16) din Codul fiscal este definită noțiunea de factură fiscală, care reprezintă formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hârtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) la livrare de mărfuri, servicii.

La rândul său articolul 117 alin. (1) din Codul fiscal stabilește termenul general de eliberare a facturii fiscale de către subiecții impozabili cu TVA care efectuează o livrare impozabilă pe teritoriul țării, și el reprezintă momentul apariției obligației fiscale, stabilit prin art.108 din Codul fiscal (data livrării, care se consideră data predării mărfurilor, prestării serviciilor, cu excepția cazurilor stipulate la alin.(5)–(8) din art.108), cu excepția cazurilor prevăzute din Codul fiscal.

La fel, urmează de menționat prevederile art. 12 din Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017, care instituie obligația întocmirii de către entități a documentelor primare cu regim special conform formularelor tipizate în cazul: *înstrăinării activelor cu transmiterea dreptului de proprietate, cu excepția valorilor mobiliare; prestării serviciilor, cu excepția serviciilor financiare prestate de către bănci, societățile de plată, societățile emitente de monedă electronică, organizațiile de creditare nebanară, asociațiile de economii și împrumut; transportării activelor în afara entității fără transmiterea dreptului de proprietate; transmiterii activelor în leasing, arendă, locațiune sau cu drept de uzufruct.*

La perfectarea documentelor primare, unele din elementele obligatorii necesare de a fi reflectate reprezintă conținutul faptelor economice, precum și etaloanele cantitative și valorice în care sunt exprimate faptele economice (*art.11 alin.(7) lit. e) și f) din Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017*).

Astfel, pentru situațiile diferite de cele care sunt specificate în alin. (11) al art.117¹ din Codul fiscal - lipsa valorii impozabile cu TVA la momentul livrării, condiționată de determinarea calității, masei și calităților de consum ale mărfurilor la momentul primirii mărfurilor, pentru fiecare faptă economică cu transmiterea dreptului de proprietate, subiecții impozabili cu TVA sunt obligați să emită factura fiscală cu specificarea etaloanelor cantitative și valorice.

În contextul celor expuse, abrogarea alin. (13) al art.117¹ din Codul fiscal va condiționa imposibilitatea utilizării facturii fiscale în calitate de document de transportare a mărfurilor (analogic avizului de însoțire a mărfurilor), entitatea fiind obligată să reflecte etaloanele cantitative și valorice în baza cărora se formează valoarea impozabilă cu TVA a tranzacției.

De aceea, în temeiul celor expuse mai sus, propunem modificarea alin. (13) art. 117¹ din Codul fiscal după cum urmează: ”(13) La transportarea mărfurilor, furnizorul are dreptul să emită factura fiscală. În cazul în care furnizorul emite factura fiscală pe faptul transportării, acesta eliberează factura fiscală generalizatoare în baza facturilor fiscale emise pentru transportarea mărfurilor, până la sfârșitul perioadei fiscale în care ele au fost emise. În cazul utilizării facturii fiscale electronice (e-factura), furnizorul eliberează factura fiscală în termen ce nu poate depăși 10 zile calendaristice ale lunii următoare celei în care a avut loc transportarea documentată prin facturile fiscale.”.

De asemenea, propunem modificarea art.12 alin.(1) lit. c) din Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017, care va avea următoarea redacție:” c) transportării activelor în afara entității **cu/fără** transmiterea dreptului de proprietate;”.

La **pct. 50** ce vizează modificarea art.188 din Codul fiscal, propunem modificarea alineatului 2 care va avea următorul conținut: „ (2) Contribuabilul este în drept să prezinte darea de seamă fiscală corectată nu mai târziu de 6 ani de la data depunerii dării de seamă fiscale care se corectează, cu excepția dărilor de seamă fiscale prin care se efectuează corectări aferent contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.”, propunerea dată poartă un caracter redacțional.

La **pct.55** în concordanță cu propunerea expusă la pct.52 din proiect, considerăm oportun de completat corespunzător și cu propunerea aferent art.206 alin.(1) lit.b), și anume de exclus de la această normă textul „în procedură de lichidare (dizolvare) sau”.

La **pct.57** în redacția normei art.215¹ alin.(1), propunem substituirea cuvintelor “nerespectarea modului de prezentare” cu cuvintele “nerespectarea termenului de prezentare”.

La **pct.58** aferent redacției art.216 alin.(8), în prima propoziție propunem cuvintele “și să participe la efectuarea lui” de substituit cu cuvintele “, să participe la efectuarea lui și să semneze actul de control fiscal, chiar și în cazul dezacordului.”.

La **pct.78** după textul „Articolul 264:” propunem de completat cu textul „la alineatul (1), textul „Cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2), obligațiile fiscale” se substituie cu cuvintele „Obligațiile fiscale”. Propunerea dată are ca scop aducerea în concordanță a prevederilor art. 264 cu Hotărârea Curții Constituționale nr.10 din 04.04.2024 și faptul abrogării alineatului (2) al art.264.

Pct.71 și prima propoziție din **pct.72**, propunem să fie excluse, deoarece propunerea respectivă este acoperită de art.II pct.1 care modifică sintagma pe tot parcursul Codului fiscal.

La **pct.79** propunem revizuirea din punct de vedere redacțional a propunerii de modificare a art. 265 alin.(1) din Codul fiscal, prin expunerea acesteia în următoarea redacție: „la alineatul (1), după cuvintele „de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu” se completează cu textul „, de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale”, iar după cuvintele „acțiunile Serviciului Fiscal de Stat” se completează cu textul „, ale serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale””.

Aferent propunerii de la alin.(2) lit.j) propunem expunerea acesteia în următoarea redacție: „j) există încheierea executorului judecătoresc privind intentarea procedurii de executare, emisă în temeiul documentului executoriu înaintat de Serviciul Fiscal de Stat.”.

La **pct. 83** ce vizează modificarea art. 282 din Codul fiscal, cuvântul ”persoanele” urmează a fi înlocuit cu cuvântul ”persoanelor” - întru aducerea în concordanță sub aspect gramatical.

După **pct. 85** propunem introducerea unui nou punct, care va avea următorul cuprins:

”La articolul 287³ din Codul fiscal, alineatul (3) va avea următorul cuprins: ”(3) Nu constituie obiect al impunerii bunurile imobiliare cu destinație locativă, inclusiv casele de vacanță (cu excepția terenurilor), precum și cotele părți, aflate în proprietatea persoanei, a căror valoare totală este mai mică decât 200 de salarii medii lunare pe economie prognozate și aprobate de Guvern pentru perioada pentru care se calculează impozitul și a căror suprafață totală este mai mică de 120 m².”.

Modificarea în cauză se propune întru aducerea în concordanță cu modificările propuse a fi operate la alin. (1) al acestui articol, precum și întru concretizarea aspectelor ce vizează bunurile care nu formează obiectul impozabil cu impozitul pe avere.

La **pct. 95** ce vizează modificarea Anexei la Titlul VII, aferent modificărilor de la poziția c), se propune substituirea cuvintelor ”informațiilor publicitare” cu cuvântul ”publicității”, întru aducerea în concordanță cu redacțiile expuse în punctele 87 și 88 ale proiectului, ce vizează subiectul și obiectul impunerii cu taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei).

După **pct. 96** propunem completarea proiectului cu puncte noi, cu următorul cuprins:

”La articolul 305 alin. (1¹) cuvântul ”trimestrial” se substituie cu cuvântul ”semestrial”, iar cuvântul ”trimestrului” cu cuvântul ”semestrului”;

La articolul 310 alin. (1) cuvântul ”trimestrial” se substituie cu cuvântul ”semestrial”;

La articolul 314 alin. (2) cuvântul ”trimestrial” se substituie cu cuvântul ”semestrial”.”.

Modificările în cauză sunt necesare întru aducerea în concordanță cu modificările propuse în pct. 96 al proiectului, ce vizează modificarea termenului de achitare și raportare a taxelor pentru resursele naturale din ”trimestrial” în ”semestrial”.

La art. IV din proiect, ce vizează modificarea art. 4 din Legea nr. 1056/2000, aferent modificărilor propuse la alineatul (9) lit. a), propunem substituirea cuvintelor "în domeniu justiției și în domeniu sănătății" cu cuvintele "în sectorul justiției și în domeniul sănătății", întru asigurarea păstrării formei lexicale expuse la modificările ce vizează alineatul (7) lit. a).

Cu referință la art. XII din proiect, considerăm oportun ca norma ce vizează intrarea în vigoare a unor prevederi la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova să fie aplicată și în privința următoarelor prevederi din proiect:

- art. II pct. 1, pct. 41 în partea ce ține de abrogarea art. 129 pct. 13) lit. g) din Codul fiscal, pct. 42, 44, 46, 53, 54 și 73, întrucât modificările specificate la aceste puncte au un caracter redacțional și au drept scop corelarea legislației fiscale cu cadrul de reglementare în vigoare;

- art. II pct. 47, 48, 55, 56, 65, 66, 78 și 79, întrucât modificările specificate la aceste puncte vizează procesele și acțiunile interne, realizate de către Serviciul Fiscal de Stat în procesul de administrare fiscală și au drept finalitate simplificarea proceselor de administrare fiscală, inclusiv din perspectiva contribuabilului;

- art. V, întrucât modificările propuse la Codul de procedură civilă în partea ce ține de procedura în ordonanță sunt necesare pentru realizarea eficientă, de către serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale, a atribuțiilor de executare silită a plăților administrate de acesta conform art. 156 alin. (2) din Codul fiscal.

Cu referire la Nota informativă la proiectul de lege, în partea ce ține de argumentarea aferentă setului de măsuri legate de administrarea fiscală, considerăm oportun efectuarea următoarelor ajustări:

- textul „- reglementarea modului de participare a prestatorilor de servicii de plată nebankari în sistemul automatizat de plăți interbancare (SAPI) (articolul 166¹ din Codul fiscal)” de substituit cu textul „- reglementarea aportului Băncii Naționale a Moldovei inclusiv în evidența prestatorilor de servicii de plată nebankari participanți la sistemul automatizat de plăți interbancare (SAPI) (articolul 166¹ din Codul fiscal)”;

- textul „- reglementarea dreptului de prezentare a dării de seamă corectate mai târziu de 6 ani (articolul 188 din Codul fiscal)” de substituit cu textul „- reglementarea termenului maxim de 6 ani pentru prezentarea dării de seamă corectate (articolul 188 din Codul fiscal)”;

- textul „- optimizarea proceselor de efectuare a controlului fiscal simplificat la oficiul Serviciului Fiscal de Stat (articolele 198, 200, 207 și 215¹ din Codul fiscal)” de substituit cu textul „- optimizarea proceselor de efectuare a controlului fiscal simplificat la oficiul Serviciului Fiscal de Stat (articolul 215¹ din Codul fiscal);”.

Suplimentar, propunem de completat proiectul de lege cu următoarele inițiative:

1. În scopul demotivării practicării de către persoanele fizice care nu sunt înregistrate într-o formă organizatorico-juridică a activității de comerț ilicit cu mijloace de transport, propunem introducerea unei noi taxe de stat în cuantum de 8000 de lei pentru înregistrarea contractelor de înstrăinare a mijloacelor de transport de către persoanele fizice care nu practică activitatea de întreprinzător, începând cu a 4 tranzație pe parcursul unui an calendaristic.

În acest sens, propunem includerea în proiectul de lege a modificărilor la Legea taxei de stat nr.213/2023 după cum urmează:

-La art.3 de completat cu lit.b¹) cu următorul cuprins: “b¹) înregistrarea de către persoanele fizice care nu practică activitatea de întreprinzător a contractelor de înstrăinare a mijloacelor de transport începând cu a 4 tranzație pe parcursul unui an calendaristic.”;

-Anexa nr.1 de completat cu pct.2¹ cu următorul cuprins: “2¹) înregistrarea de către persoanele fizice care nu practică activitatea de întreprinzător a contractelor de înstrăinare a mijloacelor de transport începând cu a 4 tranzație pe parcursul unui an calendaristic – 8000 lei.”.

2. În scopul implementării conceptului de acord de preț în avans în legislația Republicii Moldova, propunem următoarele modificări la Codul fiscal:

La articolul 133 alineatul (2):

Se completează cu punctul 12³⁾ cu următorul cuprins:

„12³⁾ să emită acorduri de preț în avans, în conformitate cu cap. 11²⁾”

Articolul 226¹⁷ alineatul (1):

Se completează cu următoarele noțiuni:

„Acordul de preț în avans - reprezintă decizia emisă de Serviciul Fiscal de Stat prin care sunt stabilite și justificate condițiile, modalitățile de formare a prețurilor de transfer pe parcursul unei perioade determinate, aferent tranzacției/tranzacțiilor controlate efectuate între persoane afiliate.

Acordul de preț în avans unilateral – reprezintă acordul emis de către Serviciul Fiscal de Stat la cererea contribuabilului , aferent tranzacției/tranzacțiilor controlate efectuate între persoane afiliate

Acordul de preț în avans bilateral/multilateral - reprezintă acordul emis de către Serviciul Fiscal de Stat și autoritățile străine competente din statele în a căror jurisdicție se află persoanele afiliate ale solicitantului, aferent tranzacției/tranzacțiilor controlate efectuate între persoane afiliate

Autoritatea străină competentă – reprezintă autoritatea fiscală competentă să emită acord de preț în avans pentru o societate străină afiliată”

Noțiunea „tranzacție locală” va avea următorul cuprins:

Tranzacție locală – tranzacție realizată între contribuabili rezidenți, în care unul sau ambii contribuabili sunt rezidenți al Zonelor economice libere/parcurilor pentru tehnologia informației sau care aplică cote diferite ale impozitului pe venit din activitate de întreprinzător

La Articolul 226¹⁹ alineatul (6), cuvântul „conținutul” se completează cu textul „ , termenul”.

Codul se completează cu următoarele articole:

„Articolul 226²⁵ Emiterea acordului de preț în avans

(1) Acordul de preț în avans se emite în baza cererii contribuabilului. Cererea trebuie să fie însoțită de documente relevante și de dovada plății taxei de emitere. Acordul de preț în avans bilateral/multilateral se emite doar în cazul care există acord de evitare a dublei impuneri încheiat între statul persoanei afiliate nerezidente și Republica Moldova.

(2) Un acord de preț în avans poate fi solicitat de către un contribuabil rezident sau de o reprezentanță permanentă/sucursală înregistrată în Republica Moldova.

(3) Nu poate fi emis un acord preț în avans pentru tranzacțiile controlate care la data depunerii cererii, au fost obiectul al unui control fiscal în derulare sau finisat, inclusiv efectuat prin prisma determinării respectării lungimii de braț.

(4) Un acord de preț în avans poate fi emis pentru tranzacțiile finisate, în curs de derulare și/sau viitoare.

(5) Dacă tranzacțiile controlate au fost încheiate cu persoane afiliate nerezidente, la cererea contribuabilului, Serviciul Fiscal de Stat comunică cu autoritatea străină competentă în scopul emiterii unui acord de preț în avans bilateral/multilateral

(6) În cazul care autoritatea străină competentă refuză încheierea unui acord de preț în avans bilateral/multilateral sau în termen de 6 luni de la data depunerii cererii de către contribuabil, nu a fost recepționat un răspuns de la autoritatea străină competentă, Serviciul Fiscal de Stat va informa contribuabilul despre acest fapt.

(7) În cazul prevăzut la alin. (6), contribuabilul este în drept în termen de 30 de zile de la data comunicării:

a) Să retragă cererea de încheiere a unui acord de preț în avans și să beneficieze de restituirea taxei de emitere

b) Modificarea cererii de încheiere a unui acord de preț în avans bilateral/multilateral, prin solicitarea de a încheia un acord de preț în avans unilateral

c) Modificarea cererii de încheiere a unui acord de preț în avans multilateral, prin solicitarea de a încheia un acord de preț în avans bilateral, dacă o autoritate străină competentă și-a manifestat acordul de a încheia un acord de preț în avans

(8) În perioada de valabilitate, acordul de preț în avans poate fi modificat prin extindere sau revizuire la solicitarea contribuabilului deținător al acordului, prin depunerea unei cereri. Cererea poate fi depusă cu cel puțin cu 60 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate, sub sancțiunea decăderii.

(9) Extinderea acordului de preț în avans poate avea loc în situația în care contribuabilul solicită includerea în acordul de preț în avans încheiat a altor tranzacții cu persoane afiliate, în limitele perioadelor fiscale pentru care a fost încheiat acordul.

(10) Revizuirea acordului de preț în avans poate avea loc în situația în care intervin circumstanțe, elemente de fapt și de drept ce nu au fost previzionate sau au fost inexact previzionate la momentul emiterii acordului de preț în avans și care pot influența termenii și condițiile acordului, în limitele perioadelor fiscale pentru care a fost încheiat acordul.

(11) Modelul, conținutul, documentele ce urmează a fi anexate, modul de soluționare a cererii de emiterie/modificare se stabilește de Ministerul Finanțelor.

(12) Modul, conținutul și termenul de emiterie/modificare a acordului de preț în avans se stabilește de Ministerul Finanțelor.

Articolul 226²⁶ Perioadele acoperite de acordul de preț în avans

(1) Un acord de preț în avans poate fi emis pentru tranzacțiile controlate în derulare sau viitoare care nu va depăși 5 perioade fiscale, inclusiv perioada fiscală în care este depusă cererea.

(2) Un acord de preț în avans poate fi emis pentru tranzacțiile controlate finalizate în ultimele 2 perioade fiscale, care nu va include perioada fiscală în care este depusă cererea.

Articolul 226²⁷ Încetarea acordului de preț în avans

(1) Acordul de preț în avans încetează în următoarele cazuri:

- a) Expirarea termenului pentru care a fost emis și nu a fost depusă o cerere de prelungire;
- b) Revocarea acordului de preț în avans de către Serviciul Fiscal de Stat;
- c) Anularea acordului de preț în avans de către Serviciul Fiscal de Stat.

(2) Modul și temeiurile de revocare și anulare a acordului de preț în avans se stabilește de Ministerul Finanțelor

Articolul 226²⁸ Taxele de emiterie a acordului de preț în avans

Emiterea acordului de preț în avans se supune taxei de emiterie/modificare, după cum urmează:

- a) În cazul acordurilor de preț în avans unilaterale - 30 000 lei.
- b) În cazul acordurilor de preț în avans bilaterale/multilaterale - 50 000 lei.

Articolul 226²⁹ Raportarea aplicării acordului de preț în avans

(1) Contribuabilul care deține un acord de preț în avans, este obligat să întocmească și să prezinte un raport anual privind modul de respectare și executare a acordului de preț în avans aferent fiecărei perioade fiscale acoperită de către acesta. Raportul se depune până la data limită stabilită pentru depunerea declarației pe venit.

(2) Forma, conținutul și modul de prezentare a raportului se stabilesc de către Ministerul Finanțelor.

Articolul 226³⁰ Verificarea aplicării acordului de preț în avans

Verificarea respectării acordului de preț în avans de efectuează de către organul fiscal în cadrul controlului fiscal.

Adițional, menționăm faptul că prin scrisoarea nr. 26-12/2-08- 57585 din 26 martie 2024, au fost înaintate propuneri de modificare a Legii nr. 69/2023 privind implementarea prevederilor Acordului multilateral al autorităților competente pentru schimbul automat de informații privind conturile financiare, care nu se regăsesc în proiectul legii. Atragem atenția că propunerile date sunt necesare în vederea implementării recomandărilor formulate de experții Forumului Global al OCDE, motiv din care considerăm oportun a fi incluse în proiectul de lege.

Director

Digitally signed by Golban Olga
Date: 2024.06.24 11:35:12 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Olga GOLBAN

*Executor: Nicolai Tatiana
Telefon: 0(22)82-33-97
e-mail: tatiana.nicolai@sfs.md*

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA

SERVICIUL VAMAL

MD-2065, mun. Chișinău, str. N. Starostenco, 30,

tel./fax: (+373 22) 273061, e-mail: yama@customs.gov.md

Nr. *2065* din *21.06* 2024

La nr.18-69-6215 din 06.06.2024

Ministerul Finanțelor

Cu referire la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar - fiscală și vamală pentru anul 2025, număr unic 502/MF/2024, autor – Ministerul Finanțelor), înregistrat în cadrul Serviciul Vamal cu nr.G-1181 din 07.06.2024, se prezintă următoarele propuneri:

1. La Art. II din proiect - Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare:

1) Punctul 34 din proiect prin care se modifică art. 103, se va completa cu textul:

"la alineatul (9⁷) textul "22 euro" se substituie cu textul "100 euro";

Argumentare: Majoritatea companiilor care activează în regim vamal de perfecționare activă în cadrul procesului de producție au nevoie să examineze careva mostre transmise de către partenerul extern. Astfel, de regulă costul acestor mostre depășesc suma de 22 de euro dar nu mai mult de 100 de euro, fapt ce prin prisma reglementărilor actuale impun necesitatea plasării în alt regim vamal sau achitării drepturilor de import în caz că mostra costă mai mult de 22 de euro. Totodată, plasarea în regim vamal de admitere temporară deseori necesită timp de 1-3 zile (depunerea cererii pentru autorizarea regimului, eliberarea autorizației, depunerea garanției, etc.) ceea ce generează pierderi de eficiență în cadrul procesului de producere a mărfurilor livrate la export. Majorarea cotei neimpozabile de la 22 de euro la 100 de euro va eficientiza procesul de producere pentru agenții economici prelucrători.

2) Punctul 35 va avea următorul cuprins: "35. La articolul 109 alineatul (1), textul „art.124 alin.(1²) din Codul vamal” se substituie cu textul „art.113 alin. (1) și (2) din Codul vamal nr.95/2021”;

Argumentare: În conformitate cu prevederile reglementate de art. 113 alin.(1) și (2), termenului de plată este prelungit pînă la 10 zile pentru toate persoanele și 30 zile pentru importatorii care dețin statutul de AEO.

3) La punctul 38 textul "La Articolul 119 punctul 1)" se va substitui cu textul "La articolul 119 punctul 7)";

Argumentare: Modificarea de redacție.

4) La punctul 40 La Titlul IV anexa nr.1:

pentru poziția tarifară ex. 2404, textul "Rezerve din tutun pentru dispozitive de încălzire a tutunului" se substituie cu textul "Rezerve din tutun, tutun reconstituit sau înlocuitori de tutun";

pentru poziția tarifară ex.2404, textul „,Cartușe și rezerve pentru țigarete electronice, inclusiv țigarete electronice de unică folosință” se substituie cu textul „,Cartușe și rezervoare pentru țigarete electronice care conțin nicotină, inclusiv țigarete electronice de unică folosință”;

Argumentare: Modificarea este necesară pentru a diferenția tipul de marfă pentru care se aplică accizul per bucăți (rezervă din tutun) sau per litru (rezervor cu lichid pentru țigarete electronice).

2. La Art. IX din proiect - Codul vamal nr. 95/2021 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr. 219–225, art. 238):

1) Pe întreg textul Codului vamal cuvintele ”*notificare sumară de intrare*” se substituie cu cuvintele „*declarație sumară de intrare*” iar cuvintele ”*notificare sumară de ieșire*” se substituie cu cuvintele „*declarație sumară de ieșire*” la forma gramaticală corespunzătoare;

Argumentare: Modificare de redacție.

2) Punctul 1 de exclus;

Argumentare: Reglementarea respectivă a fost deja aprobată prin Legea nr.125/2024.

3) La punctul 5 din proiect prin care se modifică articolul 15 se propune a fi completat cu textul: ”la alin.(9) cuvintele ”*notificare sumară*” se substituie cu cuvintele „*declarație sumară*”;

Argumentare: Modificare de redacție.

4) se va completa cu punctul 6¹, 6², 6³ cu următorul cuprins:

”6¹. La articolul 20 alin. (1) lit. f) cuvintele „*notificare sumară*” se substituie cu cuvintele „*declarație sumară*”;

6². La articolul 33, alin. (13) va avea următorul cuprins:

„(13) Dacă sunt îndeplinite formalități vamale de către titularul unei decizii referitoare la informațiile obligatorii sau în numele acestuia pentru mărfuri care fac obiectul deciziei respective, acest lucru se indică în declarația vamală prin menționarea numărului de referință al deciziei.”

Argumentare: La moment, aceste prevederi există în Codul vamal, însă se referă doar la deciziile privind informațiile tarifare obligatorii (ITO). Or, art.20 din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/2447 al Comisiei din 24 noiembrie 2015 de stabilire a unor norme pentru punerea în aplicare a anumitor dispoziții din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului vamal al Uniunii stabilește aplicabilitatea acestor prevederi asupra tuturor deciziilor referitoare la informațiile obligatorii.

6³. Codul se completează cu articolul 33¹ în următoarea cuprins:

„**Articolul 33¹**. Limitarea aplicării normelor privind reevaluarea și suspendarea

Articolele 24-27 privind reevaluarea și suspendarea deciziilor nu se aplică în cazul deciziilor referitoare la informațiile obligatorii.”;

Argumentare: Aceste prevederi sunt preluate din art.22 din Regulamentul delegat (UE) 2015/2446 al Comisiei din 28 iulie 2015 de completare a Regulamentului (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele detaliate ale anumitor dispoziții ale Codului vamal al Uniunii.

Reglementările respective sunt generate de specificul deciziilor referitoare la informațiile obligatorii (ITO și IOO), și anume prevederile de la art.32 alin.(6)(7) Cod vamal nr.95/2021 care stabilesc, că o cerere pentru o decizie ITO se referă doar la mărfuri care au caracteristici similare și între care diferențele sunt nerelevante în scopul clasificării lor tarifare, precum și că o cerere pentru o decizie IOO se referă la un singur tip de mărfuri și un singur set de circumstanțe pentru determinarea originii. De asemenea, și art.33 alin.(6) stabilește că Deciziile ITO și IOO nu pot fi modificate. Astfel, deciziile referitoare la informațiile obligatorii nu pot fi supuse reevaluării sau suspendării.

5) La punctul 10 din proiect prin care se completează cu art. 98¹, textul ”2) garanție globală, care acoperă două sau mai multe operațiuni, declarații sau regimuri vamale în cazul în care se aplică o simplificare prevăzută la articolul 98 alin.(5).” se va substitui cu textul ”2) garanție globală, care acoperă două sau mai multe operațiuni, declarații sau regimuri vamale.”;

6) Proiectul se va completa cu punctul 12.¹ cu următorul cuprins:

”12.¹ La articolul 140 alin. (6):

cuvintele „*invalidează notificarea*” se substituie cu cuvintele „*invalidează declarația*”;

lit. b) textul „*depunerea notificării*” se substituie cu textul „*depunerea declarației*”;

Argumentare: Modificare de redacție;

7) Punctele 18 și 19 se propun a fi excluse;

Argumentare: Condițiile, noțiunea loturilor care nu poartă caracter ocazional, urmează a fi stabilite în actul normativ superior.

8) Proiectul se va completa cu punctul 25¹ și 27¹ cu următorul cuprins:

”25¹. La articolul 337 alin. (3):

cuvintele „invalidează notificarea” se substituie cu cuvintele „invalidează declarația”;

lit. b) cuvintele „depunerea notificării” se substituie cu cuvintele „depunerea declarației”;

9) 27¹. În denumirea Capitolului III din Titlul IX cuvintele „controlul persoanelor” se substituie cu cuvintele „controlul călătorilor”;

Argumentare: Modificare de redacție, potrivit pct. 48) din art.5, noțiunea de persoană include persoanele fizice dar și juridice.

10) Proiectul se va completa cu punctul 28¹ cu următorul cuprins:

”28¹. Articolul 425¹ se completează cu aliniatele (4) și (5) cu următorul cuprins:

(4) Mărfurile pasibile comercializării se expun în vânzare de către Serviciul Vamal utilizând, după caz, următoarele moduri de comercializare:

a) prin negocieri directe cu contravenientul;

b) direct de către Serviciul Vamal;

c) prin comerțul de comision;

d) pe bază de licitație.

(5) Procedura de comercializare a mărfurilor direct de către Serviciul Vamal precum și prin comerțul de comision este stabilită de Guvern.”;

Argumentare: Modificare necesară întru crearea cadrului legal orientat spre eficientizarea acțiunilor de comercializare mărfurilor confiscate de către Serviciul Vamal, a mărfurilor sechestrate sau abandonate în favoarea statului ca urmare a derulării unei proceduri vamale. Scopul urmărit prin modificările respective este de a exclude lacunele normative, precum și de a reglementa mecanisme ce ar permite Serviciului Vamal să asigure o administrare eficientă a bunurilor aflate la evidența sa, care ar accelera procesul de comercializare a bunurilor respective, și anume prin comerțul de comision și direct de către Serviciul Vamal.

11) La punctul 30 prin care se modifică art. 427:

a) **alinatul 19)** se va completa la final cu următorul text: ”Pentru mijloacele de transport nefinmatriculate în Republica Moldova care au fost introduse pe teritoriul vamal al Republicii Moldova prin declarare prin acțiune pînă la momentul intrării în vigoare a prezentului Cod, termenul de declarare prin acțiune de 180 de zile începe a fi calculat din data intrării în vigoare a prezentului Cod. Mijloacele de transport rutier înmatriculate în Ucraina pot rămâne sub regimul vamal de admitere temporară o perioadă mai mare de 180 zile, doar pe perioada războiului din Ucraina, cu condiția obținerii unui statut pe teritoriul Republicii Moldova de către cetățenii ucraineni, iar în termen de 3 luni după finalizarea războiului mijloacele de transport urmează a fi plasate în alt regim vamal sau reexportate.”

Argumentare: Modificarea respectivă este necesară în scopul asigurării unei clarități în raport cu calculul termenului de admitere temporară pentru mijloacele de transport străine introduse pe teritoriul Republicii Moldova și declarate prin acțiune. În perioada anilor 2010 – 2023 cadrul legislativ ce reglementa termenul de admitere temporară a mijloacelor de transport străine introduse pe teritoriul vamal a Republicii Moldova și declarate prin acțiune, a suferit multiple modificări. Astfel, în perioada menționată, au fost operate modificări la legislația vamală, iar termenul de admitere temporară a fost schimbat de câteva ori după cum urmează: 180 zile; 90 zile; fără termen; mai mult de 180 zile (3 ani) persoanele fizice cu domiciliul în orice stat străin și care dețin permis de conducere emis de țara în care au domiciliu; până la data de 31 decembrie 2023. Aceste modificări care au fost operate la diferite perioade de timp au creat diferite interpretări în raport cu formula de calcul a termenului de admitere temporară, precum și perioada de timp în care mijlocul de transport urmează să se afle pe teritoriul vamal. La momentul actual conform legislației vamale sunt prevăzute câteva termene de admitere temporară pentru mijloacele de transport străine, după cum urmează:

În conformitate cu prevederile art.319 și art. 427 alin. (19) Cod vamal al RM nr. 95/2021, ”Încheierea regimului de admitere temporară în cazul mijloacelor de transport și al containerelor

trebuie să aibă loc în următoarele termene, calculate de la data la care mărfurile sunt plasate sub regim:

3) pentru mijloace de transport rutier utilizate în scop privat:

a) de către studenți – intervalul șederii lor pe teritoriul vamal în scopul unic de a-și urma studiile;

b) de către persoane care îndeplinesc activități cu o durată determinată – intervalul șederii lor pe teritoriul vamal necesare pentru a-și urma scopul unic de îndeplinire a activității de serviciu;

c) în alte cazuri, inclusiv pentru animale de tracțiune și atelaje – 6 luni;

(19) Mijloacele de transport de uz privat, altele decât cele prevăzute la art.319¹ pct.3) lit.b), pot rămâne pe teritoriul vamal sub regimul de admitere temporară pe o perioadă continuă sau întreruptă de 180 de zile într-un interval de 12 luni consecutive.”

În conformitate cu prevederile pct. 30 din Hotărârea Guvernului. nr. 21/2023 ”privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina”, ”Beneficiarii de protecție temporară au dreptul la admiterea temporară a mijloacelor de transport de uz privat pe teritoriul Republicii Moldova. Perioada maximă de păstrare sub regimul vamal de admitere temporară a acestora, pentru aceeași utilizare și sub responsabilitatea aceluiași titular de autorizație, este de până la 12 luni.

În cazul în care perioada pentru utilizare autorizată menționată nu este suficientă, Serviciul Vamal poate acorda o prelungire a acesteia pentru o durată rezonabilă, în baza unei cereri justificate depuse de titularul autorizației, în condițiile articolului 319 din Codul vamal al Republicii Moldova nr.95/2021.

În conformitate cu prevederile art.XIII alin. (3) Legea nr. 40/2023, ”Începând cu data de 1 ianuarie 2023, termenul de aflare pe teritoriul vamal al Republicii Moldova a mijloacelor de transport auto declarate prin acțiune de către persoanele fizice cu domiciliul în orice stat străin și care dețin permis de conducere emis de țara în care au domiciliu este de 180 de zile dintr-o perioadă de 12 luni consecutive de la data primei intrări în Republica Moldova după 1 ianuarie 2023.

Pentru mijloacele de transport auto introduse pe teritoriul vamal și declarate prin acțiune până la data de 1 ianuarie 2023 de către persoanele fizice cu domiciliul în orice stat străin și care dețin permis de conducere emis de țara în care au domiciliu, aflate în continuare pe teritoriul vamal, termenul de admitere temporară se va calcula în condițiile prevederilor legale anterioare intrării în vigoare a Legii nr.356/2022 pentru modificarea unor acte normative (3 ani) până la prima scoatere a acestora de pe teritoriul vamal al Republicii Moldova.”

Totodată, proiectul stabilește o perioadă mai mare de 180 zile de admitere temporară pentru mijloacele de transport rutiere înregistrate în Ucraina, cu condiția obținerii unui statut de ședere temporară pe teritoriul Republicii Moldova a cetățenilor ucraineni.

b) La punctul 30 prin care se modifică art. 427 se propune: textul „(21) Prin derogare de la prevederile art.319¹, pentru mijloacele de transport auto declarate prin acțiune, care la data de 01.01.2024 se aflau pe teritoriul Republicii Moldova, termenul de admitere temporară de 6 luni va începe să curgă din 01.01.2024, iar pentru mijloacele de transport care vor intra în Republica Moldova după data de 01.01.2024 termenul de admitere temporară de 6 luni va începe să curgă din data primei intrări înregistrate.” – **se va substitui cu textul** ”(20) Prin derogare de la prevederile art.279 alin. (5) lit. c), pe o perioadă de până la data de 31.12.2026, nu se solicită nici o garanție pentru următoarele mărfuri introduse în regim vamal de admitere temporară:

a) utilajul, sculele și instrumentele speciale puse la dispoziția unei persoane stabilite pe teritoriul vamal al Republicii Moldova pentru a fi utilizate în procesul de producere a mărfurilor care urmează a fi exportate/reexportate, cu condiția ca aceste mărfuri să rămână în proprietatea unei persoane străine pe toată perioada derulării regimului vamal de admitere temporară;

Argumentare: Până la intrarea în vigoare la 01.01.2024 a Codului vamal nr. 95/2021, agenții economici care activează în regim vamal de perfecționare activă introduceau utilajul,

sculele, instrumentele, etc. necesare în procesul de producție, în regim vamal de admitere temporară cu scutire totală de drepturi de import, fără a prezenta garanția, în baza pct.228 și pct.235 din Regulamentul de aplicare a destinațiilor vamale prevăzute de Codul vamal al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1140/2005 conform căroră:

Bunurile plasate în regimul de admitere temporară cu suspendare totală de la plata drepturilor de import sînt exceptate de la garantarea obligației vamale.

Regimul vamal de admitere temporară cu suspendare totală de la plata drepturilor de import se acordă pentru:

c) utilajul, sculele și instrumentele speciale puse la dispoziția unei persoane stabilite pe teritoriul vamal al Republicii Moldova pentru a fi utilizate în procesul de producere a mărfurilor care urmează a fi exportate/reexportate, cu condiția ca acest utilaj, respectivele scule și instrumente speciale să rămână în proprietatea unei persoane nerezidente;

Odată cu intrarea în vigoare a noului Cod vamal aceste prevederi au fost abrogate și în prezent plasarea utilajului, sculelor, instrumentelor, etc. necesare în procesul de producție, în regimul vamal de admitere temporară este permisă doar cu constituirea unei garanții. Însă, reieșind din situația precară în industria ușoară, în special în cazul agenților economici (aproximativ 120 companii în anul 2023) care activează în regim vamal de perfecționare activă, se propune promovarea modificărilor respective.

Astfel, începînd cu 01.01.2024 odată cu abrogarea Hotărârii Guvernului nr.1140/2005 pentru toate mărfurile, cu excepția celor menționate la art. 98 Cod vamal nr.95/2021, introduse în regim vamal de admitere temporară la momentul autorizării regimului vamal conform art. 279 alin.3) lit. c), în cazul în care pentru mărfurile plasate sub un regim special poate apărea o datorie vamală, persoanele respective **constituie o garanție conform art.98.**

12) Proiectul se va complete cu punctul 33 cu următorul cuprins:

"33. La Anexa nr.4 poziția tarifară"4802 57 00" se va substitui cu poziția tarifară " 4802 57 000" și poziția tarifară "6602 00 00" se va substitui cu poziția tarifară "6602 00 000"

Argumentare: Modificare de redacție, corelare cu Nomenclatorul mărfurilor.

3. La Art.XII alin. (1) din proiect, textul "art.IX" se va completa cu textul "pct.3, 4, 6";

4. Proiectul se propune a fi completat cu următorul text:

"Art. XII - Legea 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal (Monitorul Oficial,2018, nr.68-76, art. 143) se modifică după cum urmează:

1. Articolul 15, alin.(3):

lit.a) va avea următoarea redacție: „a) o altă funcție sau activitate remunerată, cu excepția activităților didactice, științifice și de creație, calitatea de consilier în unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi și cele de nivelul al doilea”.

lit.b) va avea următorul cuprins: „b) activitatea de întreprinzător, cu excepția deținerii calității de fondator al unei societăți comerciale;

2. La articolul 15, alin. (7)- se exclude.

Argumentare: Modificare necesară întru racordarea la prevederile legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Șef adjunct interimar
al Departamentului antifraudă și conformare

Andrei ȘEREMET

unejmoldova@gmail.com

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev 3/A, et. 3

tel/fax: (373) 22 876 521

Nr. 515 din 19.06.2021

Ministerul Finanțelor

În contextual proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025), Uniunea Națională a executorilor judecătorești comunică următoarele:

- potrivit prevederilor proiectului (p. 81-83 ale art. I, cât și art. IV al proiectului) se instituie obligația persoanelor fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății să își calculeze d sine stătător impozitul pentru bunurile imobiliare. Apreciem critic această inițiativă, or, ea vine să completeze șirul numeroaselor atribuții improprii puse pe profesioniștii din domeniul justiției, care iminent afectează calitatea activității de bază a acestora.

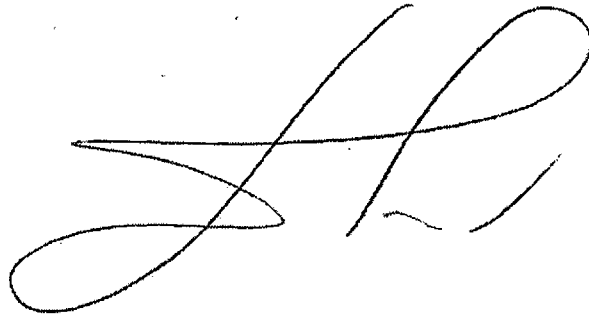
Remarcăm, că prin contrast, această obligație nu este pusă în sarcina persoanelor care practică servicii profesionale (arhitecți, auditori, contabili etc) și nu am identificat în nota informativă aferentă proiectului nici o explicație sau justificare a acestui fapt.

- Cu referire la modificarea propusă la p. 79 din proiect, care vizează completarea al. (2) al art. 265 Cod fiscal cu o nouă literă cu următorul conținut: ” ,j) înaintarea în adresa executorului judecătoresc spre executare a documentului executoriu emis de către Serviciul Fiscal de Stat.” – menționăm că formularea respectivă nu este corectă și optăm pentru următoarea redacție a respective litere ” ,j) intentarea de către executorul judecătoresc a procedurii de executare a documentului executoriu emis de către Serviciul Fiscal de Stat.” Motivele pentru această sugestie țin de temeiul general de întrerupere a termenului de prescripție prevăzut de lit. a) a al. (1) al art. 17 Cod de executare. Or, doar intentarea procedurii de executare ar fi temei de întrerupere a termenului de prescripție, nu simpla expediere - căci expedierea nu echivalează cu recepționarea acestuia, și nici cu acceptarea documentului executoriu în procedură de executare. Mai mult, punerea lui în executare silită poate fi refuzată anume pe motivul expirării termenului de prescripție și atunci se ajunge la un non-sens dacă se acceptă redacția din proiect. Astfel, insistăm pe

redactarea textului propus la p. 79 astfel, încât el să nu perturbeze instituțiile fundamentale ale procedurii de executare.

- Considerăm benefică și salutăm introducerea posibilității deducerii sumelor pentru abonamente de utilizare a facilităților sportive în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic. Totuși, am opta ca cuantumul acestora să fie majorat până la un salariu mediu pe economie, similar serviciilor medicale – pentru a stimula real angajați își practice activități sportive – or, cuantumul prevăzut de proiect pare a fi insuficient.

Președinte

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke.

Roman Talmaci

nr. 02-07/123
din 21 iunie 2024

Ministerul Finanțelor

Asociația Băncilor din Moldova dorește să își exprime aprecierea pentru eforturile constante ale Ministerului Finanțelor de a adopta o politică fiscală predictibilă și conform calendarului bugetar. Urmare examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) transmitem anexat propunerile comunității bancare.

Totodată, dorim să atragem atenția asupra unei modificări propuse în proiectul de lege, și anume scutirea de impozitul pe venit a veniturilor aferente valorilor mobiliare de stat, care contravine principiilor fundamentale ale fiscalității, principii ce stau la baza legislației fiscale și care constituie argumentele cheie ale Ministerului Finanțelor atunci când sunt înaintate propuneri de facilități fiscale.

Echitatea fiscală este un principiu fundamental al unui sistem fiscal eficient și echitabil. Existența diferențelor în ceea ce privește impozitarea diferitelor forme de economisire, creează distorsiuni și o competiție neloială între participanții la piața financiară.

Considerăm că este esențial ca toate formele de economisire să beneficieze de un regim fiscal echitabil, pentru a încuraja o cultură a economisirii și a investițiilor pe termen lung în Republica Moldova.

La fel, categoria persoanelor ce vor fi scutite de impozitul pe venit sunt persoane care nu se află într-o situație financiară precară, iar ca și consecință facilitatea fiscală va fi acordată persoanelor cu venituri medii și mari.

Înțelegem că problema principală este de evidență și raportare, respectiv reținerea și declararea impozitului pe venit. Cu toate acestea, considerăm că există modalități de a simplifica acest proces. De exemplu, s-ar putea introduce un sistem de impozitare la sursă pentru veniturile din VMS-uri, fără necesitatea prezentării dărilor de seamă pe fiecare beneficiar, similar cu cel existent pentru câștigurile de la loterii și/sau pariuri sportive. Acest sistem ar permite ca impozitul să fie reținut automat de către Ministerul Finanțelor sau dealerii care plătesc dobânzile, și doar ar transfera lunar suma integrală a impozitului pe venit, fără necesitatea evidenței și declarării veniturilor pe fiecare participant.

Această propunere ar asigura, pe de o parte respectarea principiilor fiscale, inclusiv neadmiterea extinderii listei facilităților fiscale, și atingerea obiectivului Ministerului Finanțelor de simplificare a procesului de achiziție a VMS-urilor de către persoanele fizice.

Asociația își reiterează disponibilitatea de a colabora cu Ministerul Finanțelor pentru a dezvolta o politică fiscală eficientă și solicită respectuos discutarea subiectelor menționate în prezenta scrisoare în cadrul unei ședințe.

Cu respect,

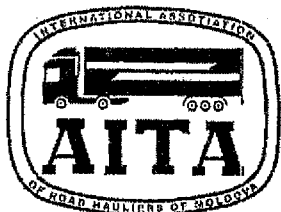
Dorel NOROC
PREȘEDINTE

Anexă
propuneri pe marginea proiectului de lege pentru modificarea unor prevederi
din Codul fiscal al Republicii Moldova

Nr. d/o	Conținutul punctelor din proiectul privind modificarea Codului Fiscal prezentat spre consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii/recomandării	Argumentare
1	<p>Art..II Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: pct.6 Articolul 20 se completează cu lit. z²⁰ „veniturile persoanelor fizice rezidente obținute sub formă de creștere de capital sau dobânzi aferente valorilor mobiliare de stat procurate direct de pe platforma Ministerului Finanțelor și aferente obligațiunilor emise de autoritățile administrației publice locale.”</p>	<p>Prin completările propuse la art.20 lit. z²⁰ rezultă că veniturile persoanelor fizice rezidente obținute sub formă de creștere de capital sau dobânzi aferente VMS procurate direct de la Ministerul Finanțelor (prin platforma specială) nu se includ în venitul brut în scopul impozitării. Luând în considerație că, veniturile persoanelor fizice-rezidente din valorilor mobiliare de stat procurate prin intermediul dealerilor primari rămân impozabile, considerăm că nu este oportună modificarea propusă.</p>	<p>Propunerea contravine principiilor fundamentale ale fiscalității, principii ce stau la baza legislației fiscale și care constituie argumentele cheie ale Ministerului Finanțelor atunci când sunt înaintate propuneri de facilități fiscale.</p> <p>Echitatea fiscală este un principiu fundamental al unui sistem fiscal eficient și echitabil. Existența diferențelor în ceea ce privește impozitarea diferitelor forme de economisire, creează distorsiuni și o competiție neloială între participanții la piața financiară.</p> <p>Considerăm că este esențial ca toate formele de economisire să beneficieze de un regim fiscal echitabil, pentru a încuraja o cultură a economisirii și a investițiilor pe termen lung în Republica Moldova.</p> <p>La fel, categoria persoanelor ce vor fi scutite de impozitul pe venit sunt persoane care nu se află într-o situație financiară precară, iar ca și consecință facilitatea fiscală va fi acordată persoanelor cu venituri medii și mari.</p> <p>Înțelegem că problema principală este de evidență și raportare, respectiv reținerea și declararea impozitului pe venit. Cu toate acestea, considerăm că există modalități de a simplifica acest proces. De exemplu, s-ar putea introduce un sistem de impozitare la sursă pentru veniturile din VMS-uri, fără necesitatea prezentării dărilor de seamă pe fiecare beneficiar, similar cu cel existent pentru câștigurile de la loterii și/sau pariuri sportive. Acest sistem ar permite ca impozitul să fie reținut automat de către Ministerul Finanțelor sau dealerii care plătesc dobânzile, și doar ar transfera lunar suma integrală a impozitului pe venit, fără necesitatea evidenței și declarării veniturilor pe fiecare participant.</p> <p>Această propunere ar asigura, pe de o parte respectarea principiilor fiscale, inclusiv neadmiterea extinderii listei facilităților fiscale, și atingerea obiectivului Ministerului Finanțelor de simplificare a procesului de achiziție a VMS-urilor de către persoanele fizice.</p>
2	<p>Art..II Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p>În aceasta redacție nu este clară concretizarea „bonuri de trezorerie”.</p>	<p>Obligațiunile de stat sunt un alt tip de valori mobiliare de stat și pentru aceasta în Codul Fiscal nu se prevăd careva exceptări pentru impozitare. În consecință, Dealerii primari vor reține impozitul doar din</p>

	pct 29 Articolul 90 ¹ pct. 3 ⁸ va avea următorul cuprins "Dealerii primari în sensul Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat rețin un impozit în mărime de 6% din veniturile sub formă de dobânzi de la valorile mobiliare de stat (bonuri de trezorerie), obținute de către persoanele fizice rezidente"		veniturile aferente bonurilor de trezorerie.
3	Articolul 226 ¹¹ : alineatul (2): punctul 2) se completează cu textul „și tranzacțiilor efectuate prin sisteme de remitere de bani”; punctul 12) se completează cu textul „precum și informația privind înregistrarea/stingerea datoriilor față de personal pe parcursul unui an fiscal, cu excepția datoriilor privind retribuirea muncii”. la punctele 13) și 14), cuvintele „în numerar” se exclud. alineatul (5): la litera a), cuvintele „conturile de plăți ale unei persoane fizice” se completează cu cuvintele „precum și tranzacțiile efectuate prin sisteme de remitere de bani”, iar cuvintele „al conturilor respective” se completează cu cuvintele „și tranzacțiilor efectuate prin sisteme de remitere de bani”;	Băncile sunt în imposibilitate să cumuleze informația privind rulajele pe conturi și tranzacțiilor efectuate prin sisteme de remitere de bani, fiind necesar un efort considerabil pe dezvoltările IT. În acest sens propunem ca informația privind remiterile de bani să fie furnizată separat, respectiv inclusă la o literă separată din alineatul dat. În cazul dat SFS va generaliza informația despre contribuabil în baza Codului fiscal, nefiind afectat obiectivul SFS de obținere a informațiilor.	
4	<u>Extras Ordin MF nr.9 din 26.01.2024 cu privire la aprobarea regulilor de implementare a prețurilor de transfer</u> 51. Contribuabilul specificat la art.226 ¹⁹ alin.(2) din Codul fiscal urmează să întocmească și să prezinte Serviciului Fiscal de Stat dosarul privind prețurile de transfer în termen de 6 luni după finele perioadei fiscale de gestiune. În termen de 3 zile lucrătoare din momentul recepționării dosarului privind prețurile de transfer, Serviciul Fiscal de Stat îi atribuie număr de înregistrare, care se comunică contribuabilului. Un exemplar al dosarului prețurilor de transfer se păstrează la Serviciul Fiscal de Stat. <u>Extras Codul Fiscal 1163/24.04.97</u> Articolul 226 ¹⁹ . Întocmirea și prezentarea informației privind prețurile de transfer și a dosarului privind prețurile de transfer (1) Contribuabilul care încheie tranzacții cu persoane afiliate cu o valoare totală pe parcursul unei perioade fiscale, calculată prin	<i>Solicităm concretizarea termenului de prezentare a dosarului prețului de transfer.</i>	

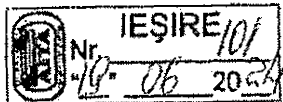
<p>3.1</p>	<p>Însumarea valorii tranzacțiilor efectuate cu toate persoanele afiliate, fără TVA, egală sau mai mare de 20 000 000 de lei, dar care nu depășește pragul stabilit la alin.(2), este obligat să întocmească și să prezinte informația privind prețurile de transfer. Contribuabilul, conform prezentului alineat, are obligația să întocmească și să prezinte dosarul prețului de transfer numai la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat.</p> <p>(2) Contribuabilul care încheie tranzacții cu persoane afiliate cu o valoare totală pe parcursul unei perioade fiscale, calculată prin însumarea valorii tranzacțiilor efectuate cu toate persoanele afiliate, fără TVA, egală sau mai mare de 50 000 000 de lei este obligat să întocmească și să prezinte informația privind prețurile de transfer și dosarul privind prețurile de transfer.</p> <p>(3) Informația privind prețurile de transfer se prezintă nu mai târziu de data de 25 a lunii a treia după finele perioadei fiscale de gestiune.</p> <p>(4) Dosarul prețurilor de transfer este întocmit și prezentat de contribuabilul specificat la alin.(1) în termen de 60 de zile calendaristice din momentul solicitării.</p> <p>(5) Contribuabilul este obligat să asigure păstrarea dosarului prețurilor de transfer pe parcursul unei perioade de 6 ani, care începe să curgă din momentul prezentării acestuia.</p> <p>(6) Forma, conținutul și modul de prezentare a informației privind prețurile de transfer și a dosarului prețurilor de transfer se stabilesc de către Ministerul Finanțelor.</p>	<p><i>Solicităm concretizarea formei conținutului și modul de prezentare a dosarului prețului de transfer în cazul în care tranzacția respectă principiul lungimii brațului (operațiunea de convertire a valutei în cazul plății dividendelor).</i></p>	
------------	--	---	--

ASOCIAȚIA INTERNAȚIONALĂ A TRANSPORTATORILOR AUTO DIN MOLDOVA

3/1 BD. D. CANTEMIR, 2001, CHIȘINĂU, MOLDOVA
Internet: www.aita.md
e-mail: info@aita.md

Tel. +373(22) 278844
Fax +373(22) 278838
WinFax +373(22) 278837

Doamnei Cristina IXARI
Secretar de stat
Ministerul Finanțelor

Stimată Doamnă Secretar de stat,

Ca urmare a scrisorii Ministerului Finanțelor nr.15/3-06/146 din 06.06.2024 cu privire la elaborarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025), Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova intervine cu următoarele propuneri.

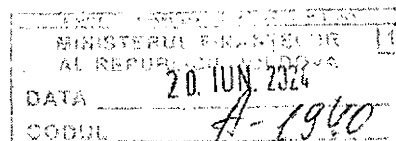
La art.24 alin.(15) din Codul fiscal nr.1163/1997, propunem adăugarea următorului alineat:

"15³" - *Se permite deducerea cheltuielilor suportate de contribuabili sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru pentru Asociațiile Internaționale*".

Spre exemplu, Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova (AITA), în anul 2024 a suportat cheltuieli aferente taxelor de aderare și cotizațiilor de membru după cum urmează:

Cheltuieli aferente taxelor de aderare si cotizațiilor de membru destinate activității patronatelor si altor asociații

Beneficiarul		Suma, MDL
IRU	cotizații de membru pentru anul 2024	548 000,00
BSEC-URTA	cotizații de membru pentru anul 2024	78 000,00
Total		626 000,00

La pct.36.

Nu se susțin propunerile autorilor, deoarece în conformitate cu art.5 din Regulamentul cu privire la Sistemul informațional automatizat de creare și circulație a facturilor fiscale electronice "e-Factura" Anexă aprobat conform Ordinului Serviciului Fiscal de Stat nr.317 din 26 iunie 2020:

"5. Odată cu exprimarea acordului de utilizare a SIA "e-Factura", contribuabilii se obligă să respecte următoarele condiții:

- utilizarea doar a unei singure forme a documentului pentru unul și același fapt economic, fie cea generată în Sistemul "e-Factura", fie cea cu utilizarea formularului facturii fiscale imprimată tipografic procurată de la organul fiscal sau imprimată de sine stătător cu utilizarea seriei și diapazonului în modul stabilit de legislație ;"

Respectiv, pentru agenții economici care vor livra marfuri/presta servicii agenților economici, care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu are relații fiscale cu sistemul ei bugetar, ar trebuie să existe echitate în raport cu toți agenții economici. Astfel, pentru agenții economici care utilizează e-facturi este un drept și nu o obligație.

La pct.107 Anexa nr.3 la titlul IX.

Nu se susține propunerea autorilor de majora taxele pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate și neînmatriculate în Republica Moldova a căror masă totală, sarcină masică pe osie sau ale căror dimensiuni depășesc dimensiunile admise.

Astfel, majorarea considerabilă propusă, va aduce nemijlocit la cheltuieli majore pentru operatorii de transport rutieri. Mai mult ca atât, cuantumul sumelor propuse de autori, depășesc cu mult chiar și taxele stabilite în țările Uniunii Europene (spre exemplu România).

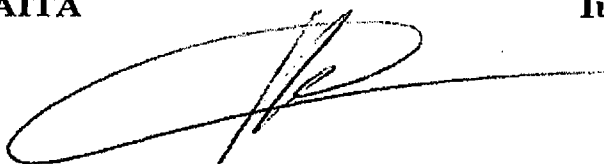
Se propune excluderea propunerii date și menținerea taxelor existente.

În context, reieșind din cele menționate supra, proiectul dat nu poate fi susținut de către Asociația Internațională a Transportatorilor Auto din Moldova (AITA).

Cu stimă,

Administrator AITA

Iulian POSTICĂ

Către: Petru Rotaru
Ministru al Finanțelor

Nr. 60 din 19 iunie 2024

Ref.: Propunerile de politică fiscală și vamală 2025

Stimate domnule Ministru,

Vă salutăm din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”).

Întâi de toate, apreciem pozitiv respectarea calendarului stabilit în legea privind finanțele publice și transparență bugetară pentru elaborarea proiectului de politică fiscală și vamală pentru anul 2025, cât și includerea unor inițiative pe care mediul de afaceri le promovează de mai mult timp.

Urmare examinării proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025), AmCham Moldova prezintă o serie de comentarii și propuneri, după cum urmează:

COMENTARIILE PUNCTUALE PE PROIECTUL SUPUS CONSULTĂRII

1. La art. II (Codul fiscal nr.1163/1997):

- **Pct. 2, la art. 5, se propune următoarea redacție a punctului 47):**
„47) Stock options plan” - un program inițiat în cadrul unui agent economic- persoană juridică, aprobat de către adunarea generală a asociaților/acționarilor prin care se acordă angajaților și administratorilor acestui agent economic, dreptul de a achiziționa la un preț preferențial sau de a primi cu titlu gratuit un număr determinat de titluri de participare, emise de entitatea respectivă, dar nu mai mult de 25% din capitalul social, în raport cu toți participanții la program. Pentru calificarea unui program ca fiind stock option plan, programul respectiv trebuie să cuprindă o perioadă minimă de 2 ani între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestuia (achiziționării/primirii titlurilor de participare)” – acest program poate fi utilizat numai de către un SRL ori SA și adițional impozitarea creșterii de capital a persoanelor fizice va fi identică atât la nivelul persoanelor fizice rezidente și nerezidente; la punctul 48) propunem substituirea cuvântului „entitate” cu „persoană”.
- **La pct. 5, în partea ce ține de art. 19 se propune următoare redacție:** „a plăților menționate la art.24 alin.(19), (19⁴) și (24) care nu depășesc plafonul stabilit de Guvern și a art.24 alin.(19³), (20), (20¹) (26) care nu depășesc plafonul prevăzut de Codul fiscal”. Adițional, urmează a fi incluse și compensările costurilor pentru serviciile alternative de îngrijire a copiilor cu vârsta de până la 3 ani și pct. (20¹).
- **Pct. 6, la art. 20, litera z²⁰) salutăm inițiativa și propunem redacția fără sintagma** „procurate direct de pe platforma Ministerului Finanțelor” întrucât aceasta va face mai dificil procesul de administrare și anume momentul în care vor fi demarate tranzacțiile pe piața secundară.
- **La Pct. 7, din redacția propusă se deduce că orice tranzacție cu persoana fizică trebuie să fie evaluată la preț de piață – ca rezultat, nu este clar scopul acestei modificări or aceasta înseamnă că orice practică de discount-uri și reduceri poate crea premise pentru calcularea venitului ratat. Redacția propusă poate crea situații de abuz și corupție în cazul controlului și considerăm că urmează a fi îmbunătățită.**
- **Pct. 8, la art. 24 (Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător) din Codul fiscal, se propune:**

- 1) completarea alin. (19³) cu litera e) cu următorul cuprins:

„e) vouchere de vacanță și/sau contracte de servicii turistice limitate la turism intern oferite salariaților cu ocazia concediilor anuale plătite în modul prevăzut de contractul individual de muncă sau de regulamentul intern în limita salariului mediu al salariatului, determinat în modul stabilit de Guvern dar ce nu depășește în raport cu un salariat valoarea de salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat”.

Voucher-ul de vacanță limitat la turism intern este un instrument modern de a motiva angajații, totodată are un efect pozitiv și pentru dezvoltarea sectorului turismului intern și ca rezultat creșterea veniturilor la bugetului de stat. În acest scop, se propune și scutirea acestor vouchere și de plata contribuțiilor sociale.

- 2) uniformizarea deductibilității asigurărilor de viață pentru persoane fizice și persoane fizice angajați prin introducerea alin. (20¹) cu următorul cuprins:

(20¹) „Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare de viață ale angajatului în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat anual de Guvern.”.

În condițiile în care deficitul forței de muncă calificate este o problemă acută pentru oricare sector al economiei, angajatorii sunt determinați să creeze condiții de menținere a angajaților pe termen lung. Asigurările de viață reprezintă un instrument de suport și protecție care poate fi oferit de angajatori în scopul menținerii forței de muncă pe termen lung. Mai mult decât atât, primele colectate de către asiguratorii care practică asigurări de viață, sunt investite pe termen lung pentru acoperirea rezervelor tehnice și matematice de asigurări, astfel susținând activitatea economică a țării.

În acest scop, la art. 20, lit. d⁶) din Codul fiscal, se propune uniformizarea deductibilității asigurărilor de viață pentru persoane fizice și persoane fizice angajați prin introducerea alin. (20¹) în art. 20, lit. d⁶) *„plățile suportate de angajator conform art. 24, alin. (19), (19¹) și (19³), (20), (20¹) și (26)”.*

- **Pct. 9**, la art. 26¹, alin. (6¹) se propune substituirea sintagmei „persoanele juridice” cu sintagma „agenți economici” care includ întreprinzătorii individuali, gospodăriile țărănești, etc.
- **Pct. 10**, la art. 31, alin. (3) se propune stabilirea condițiilor echivalente atât pentru bănci și organizații de creditare nebanară, cât și pentru asiguratorii în contextul deductibilității provizioanelor reducerilor pentru pierderi la active la angajamente condiționale. Astfel, articolul 31 alin. (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Băncilor, organizațiilor de creditare nebanară și asiguratorilor (reasiguratorilor) li se permite deducerea provizioanelor, reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculate conform IFRS.”.

În anul 2026, companiile de asigurări vor aplica pentru prima dată prevederile standardului IFRS 9, care va înlocui IAS 39, similar cu trecerea băncilor de la IAS 39 la IFRS 9 în anul 2018.

Propunerea dată va facilita aplicarea uniformă și crearea condițiilor echivalente a regulilor privind deducerea reducerilor pentru pierderi la active și la angajamente condiționale, calculate conform IFRS în sectorul financiar.

În același timp, considerăm imperios necesar să atenționăm asupra faptului că deducerea provizioanelor pentru reducerea pierderilor la active și angajamente condiționale nu este reglementată de prevederile art. 50 alin. (3) din Codul fiscal așa cum greșit s-a concluzionat în anii precedenți. Art. 50 alin. (3) din Codul fiscal reglementează deducerea indemnizațiilor de asigurare și despăgubirilor de asigurare, precum și a altor plăți efectuate de către asigurator/reasigurator în favoarea asiguratului/persoanei terțe sau beneficiarului asigurării și/sau reasiguratului, în conformitate cu contractul de asigurare și/sau de reasigurare încheiat și deducerea cheltuielilor asiguratorului legate de formarea rezervelor tehnice și rezervelor matematice, în modul stabilit de Guvern.

- **Pct. 10**, la art. 31, alin. (4) se propune următoarea redacție:

„la alineatul (4) după cuvintele „conform regulamentelor Băncii Naționale a Moldovei” se adaugă sintagma „pentru entitățile cu sistem de reglementare contabilă conform Standardelor Naționale de Contabilitate”.

Conform SNC „CAPITAL PROPRIU ȘI DATORII” în subcapitolul „provizioane” nu este listat tipul de provizion pentru acoperirea pierderilor de credite neperformante; astfel, OCN-ul care are ales regimul de evidență contabilă conform SNC va fi în situația în care cheltuielile legate de provizionare nu vor putea fi deduse în scopuri fiscale. Excluderea regulamentului Băncii Naționale a Moldovei din prevederile articolului face imposibilă aplicarea acestuia.

- **Pct. 16**, la art. 39, alin. (1) lit. d) se propune următoarea redacție:
„d) opțiunea inclusiv celor din „stock-option plan” la procurarea sau vânzarea activelor de capital”. Ca rezultat, nu este necesară completarea art. 40 cu alin. nou (6²).
- **Pct. 18**, la art. 42 se propune următoare redacție pentru lit. j):
„j) baza valorică a opțiunii, inclusiv din „stock-option plan” reprezintă prețul de achiziție a opțiunii. Baza valorică a titlurilor de participare dobândite în cazul exercitării și/sau convertirii opțiunii este egală cu baza valorică a opțiunii.
- **Pct. 92**, la art. 295, lit. k) – Se propune următorul cuprins: „k) *taxei pentru dispozitivele publicitare și taxei de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător și persoanele juridice care dețin în posesie/folosință sau sunt proprietari ai dispozitivelor publicitare, pentru perioada afișării mesajului de interes public.*
Ajustarea prevederii legale este necesară pentru includerea persoanelor fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care dețin în posesie/folosință sau sunt proprietari ai dispozitivelor publicitare.

2. La art. VII (Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată)

- Asociația nu susține abrogarea articolului 31¹ din Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, or această normă a fost introdusă recent prin Legea nr. 229/2023 pentru modificarea unor acte normative (reglementarea relațiilor dintre asociații/fondatorii societăților comerciale) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 325-327 art. 577) în vigoare din 22.10.2023, fiind elaborată de grupul de lucru creat prin ordinul Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării nr. 02 din 06.01.2023, în componența reprezentanților Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, Camerei de Comerț Americane din Moldova, Asociației Businessului European, Asociației Investitorilor Străini, Alianței Întreprinderilor Mici și Mijlocii, Secretariatului Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, iar scopul acesteia fiind implementarea în cadrul legal național a unor elemente conceptuale de stimulare a personalului angajat, aplicat pe larg pe piața internațională.

Astfel, angajații unei societăți, care s-au manifestat în cel mai bun mod și pe care societatea dorește să-i promoveze, pot beneficia de următoarele drepturi exclusive:

- să participe la repartizarea beneficiilor financiare ale societății, fără a deveni asociați: asociații, după impozitarea venitului, alocă o parte din fondul său de dividende în fondul de stimulare, destinat exclusiv acestor angajați;
- să obțină acces la situațiile financiare ale societății și la altă informație, în modul stabilit de organele societății, dar fără a obține drepturi și obligații prevăzute pentru asociați.

Această măsură este un important element de susținere a talentelor și a forței de muncă, care sunt interesate în ridicarea performanței întreprinderii în care muncesc. Aceasta consolidează angajații și ca efect – piața muncii, cointeresând persoanele cu abilități și interes sporit în activități inovatorii și de antreprenoriat, să contribuie la creșterea productivității muncii. Or, însuși scopul adoptării Legii nr. 229/2023 (prin care a fost introdus Articolul 31¹ din Legea nr. 135/2007) a fost implementarea unor măsuri din Strategia națională de

dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022 în vederea susținerii dezvoltării antreprenoriatului.

Contrar celor expuse supra, prin actualul proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) se propune abrogarea articolului 31¹ din Legea nr. 135/2007, la nici un an după intrarea în vigoare a prevederilor normei respective, motivându-se că prin prisma proiectului de lege respectiv Codul fiscal va fi completat cu un alt instrument de stimulare a angajării și menținerii salariaților – „Stock-option plan” – pretext pe care îl considerăm neîntemeiat, în lipsa unei rațiuni fundamentate și argumentate corespunzător privind imposibilitatea existenței concomitente a celor două instrumente – capitalul de stimulare și „Stock-option plan”.

Astfel, nu a fost realizată o evaluare aprofundată a impactului capitalului de stimulare pe o perioadă mai îndelungată înainte de a decide abrogarea acestuia. O asemenea evaluare ar putea furniza date concrete și relevante cu privire la beneficiile reale pe care acest mecanism le aduce, comparativ cu alte forme de recompensare.

Mai mult, introducerea precipitată a unor modificări legislative contradictorii poate genera instabilitate și incertitudine pentru companii și angajați. Menținerea capitalului de stimulare contribuie la stabilitatea și predictibilitatea reglementărilor privind recompensarea angajaților, esențială pentru un mediu de afaceri sănătos. De asemenea, diversitatea mecanismelor de recompensare sporește atractivitatea companiilor pe piața muncii, permițând angajatorilor să atragă și să rețină talente valoroase prin oferirea unor pachete competitive și adaptate nevoilor individuale ale angajaților.

În acest context, considerăm justă păstrarea Articolului 31¹ din Legea nr. 135/2007, or abrogarea lui ar limita flexibilitatea și eficiența companiilor în stimularea și recompensarea angajaților performanți. Capitalul de stimulare oferă beneficii distincte și imediate, care nu sunt acoperite de „Stock-option plan”, și contribuie la creșterea productivității și stabilității forței de muncă. Prin urmare, păstrarea acestui articol este justificată pentru asigurarea unui cadru legal coerent și adaptabil la nevoile pieței muncii și economiei naționale.

Nota informativă la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025, nu conține o argumentare suficientă privind necesitatea abrogării prevederilor art. 31¹, iar simpla mențiune a faptului că Codul fiscal va fi completat cu un al instrument de stimulare a angajării și menținerii salariaților – „Stock-option plan” nu poate fi reținută, întrucât acestea reprezintă instrumente conceptual și procedural diferite. Mai mult, considerăm faptul că modificarea frecventă a legislației naționale contravine principiilor previzibilității legii și stabilității mediului de afaceri în ansamblu. Tot aici, susținem aducerea în concordanță a prevederilor Codului fiscal cu Legea nr. 135/2007 (art. 31¹).

3. La art. IX (Codul vamal nr.95/2021)

- **Pct. 4**, nu se susține propunerea modificării art. 12, alin. 13 la literele b), d), e), f) și g) cu excluderea textului „în funcție de tipul de reprezentare”.

La adoptarea Codului vamal au fost transpuse un șir de Regulamente UE și Directive ale Parlamentului European și ale Consiliului, iar la elaborarea acestuia au participat inclusiv și experți în domeniul vamal din Uniunea Europeană.

Totodată, conform art. 12 , alin. (1) și alin. (2) din Codul Vamal:

„(1) Reprezentantul vamal poate fi desemnat de către orice persoană.

(2) Această reprezentare poate fi directă, caz în care reprezentantul vamal acționează în numele și pe seama altei persoane, sau indirectă, caz în care reprezentantul vamal acționează în nume propriu, dar pe seama altei persoane.”.

Iar conform art. 13, alin. (1): „În raporturile cu Serviciul Vamal, reprezentantul vamal declară că acționează pentru persoana reprezentată și precizează dacă este o reprezentare directă sau indirectă.”.

Argumentele și motivarea invocate de autor în Nota Informativă la proiectul de lege, pentru modificarea art. 11 și art. 12 din Cod vamal se consideră inoportună deoarece în activitatea sa reprezentantul vamal își poate exercita numai atribuțiile care îi revin conform împuternicirilor emise de către persoana pe care o reprezintă.

Reprezentantul vamal are obligația să declare că acționează pentru persoana care l-a împuternicit, să precizeze dacă reprezentarea este directă sau indirectă și să fie investit cu putere de reprezentare, iar în relațiile cu Serviciul Vamal este obligat să facă dovada împuternicirii sale de către persoana pe care o reprezintă.

Aceste prevederi sunt menționate în Codurile vamale ale țărilor UE, inclusiv România.

Astfel, acțiunile și responsabilitățile unui reprezentant vamal în relațiile cu Serviciul Vamal pot fi limitate de către persoana reprezentată în funcție de tipul de reprezentare, iar excluderea textului „în funcție de tipul de reprezentare”, îi impune reprezentantului vamal obligațiuni pe care el nu poate să le execute, din motivul că nu a fost împuternicit de către persoana pe care o reprezintă.

În contextul celor expuse considerăm necesară menținerea în continuare a textului „în funcție de tipul de reprezentare” în Codul vamal la art. 12, alin. 13 la literele b), d), e), f) și g).

4. La art. XII, aliniatul (1) se propune a fi completat cu sintagma: „cu excepția Art. II, punctul 7 ce vizează modificarea/completarea art. 21 aliniatul (6) care intră în vigoare de la 01.01.2023”. Necesitatea completării respective se motivează prin faptul că modificările la art. 21 aliniatul (6) prezentate în Art. II, pct. 7 doar concretizează norma și anume, că prevederile articolului menționat să fie aplicate doar în raport cu persoane interdependente, fără a face referință la fondatorii întreprinderii. Respectiv, considerăm faptul că modificarea art. 21 alin. (6) urmează a fi aplicată din 01.01.2023, data intrării în vigoare a prevederilor aliniatul (6) din articolul 21, introduse în Codul Fiscal prin Legea nr. 356/2022.

Tot aici, se propune completarea alin. (1) cu pct. 31 (Art. II din proiect) ce vizează completarea art. 95, alineatul (2) cu litera i) pentru intrarea în vigoare a acestor modificări la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Concretizarea tratamentului fiscal al veniturilor/costurilor suplimentare din echilibrarea pe piața angro a energiei electrice este importantă în contextul implementării Noilor Reguli ale Pieței Energiei Electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283/2020 din 07.08.2020 și, ținând cont, că acestea au început a fi aplicate efectiv din 01 iunie 2022, punerea în aplicare odată cu publicarea respectivelor modificări este binevenită și oportună.

PROPUNERI SUPLIMENTARE, INCLUSIV DIN RÂNDUL CELOR CE NU AU FOST ACCEPTATE ÎN PROIECTUL DE LEGE

- Se propune completarea **art. 70 din Codul fiscal cu alineatul (3)**, cu următorul cuprins:
„(3) Nu se impozitează veniturile nerezidenților din vânzarea pe piața reglementată a valorilor mobiliare emise în Republica Moldova.”.
Prevederile legii sunt modificate astfel ca nerezidenții care tranzacționează acțiuni, emise de societăți moldovenești, la o bursă străină să nu fie subiecți ai impozitării pentru creșterea de capital. Printre avantajele acestor modificări este faptul că impactul net de reglementare al unei astfel de impozitări este negativ, adică costurile depășesc beneficiile (este foarte complicată identificarea sursei de plată în cazul tranzacțiilor pe piața reglementată, care se realizează prin intermediari – societatea de investiții).

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

Această propunere a fost anterior transmisă de MDED în contextul proiectului de modificare a cadrului legislativ aferent pieței de capital (scutirea de impozit pe venit a nerezidenților care vând la bursă acțiuni/obligațiuni emise de societățile din Republica Moldova).

- Se propune stabilirea limitei pentru reportarea pierderilor fiscale înregistrate de 6 ani:

Această măsură va permite valorificarea eficientă a pierderilor suportate și va susține companiile noi create sau intrate pe piața din Republica Moldova. Criza pandemică, războiul din Ucraina, creșterea inflației la nivel record au încetinit substanțial viteza de recuperare a investițiilor în Republica Moldova, contrar așteptărilor. Cu toate acestea, companiile continuă să investească în Republica Moldova, să creeze noi locuri de muncă și să desfășoare proiecte de responsabilitate socială. În practica internațională sunt multe exemple de state care nu au limitări de reportare a pierderilor fiscale: Germania, Marea Britanie, Franța, Italia, etc. Adicional, aceasta va fi o măsură pozitivă pentru crearea unui cadru investițional mai favorabil și de atragere a investițiilor străine

În România, de exemplu, eșalonarea pierderii se efectuează pentru ultimii 7 ani, având una din cele mai rapide creșteri economice din Europa din ultimii ani.

Posibilitatea de a repune în lucru pierderea suportată pentru a obține profit va fi o măsură de susținere a mediului de afaceri afectat.

Valorificarea nelimitată a pierderilor fiscale este un drept al agentului economic. Aceste pierderi sunt suportate în scop antreprenorial, corectitudinea lor este verificată de către autorități în cadrul controalelor fiscale. Limitarea utilizării pierderilor pune presiune suplimentară pe companii care oricum au ca scop principal valorificarea profitabilă a investițiilor create.

- Se propune următoarea redacție a art. 226¹⁸ din Codul fiscal, Dispoziții generale, p. (2):

„Prezentul capitol se aplică tranzacțiilor transfrontaliere între persoane afiliate”.

Este esențial ca prevederile aferent prețurilor de transfer să fie aplicate la etapa inițială asupra tranzacțiilor transfrontaliere, unde deja există o sursă de informații privind TP. După aceasta, va putea fi identificată o soluție privind analiza prețurilor de transfer și în interiorul țării.

Alternativ, în cazul în care nu va fi acceptat, se propune următoarea redacție:

„Prezentul capitol se aplică tranzacțiilor locale și tranzacțiilor transfrontaliere între persoane afiliate, cu excepția societăților cu capital integral sau majoritar de stat”.

Companiile din subordinea Agenției Proprietății Publice sunt calificate drept persoane afiliate, iar pregătirea dosarului va genera costuri pentru toate companiile din subordinea APP, fără a avea în final argumentare economică.

- Se propune completarea art. 118, alin. (9) din Codul vamal cu sintagma „numai controlului documentar sau”, și expunerea în următoarea redacție:

„Majorarea de întârziere (penalitatea) nu se calculează pentru datoria vamală constatată în cadrul controlului ulterior dacă, la momentul vămuirii, mărfurile au fost supuse numai controlului documentar sau controlului documentar și celui fizic și a fost acordat liberul de vamă”.

Modificarea este propusă în scopul previzibilității activității economice, conformării operatorilor economici la prevederile legislației vamale, credibilității operatorilor economici față de acțiunile organelor vamale, excluderii unor controale formale de către funcționarii Serviciului Vamal al declarațiilor vamale repartizate pe culoarele galben și roșu de control, excluderii cheltuielilor suplimentare a operatorilor economici la contestarea acțiunilor organelor vamale în judecată și conformării la prevederile art. 20, art. 181, art. 184, art. 341, art. 343 a) b), art. 345 din Codul vamal.

- Se propune completarea art. 384 din Codul vamal cu alin. (4):

„(4) În cazul constatării contravenției prevăzute la alin. 2, în rezultatul controlului ulterior al declarațiilor vamale care au fost controlate pe culoar galben sau roșu de control vamal, se aplică sancțiune sub formă de amendă în mărime de 4% din suma diminuată a drepturilor de import.”.

Modificarea este propusă în scopul previzibilității activității economice, conformării operatorilor economici la prevederile legislației vamale, credibilității operatorilor economici față de acțiunile organelor vamale, excluderii unor controale formale de către funcționarii Serviciului Vamal al declarațiilor vamale repartizate pe culoarele galben și roșu de control, excluderii acțiunilor de abuz sau neglijență nejustificate întreprinse de către funcționarii vamali în procesul verificării declarațiilor vamale, controlului ulterior sau examinării cazurilor cu privire la contravenție vamală, excluderii cheltuielilor suplimentare a operatorilor economici la contestarea acțiunilor organelor vamale în judecată.

- Se propune abrogarea art. 399 din Codul vamal întrucât repetă și are aceeași latură obiectivă ca și prevederile art. 384, alin. (2) „depunerea declarației vamale cu date eronate a codului mărfii, care logic conduce la modificarea codului mărfii”.

Totodată, nu se precizează cum va fi constatată descrierea eronată a mărfurilor, cine și cum va stabili că descrierea este eronată, nu se precizează la nivel de câte cifre va fi modificat codul mărfii, ca să survină răspunderea materială

De asemenea, se contrazice cu prevederile art. 384, care prevede că răspunderea materială survine numai în cazul dacă depunerea declarației vamale privind codul mărfii duce la exonerarea totală sau parțială de drepturi de import.

Conform art. 384 alin. (3), în cazul în care suma diminuată a drepturilor de import nu depășește suma de 500 de lei, persoana este liberată de răspunderea materială prevăzută de prezentul articol.

Dacă analizăm minuțios prevederile art. 384 pentru exonerare de drepturi de import în mărime de 499 lei la depunerea declarației vamale cu date eronate privind codul mărfii, care logic ulterior conduce la modificarea codului mărfii, nu survine răspunderea materială, iar în cazul art. 399 care prevede expres aceeași încălcare fără exonerare de drepturi de import se sancționează cu amendă în mărime de la 400 la 1000 de lei.

- Se propune modificarea art. 7, alin. (2) a Legii nr. 166 din 21.09.2017 cu privire la tichetele de masă în următoarea redacție: „(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, impozit pe venit din salariu, precum și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii.”. Diminuarea poverii fiscale a întreprinderilor prin excluderea impunerii cu contribuții de asigurări sociale de stat a unui beneficiu acordat salariaților anume pentru evitarea riscului social de boală, diminuarea fluctuației de personal, menținerea unei forțe de muncă stabile, performante și sănătoase la locurile de muncă din Republica Moldova. De asemenea, se propune completarea art. 3, alin. (1) cu propoziția: „În cazul refuzului salariatului de a primi tichete de masă, valoarea neacordată a acestora nu constituie și nu se acordă ca și salariu”. Redacția actuală a Legii nu prevede cum trebuie să acționeze angajatorul dacă salariatul refuză să primească tichete de masă, deși prevede că salariatul nu poate fi obligat să primească tichete de masă. Astfel, în situația în care câțiva salariați din unitate refuză să primească tichete de masă și solicită majorarea salariului cu această sumă, angajatorul nu poate să majoreze salariul doar la câțiva salariați pentru că tichetul de masă este prevăzut ca și alocație pentru hrană.

Tot aici, se propune modificare pct. 39 din Anexa 3 a Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale în următoarea redacție: „(39) cheltuielile suportate de către angajator pentru acordarea

tichetelor de masă în mărimea prevăzută la art. 4 alin.(1) din Legea nr. 166/2017 cu privire la tichetele de masă;”. Această normă se propune pentru excluderea impozitării cu contribuții sociale la utilizarea tichetelor de masă. Norma dată împreună cu limitarea la salariu minim va duce la micșorarea fenomenului achitărilor salariilor în plic.

Studiul efectuat la comanda AmCham a confirmat faptul că utilizarea tichetelor de masă a favorizat creșterea veniturilor bugetului public național din TVA, reieșind din considerentul că utilizarea tichetelor de masă se face numai în cadrul rețelei de comercianți – plătitori de TVA – ca rezultat un leu cheltuit cu utilizarea tichetului de masă aduce cel puțin 23 bani din care TVA reprezintă 14,65% și diferența reprezintă taxele și impozite salariale.

Estimările declarate de către autorități cu privire la colectările adiționale în bugetul de stat din contul anulării facilităților fiscale pentru tichetele de masă se bazează pe raționamentul că angajatorii vor continua să ofere tichetele de masă, asumându-și costurile adiacente impozitării, sau vor prefera să majoreze salariile în cuantumul corespunzător valorii tichetelor de masă acordate anterior.

În contextul studiilor realizate, s-a constatat cu certitudine că așteptările Guvernului privind majorarea încasărilor la Bugetul asigurărilor sociale de stat sunt nefondate, or impozitarea tichetelor de masă nu va genera creșterea încasărilor la buget. Studiile date totodată au confirmat că anume tichetele de masă au fost primul și unicul instrument pe parcursul anilor 2018-2019 implementat de stat care a dus la combaterea fenomenului „piețelor centrale” cu utilizarea la scară largă a deținătorilor de patente în comerț. În orașe și centre raionale foarte des implementarea tichetelor de masă de către angajator a creat condiția când salariații au început să viziteze rețelele de magazine.

Mai mult, în condițiile în care există opțiunea de a beneficia de alocațiile de hrană (alternativa tichetelor de masă) care și în continuare vor fi scutite de taxe atât la angajatori cât și la salariați, indubitabil marea parte a angajatorilor, în special cei mari și medii, care dispun de cantine sau posibilități de a contracta firme de catering, vor prefera să revină sau să beneficieze de această opțiune; pe când micii angajatori cu siguranță vor renunța la acest beneficiu din motiv simplu – insuficiența resurselor financiare.

Mai mult, în contextul pandemiei, tichetele de masă au constituit un suport important pentru persoanele aflate în dificultate financiară în virtutea stagnării activității economice.

- În vederea promovării utilizării energiei din surse regenerabile, precum și pentru atingerea indicatorilor țintă ale Guvernului Republicii Moldova privind decarbonizarea către anul 2030 privind creșterea ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final de energie de la 17% în 2020 până la 27% în 2030, și la economii de energie de 151,3 ktep, se propune scutirea de la obligația de calculare și achitare a TVA și a taxei vamale la import pentru turbine eoliene, transformatoare de putere, panouri fotovoltaice, panouri solare termice, pompele de căldură și alte sisteme de încălzire de înaltă eficiență, baterii de stocare, invertoare, etc. În cazul în care nu se acceptă propunerea, solicităm completarea art. 96 lit. b) din Codul fiscal cu o nouă liniuță, în următoarea redacție::

„- 8% - la turbine eoliene, transformatoare de putere, panouri fotovoltaice, panouri solare termice, pompe de căldură și alte sisteme de încălzire de înaltă eficiență, baterii de stocare, invertoare.”.

- Prin Legea nr. 212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală) art. 103 alin. (1) punctul 24) a fost abrogat, modificare care va intra în vigoare la 1 ianuarie 2026, potrivit căreia autoturismele și alte autovehicule (pozițiile tarifare 870321, 870322, 870323, 870324, 870331, 870332, 870333, 870340, 870350000, 870360, 870370000, 870380, 9705) nu vor mai fi scutite de TVA, urmând a fi impozitate conform principiului general.

La fel, Anexa nr. 1 la titlul IX a fost completată cu poziția 2¹, modificare care la fel va intra în vigoare la 1 ianuarie 2026, potrivit căreia taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehicule va fi apreciată în baza greutății autoturismului.

Reieșind din aceste prevederi, constatăm faptul că începând cu 1 ianuarie 2026, în Republica Moldova, vehiculele electrice nu vor mai beneficia de careva scutiri fiscale (atât la import cât și taxa pentru folosirea drumurilor).

În corespundere cu acest fapt, considerăm necesară elaborarea inițiativelor de stimulare a investițiilor și economiei verzi, prin oferirea stimulentei financiare și reglementarea pe viitor a scutirilor de impozite și taxe pentru achiziționarea de vehicule electrice de către mediul de afaceri, dar și persoane fizice, fapt care va permite schimbarea parcului auto cu autoturisme fără emisii de CO₂.

De asemenea, insistăm asupra propunerilor anterior înaintate prin, printre care:

- ✓ **Elaborarea și includerea prevederilor aferente inițiativelor de stimulare a investițiilor, a economiei verzi și a creșterii economice per ansamblu;**
- ✓ **Propunerea introducerii unui nou instrument/beneficiu extra-salarial – tichetul de vacanță în limita unui salariu mediu prognozat scutit de impozitare – care poate fi tratat ca unul din instrumentele inteligente (fără costuri adiționale) pentru dezvoltarea industriei turismului intern prin majorarea numărului turiștilor – angajații – cetățenii Republicii Moldova. Drept efect, vor fi create locuri de muncă suplimentare în industria turismului, va crește calitatea serviciilor (prin creșterea concurenței) și ca rezultat, industria poate deveni o sursă suplimentară pentru atragerea investitorilor și clienților din statele vecine. Proiectul de lege cu privire la acordarea tichetelor (ce prevede un cadrul general pentru toate tipurile de tichete) se anexează;**
- ✓ **Operarea modificărilor la Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului (în vederea eliminării tuturor neconcordanțelor);**
- ✓ **Revizuirea unor prevederi din cadrul legislativ aferent prețurilor de transfer;**
- ✓ **Revizuirea Hotărârii Guvernului nr. 693/2018 cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit, în scopul ajustării acestora la realitățile economice actuale;**
- ✓ **Revederea taxei vamale pentru concentratele exotice importate pentru a asigura competitivitatea producătorului autohton de sucuri (Legea nr. 172/2014 cu privire la Nomenclatura Combinată a mărfurilor a Republicii Moldova, cap. 24);**
- ✓ **Reformarea sistemului taxelor locale, pentru a oferi mai multă transparență și predictibilitate.**

Vă rog să îl considerați pe Mihai Burunciuc, Policy Manager, în calitate de persoană de contact din partea AmCham Moldova (mihaiburunciuc@amcham.md) pentru ulterioara interacțiune la acest subiect.

Cu această ocazie, AmCham Moldova apreciază deschiderea Ministerului Finanțelor, exprimându-ne disponibilitatea pentru detalierea comentariilor și propunerilor adresate.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A.P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”

Proiect de lege cu privire la acordarea tichetelor

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Obiectul de reglementare

Prezenta lege reglementează procedura de emitere, acordare, acceptare și rambursare a tichetelor (tichete de masa, tichete de vacanta, tichete de gradinuta, cadou, cultura, sport), statutul operatorilor, precum și raporturile dintre operatori, angajatori și unitățile comerciale afiliate.

Articolul 2. Noțiunile de bază

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni de bază semnifică:

tichet de masă – valoarea nominală înscrisă într-un cont special acordat de către angajator salariaților, ale cărei emitere și evidență se asigură de către operatorul de tichete de masă. Accesul la tichetul de masă emis în condițiile prezentei legi se realizează de beneficiar prin intermediul instrumentelor de plată prevăzute la art. 5 pct. 40¹) din Codul fiscal nr. 1163/1997, prin care se efectuează plăți, inclusiv online, în scopul procurării de produse alimentare în unitățile comerciale/de alimentație publică care au încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul;

tichet de vacanta - valoarea nominală înscrisă într-un cont special acordat de către angajator salariaților, ale cărei emitere și evidență se asigură de către operatorul de tichete de vacanta. Accesul la tichetul de vacanta emis în condițiile prezentei legi se realizează de beneficiar prin intermediul instrumentelor de plată prevăzute la art. 5 pct. 40¹) din Codul fiscal nr. 1163/1997, prin care se efectuează plăți, inclusiv online, în scopul procurării de servicii turistice, de cazare, de masă și/sau de recuperare a capacității de muncă de la agenți economici cu activitate de turism în Republica Moldova care au încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul;

tichet de gradinuta - valoarea nominală înscrisă într-un cont special acordat de către angajator salariaților, ale cărei emitere și evidență se asigură de către operatorul de tichete de gradinuta. Accesul la tichetul de gradinuta emis în condițiile prezentei legi se realizează de beneficiar prin intermediul instrumentelor de plată prevăzute la art. 5 pct. 40¹) din Codul fiscal nr. 1163/1997, prin care se efectuează plăți, inclusiv online, în scopul achitării taxelor de gradinuta pentru copii în vârstă de până la 7 ani în Republica Moldova.

tichet cadou - valoarea nominală înscrisă într-un cont special acordat de către angajator salariaților, ale cărei emitere și evidență se asigură de către operatorul de tichete cadou. Accesul la tichetul cadou emis în condițiile prezentei legi se realizează de beneficiar prin intermediul instrumentelor de plată prevăzute la art. 5 pct. 40¹) din Codul fiscal nr. 1163/1997, prin care se efectuează plăți, inclusiv online, în scopul procurării cadourilor în natura în unitățile comerciale care au încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul.

tichet cultura - valoarea nominală înscrisă într-un cont special acordat de către angajator salariaților, ale cărei emitere și evidență se asigură de către operatorul de tichete cultura. Accesul la tichetul cultura emis în condițiile prezentei legi se realizează de beneficiar prin intermediul instrumentelor de plată prevăzute la art. 5 pct. 40¹) din Codul fiscal nr. 1163/1997, prin care se efectuează plăți, inclusiv online, în scopul procurării unor bunuri sau servicii culturale în instituțiile și/sau unitățile comerciale care au încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul.

tichet sport - valoarea nominală înscrisă într-un cont special acordat de către angajator salariaților, ale cărei emitere și evidență se asigură de către operatorul de tichete sport. Accesul la tichetul sport emis în condițiile prezentei legi se realizează de beneficiar prin intermediul instrumentelor de plată prevăzute la art. 5 pct. 40¹) din Codul fiscal nr.

1163/1997, prin care se efectuează plăți, inclusiv online, în scopul procurării abonamentelor pentru utilizarea facilităților sportive în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic în instituțiile /unitățile comerciale cu profil sportiv care au încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul.

operator – persoană juridică care deține licență pentru activitatea de operare cu tichetele inclusiv de emiteră și de rambursare a valorii acestora;

angajator – persoană fizică sau juridică de drept public sau privat, care angajează salariații în baza contractului individual de muncă și care a încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul în condițiile prezentei legi;

unitate comercială/de alimentație publică (tichete de masă) – persoană juridică sau persoană fizică ce practică activitate de întreprinzător care prestează servicii de alimentație publică și/sau vinde produse alimentare și care a încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul în condițiile prezentei legi;

agent economic (tichete vacanță) din industria turismului - persoana fizică și juridică prestatoare de servicii în domeniul turismului: servicii hoteliere, servirea mesei pentru turiști, transportarea turiștilor, excursii, ghidaj, agrement, tratament balnear, precum și alte servicii complementare;

gradința (tichete gradința) – instituție de stat/sau privată de educație timpurie pentru copii cu vârsta de până la 7 ani

unitate comercială ce comercializează cadouri în natură (tichete cadou) – persoană juridică sau persoană fizică ce practică activitate de întreprinzător care vinde cadouri în natură și care a încheiat un contract de prestare a serviciilor cu operatorul în condițiile prezentei legi;

instituție sau unitate comercială (tichete culturale) ce comercializează abonamente sau bilete la spectacole, concerte, proiectii cinematografice, muzee, festivaluri, târguri și expoziții, permanente sau itinerante, parcuri tematice, inclusiv cele destinate copiilor;

instituție sau unitate comercială (tichete sport) în cadrul cărora pot fi utilizate facilități sportive în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic, ale căror activități sunt încadrate la codurile 93.11, 93.12 sau 93.13 ale Clasificatorului activităților din economia Moldovei;

loc de muncă de bază – loc de muncă al salariatului unde durata normală a timpului de muncă constituie nu mai puțin de 6 ore pe zi. În cazul în care salariatul lucrează pentru diferiți angajatori același număr de ore, locul de muncă de bază se stabilește individual de către salariat, cu anunțarea angajatorului, dar nu mai des decât o dată pe lună;

zi lucrătoare – zi în care durata normală a timpului de muncă constituie, în baza contractului de muncă încheiat între salariat și angajator, nu mai puțin de 4 ore ;

zi de concediu – zi din concediul de odihnă anual acordat de către angajator de o durată de maxim 28 de zile calendaristice.

Articolul 3. Acordarea tichetelor

(1) Angajatorul este în drept să acorde salariaților tichete sub forma tichetelor de masă, tichetelor de vacanță, tichetelor gradința, tichetelor cadou, tichetelor culturale, și/sau tichetelor sport achitând integral operatorului valoarea nominală a acestora, plata pentru cardurile electronice și alte servicii prevăzute de contractele încheiate între operator și angajator. Este interzis angajatorilor, la oferirea tichetelor, să reducă salariul angajaților beneficiari de tichete .

(2) În cazul cumulului de funcții, tichetele pot fi acordate numai de către angajatorii unde salariații în cauză își au locul de muncă de bază.

- (3) Acordarea tichetelor este facultativă.
- (4) Angajatorul este obligat să țină evidența tichetelor acordate salariaților.
- (5) Condițiile de acordare a tichetelor de către angajatorii unități private se stabilesc de aceștia în contractele colective de muncă (dupa caz), actele normative la nivel de unitate, contractele individuale de muncă.
- (6) Modul de operare cu tichetele se stabilește printr-un regulament aprobat de Guvern.

Articolul 4. Valoarea nominală a tichetelor

(1) Valoarea nominală minimă deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare trebuie să fie egală cu 35 de lei. Valoarea nominală maximă deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă, este egală cu 0.8% din salariu mediu prognozat pe economie calculat pentru anul curent, suma rezultată fiind rotunjită până la următorul număr deplin. Valoarea tichetelor de masă nu include contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorii.

(2) Valoarea nominală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de vacanță este egală cu 70% din salariu mediu prognozat pe economie calculat pentru anul curent, suma rezultată fiind rotunjită până la următorul număr deplin.

(3) Valoarea nominală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de grădiniță este egală cu 10% din salariu mediu prognozat pe economie calculat pentru anul curent, suma rezultată fiind rotunjită până la următorul număr deplin.

(4) Valoarea nominală a unui tichet de vacanță, prevăzută la alin. (2), se indexează anual, după caz, la 1 aprilie. Coeficientul de indexare constituie creșterea anuală proporțională a salariului mediu pe economie, determinată în modul stabilit de către Guvern.

(5) Valoarea tichetului cadou oferit salariaților de către angajator, precum și cele oferite pentru copiii minori ai acestora, cu ocazia zilelor de sărbătoare nelucrătoare conform Codului muncii și a zilelor de naștere ale salariaților, poate fi de o valoare maximă de 10% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul în curs.

(6) Valoarea tichetului cultură oferit salariaților de către angajator în fiecare lună poate fi de maxim 5% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul în curs.

(7) Valoarea tichetului sport oferit salariaților de către angajator în fiecare lună poate fi de maxim 50% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul în curs.

(8) Angajatorii pot acorda tichete cu valoarea nominală mai mare, diferența dintre aceasta și valoarea nominală prevăzută la alin. (1) fiind nedeductibilă în scopuri fiscale.

Capitolul II

Tichetele de masa

Articolul 5. Numărul și valoarea tichetelor de masă

(1) Valoarea totală a tichetelor de masă transferată pe cardul de plată al salariatului trebuie să fie egală cu numărul zilelor lucrate efectiv de acesta pe parcursul lunii precedente înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului.

(2) În numărul total de ore lucrate nu se include perioada în care salariatul este în deplasare în interes de serviciu și primește diurnă.

(3) Valoarea totală a tichetelor de masă, transferată pe cardul de plată al salariatului care desfășoară munca în schimburi, trebuie să fie egală cu numărul total de ore lucrate pe parcursul lunii precedente împărțit la opt, înmulțit cu valoarea nominală a tichetului acordat salariatului. Rezultatul se aproximează, conform regulilor matematice, până la un număr întreg.

(4) Valabilitatea tichetelor de masa este de 6 luni din data emiterii acestora.

Articolul 6. Utilizarea tichetelor de masă

(1) Tichetele de masă pot fi utilizate doar la unitățile comerciale/de alimentație publică care au încheiat contract de prestare a serviciilor cu operatorul.

(2) Tichetele de masă pot fi utilizate doar de salariat, la prezentarea actului de identitate.

(3) Se interzice folosirea tichetelor de masă pentru:

- a) procurarea altor produse, decât cele alimentare;
- b) procurarea articolelor din tutun, a băuturilor alcoolice, a vinului și a berii;
- c) schimbul contra mijloacelor bănești în numerar.

Articolul 7. Regimul fiscal și cel aferent altor plăți obligatorii la bugetul public național în cadrul raporturilor dintre operatori, angajatori și unități comerciale /de alimentație publică

(1) În cadrul procesului de emitere, acordare, acceptare și rambursare a valorii tichetelor de masă, potrivit prezentei legi, controlul asupra respectării legislației fiscale, precum și a legislației cu privire la contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală, este exercitat de către Serviciul Fiscal de Stat.

(1.1) Angajatorul este în drept să suporte cheltuieli pentru hrană pentru un angajat, care vor fi deduse în scopuri fiscale conform art. 24 alin. (19) din Codul fiscal, ori să acorde tichete de masă, fiind permisă doar o singură opțiune.

(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală (datorate de angajator și angajat) și impozit pe venit din salariu. În cazul în care valoarea nominală a tichetelor este mai mare decât limita stabilită la art. 4 alin. (1), pentru suma care depășește limita respectivă se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.

(3) Valoarea nominală totală a tichetelor de masă achitată operatorului de către angajatori nu reprezintă obiect impozabil cu T.V.A. Obligația privind plata T.V.A. este calculată, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, pentru plata pentru imprimarea tichetelor de masă (cu excepția valorii nominale), precum și pentru plata serviciilor prestate de către operator, conform contractelor încheiate cu angajatorii și unitățile comerciale/de alimentație publică.

(4) Cheltuielile aferente acordării tichetelor de masă salariaților, suportate de către angajator, conform legii, sînt deductibile în limitele stabilite la art. 4 alin. (1) în scopul calculării impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător.

Capitolul II.I

Tichetele de vacanta

Articolul 8. Numărul și valoarea tichetelor de vacanta

- (1) Valoarea totală a tichetului de vacanta transferată pe cardul de plată al salariatului trebuie să fie proporțională cu numărul zilelor de concediu la care are dreptul angajatul conform principiului vechimii în munca, dar nu mai mare de valoarea salariului mediu pe economie, determinată în modul stabilit de către Guvern corespunzător unui număr de maxim 28 de zile calendaristice de concediu de odihnă anual.
- (2) Valoarea totală a tichetului de vacanta transferată pe cardul salariatului se aproximează în cazul în care salariatul beneficiază de un concediu de odihnă anual redus, conform regulilor matematice, până la un număr întreg.
- (3) Acordarea tichetelor de vacanță, poate fi fracționată în maximum două tranșe, în funcție de opțiunea angajatului privind efectuarea concediului de odihnă anual. Angajatorul este în drept să acorde angajatului tichete de vacanță de maxim 2 ori pe an, cu condiția ca valoarea fracțiilor tichetelor de vacanță acordate să nu depășească valoarea nominală stabilită anual. În cazul acordării unor fracții de tichete de vacanță, valoarea nominală transferată pe card nu trebuie să fie mai mică de valoarea nominală proporțională numărului minim de 5 zile de concediu anual.

Articolul 9. Utilizarea tichetelor de vacanta

- (1) tichetele de vacanță sunt destinate acoperirii cheltuielilor cu servicii turistice, de cazare, de masă și/sau de recuperare a capacității de muncă.
- (2) tichetele de vacanță pot fi utilizate și pentru acoperirea cheltuielilor cu servicii de călătorie și/sau de divertisment, dacă se regăsesc într-un pachet turistic.
- (3) Serviciile aferente efectuării concediului de odihnă pot fi achiziționate ca pachete de servicii turistice sau separat.
- (4) Conținutul minim al pachetului de servicii care se poate achiziționa prin intermediul tichetelor de vacanță se stabilește prin regulamentul aprobat de guvern.
- (5) tichetele de vacanță pot fi utilizate pentru achiziționarea de servicii de la agenți economici din industria turismului și/sau agenții de turism, care acceptă o astfel de modalitate de plată, denumite, în mod convențional și în înțelesul prezentei legi, unități afiliate.
- (6) Operatorii vor plăti contravaloarea tichetelor de vacanță unităților afiliate cu care au încheiat contracte pentru decontarea acestora, după prestarea serviciilor de turism.
- (7) tichetele de vacanță pot fi utilizate doar de salariați, la prezentarea actului de identitate.
- (8) Se interzice schimbul tichetelor de vacanță contra mijloacelor bănești în numerar.
- (9) Se interzice unităților afiliate acordarea unui rest de bani la tichetul de vacanță.
- (10) tichetul de vacanță are perioada de valabilitate de un an de la data emiterii, fără a se înțelege că aceasta este perioada de valabilitate a suportului electronic, în cazul în care tichetul a fost emis pe acest tip de suport.

Articolul 10. Regimul fiscal și cel aferent altor plăți obligatorii la bugetul public național

- (1) Valoarea nominală a tichetelor de vacanță acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.

Capitolul II. II

Tichetele de gradinita

Articolul 11. numărul și valoarea tichetelor de gradinita

(1) Tichetele de gradinita sunt acordate lunar unuia dintre părinți.

Articolul 12. Utilizarea tichetelor de gradinita

(1) Tichetele de gradinita pot fi utilizate numai pentru achitarea taxelor la gradinita unde este înscris copilul.

(2) Tichetele de gradinita se acordă, lunar la cerere, unuia dintre părinți sau tutorei cărui i-a fost încredințat copilul spre creștere și educare, pe baza certificatului de naștere a copilului.

Articolul 13. Regimul fiscal

(1) Valoarea nominală a tichetelor de gradinita acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.

Capitolul II.III

Tichetele cadou

Articolul 14. Numărul și valoarea tichetelor cadou

(1) Valoarea totală a tichetului cadou transferat pe cardul salariatului se aproximează conform regulilor matematice, până la un număr întreg.

Articolul 15. Utilizarea tichetelor cadou

(1) tichetele cadou sunt destinate pentru procurarea cadourilor în natura de la agenți economici, care acceptă o astfel de modalitate de plată, denumite, în mod convențional și în înțelesul prezentei legi, unități afiliate.

(6) Operatorii vor plăti contravaloarea tichetelor cadou unităților afiliate cu care au încheiat contracte pentru decontarea acestora, după procurarea cadourilor în natura.

(7) Tichetele cadou pot fi utilizate doar de salariat, la prezentarea actului de identitate.

(8) Se interzice schimbul tichetelor cadou contra mijloacelor bănești în numerar.

(9) Se interzice unității afiliate acordarea unui rest de bani la tichetul cadou.

(10) Tichetul cadou are perioada de valabilitate de un an de la data emiterii, fără a se înțelege că aceasta este perioada de valabilitate a suportului electronic, în cazul în care tichetul a fost emis pe acest tip de suport.

Articolul 16. Regimul fiscal și cel aferent altor plăți obligatorii la bugetul public național

(1) Valoarea nominală a tichetelor cadou acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.

Capitolul II.IV

Tichetele cultura

Articolul 17. Numărul și valoarea tichetelor cultura

(1) Valoarea totală a tichetului cultura transferat pe cardul salariatului se aproximează conform regulilor matematice, până la un număr întreg.

Articolul 18. Utilizarea tichetelor cultura

(1) tichetele cultura sunt destinate pentru procurarea bunurilor și serviciilor culturale :

a) abonamente sau bilete la spectacole, concerte, proiectii cinematografice, muzee, festivaluri, tirguri si expozitii, permanente sau itinerante, parcuri tematice, inclusiv cele destinate copiilor ;

b) carti, manuale scolare, albume muzicale, filme in orice formpat.

de la institutii si/sau agenți economici, care acceptă o astfel de modalitate de plată, denumite, în mod convențional și în înțelesul prezentei legi, unități afiliate.

(6) Operatorii vor plăti contravaloarea tichetelor cultura unităților afiliate cu care au încheiat contracte pentru decontarea acestora, după procurarea cadourilor in natura.

(7) Tichetele cultura pot fi utilizate doar de salariat, la prezentarea actului de identitate.

(8) Se interzice schimbul tichetelor cultura contra mijloacelor bănești în numerar.

(9) Se interzice unității afiliate acordarea unui rest de bani la tichetul cadou.

(10) Tichetul cultura are perioada de valabilitate de un an de la data emiterii, fără a se înțelege că aceasta este perioada de valabilitate a suportului electronic, în cazul în care tichetul a fost emis pe acest tip de suport.

Articolul 19. Regimul fiscal și cel aferent altor plăți obligatorii la bugetul public național

(1) Valoarea nominală a tichetelor cultura acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.

Capitolul II.VI

Tichetele sport

Articolul 20. Numărul și valoarea tichetelor sport

(1) Valoarea lunara totală a tichetului sport se aproximează conform regulilor matematice, până la un număr întreg.

Articolul 9. Utilizarea tichetelor sport

(1) tichetele sport sunt destinate procurarii abonamentelor sport de catre angajator in vederea utilizarii facilitatilor sportive si practicarii sportului/educatiei fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic, oferite de furnizori ale căror activități sunt încadrate la codurile 93.11, 93.12 sau 93.13 ale Clasificatorului activităților din economia Moldovei de la institutii si/sau agenți economici unități afiliate.

Articolul 21. Regimul fiscal și cel aferent altor plăți obligatorii la bugetul public național

(1) Valoarea nominală a tichetelor sport acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.

Capitolul III

LICENȚIEREA OPERATORULUI.

EMITEREA TICHETELOR

Articolul 22. Operatorul

(1) Activitatea de operare cu tichetele, inclusiv de emiterie și de rambursare a valorii acestora, este desfășurată exclusiv de către operatorii constituiți sub formă de societate pe acțiuni sau societate cu răspundere limitată, inclusiv cu investiții străine, care dețin licență de activitate eliberată în conformitate cu prezenta lege și cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

(2) Capitalul social vărsat de către operatori este de cel puțin 10 milioane de lei.

(3) Nu poate fi fondator, acționar (asociat), administrator al operatorului persoana care are antecedente penale nestinse pentru infracțiuni economice, infracțiuni împotriva patrimoniului, infracțiuni contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, precum și pentru infracțiuni de corupție în sectorul privat săvârșite cu intenție.

Articolul 23. Licențierea operatorului

(1) Activitatea de operare cu tichetele, inclusiv de emiterie și de rambursare a valorii acestora poate fi desfășurată numai de operatorii care au obținut licență de activitate în condițiile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător”, precum și în condițiile prezentei legi.

(2) Activitatea de operare cu tichetele , inclusiv de emiterie și de rambursare a valorii acestora nu poate fi desfășurată de către operatorii aflați în procedură de insolvență, precum și cei care, la momentul depunerii cererii de eliberare a licenței, se află în procedura de reorganizare sau de lichidare.

(3) Pentru obținerea licenței, operatorul prezintă, suplimentar la actele prevăzute de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, următoarele documente și informații:

a) specimen al cardului, în conformitate cu art. 10;

b) act de proprietate sau contract de locațiune a imobilului unde se va desfășura activitatea licențiată;

c) adeverință emisă de către bancă, din care să rezulte că operatorul a deschis un cont bancar distinct prin care se vor derula încasările și plățile aferente valorilor nominale ale fiecărui tip de bilet ;

d) angajamentul operatorului că prin contul bancar distinct prin care se vor derula încasările și plățile aferente valorilor nominale ale fiecărui tip de tichet nu vor fi utilizate alte instrumente financiare, cu excepția viramentului bancar.

(4) Operatorii nu pot fi licențiați în cazul în care înregistrează restanțe la bugetul public național mai mari de 1000 de lei.

(6) Operatorii care solicită licență pentru activitatea de operare cu tichetele trebuie să facă dovada faptului că dispun de un ansamblu de măsuri de securitate care să garanteze buna funcționare a sistemului de decontari, și anume:

a) asigurarea cu personal de specialitate, angajat de către operator și/sau de către furnizorii acestuia, și dotarea cu echipament software și alte echipamente, deținute sau utilizate de către operator și/sau de către furnizorii acestuia, necesare pentru emiteria tichetelor ;

b) utilizarea de suporturi materiale specifice pe care se stochează valoarea tichetelor , cu particularități distincte minime care să nu permită falsificarea acestora (bandă magnetică pentru utilizarea securizată sau hologramă dedicată);

c) existența spațiilor distincte, necesare emiterii, depozitării, tichetelor . Activitatea în aceste spații trebuie să se desfășoare de către personalul autorizat în condițiile de siguranță prevăzute de legislația în vigoare (dispunerea cel puțin de mijloace tehnice de supraveghere a spațiilor de emiterie și de depozitare, de mijloace tehnice de siguranță și de sisteme de alarmă);

- d) existența unei platforme proprii pentru emiterea, decontarea și gestionarea tichetelor de masă sau, după caz, a unei confirmări de parteneriat/relații contractuale cu o organizație care administrează scheme/aranjamente de plată sau cu alte organizații specializate;
- e) asigurarea mecanismelor specifice pentru transferul valorii nominale a tichetelor încasate de la angajatori către salariați prin alimentarea suportului electronic;
- f) asigurarea sistemelor, a funcționalităților și a mecanismelor financiare (direct sau prin furnizori) necesare decontării tranzacțiilor efectuate cu tichete de masă sau tichetele de vacanță la unitățile afiliate;
- g) existența mijloacelor de transport speciale și asigurarea protecției la transportarea suporturilor electronice ale tichetelor.

Articolul 24. Cardul

(4) Cardul (de plastic) emis de către operator trebuie să conțină următoarele elemente obligatorii:

- a) denumirea și codul fiscal al angajatorului;
- b) numele și prenumele salariatului beneficiar al tichetului ;
- c) denumirea operatorului;
- d) numărul de identificare, unic la nivel de operator;
- e) perioada de valabilitate;
- f) elemente de siguranță (PIN, CIP);
- g) cuvintele „TICHET DE MASĂ”, cu litere majuscule, „tichet DE VACANȚA” „TICHET CADOU”, „TICHET CULTURA”, sau „TICHET DE GRADINITA” în funcție de tipul tichetului.

(4).1 Cardul electronic și/sau aplicația emisă/furnizată de către operator trebuie să comporte următoarele informații obligatorii:

- a) denumirea și codul fiscal al angajatorului;
- b) numele și prenumele salariatului beneficiar al tichetului ;
- c) denumirea operatorului;
- e) perioada de valabilitate;
- f) elemente de siguranță (PIN) și/sau autorizare biometrică;
- g) cuvintele „TICHET DE MASĂ”, cu litere majuscule, „TICHET DE VACANȚA”, „TICHET CADOU”, „TICHET CULTURA”, „TICHET SPORT” sau „TICHET DE GRADINITA” în funcție de tipul tichetului .

(5) cardurile cu tichete și/sau aplicațiile respective de suport pot fi utilizate în mod exclusiv pentru :

- achitarea mesei sau pentru achiziționarea produselor alimentare în cazul tichetelor de masă,
- procurarea serviciilor de turism intern, pentru achitarea taxelor la grădinița unde este înscris copilul,
- procurarea cadourilor în natură în cazul tichetelor cadou,
- procurarea bunurilor sau serviciilor de cultură în cazul tichetelor cultura

- utilizarea și/sau procurarea abonamentelor în cadrul facilităților sportive în vederea practicării sportului în cazul tichetelor sport

și nu trebuie să permită efectuarea operațiunilor de depunere sau de retragere de numerar în sau de pe cardul de plată ori de transfer de mijloace către alte conturi ale salariaților și/sau ale angajatorului, și/sau ale terților.

(6) Circulația tichetelor, organizată de către operator în colaborare cu angajatorul, trebuie să permită beneficiarilor tichetelor accesul la informațiile privind utilizarea și soldul valorii nominale a tichetelor transferate salariaților pe cardul de plată în funcție de tipul său.

Capitolul IV

PROCURAREA, ACCEPTAREA ȘI RAMBURSAREA

VALORII TICHETELOR

Articolul 25. Procurarea tichetelor

(1) Angajatorii procură tichete de la operator, selectat de comun acord cu organizația sindicală sau, în lipsa acesteia, cu reprezentanții salariaților, în baza contractului încheiat cu acesta.

(2) Operatorii sînt obligați să transmită angajatorilor lista unităților afiliate la care pot fi utilizate tichetele în funcție de tipul acestuia.

(3) Operatorul este în drept să nu livreze cardurile/tichetele pînă la achitarea deplină de către angajator a valorii nominale a tichetelor, precum și pentru serviciile aferente achitate de către angajator, conform contractului încheiat între operator și angajator.

(4) Achitarea de către angajatori a valorii nominale a tichetelor, a plății pentru personalizare, precum și pentru serviciile aferente achitate de către angajator, conform contractului încheiat între operator și angajator, se efectuează numai prin transfer bancar.

Articolul 26. Unitățile afiliate

(1) Unitățile comerciale/de alimentație publică precum și agenții economici ce practică activități de turism intern care doresc să accepte ca instrument de plată pentru vânzarea produselor alimentare tichete de masă sau tichete de vacanță trebuie să respecte prevederile legislației în vigoare cu privire la prestarea serviciilor de turism sau de alimentație publică (regulile și normativele sanitaro-epidemiologice de stat, cerințele profesionale față de salariați) sau, după caz, cu privire la vânzarea produselor alimentare.

(1.1) Instituțiile de educație timpurie de stat sau private abilitate de către instituțiile de Stat ce doresc să accepte tichetele de grădiniță trebuie să dispună de echipamente de acceptare (terminale POS fizice sau virtuale) a plăților cu cardurile de tichete de grădiniță.

(1.2) Tichetele cadou pot fi utilizate pentru procurarea cadourilor în natură de la orice afiliat ce are semnat un contract cu operatorul.

(1.3) Tichetele cultură pot fi utilizate pentru procurarea bunurilor și/sau serviciilor de cultură de la instituțiile și/sau agenții comerciale afiliate ce au semnat contract cu operatorul.

(1.4) Tichetele sport pot fi utilizate pentru procurarea abonamentelor sportive de la orice instituție afiliată (sala, club, etc. sportiv).

(2) Condițiile și procedurile de includere a unităților afiliate în procesul de circulație a tichetelor, precum și modul de confirmare a corespunderii unității afiliate acestor condiții se stabilesc de către Guvern.

(3) Operatorul nu poartă răspundere pentru calitatea serviciilor prestate și a produselor vîndute de unitățile afiliate.

Articolul 27. Contractul încheiat între operator și unitatea afiliată

În contractul de prestare a serviciilor, operatorul și unitățile afiliate stabilesc condițiile și termenele de acceptare și rambursare a valorii tichetelor, precum și plata pentru serviciile aferente prestate de către operator.

Articolul 28. Acceptarea tichetelor

Unitățile afiliate sînt obligate să accepte tichetele emise de către operatorii cu care au încheiat contractele de prestare a serviciilor conform prezentului articol, precum și să execute următoarele obligații:

- a) să respecte interdicțiile stabilite la art. 6 din prezenta lege;
- b) să implementeze sisteme și procese organizaționale care să permită verificarea eligibilității produselor alimentare sau a serviciilor turistice achiziționate de salariați;
- g) să respecte și alte obligații stabilite de legislație și de contractul încheiat cu operatorul.

Articolul 29. Rambursarea valorii tichetelor

(1) Operatorul este obligat să ramburseze valoarea nominală a tichetelor, în conformitate cu prevederile contractuale, în termen de cel mult 30 de zile de la data recepționării tichetelor prezentate de către unitățile afiliate spre rambursare. Operatorul rambursează unităților afiliate valoarea nominală totală a tichetelor acceptate de operator, reținînd din aceasta valoarea serviciilor prestate unităților comerciale/de alimentație publică, potrivit contractului încheiat între acestea.

(2) Operatorul este obligat să ramburseze unităților afiliate valoarea nominală a tuturor tichetelor emise de către acesta, valabile la data acceptării acestora de către unitățile afiliate.

(3) Rambursarea de către operatori a valorii nominale a tichetelor, cu reținerea valorii serviciilor prestate unităților afiliate, se efectuează numai prin transfer bancar.

(4) Operatorul este obligat să ramburseze unităților afiliate în cazul tichetelor sport pentru serviciile sportive acordate beneficiarilor de abonamente sport procurate de către angajatori în termen de cel mult 30 de zile.

Articolul 30. Evidența și păstrarea tichetelor

(1) Operatorii sînt obligați să țină evidența tichetelor emise.

(2) Evidența tranzacțiilor cu tichete se realizează de către operatori prin intermediul unui sistem informațional care să permită stocarea corespunzătoare a datelor în condiții de protecție și siguranță pentru o perioadă de cel puțin 5 ani.

Capitolul V

CONTROLUL ASUPRA ACTIVITĂȚII OPERATORILOR

Articolul 31. Utilizarea mijloacelor obținute de operator

Soldul conturilor bancare ale operatorului trebuie să fie cel puțin egal cu valoarea nominală a tichetelor, aflate în circulație. tichetele aflate în circulație sînt emise de către operator și nu sînt rambursate de către acesta.

Articolul 32. Auditul situațiilor financiare

Situațiile financiare anuale ale operatorului sînt supuse auditului obligatoriu conform prevederilor Legii nr. 61/2007 privind activitatea de audit.

Articolul 33. Suspendarea și retragerea licenței operatorului

- (1) Suspendarea licenței se efectuează în conformitate cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Licența se suspendă și în cazul în care operatorul nu respectă prevederile art. 18.
- (2) Suspendarea licenței are drept efect interzicerea emiterii unor noi tichete de masă. Operatorul este obligat să ramburseze unităților afiliate valoarea nominală a tichetelor emise anterior.
- (3) Retragera licenței se efectuează în conformitate cu Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Licența se retrage și în cazul în care instanța de judecată a emis o hotărâre de intentare a procesului de insolabilitate sau de încetare a activității operatorului.

Articolul 34. Consecințele retragerii licenței operatorului

- (1) În cazul retragerii licenței, operatorul este obligat să înștiințeze în scris angajatorii și unitățile afiliate despre acest fapt în termen de 10 zile de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești privind retragerea licenței. De la data primirii înștiințării, angajatorii nu sînt în drept să acorde afiliate comerciale/de alimentație publică – să le accepte.
- (2) Operatorul este obligat să ramburseze unităților afiliate valoarea nominală a tichetelor emise, acceptate de unitățile afiliate pînă la primirea înștiințării conform alin. (1).
- (3) Operatorul este obligat să restituie angajatorilor valoarea nominală a tichetelor emise și neutilizate la data primirii de către angajatori a înștiințării conform alin. (1).

Capitolul VI

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 35.

Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi:

- a) va înainta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;
- b) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;
- c) va elabora și va aproba normele metodologice de aplicare a prezentei legi;
- d) va stabili anual valoarea nominală maximă a unui tichet de masă, proporțional cu rata inflației din anul precedent;
- e) va elabora propuneri cu privire la sancțiunile aplicabile pentru încălcarea prezentei legi.

Argumentare tichete de vacanță

1. Creșterea Consumului Intern și Stimularea Economiei Locale

- **Suținerea turismului intern:** Voucherele de vacanță vor stimula cetățenii să își petreacă vacanțele în țară, ceea ce va aduce beneficii economice directe industriei turismului.
- **Generarea de locuri de muncă:** Creșterea numărului de turiști interni va duce la crearea de locuri de muncă în sectorul hotelier, restaurante, transport și alte servicii conexe.
- **Creșterea veniturilor locale:** Veniturile generate din turism vor rămâne în economia locală, sprijinind dezvoltarea comunităților și micilor afaceri.

2. Reducerea Efectelor Crizelor Economice

- **Diversificarea economiei:** Prin stimularea sectorului turistic, economia va deveni mai rezilientă la fluctuațiile din alte sectoare.
- **Stabilitatea locurilor de muncă:** O industrie turistică puternică poate compensa pierderile de locuri de muncă din alte sectoare în perioade de criză economică.

3. Promovarea Sănătății și Bunăstării Cetățenilor

- **Reducerea stresului și a bolilor asociate:** Voucherele de vacanță încurajează angajații să își ia concedii, ceea ce contribuie la reducerea stresului și la prevenirea bolilor legate de munca excesivă.
- **Productivitate crescută:** Angajații care se bucură de vacanțe regulate sunt mai productivi și mai motivați la locul de muncă.

4. Îmbunătățirea Infrastructurii și Serviciilor

- **Investiții în infrastructură:** Cererea crescută pentru servicii turistice va determina investiții în infrastructura turistică, transport și servicii publice.
- **Dezvoltarea regională:** Regiunile mai puțin dezvoltate vor beneficia de pe urma fluxului turistic, contribuind la echilibrarea dezvoltării economice între zonele rurale și urbane.

5. Îmbunătățirea Educației și Conștientizării Culturale

- **Educație și cultură:** Turismul intern permite cetățenilor să descopere și să aprecieze patrimoniul cultural și natural al țării lor.
- **Dezvoltarea comunității:** Interacțiunea dintre turiști și localnici poate stimula schimbul de cunoștințe și idei, consolidând identitatea culturală și comunitatea.

6. Argumente Financiare și Beneficii Fiscale

- **Creșterea colectărilor fiscale directe:** Creșterea activităților turistice și a consumului în general va duce la o creștere a veniturilor din impozite și taxe.
- **Colectări indirecte crescute:** Pe lângă veniturile directe, economia va beneficia și de colectări indirecte din taxele aferente serviciilor conexe, cum ar fi transportul, alimentația publică și serviciile de divertisment.
- **Reducerea pierderilor percepute:** Deși voucherele de vacanță implică scutiri fiscale pentru angajatori, impactul pozitiv asupra economiei, prin creșterea consumului și a activităților economice, va compensa aceste scutiri. Pe termen lung, veniturile suplimentare generate vor depăși eventualele pierderi fiscale.

- Efect de multiplicare economică: Cheltuielile turistice au un efect multiplicator în economie, stimulând diverse sectoare și contribuind la o creștere economică sustenabilă.

7. Exemple de Succes din Alte Țări

• Franța:

- Programul „Chèques-Vacances” a fost introdus în 1982. În 2019, acesta a generat venituri de aproximativ 1,7 miliarde de euro pentru sectorul turistic francez, susținând direct aproximativ 220.000 de locuri de muncă în turism.
- Costul fiscal al programului a fost estimat la aproximativ 500 de milioane de euro anual, dar veniturile suplimentare generate și economiile din alte beneficii sociale au compensat aceste costuri, rezultând un câștig net pentru bugetul de stat.

• Grecia:

- Introducerea voucherelor de vacanță în 2013 a contribuit la creșterea veniturilor din turism cu 5% în primul an, generând venituri suplimentare de aproximativ 350 de milioane de euro pentru economia greacă.
- Costul programului a fost de aproximativ 100 de milioane de euro, dar veniturile suplimentare și efectele pozitive asupra economiei locale au adus un câștig net pentru bugetul de stat.

• Italia:

- Programul „Bonus Vacanze” lansat în 2020 a avut un impact pozitiv, atrăgând aproximativ 1,4 milioane de beneficiari și generând venituri suplimentare de peste 2 miliarde de euro pentru sectorul turistic italian.
- Costul programului a fost de aproximativ 500 de milioane de euro, dar veniturile suplimentare și efectele multiplicatoare în economie au adus un câștig net pentru bugetul de stat.

• Spania:

- Programul „Bono Turístico” introdus în 2020 a avut un impact major, cu o creștere de 10% a turismului intern și venituri suplimentare de peste 1 miliard de euro în primul an.
- Costul programului a fost de aproximativ 300 de milioane de euro, dar veniturile suplimentare și efectele pozitive asupra economiei locale au compensat aceste costuri, rezultând un câștig net pentru bugetul de stat.

Concluzie:

Introducerea voucherelor de vacanță va avea un impact pozitiv semnificativ asupra economiei naționale, contribuind la creșterea consumului intern, stabilitatea economică, bunăstarea cetățenilor și dezvoltarea regională. Este o măsură care, prin stimularea turismului intern, va aduce beneficii pe termen lung și va sprijini dezvoltarea sustenabilă a Republicii Moldova. Exemplele de succes din alte țări demonstrează că implementarea corectă a acestor programe poate genera venituri semnificative și poate susține dezvoltarea economică și socială.

Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru
a Republicii Moldova

Nr. 36/01-06/767 din 19.06.2024

La nr. 18-69-6215 din 06.06.2024

Ministerul Finanțelor

Copie: Cancelaria de Stat

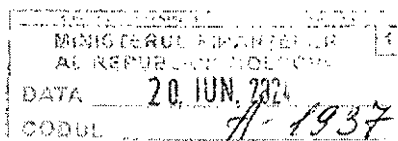
Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru a examinat cu atenție proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (număr unic 502/MF/2024), și în limita atribuțiilor funcționale, comunică lipsa de obiecții, propuneri sau recomandări.

Director general

Digitally signed by Danii Ivan
Date: 2024.06.19 17:39:54 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ivan DANII

Ex. R. Munteanu
Tel. 022-88-12-65

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48

E-mail: info@agcc.gov.md

Tel. 022-88-12-55

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin, nr. 52/A, MD-2005 Chișinău, Tel: 022 523 955. anre@anre.md, <http://www.anre.md>

Nr. 06-01/2932 din 14.06.2024
La nr. 18-69-6215 din 06.06.2024

Ministerul Finanțelor
cancelaria@mf.gov.md
corina.alexu@mf.gov.md

Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Cu referire la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025), număr unic 502/MF/2024), remis spre avizare de către Cancelaria de Stat, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor asupra proiectului respectiv.

Veaceslav UNTILA
Director general

MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA		1
DATA	18 IUN 2024	
CODUL	A-1901	

Ex. Ludmila DISCULTU
Tel: 067604189

EXECUTOR:

Ludmila DISCULȚU L. Disculțu
Specialist principal, Secția asistență juridică și reprezentare

COORDONAT:

Natalia SAVCA _____
Șef, Departamentul juridic

Alexandru ROȘCA Alexandru Roșca
Șef, Secția asistență juridică și reprezentare

Lilian BARCARU Lilian Barcaru
Șef, Departamentul energie electrică și regenerabilă

Aurel PATRAȘCU Aurel Patrașcu
Șef, Departamentul gaze naturale și energie termică

Andrei ADAM Andrei Adam
Șef, Departamentul licențiere, monitorizare și control

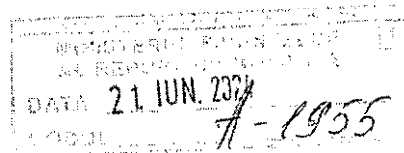

AGENȚIA SERVICII PUBLICE A REPUBLICII MOLDOVA
PUBLIC SERVICES AGENCY OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA

MD-2012, mun. Chișinău, str. Aleksandr Pușkin, nr. 42 42 Aleksandr Pushkin str., MD-2012 Chisinau
tel.: +373 22 50 46 54, fax: +373 22 21 22 59, e-mail: asp@asp.gov.md, web: asp.gov.md

21.06.2024

Nr. 01/1258

Ministerul Finanțelor
cancelaria@mf.gov.md

Cancelaria de Stat
cancelaria@gov.md

Agenția Servicii Publice a examinat proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025), **număr unic 502/MF/2024** și, în limitele competențelor funcționale, vine cu următoarele propuneri.

1. La **art. II pct. 30**, enunțul doi, cuvintele „Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice” și” urmează să fie excluse, întrucât funcțiile de prestare a serviciilor cadastrale au fost preluate de către Instituția Publică „Cadastrul bunurilor imobile”, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 959/2023 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru, iar Instituția Publică ”Agenția Servicii Publice”, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 314/2017 privind constituirea Agenției Servicii Publice, nu mai deține competențe în efectuarea înregistrărilor de stat ale bunurilor imobile și ale drepturilor asupra acestora, executarea lucrărilor cadastrale și a celor de evaluare a bunurilor imobile.

2. La **art. II pct. 38** al proiectului, întrucât, în redacția actuală a art. 119 din Codul fiscal nr. 1163/1997 la pct. 1) nu există o prevedere legală indicată sub lit. a¹⁾, respectiv, aceasta urmează să fie reformulată, astfel:

„**38.** Articolul 119 punctul 1) se completează cu litera a¹⁾, cu următorul cuprins:

a¹⁾ rezerve din tutun sau rezerve din tutun reconstituit pentru dispozitive de încălzire a tutunului;”.

3. La **art. IX pct. 2, pct.63¹** considerăm oportună reformularea semnificației noțiunii de „schimb electronic de date”, în sensul coroborării cu prevederile actelor normative în domeniul schimbului de date și interoperabilitate (Legea nr. 142/2017 cu privire la schimbul de date și

interoperabilitate și Hotărârea Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect)).

4. La art. IX pct. 4, propunerea de completare a art. 12 cu alin. (5¹) contravine cadrului legal care reglementează atribuțiile Agenției Servicii Publice (în continuare ASP), prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 314/2017 privind constituirea Agenției Servicii Publice, precum și, prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, aceasta întrucât, ASP nu face parte din organele de control abilitate cu dreptul de a efectua verificarea respectării condițiilor de licențiere.

Trebuie menționat că, prevederile alin. (2) al art. 4¹ din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, stipulează că pentru eliberarea unei licențe, legea prevede expres lista exhaustivă a documentelor care se anexează la cerere (declarație), taxa și cuantumul plăților aferente, precum și lista exhaustivă a condițiilor a căror neîndeplinire poate conduce la retragerea licenței. La fel, reglementările art. 12⁶ alin. (3) ale legii menționate *supra*, accentuează că, la cererea (declarația) pentru eliberarea licenței se anexează documentele suplimentare în conformitate cu prevederile actelor legislative ce reglementează activitatea licențiată pentru care se solicită licența.

Astfel, în contradicție cu normele legale menționate, prevederile alin. (5) ale art. 12 din Codul vamal nr. 95/2021 se limitează doar la obligativitatea brokerului vamal de a întruni și respecta unele condiții de licențiere, fără a indica expres lista exhaustivă a documentelor care urmează să fie anexate la cererea (declarația) privind eliberarea/prelungirea licenței.

Prin urmare, considerăm oportună completarea art. 12 cu alin. (5¹), (5²) și (5³) cu următorul conținut:

„(5¹) La declarația pentru obținerea licenței se anexează următoarele documente:

a) extrasul din registrul bunurilor imobile sau copia contractului (contractelor) de locațiune a încăperii în care se va desfășura activitatea licențiată;

b) documente ce confirmă dispunerea de o bază tehnico-materială care să permită desfășurarea activității de broker vamal precum și, dispunerea de echipamente informaționale și de comunicație necesare utilizării sistemului informațional vamal;

c) documentele ce confirmă că are angajată cel puțin o persoană care a promovat examenul de finalizare a cursului de instruire în domeniul vamal.

(5²) În ziua înregistrării declarației și documentelor stabilite de prezentul articol pentru eliberarea licenței, autoritatea de licențiere va înștiința Serviciul Vamal, solicitând confirmarea corespunderii localului adresa respectivă potrivit condițiilor Codului Vamal (cu sau fără solicitarea unei vizite de control din partea organelor în cauză). În cazul în care, Serviciul Vamal nu a emis confirmarea corespunderii în urma notificării, și/sau nu a emis refuzul confirmării în decursul a 10 zile lucrătoare de la depunerea înștiințării, survine

principiul aprobării tacite. În cazul constatării nerespectării criteriilor de amplasare, autoritatea de licențiere este în drept să refuze eliberarea licenței.

(5³) Decizia asupra declarației pentru eliberarea/prelungirea licenței se adoptă de către autoritatea de licențiere în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data recepționării declarației.”

Director

Digitally signed by Eșanu Mircea
Date: 2024.06.21 10:14:26 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Mircea EȘANU

Banca Națională a Moldovei

Nr. 31-002/65/3337

27.06.2024

Ministerul Finanțelor
Str. Constantin Tănase, nr. 7
MD-2005, mun. Chișinău

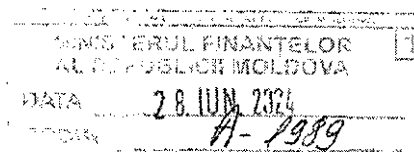
Copie: Cancelaria de Stat
Piața Marii Adunări Naționale, 1
MD-2012, mun. Chișinău

Cu referire la proiectul de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025 (număr unic 502/MF/2024), remis spre avizare prin scrisoarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-6215 din 6 iunie 2024, Banca Națională a Moldovei (în continuare - BNM), în limitele competenței sale, comunică următoarele.

1. La propunerea de completare a art. 5 din Codul fiscal cu punctul 47), recomandăm a se revedea termenul de „titlu de participare”, având în vedere faptul că Legea nr. 171/2012 cu privire la piața de capital operează cu un termen similar, dar cu o semnificație diferită.

2. La propunerea de completare a art. 5 din Codul fiscal cu punctul 48), semnalăm că la definirea termenului de „stock options plan” sunt utilizate atât noțiunea de „persoană juridică”, cât și cea de „entitate juridică”. La fel, și termenul de „titlu de participare” este definit drept acțiune sau parte socială într-o entitate juridică. Propunem utilizarea uniformă a noțiunilor relevante („persoană juridică”) în definițiile propuse la punctele 47) și 48) din art.5 al Codului fiscal.

3. Cu referire la propunerile care vizează includerea drepturilor acordate în cadrul programului „stock options plan” în categoria surselor de venit neimpozabile și propunerile corelative privind modalitatea de determinare a bazei valorice a activelor de capital, a creșterii sau pierderii de capital (art. 20, 40, 42 din Codul fiscal), recomandăm argumentarea detaliată a acestor propuneri și a impactului de reglementare în nota informativă aferentă proiectului de lege. În acest sens, semnalăm că cea mai mare categorie de beneficiari ai drepturilor acordate prin

programele „stock options plan” din sectorul bancar o constituie membrii organelor de conducere ale băncilor (funcțiile respective plasându-se în top 1% din funcțiile cu cele mai mari salarii din țară).

4. La art. 31 alin. (5) din Codul fiscal (redacția în vigoare), propunem precizarea categoriilor de „contribuții”, având în vedere termenii utilizați în Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci, și anume, prin prisma art.26, care prevede două tipuri de contribuții pe care instituțiile membre le plătesc în Fondul de acoperire a depozitelor bancare - contribuții ordinare și contribuții speciale.

5. Luând în considerație amendamentele operate la Codul fiscal prin Legea nr. 212/2023 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar fiscală), și anume abrogarea alineatelor (6) și (7) ale art. 36 din Codul fiscal, propunem revizuirea referințelor la art.36 alin.(6) și (7) din cuprinsul art. 92 alin. (4) din Codul fiscal.

6. La propunerile de modificare a art. 166¹ din Codul fiscal, semnalăm că sistemul automatizat de plăți interbancare a fost redenumit în „sistemul automatizat de plăți interne”, prin modificările operate la 24.01.2024 în Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 179 din 27.06.2019.

7. La art. 167 alin. (1) și alin. (4) din Codul fiscal (redacția în vigoare), în scopul asigurării unei interpretări corecte, sugerăm corelarea denumirii sistemului informațional referit în acest articol cu denumirea utilizată în „Instrucțiunea privind modul de expediere și recepționare a documentelor prin sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice”, aprobată prin Ordinul Serviciului Fiscal de Stat nr.582 din 24.11.2020, fără o referință expresă la participanții între care se efectuează expedierea și recepționarea documentelor electronice.

8. La art. IX pct. 20, remarcăm că autorul propune reformularea esențială a art. 277²⁵ pct. 1) din Codul vamal nr. 95/2021. Potrivit redacției actuale a art. 277²⁵ pct. 1) din Codul vamal, sunt scutite de taxe vamale orice operațiuni de import, export, tranzit a monedei naționale și valutei străine, cu excepția valutei străine cu scop numismatic. Având în vedere caracterul ambiguu al redacției propuse, în absența unor explicații clare în nota informativă la proiectul de lege, înțelegerea noastră este că proiectul urmărește scutirea de taxe vamale doar în cazul operațiunilor de import al acestor bancnote și monede.

Modificările operate ar putea aduce atingere activității BNM și a băncilor licențiate, în situația în care atât BNM, cât și băncile, efectuează periodic operațiuni de export al bancnotelor, monedelor și metalelor prețioase (de exemplu, export de bancnote, monede în valută străină pentru alimentarea conturilor din străinătate; export

temporar de bancnote, monede în scopul testării dispozitivelor automate de procesare a numerarului; export temporar monede metalice prețioase pentru ca producătorul să înlăture neajunsurile depistate sau să le înlocuiască cu alte valori noi).

Cu respect,

Tatiana IVANICICHINA
Viceguvernator

Digitally signed by Ivanicichina Tatiana
Date: 2024.06.27 18:14:20 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex: L. Chifac
tel: 022 82 22 86

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA
Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md,
www.calm.md

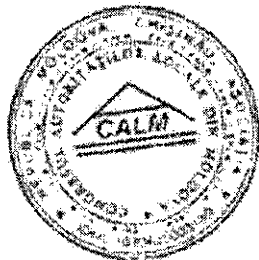
Nr. 220 din 20 iunie 2024

Ministerul Finanțelor

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) Vă transmite Propunerile prezentate de către Primăria s. Botnărești, raionul Anenii Noi, primar Gori Victor, vicepreședinte CALM asupra proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) Număr unic 502/MF/2024.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

ROMANIA - REPUBLICA MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR	
AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	21 JUN. 2024
CODUL	A-1951

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL COMUNEI BOTNĂREȘTI
PRIMĂRIA

6511, r-l Anenii Noi, s.Botnărești
Tel: 0-265-79-3-51, 0-265-79-2-31, 0-265-79-3-71
Fax: 0-265-79-3-51, email primariabotnaresti@gmail.com

Nr. 1/17 din 40 iunie 2024

Congresul Autorităților Locale din Moldova
info@calm.md

Propuneri, recomandări și obiecții

asupra proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (**număr unic 502/MF/2024**)

1. Considerații generale

Administrația Publică Locală Botnărești a examinat adresarea Congresului Autorităților Locale din Moldova, privind expunerea asupra proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) (**număr unic 502/MF/2024**), [în continuare – proiectul de lege].

APL a analizat prevederile proiectului hotărârii prin prisma legislației în vigoare și a intereselor autorităților administrației publice locale, corelate cu interesele cetățeanului.

2. Legislația aplicabilă

- Codul fiscal al RM nr. 1163/1997, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea privind administrația publică locală nr.436/2006;
- Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă;

3. Constatări principale:

Se remarcă situația în care, am solicitat ca la modificarea art.291 aln. (1) lit. p) din Codul fiscal al RM nr.1163/1997, obiect al impunerii taxei de salubritate să îl constituie numărul de persoane fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu **sau** persoanele fizice identificate drept proprietari al bunurilor imobile cu destinație locativă (casă de locuit, apartament), la discreția Consiliului Local al APL.

În vederea asigurării principiului echitabilității (proporționalității) în raporturile dintre contribuabili – autoritatea administrației publice locale Botnărești, consideră că proiectul de lege trebuie să prevadă că la discreția Consiliului Local obiect al impunerii taxei de salubritate prevăzută în art.291 aln. (1) lit. p) din Codul fiscal al RM nr.1163/1997 să îl constituie numărul de persoane fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu sau persoana fizică înregistrată în calitate de proprietar al bunului imobil, astfel ca taxa de salubritate să fie o taxă unică percepută pe gospodărie, taxa de salubritate fiind o taxă percepută în interesele colectivității locale și ale contribuabililor.

Considerăm că impunerea taxei de salubritate în variantă actuală propusă în proiectul de lege nu ar duce la o echitabilitate în societate, în situația în care gospodăriile din orice localitate beneficiază în mod egal de serviciile publice locale dar nu sunt afectate în mod egal de impunerea taxei de salubritate.

Solicită revizuirea proiectului de lege:

4. Propuneri asupra proiectului de lege.

Propunem următoarele modificări și completări ale proiectului de lege:

1. Art. II (Codul fiscal, art.291 aln. (1) lit. p), *se propune completarea după sintagma* „numărul de persoane fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu” *cu enunțul* „sau persoanele fizice înregistrate în calitate de proprietar al bunului imobil, fiind stabilită la discreția Consiliul Local a APL ”.

Susținem aprobarea proiectului de lege cu propunerile de modificare, completare sus-menționate.

Primarul com. Botnărești

Digitally signed by Gori Victor
Date: 2024.06.14 10:13:23 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Gori Victor

SINTEZA

rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative ce vizează politica fiscală și vamală pe anul 2025

Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare sau completare	Participantul la consultare publică	Conținutul propunerii (recomandării) de către participant	Argumentarea propunerii (recomandării)	Rezultatul examinării de către Camera Consultanților Fiscali din Moldova a propunerilor sau obiecțiilor înaintate
1	2	3	4	5
Art. II – Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:				
<p>Articolul 8. Drepturile și obligațiile contribuabilului</p> <p>(2) <i>Contribuabilul este obligat:</i></p> <p>f) în caz de control al respectării legislației fiscale, să prezinte, la prima cerere, persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală documentele de evidență, dările de seamă fiscale și alte documente și informații privind desfășurarea activității de întreprinzător, calcularea și achitarea la buget a impozitelor și taxelor și acordarea facilităților, să permită accesul, în cazul ținerii evidenței computerizate, la sistemul electronic de contabilitate;</p>	Serviciul Fiscal de Stat	<p>4. La articolul 8 alineatul (2): la litera f), cuvintele „la prima cerere” se completează cu textul „sau decurs de 1 zi lucrătoare, din data efectuării controlului fiscal,” iar cuvintele „și taxelor” se substituie cu textul „, taxelor și altor plăți obligatorii”;</p> <p>Articolul 8. Drepturile și obligațiile contribuabilului</p> <p>(2) <i>Contribuabilul este obligat:</i></p> <p>f) în caz de control al respectării legislației fiscale, să prezinte, la prima cerere sau în decurs de 1 zi lucrătoare, din data efectuării controlului fiscal, persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală documentele de evidență, dările de seamă fiscale și alte documente și informații privind desfășurarea activității de întreprinzător, calcularea și achitarea la buget a impozitelor și taxelor, taxelor și altor plăți obligatorii și acordarea facilităților, să permită accesul, în cazul ținerii evidenței computerizate, la sistemul electronic de contabilitate;</p>	Nu sunt atașate la proiect careva argumente	<p>Acceptabil PARTIAL, fiind propus ca textul “ sau în decurs de 1 zi lucrătoare, din data efectuării controlului fiscal,” să fie exclus, sau să fie înlocuit cu textul “ sau în termenii prevăzuți de actele normative departamentale ale Serviciului Fiscal de Stat.”</p> <p>(2) <i>Contribuabilul este obligat:</i></p> <p>f) în caz de control al respectării legislației fiscale, să prezinte, la prima cerere sau în termenii prevăzuți de actele normative departamentale ale Serviciului Fiscal de Stat, persoanelor cu funcții de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală documentele de evidență, dările de seamă fiscale și alte documente și informații privind desfășurarea activității de întreprinzător, calcularea și achitarea la buget a impozitelor și taxelor, taxelor și altor plăți obligatorii și acordarea facilităților, să permită accesul, în cazul ținerii evidenței computerizate, la sistemul electronic de contabilitate;</p> <p>Notă: Propunerea CCFM se bazează pe faptul că, în articolul dat, este indicat despre faptul că “ în caz de control al respectării legislației fiscale”, contribuabilul este obligat</p> <p>Astfel, urmează de ținut cont de faptul că procedural controlul fiscal se exercită cu ieșirea la fața locului sau</p>

			<p>la oficiul organului fiscal „cameral”.</p> <p>Totodată, controalele fiscale se efectuează prin mai multe tipuri de verificări: operativă, totală, tematică, contrapunere, documentară, parțială, etc., care de altfel au diferite tehnici de exercitare și necesități de constatare, iar unele tehnici/modalități de control se exercită și într-o perioadă de câteva luni.</p> <p>Astfel, un control fiscal cu ieșirea la fața locului prin metoda verificării operative (care în timp se poate efectua și într-o 1 oră), când se verifică documentele de proveniență a mărfurilor expuse spre comercializare, contribuabilul urmează să prezinte documentele la prima cerere, pe când în cazul unui control fiscal cu ieșirea la fața locului exercitat prin metoda verificării totale, perioada efectuării controlului fiscal poate ajunge la luni întregi și contribuabilul pe parcursul acestei perioade urmează să prezinte documentele solicitate.</p> <p>Mai mult ca atât, utilizarea unei noțiuni de tipul „din data efectuării controlului fiscal”, <u>deformează explicitatea unor prevederi ale legislației fiscale, fapt ce va permite să fie tratat de către funcționarii fiscali în mod diferit și netransparent, în defavoarea contribuabililor.</u></p> <p><u>Cu atât mai mult că, acțiunile de control se consideră legiferate numai urmare a aducerii spre cunoștința contribuabilului a DICF (deciziei privind inițierea controlului), în care se indică DURATA de EFECTUARE a controlului fiscal (inclusiv fiind indicată DATA INITIERII și data în care acesta urmează să se FINALIZEZE).</u></p> <p>În acest context, nu poate fi utilizată în Codul fiscal o noțiune de tipul „DATA EFECTUĂRII”, or, fiind aplicată o astfel de noțiune, se vor genera situații în care funcționarii fiscali fiind delegați (conform DICF) să efectueze (exercite) controlul fiscal într-o perioadă de 2 luni (pe parcursul căreia contribuabilul are obligația să prezintă documentele solicitate), de către funcționarii fiscali se vor fi solicitate a fi prezentate într-o zi (ne fiind clar din care zi exact), fapt prin care se vor genera abuzuri din partea funcționarilor fiscali.</p> <p>În cazul dat, există noțiuni aplicabile și explicite cum ar fi “din data inițierii controlului fiscal”, “din data finisării controlului fiscal”, “din data solicitării în scris” (în contextul dat a se vedea CITAȚIA – art.226</p>
--	--	--	--

din CF).

Controlul fiscal este posibil de-a fi efectuat și în 1 oră, 1 zi, 2 zile, 3 zile,..., 1 lună, 2 luni, etc., în dependență de tipul de verificare și termenele de exercitare a controlului fiscal indicate în decizia privind inițierea controlului fiscal (DICF), emisă de conducerea SFS, fapt ce este reglementat de actul normativ departamental al SFS cum ar fi Ordinul nr.265 din 25.07.2023 “privind aprobarea Regulamentului cu privire la efectuarea controlului de către SFS”.

Ca urmare, ținând cont de cele expuse mai sus, considerăm oportun ca textul “sau în decurs de 1 zi lucrătoare, din data efectuării controlului fiscal,” să fie **exclus, sau să fie înlocuit cu textul “sau în termenii prevăzuți de actele normative departamentale ale Serviciului Fiscal de Stat,”**

În contextul aplicării în practică de către autoritatea fiscală națională a prevederilor articolului respectiv *(la segmentul obligării prezentării de către contribuabil a dărilor de seamă și altor documente) în cazurile de desfășurării controlului fiscal*, CCFM consideră oportun de a trage atenția asupra faptului că, ne cătând la faptul că, *anterior declanșării controlului fiscal, de către contribuabil sau prezentat autorității fiscale naționale* diferită informație *(declarații, informații, calcul, notă informativă, alte documente) și în acest sens contribuabilul dispune de confirmarea recepționării de către Serviciul Fiscal de Stat a acestor informații, iar funcționarii fiscali delegați să exercite controlul fiscal, oricum solicită prezentare acestor informații și în cadrul controlului*, fapt ce creează pentru contribuabil cheltuieli suplimentare.

Astfel, *majoritatea informațiilor prezentate* de către contribuabil Serviciului Fiscal de Stat, *fiind prelucrate de către autoritatea fiscală națională se stochează/plasează în format electronic în diferite SIA ale SFS* (Servicii Informaționale Automatizate ale autorității fiscale naționale).

În această ordine de idei, *CCFM intervine către autoritatea fiscală națională și cu propunerea să se țină cont de aspectul respectiv în cadrul acțiunilor de control exercitate de către funcționarii fiscali.*

Articolul 136. Obligațiile Serviciului Fiscal de Stat și ale funcționarilor fiscali Serviciul Fiscal de Stat și funcționarii fiscali, în cadrul acțiunilor de exercitare a funcției, au următoarele obligații:

- 1) să acționeze în strictă conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezentul cod, cu alte acte normative, precum și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;
- 2) să trateze cu respect și corectitudine contribuabilul, reprezentantul lui, alți participanți la raporturile fiscale;
- 3) să popularizeze legislația fiscală;
- 4) să informeze contribuabilul, în cazurile prevăzute de legislația fiscală sau la solicitarea acestuia, despre drepturile și obligațiile lui;
- 5) să informeze contribuabilul, la cerere, despre impozitele și taxele în vigoare, despre modul și termenele lor de achitare și despre actele normative corespunzătoare;
- 6) să primească și să examineze cererile persoanelor fizice și ale persoanelor juridice care practică activitate de întreprinzător privind emiterea soluțiilor fiscale individuale anticipate, în modul stabilit de lege;
- 7) să asigure gratuit contribuabilul cu formulare tipizate de dare de seamă fiscală;
- 8) să efectueze, la cererea contribuabilului, compensarea sau perfectarea materialelor pentru restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite; la cererea scrisă a contribuabilului, în care se indică destinația certificatului, în cazurile reglementate de legislație sau la solicitarea organelor și autorităților publice abilitate legal, să elibereze certificate privind lipsa sau existența restanțelor față de buget și certificate care confirmă înregistrarea în calitate de

**Serviciul
Fiscal de
Stat**

45. Articolul 136. se completează cu punctul 14¹⁾ cu următorul cuprins:

14¹⁾ să acționeze în vederea îndeplinirii însărcinărilor și dispozițiilor, date în formă scrisă de către ofițerul de urmărire penală din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, privind realizarea acțiunilor de urmărire penală, în cadrul cauzelor penale aflate în gestiunea organului de urmărire penală al Serviciului Fiscal de Stat;

[...]

**Nu sunt
atașate la proiect
careva argumente,
fiind indicat doar că:**

sa propus întru
stabilirea subdiviziunii responsabile din cadrul Direcției Generale Administrare, de executarea dispozițiilor emise de organul de urmărire penală a Serviciului Fiscal de Stat (articolul 136 din Codul fiscal);

NU poate fi acceptabil (contravine unor norme din prevederile legislației în vigoare).

CCFM atrage atenția aferent lipsei a careva argumente și criterii clare care ar fi stat la baza unei astfel de propuneri, inclusiv ne fiind indicată nici careva acoperire legală, în acest sens propunerea SFS contravine flagrant unor prevederi imperative ale Legii nr.333 din 10.11.2006 „privind statutul ofițerului de urmărire penală”, Legii nr.122 din 14.03.2003 „Codului de procedură penală”, Codului fiscal, etc.

Astfel, propunerea de a include în Codul fiscal norme prin care **oricare funcționar fiscal să fie obligat:**

14¹⁾ să acționeze în vederea îndeplinirii însărcinărilor și dispozițiilor, date în formă scrisă de către ofițerul de urmărire penală din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, privind realizarea acțiunilor de urmărire penală (!!!), în cadrul cauzelor penale aflate în gestiunea organului de urmărire penală al Serviciului Fiscal de Stat;

încalcă prevederile art.1, alin.(1), art.3, alin.(2), art.4 alin.(1) și alin.(4), art.5 alin.(4), art.13 alin.(1), lit.b) din Legii nr.333 din 10.11.2006 „privind statutul ofițerului de urmărire penală”, care expres prevede faptul că:

- Ofițerul de urmărire penală este persoana care, în numele statului și în limitele competenței sale, efectuează nemijlocit urmărirea penală în cauze penale și exercită alte activități prevăzute expres de lege;

- Urmărirea penală în cauze penale se efectuează în strictă conformitate cu prevederile Constituției Republicii Moldova, ale Codului penal și ale Codului de procedură penală, ale altor legi, cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional;

- Ofițerii de urmărire penală din cadrul Serviciului Fiscal de Stat sînt desemnați și își desfășoară activitatea în organele de urmărire penală constituite, în conformitate cu legea;

- Angajații Serviciului Fiscal de Stat pot avea atribuții de ofițer de urmărire penală numai în cazul desemnării lor prin ordonanța procurorului, la propunerea ofițerului de urmărire penală;

- La desfășurarea urmăririi penale, ofițerul de

<p>plătitor de T.V.A. și accize. Formularul-tip al certificatelor menționate se aprobă de către Serviciul Fiscal de Stat;</p> <p>10) la solicitarea nerezidentului sau a persoanei împuternicite de el (plătitorul venitului), să elibereze certificatul despre sumele veniturilor obținute în Republica Moldova și impozitele achitate (reținute). Formularul-tip al certificatului menționat se aprobă de către Ministerul Finanțelor;</p> <p>11) să țină evidența contribuabililor și a obligațiilor fiscale;</p> <p>12) să examineze petițiile, cererile și reclamațiile contribuabililor în modul stabilit de lege;</p> <p>13) să primească și să înregistreze cereri, comunicări și alte informații despre încălcări fiscale și să le verifice, după caz;</p> <p>14) să acționeze în scopul investigării, constatării și urmăririi penale a infracțiunilor date în competența sa, conform Codului de procedură penală, a acțiunilor ilicite ale contribuabililor;</p> <p>[...]</p>				<p>urmărire penală <u>dispune asupra acțiunilor sau măsurilor procesuale, în condițiile Codului de procedură penală, prin ordonanță, rezoluție sau proces-verbal (!!!). Ordonanțele ofiterului de urmărire penală emise, în condițiile legii, în cauzele penale în care efectuează urmărirea penală <u>sînt executorii pentru toate autoritățile publice</u>, persoanele juridice, persoanele cu funcție de răspundere și persoanele fizice;</u></p> <p>- <u>Ofiterul de urmărire penală este obligat</u> să pornească urmărirea penală după înregistrarea sesizării despre comiterea infracțiunii și verificarea informației, în cazul prezenței indicilor infracțiunii, și, potrivit dispozițiilor din Codul de procedură penală, <u>să efectueze acțiuni de urmărire penală</u> în vederea descoperirii infracțiunii și fixării probelor care confirmă sau infirmă săvîrșirea ei, să ia măsuri de asigurare a acțiunii civile sau a unei eventuale confiscări de bunuri dobîndite ilicit.</p> <p><u>încalcă prevederile art.2 alin.(4), alin.(5), art.57 alin.(1), art.57 alin.(2), pct.6)-pct.8), art.57² și art.251 alin.(1) din Legea nr.122 din 14.03.2003 „Codul de procedură penală”, ce expres prevede faptul că:</u></p> <p>- <u>Normele juridice cu caracter procesual din alte legi naționale pot fi aplicate numai cu condiția includerii lor în Codul de procedură penală;</u></p> <p>- <u>În desfășurarea procesului penal nu pot avea putere juridică legile și alte acte normative care anulează sau limitează drepturile și libertățile omului, încalcă independența judecătorească, principiul contradictorialității, precum și contravin normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;</u></p> <p>- <u>Ofiterul de urmărire penală este persoana care, în numele statului, în limitele competenței sale, efectuează urmărirea penală în cauze penale și exercită alte acțiuni prevăzute expres de lege;</u></p> <p>- Ofiterul de urmărire penală are atribuții de a: cerceta și fixa, în modul stabilit, locul săvîrșirii infracțiunii, efectua percheziții, ridica obiecte și documente, fiind realizate, conform legii și alte <u>acțiuni procesuale;</u> cere documente și materiale care conțin date relevante pentru cauza penală;</p>
--	--	--	--	---

				<ul style="list-style-type: none">- <u>Încălcarea prevederilor legale care reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale</u> ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelu act, fie au fost afectate caracterul echitabil al procesului penal sau drepturile părților;- <u>Ofiterul de investigații, în sensul Codului de procedură penală, este persoana imputernicită care, în numele legii și în limitele competenței sale, efectuează măsuri speciale de investigații în cadrul procesului penal;</u>- <u>În cadrul procesului penal pot efectua măsuri speciale de investigații doar ofiterii de investigații care activează în cadrul procuraturilor specializate, al Serviciului Fiscal de Stat, etc.;</u>- <u>La efectuarea măsurilor speciale de investigații în cadrul procesului penal, ofiterul de investigații se supune numai legii și indicațiilor legale scrise ale ofiterului de urmărire penală sau ale procurorului;</u>- <u>Ofiterul de investigații are atribuții să execute indicațiile scrise ale ofiterului de urmărire penală sau ale procurorului (!!!).</u> <p>Încalcă prevederile art.133 alin.(4), alin.(5), art.136 pct.14 și art.137¹ alin.(1) din Codul fiscal, ce expres prevede că:</p> <ul style="list-style-type: none">- În domeniul constatării infracțiunilor Serviciul Fiscal de Stat are atribuții să: <u>efectuează orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale în care se consemnează acțiunile efectuate și circumstanțele elucidate în vederea constatării infracțiunilor, în limitele normelor de procedură penală;</u>- În realizarea funcțiilor sale, <u>Serviciul Fiscal de Stat efectuează urmărirea penală în conformitate cu normele stabilite de Codul de procedură penală;</u>- <u>Să acționeze în scopul investigării, constatării și urmăririi penale a infracțiunilor date în competența sa, conform Codului de procedură penală, a acțiunilor ilicite ale contribuabililor;</u>- Numai <u>funcionarul fiscal cu statut special (ofiterul de investigații) este funcționarul fiscal care exercită atribuțiile Serviciului Fiscal de Stat în domeniul constatării infracțiunilor, urmăririi penale și activității speciale de investigații (!!!).</u>
--	--	--	--	---

				<p>În astfel de circumstanțe, reieșind din prevederile expuse mai sus, se constată faptul că, <u>ofiterul de urmărire penală din cadrul organului de urmărire penală a Serviciului Fiscal de Stat, în cadrul gestionării unui caz de urmărire penală, în scopul realizării acțiunilor de urmărire penală, este în drept să dea însărcinări și dispoziții în scris, numai ofiterilor de investigații (funcționarilor fiscali cu statut special) din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, or nicidecum oricărui funcționar fiscal.</u></p> <p>În partea ce ține de oricare funcționari fiscali din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, aceștia din urmă <u>sunt obligați să execute în mod neîntârziat ordonanțele emise de către ofiterului de urmărire penală, în condițiile prevederilor Codului de procedură penală și Legii cu privire la statutul ofiterului de urmărire penală, în cauzele penale în care se efectuează urmărirea penală.</u></p>
	Serviciul Fiscal de Stat	<p>57. Codul se completează cu Articolul 215¹ cu următorul cuprins: "Articolul 215¹. Controlul fiscal simplificat la oficiul Serviciului Fiscal de Stat</p> <p>(1) Dacă în cadrul controlului fiscal cameral se constată nerespectarea modului de prezentare a dării de seamă fiscale de către contribuabilii specificați la art. 232 lit. b), prin derogare de la prevederile art. 216 alin. (5), (6) și (8), se va adopta decizia asupra cazului de încălcare a legislației, fără întocmirea actului de control doar în cazul în care se întrunesc concomitent următoarele condiții:</p> <p>a) suma impozitului indicat în darea de seamă fiscală coincide cu datele din Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat;</p> <p>b) acesta nu a avut înstrăinări cu active de capital în perioada supusă verificării. Descrierea încălcării fiscale se va efectua în partea constatatoare a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației .</p>	<p>Nu sunt atașate la proiect careva argumente, fiind indicat doar că: <u>sa propus întru</u></p> <p>- optimizarea proceselor de efectuare a controlului fiscal simplificat la oficiul Serviciului Fiscal de Stat (articolele 198, 200, 207 și 215¹ din Codul fiscal);</p>	<p><u>Acceptabil PARTIAL</u>, fiind propus ca până la textul " Dacă în cadrul controlului fiscal cameral.....", să fie inclus textul „ În cazul aplicării prevederilor art.231 alin.(4) din Codul fiscal, ”.</p> <p>Notă: Reieșind din faptul că proiectul articolului reglementează o procedură a unui <u>control fiscal cameral</u> (în incinta Serviciului Fiscal de Stat) <u>simplificat, fiind omisă obligația organului de administrare fiscală să emită careva decizie privind inițierea controlului fiscal, cât și întocmirea unui act de control fiscal</u>, considerăm că astfel de acțiuni/drepturi ale funcționarilor fiscali se pot regăsi <u>numai în condițiile în care se elucidează o încălcare ne semnificativă admisă de către contribuabili (persoanele fizice care nu practică activitate de întreprinzător)</u>, conform normelor prevăzute la art.231 alin.(4) din Codul fiscal, ce exhaustiv prevede faptul că:</p> <p>- <u>Se consideră ne semnificativă încălcarea fiscală dacă suma impozitului, a taxei, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală, constituie pînă la 500 de lei pentru contribuabilii specificați la art.232 lit.b) și pînă la 5000 de lei pentru contribuabilii specificați la art.232 lit.a) și c), inclusiv pentru fiecare perioadă</u></p>

		<p>(2) Controlul fiscal menționat la alin. (1) se efectuează fără emiterea deciziei privind inițierea controlului.”</p>	<p><i>fiscală în parte – în cazul nerespectării modului de declarare sau diminuării impozitului, a taxei și/sau a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, stabilite în cotă procentuală.</i></p> <p>Astfel, în lipsa unor argumentări și unei poziții transparente pe marginea propunerilor indicate de către SFS, prin implementarea unei astfel de norme, contribuabilii sunt pasibili a fi lipsiți de contestarea acțiunilor funcționarilor fiscali în conformitate cu procedurile prevăzute de legislația fiscală, fiind-le în așa mod îngrădite drepturile acestora la apărare.</p> <p>În redacția propusă de către SFS, exercitarea unui control fiscal cameral simplificat (fără emiterea unei decizii privind inițierea controlului fiscal, fără întocmirea actului de control, <u>fără dreptul contribuabilului de a-și expune dezacordul pe marginea controlului</u>) va fi posibil a fi exercitat de către funcționarii fiscali și în circumstanțele în care suma impozitului indicat în darea de seamă este destul de esențială <i>(în condițiile indicate la lit.a) și lit.b) din proiectul normei propuse)</i>, fapt ce <u>ar putea genera acțiuni netransparente și defavorabile pentru contribuabili (persoanele fizice care nu practică activitate de întreprinzător).</u></p> <p>În astfel de circumstanțe, sunt riscuri majore că se vor afecta grav drepturile contribuabililor la apărare și participarea acestora la o procedură administrativă echitabilă.</p> <p>În contextul dat, CCFM mai menționează și despre faptul că, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) lit. f) , h) din Codul Fiscal, <u>contribuabilul are dreptul:</u></p> <p>f) să prezinte organelor cu atribuții de administrare fiscală și persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora explicații referitoare la calcularea și achitarea impozitelor și taxelor;</p> <p>h) să beneficieze de alte drepturi stabilite de legislația fiscală;</p> <p>Mai mult ca atât, conform Carta drepturilor fundamentale a UNIUNII EUROPENE (2010/C 83/02), Codului de conduită al contribuabililor Uniunii Europene, este clar stipulat despre dreptul contribuabililor de a beneficia de o administrare</p>
--	--	--	--

				<p><u>fiscală eficientă și la o certitudine cu privire la obligațiile sale fiscale.</u></p>
<p>Articolul 216 Controlul fiscal la fața locului.</p> <p>(8) Contribuabilul, inclusiv prin intermediul conducătorului sau altui reprezentant al său, este obligat, după caz, să asigure condiții adecvate pentru efectuarea controlului, să participe la efectuarea lui și să semneze actul de control fiscal, chiar și în cazul dezacordului. În caz de dezacord, el este obligat să prezinte în scris, în termen de până la 15 zile calendaristice, argumentarea dezacordului, anexând documentele de rigoare.</p> <p>(12) Înregistrarea deciziei de inițiere a controlului fiscal, a delegației de control, a actului de control fiscal și a deciziei asupra cazului de încălcare fiscală în Registrul de stat al controalelor se efectuează on-line, prin interconexiunea dintre sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat și Registrul de stat al controalelor.</p> <p>(13) Decizia de inițiere a controlului fiscal se echivalează cu delegația de control prevăzută de Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, iar actul de control fiscal se echivalează cu procesul-verbal de control prevăzut de aceeași lege.</p>	<p>Serviciul Fiscal de Stat</p>	<p>58. La articolul 216 Controlul fiscal la fața locului</p> <p>alineatul (8) va avea următorul cuprins:</p> <p>(8) Contribuabilul, inclusiv prin intermediul conducătorului sau altui reprezentant al său, este obligat, după caz, să asigure condiții adecvate pentru efectuarea controlului și să participe la efectuarea lui. În caz de dezacord, el este obligat să prezinte în scris, în termen de până la 15 zile calendaristice, din data comunicării lui, argumentarea dezacordului, anexând documentele de rigoare.</p> <p>la alineatul (12), textul „deciziei de inițiere a controlului fiscal, a delegației de control” se substituie cu cuvintele „deciziei privind inițierea controlului”.</p> <p>la alineatul (13), cuvintele „actul de control fiscal” se substituie cu cuvintele „actul de control fiscal și decizia asupra cazului de încălcare a legislației”.</p>	<p>Nu este atașată la proiect careva argumentare, fiind indicat doar că: <i>sa propus întru</i></p> <p>- stabilirea corectă a denumirii deciziei în temeiul căruia se inițiază controlul fiscal și a actelor în care se înregistrează constatările/rezultatele controlului (<i>articolul 216 din Codul fiscal</i>);</p>	<p><u>NU poate fi acceptabil (riscuri majore a creării unui impact major defavorabil activității de antreprenoriat).</u></p> <p>, în partea ce ține de proiectul aliniatului (8) din articolul 216, <u>propus de către SFS.</u></p> <p>În prin plan CCFM ar dori să atragă atenția asupra faptului că, proiectul normei propuse de autoritatea fiscală diferă de norma actuală, numai prin faptul excluderii sintagmei “ și să semneze actul de control fiscal, chiar și în cazul dezacordului.”</p> <p>În astfel de circumstanțe, <u>în lipsa unor argumentări coerente din partea autorității fiscale naționale, aferent necesității implementării unor astfel de norme (prin excluderea unor obligații ale contribuabilului în cadrul exercitării controlului fiscal față de el),</u> nu este clar de ce se propune modificarea în totalitate a aliniatului (8) art.216 din Codul fiscal.</p> <p>Cu atât mai mult, că la situația zilei de azi, în cazul în care contribuabilul (conducătorul sau reprezentantul acestuia) refuză să semneze actul de control, acest fapt se consemnează de către funcționarul fiscal în actul de control, fiind adus spre cunoștința contribuabilului prin metodele prevăzute de art.129¹ “Expedierea și înmânarea actelor Serviciului Fiscal de Stat”, <u>fapt ce la momentul de față se aplică cu succes și transparent de către autoritatea fiscală națională.</u></p> <p>Notă: <u>Excluderea normei</u> din Codul fiscal aferente obligației contribuabilului (conducătorului sau reprezentantului acestuia) de a semna actul de control, chiar și în caz de dezacord, <u>în mod ireversibil va genera anularea unor norme benefice pentru apărarea drepturilor contribuabilului, care la rândul său generează inclusiv și transparentă în acțiunile de control ale funcționarilor fiscali,</u> fiind regăsite în unele prevederi ale unor acte normative departamentale ale Serviciului Fiscal de Stat, cum ar fi prevederile pct.213, pct.6 din Regulamentul cu privire la efectuarea controlului de către SFS, aprobat prin</p>

Ordinul SFS nr.265 din 25.07.2023, ce exhaustiv prevăd faptul că: **“Controlul fiscal se consideră finalizat la momentul întocmirii și semnării actului de control fiscal de către toți participanții la control.”** și că **“Actul de control se consideră un document întocmit de funcționarii fiscali împuterniciți de a efectua controlul fiscal, în care se consemnează rezultatele controlului fiscal, fiind semnat atât de funcționarul fiscal, atât și de contribuabil.”**

Mai mult ca atât, la situația actuală, conform prevederilor pct.209 din Regulamentul cu privire la efectuarea controlului de către SFS, aprobat prin Ordinul SFS nr.265 din 25.07.2023, cât și în conformitate cu prevederile art.129¹ din Codul fiscal, în cazul în care totuși apare situația că contribuabilul refuză să semneze actul de control, legislația fiscală prevede faptul că:

Actele Serviciului Fiscal de Stat se trimit destinatarului prin poștă cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc care să asigure confirmarea primirii lor (telegramă, fax, e-mail etc.) ori se înmânează personal destinatarului sau altor persoane indicate la alin.(2) de către Serviciul Fiscal de Stat.

În cazul absenței destinatarului persoană fizică, documentele menționate mai sus, se înmânează unui membru adult al familiei lui, rudelor, afinilor acestuia sau unei persoane care locuiește cu destinatarul, pentru a fi transmise acestuia. Persoana care a primit documentele este responsabilă de transmiterea sau de comunicarea lor neîntârziată destinatarului și răspunde pentru prejudiciile cauzate prin necomunicarea sau prin comunicarea tardivă a actelor. Documentul se consideră înmănat destinatarului la data indicată în avizul de primire.

În cazul persoanei juridice, documentele se expediază pe adresa ei juridică, cu excepția situațiilor de comunicare prevăzute la art. 131 alin. (11), și se consideră recepționate la data intrării lor în sediu sau la data înmânării lor unui angajat din administrația, din oficiul sau din secretariatul destinatarului, pentru a fi transmise acestuia.

În cazul în care înmânarea actului Serviciului Fiscal de Stat către persoanele indicate mai sus nu a fost posibilă, actul va fi comunicat prin publicitate.

Comunicarea prin publicitate se efectuează prin afișarea concomitentă, la sediul organului fiscal

			<p>emitent și pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat, a anunțului în care se menționează că a fost emis actul Serviciului Fiscal de Stat pe numele destinatarului.</p> <p><u>Actul Serviciului Fiscal de Stat menționat mai sus, se consideră comunicat după expirarea a 15 zile de la data afișării anunțului.</u></p> <p>Destinatarul și persoana care a primit documentele pentru a le transmite semnează și restituie avizul de primire.</p> <p><u>În aceste circumstanțe este necesar de atras atenția și asupra faptului că, refuzul de a primi actele Serviciului Fiscal de Stat nu împiedică efectuarea de către Serviciul Fiscal de Stat a acțiunilor ulterioare ce se impun conform cadrului legal (!!!).</u></p> <p>În această ordine de idei, ne cătând la tot instrumentarul legal divers și eficient pe care îl are autoritatea fiscală națională la ziua de azi în partea ce ține de aducerea spre cunoștință a actelor sale, aprobarea unor astfel de norme indicate de mai sus (propane de către autoritatea fiscală națională), cu ușurință ar putea genera situații în care, <u>acțiunile organului fiscal în partea ce ține de perioada finisării controlului fiscal, ar pute fi constatate într-un mod netransparent, la discreția proprie a funcționarilor fiscali</u> responsabili de exercitarea controlului, fiind în așa mod lezate drepturile contribuabilului la apărare.</p> <p><u>Acceptabil PARTIAL</u>, în partea ce ține de proiectul aliniatului (12) din articolul 216, <u>propus de către SFS, fiind necesară și completarea stringentă după cuvintele “deciziei privind inițierea controlului” cu textul „punctajului curent de risc atribuit.”</u></p> <p>(12) Înregistrarea deciziei de inițiere a controlului fiscal, a delegației de control, deciziei privind inițierea controlului, punctajului curent de risc atribuit, a actului de control fiscal și a deciziei asupra cazului de încălcare fiscală în Registrul de stat al controalelor se efectuează on-line, prin interconexiunea dintre sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat și Registrul de stat al controalelor.</p> <p><u>Obligația stringentă a autorității fiscale de a include și textul “punctajului curent de risc atribuit,” se fondează pe prevederile art.1 alin.(4), lit.e), art.8</u></p>
--	--	--	---

			<p>alin.(1), lit.a), art.8 alin.(2), lit.a) și lit.b) și art.9 alin.(3) din Legea nr.131 din 08.06.2012 “privind controlul de stat”, ce prevede imperativ faptul că:</p> <ul style="list-style-type: none">- <u>Serviciul Fiscal de Stat este obligat să respecte</u> Legea nr.131 din 08.06.2012 “privind controlul de stat”, în partea ce ține de <u>înregistrarea și raportarea controalelor fiscale exercitate</u>, în Registrul de stat al controalelor (controale.gov.md);- în Registrul de stat al controalelor, <u>autoritatea fiscală națională este obligată să înregistreze informația despre:</u> denumirea (numele) persoanei și obiectului supuse controlului și <u>punctajul curent de risc atribuit (!!!)</u>. <p>În contextul dat, CCFM atrage atenția asupra faptului că, în cazul nerespectării normelor indicate supra, funcționarii Serviciului Fiscal de Stat sunt pasibili a fi atrași la răspundere contravențională în conformitate cu prevederile art.350² alin.(2) din Codul contravențional.</p> <p>Notă: Lipsa informării contribuabilului despre punctajul de risc atribuit în cazul inițierii față de acesta a controlului fiscal, <u>în mod evident poate genera situații de inițiere față de contribuabili a unor controale fiscale nejustificate sau abuzive din partea funcționarilor fiscali (când contribuabilul înregistrează „0” puncte de risc)</u>, fiind în așa mod ignorat totalmente elementul de transparență a activității Serviciului Fiscal de Stat în partea ce ține de declanșarea și inițierea măsurilor de conformare forțată, inclusiv și a controlului fiscal.</p> <p>În această ordine de idei, ținem să atragem atenția și asupra faptului că <u>există tipuri de verificări</u> când contribuabilul este pasibil să fie supus unui control fiscal și în condițiile înregistrării unui punctaj de risc “0” (cum ar fi: controalele fiscale prin metoda verificării de contrapunere, controalele fiscale prin metoda verificării tematice în cazul cererilor de restituire a TVA, etc.).</p> <p>La rândul său, în partea ce ține de declanșarea unor controale fiscale (cum ar fi: metoda verificării totale, etc.) în cazul în care contribuabilul înregistrează un punctaj “0”, aceste acțiuni ar urma să fie contracarate indiscutabil, sau exercitate cu maximă transparență a motivelor inițierii unor astfel de acțiuni, pe care contribuabilul urmează să le cunoască pentru a-și</p>
--	--	--	--

				<p>apăra drepturile.</p> <p>În speța dată, în contextul faptelor descrise supra, revenind la <u>obligatia autorității fiscale de a publica punctajul de risc identificat la agenții economice supuși controlului fiscal (fie el planificat și/sau neplanificat lunar)</u>, ținem să atragem atenția și asupra prevederilor practicii naționale de elaborare și implementare a Programului de conformare fiscală și Ghidul Uniunii Europene privind managementul riscurilor pentru administrațiile fiscale (<i>Risk Management Guide for Tax Administrations</i>), <u>de altfel de care se conduce autoritatea fiscală națională în activitatea sa de control</u>, în care se indică exhaustiv despre faptul că:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>În realizarea funcțiilor sale, autoritatea fiscală națională are atribuții de gestionarea riscurilor de neconformare fiscală și selectarea contribuabililor cu RISC SPORT de neconformare fiscală;</u> - <u>Autoritatea fiscală națională urmează să asigure examinarea periodică a tuturor surselor de informații, fiind evaluate criteriile de risc întrunite de fiecare contribuabil stabilind tratamentele de conformare în FUNCȚIE de NIVELUL RISCURILOR.</u> <p><u>În dependentă de aceasta (!!!) autoritatea fiscală națională stabilește lista contribuabililor pentru a fi incluși în planurile de control aprobate lunar/trimestrial/anual.</u></p> <p><u>Acceptabil PARTIAL</u>, în partea ce ține de proiectul aliniatului (13) din articolul 216, propus de către SFS, fiind necesară și <u>substituirea</u> textului „Decizia de inițiere a controlului fiscal” cu textul <u>„Decizia privind inițierea controlului”</u>, în condițiile în care astfel de modificări similare sau propus a fi operate de către Serviciul Fiscal de Stat și în alin.(12) al art.216 din codul fiscal.</p> <p><u>„13. Decizia de inițiere a controlului fiscal: Decizia privind inițierea controlului se echivalează cu delegația de control prevăzută de Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, iar actul de control fiscal actul de control fiscal și decizia asupra cazului de încălcarea legislației se echivalează cu procesul-verbal de control prevăzut de aceeași lege.”</u></p>
--	--	--	--	---

<p>Articolul 226². Termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat.</p> <p>Termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat al persoanei fizice nu va depăși termenul stabilit la art.264.</p>	<p>Serviciul Fiscal de Stat</p>	<p>59. Articolul 226² va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 226². Termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat</p> <p>(1) Termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat al persoanei fizice nu va depăși termenul stabilit la art.264 alin. (1).</p> <p>(2) În cazul în care în procesul aplicării metodelor indirecte de estimare pentru o perioadă fiscală concretă se vor stabili legături cauzale cu alte perioade fiscale sau la solicitarea scrisă a contribuabilului supus controlului, Serviciul Fiscal de Stat poate extinde perioada supusă controlului, care nu va depăși 6 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit.”.</p>	<p>Nu este atașată la proiect careva argumentare, fiind indicat doar că: <u>sa propus întru</u> stabilirea certitudinii constatării soldului de mijloace bănești în vederea estimării venitului impozabil (<i>articolele 226² și 226⁶ din Codul fiscal</i>);</p>	<p><u>Acceptabil PARTIAL</u>, fiind propus ca în alineatul (2) din articolul 226², propus de către SFS, în textul “...cu alte perioade fiscal sau la solicitarea.....” <u>să fie exclusă conjuncția “sau”</u>.</p> <p>În contextul în care conjucția “sau” va fi lăsată, prevederile alineatului (2), contravin prevederilor alineatului (1) din proiectul propus și prevederilor art.264 alin.(1) din Codul fiscal.</p> <p>Astfel, în alineatul (1) este clar indicat că, termenul de prescripție pentru determinarea venitului impozabil estimat este de 4 ani ((conform prevederilor art.264 alin.(1) din Codul fiscal)).</p> <p>Pe când în alineatul (2) deja acest termen poate fi extins de către Serviciul Fiscal de Stat până la 6 ani în cazul în care perioadele fiscale au legături cauzale între ele.</p> <p>În acest context, este necesar de atras atenția că în cazul estimării venitului impozabil la persoanele fizice, <u>toate perioadele fiscale au legături cauzale între ele, fapt ce conform normei propuse de organul fiscal din alineatul (2), va permite Serviciului Fiscal de Stat să exercite o estimare a venitului în toate cazurile pe o perioadă de 6 ani, în încălcarea prevederilor art.264 alin.(1) din Codul fiscal</u>, afectând drepturile contribuabilului de-a nu fi supus unui control fiscal de o perioadă ce depășește 4 ani.</p> <p>La rândul său, fiind exclusă conjucția “sau” fapt propus de către CCFM, <u>acest termen de 4 ani va fi pasibil de-a fi extins până la 6 ani, numai la cererea contribuabilului</u> supus controlului, fapt ce nu va îngrădi drepturile contribuabilului la o procedură fiscală echitabilă.</p> <p>(2) <u>În cazul în care în procesul aplicării metodelor indirecte de estimare pentru o perioadă fiscală concretă se vor stabili legături cauzale cu alte perioade fiscale sau la solicitarea scrisă a contribuabilului supus controlului, Serviciul Fiscal de Stat poate extinde perioada supusă controlului, care nu va depăși 6 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit.</u></p>
--	--	---	--	---

				<p>Notă: În acest context, Serviciul Fiscal de Stat urmează să ia în considerația și cele indicate în Hotărârea Curții Constituționale nr.10 din 04.04.2024 “privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 226⁴, 226⁶ alin. (6²) și 264 din Codul fiscal”, prin care <u>s-au declarat neconstituționale prevederile art.264 alin.(2) din Codul fiscal, ce permiteau Serviciului Fiscal de Stat să extindă termenul de prescripție privind estimarea venitului cu mai mult de 4 ani, fără solicitarea scrisă a contribuabilului.</u></p>
<p>Articolul 243. Participarea persoanei trase la răspundere pentru încălcare fiscală la examinarea cazului</p> <p>(1) Cazul de încălcare fiscală se examinează în prezența persoanei trase la răspundere pentru săvârșirea încălcării. Serviciul Fiscal de Stat o anunță în scris (prin citație) despre locul, data și ora examinării cazului. Ședința de examinare a cazului de încălcare fiscală poate fi desfășurată fără întrunirea fizică a participanților, și anume prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare, dacă participanții și persoana trasă la răspundere asigură, la aceeași dată și oră, prezența prin intermediul mijloacelor de comunicare respective. Pentru desfășurarea ședinței pot fi utilizate doar mijloace electronice de comunicare și programe informatice corespunzătoare, care asigură percepția vizuală și auditivă a tuturor participanților în timp real și permit efectuarea înregistrărilor video și audio.</p> <p>(2) Cazul de încălcare fiscală poate fi examinat în lipsa persoanei trase la răspundere pentru săvârșirea încălcării numai dacă există informații că a fost anunțată în modul stabilit despre locul, data și ora examinării cazului și dacă de la ea nu a parvenit un demers argumentat de a fi amînată examinarea.</p> <p>(3) Contribuabilul persoană fizică își</p>	<p>Serviciul Fiscal de Stat</p>	<p>69. Articolul 243 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „(4) Prin derogare de la prevederile alineatelor (1) și (2), în cazul în care controlul fiscal a fost efectuat în conformitate cu prevederile art. 215¹, cazul de încălcare fiscală se examinează în lipsa persoanei trase la răspundere pentru săvârșirea încălcării și fără expedierea în adresa acesteia a citației.”.</p>	<p>Nu este atașată la proiect careva argumentare, fiind indicat doar că: <i>sa propus întru</i></p> <p>reglementarea situațiilor ce vizează verificarea corectitudinii cu care contribuabilul execută obligația fiscală și alte obligații prevăzute de legislația fiscală și alte acte normative (articolele 233, 243, 246, 248, 249 din Codul fiscal);</p>	<p><u>Este ACCEPTABIL NUMAI</u> în condițiile în care se vor lua în considerație <u>cele propuse de către CCFM la pct.57 al proiectului de lege</u>, ce vizează operarea unor modificări prin includerea în Codul fiscal a unui art.215¹.</p> <p>Notă: Includerea unor astfel de norme, fără să se ia în considerație cele indicate mai sus de către CCFM (vezi pct.57, aferent Articolului 215¹ din Codul fiscal), <u>vor afecta grav drepturile contribuabililor la apărare și participarea acestora la o procedură administrativă echitabilă.</u></p> <p>Mai mult ca atât, prin aprobarea unei astfel de norme vor fi încălcate drepturile contribuabilului, stipulate în <u>art.8 lit.b) din Codul Fiscal</u>, ce exhaustiv prevăd faptul că, <u>contribuabilul are dreptul:</u></p> <p><u>b) să se bucure de o atitudine corectă din partea organelor cu atribuții de administrare fiscală și a persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora.</u></p> <p>În acest context, urmează de menționat despre faptul că, Carta drepturilor fundamentale a UNIUNII EUROPENE (2010/C 83/02), Codul de conduită al contribuabililor Uniunii Europene, expres stipulează <u>despre dreptul contribuabililor la:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>informații clare, exacte și în timp util cu privire la obligațiile și drepturile lor fiscale;</u> - <u>dreptul de-a fi ascultat; contribuabilii au dreptul de a-și prezenta cazul și de a furniza dovezi înainte de a lua orice decizie care le afectează situația fiscală.</u>

<p>exercită drepturile procedurale personal, printr-un reprezentant sau în comun cu reprezentantul, iar contribuabilul persoană juridică – prin intermediul conducătorului sau al reprezentantului său.</p>				
<p>Articolul 246. Termenele de examinare a cazului de încălcare fiscală (2¹) Prin derogare de la prevederile alin.(1), la solicitarea scrisă a contribuabilului cu mențiunea că este de acord cu rezultatele controlului, examinarea cazului de încălcare fiscală poate fi efectuată fără respectarea termenului de prezentare a dezacordului prevăzut la art.216 alin.(8).</p>	<p>Serviciul Fiscal de Stat</p>	<p>70. La articolul 246 alineatul (2¹), după cuvintele „rezultatele controlului” se completează cu textul <u>„precum și în cazul în care controlul fiscal a fost efectuat în conformitate cu prevederile art. 215¹”</u>.</p> <p>(2¹) Prin derogare de la prevederile alin.(1), la solicitarea scrisă a contribuabilului cu mențiunea că este de acord cu rezultatele controlului <u>precum și în cazul în care controlul fiscal a fost efectuat în conformitate cu prevederile art. 215¹</u>, examinarea cazului de încălcare fiscală poate fi efectuată fără respectarea termenului de prezentare a dezacordului prevăzut la art.216 alin.(8).</p>	<p>Nu este atașată la proiect careva argumentare, fiind indicat doar că: <u>sa propus întru</u> reglementarea situațiilor ce vizează verificarea corectitudinii cu care contribuabilul execută obligația fiscală și alte obligații prevăzute de legislația fiscală și alte acte normative (articolele 233, 243, 246, 248, 249 din Codul fiscal);</p>	<p><u>Este ACCEPTABIL NUMAI</u> în condițiile în care se vor lua în considerare cele propuse de către CCFM la pct.57 al proiectului de lege, ce vizează operarea unor modificări prin includerea în Codul fiscal a unui art.215¹.</p> <p>Notă: Includerea unor astfel de norme, fără să se ia în considerație cele indicate mai sus de către CCFM (vezi pct.57, aferent Articolului 215¹ din Codul fiscal), vor afecta grav drepturile contribuabililor la apărare și participarea acestora la o procedură administrativă echitabilă.</p> <p>Prin aprobarea unei astfel de norme vor fi încălcate drepturile contribuabilului, stipulate în art.8 lit.b) din Codul Fiscal, ce exhaustiv prevăd faptul că, contribuabilul are dreptul:</p> <p><u>b) să se bucure de o atitudine corectă din partea organelor cu atribuții de administrare fiscală și a persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora.</u></p> <p>În acest context, urmează de menționat despre faptul că, Carta drepturilor fundamentale a UNIUNII EUROPENE (2010/C 83/02), Codul de conduită al contribuabililor Uniunii Europene, expres stipulează <u>despre dreptul contribuabililor la:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>informații clare, exacte și în timp util cu privire la obligațiile sale fiscale;</u> - <u>dreptul de-a fi ascultat: contribuabilii au dreptul de a-și prezenta cazul și de a furniza dovezi înainte de a lua orice decizie care le afectează situația fiscală.</u>

<p>Articolul 250. Pronunțarea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală și înmînarea unui exemplar al deciziei</p> <p>(1) Decizia asupra cazului de încălcare fiscală se pronunță imediat după încheierea examinării lui.</p> <p>(2) În decursul a 3 zile după emiterea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, un exemplar al deciziei se înmînează sau se expediază recomandat persoanei vizate în ea.</p>	<p>Serviciul Fiscal de Stat</p>	<p>73. La articolul 250 alineatul (2), cuvintele „se expediază recomandat” se substituie cu cuvintele „<u>se comunică conform modalităților prevăzute de prezentul cod</u>”.</p> <p>Articolul 250. Pronunțarea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală și înmînarea unui exemplar al deciziei</p> <p>(1) Decizia asupra cazului de încălcare fiscală se pronunță imediat după încheierea examinării lui.</p> <p>(2) În decursul a 3 zile după emiterea deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, un exemplar al deciziei se înmînează sau se expediază recomandat <u>se comunică conform modalităților prevăzute de prezentul cod</u> persoanei vizate în ea.</p>	<p>Nu este atașată la proiect careva argumentare</p>	<p><u>Este ACCEPTABIL dar CONDITIONAT de unele prevederi ale legislației, fiind stringent de necesar ca în art.129¹ din Codul fiscal (care prevede modalitățile de comunicare), să se completeze cu aliniatul (7), cu următorul cuprins:</u></p> <p>“(7) În cazul comunicării actelor Serviciului Fiscal de Stat prin mijloace electronice (e-mail, etc.), acestea din urmă se consideră a fi remise contribuabilului în condițiile în care au fost respectate prevederile legislației cu privire la documentul electronic și semnătura electronică.”</p> <p>Reieșind din faptul că, autoritatea fiscală națională propune excluderea expedierii actelor sale (deciziilor asupra cazurilor de încălcare fiscală) prin modalitatea expedierii acestora recomand, axându-se în așa fel pe modalitatea comunicării actelor sale în format de document electronic (comunicat la rândul său prin intermediul e-mail, etc.), funcționarii fiscali au obligația să respecte legislația aferentă documentului electronic și semnăturii electronice.</p> <p>În acest context, conform prevederilor art.33, art.35, art.96 alin.(1), alin.(2), art.97 alin.(1), alin.(3), lit.d) și art.110¹ din Codul administrativ al RM, se indică exhaustiv că:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comunicarea interinstituțională și <u>comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.)</u>, acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri, în special mijloacelor electronice de comunicație; - Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: <u>notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate;</u> - <u>Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată</u>, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură; - <u>Notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită;</u>
--	--	---	---	---

			<p>- Autoritățile publice trebuie să se asigure că participanții la procedură indică, în cadrul procedurii, o modalitate principală de comunicare, precum și modalități alternative;</p> <p>- <u>Notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată</u> se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat <u>în formă de document electronic, CU APLICAREA SEMNĂTURII ELECTRONICE de persoana responsabilă din cadrul autorității publice (!!!!!).</u></p> <p>- Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. <u>Notificarea prin poșta electronică este echivalentă cu notificarea de substituire prin introducerea în cutia poștală;</u></p> <p>- <u>Autoritățile publice și persoanele fizice care le reprezintă răspund (!!!), după caz, penal, contravențional, civil sau disciplinar pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a activității administrative, în condițiile menționate supra.</u></p> <p>Mai mult ca atât, ținem să atragem atenția că, în conformitate cu prevederile art.2, art.20 alin.(6), art.20 alin.(5), lit.c) din Legea nr.91 din 27.06.2014 “privind semnătura electronică”, este indicat exhaustivă că:</p> <p>- circulație electronică a documentelor reprezintă totalitatea proceselor de creare, prelucrare, expediere, recepționare, păstrare, modificare și/sau nimicire a documentelor electronice;</p> <p>- <u>document electronic reprezintă informație în formă electronică, creată, structurată, prelucrată, păstrată și/sau transmisă prin intermediul computerului sau al altor dispozitive electronice, semnată cu semnătură electronică în conformitate cu Legea nr.91 din 27.06.2014 “privind semnătura electronică” (!!!);</u></p> <p>- <u>autenticitatea documentului electronic reprezintă calitate a documentului electronic care constă în faptul că acestu este semnat de persoana care deține o semnătură electronică autentică (!!!) și este abilitată cu drept de semnătură.</u></p> <p>Totodată, în conformitate cu prevederile art.131 alin.(11) din Codul fiscal, <u>comunicarea Serviciului Fiscal de Stat</u> cu persoanele menționate la art.187 alin.(2¹), <u>inclusiv aducerea la cunoștință a actelor</u></p>
--	--	--	---

administrative, a citațiilor, a altor acte sau răspunsuri la adresări, se face prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat.

În această ordine de idei, urmează de menționat că, în conformitate cu prevederile art.20 alin.(5), lit.c) din Legea nr.91 din 27.06.2014 “privind semnătura electronică”:

- Documentul electronic SE CONSIDERĂ NEEXPEDIAT (!!!) în cazul în care destinatarul știa sau trebuia să știe că documentul electronic este recepționat de către destinatar cu modificări sau fară semnătură electronică (!!!).

În final, urmează de atras atenția autorității fiscale naționale că, în cazul ignorării propunerii CCFM aferent necesității completării art.129¹ din Codul fiscal cu alineatul (7) în redacția de mai sus, în condițiile în care se propune a fi exclusă modalitatea expedierii actelor sale recomandat din art.250 alin.(2) din Codul fiscal, axându-se în marea sa parte comunicarea actelor sale în formatul documentului electronic, pe viitor funcționarii fiscali sunt pasibili a fi atrași la răspundere contravențională conform rigorilor art.313⁷ alin.(2) “Excesul de putere în cazul documentelor în format electronic” din Codul contravențional, ce exhaustiv prevede faptul că:

- pentru omiterea utilizării sistemelor informaționale automatizate sau a mijloacelor electronice de comunicație dedicate, dacă acestea sunt disponibile și funcționale, în desfășurarea procedurii administrative, în procesul de comunicare cu persoanele/instituțiile vizate sau la prestarea serviciilor din competența autorității sau instituției publice respective, precum și nerespectarea obligației prevăzute de legislație de a emite acte în formă de document electronic, persoana cu funcții de răspundere se sancționează cu amendă de la 35 la 50 unități convenționale.

Articolul 264. Termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale

(1) ~~Cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2),~~ **Declarat neconstituțional** prin Hotărârea Curții Constituționale nr.10 din 04.04.2024 "privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 226⁴, 226⁶ alin. (6²) și 264 din Codul fiscal", cu efectele aplicării începând din data de 31.10.2024. Obligațiile fiscale pot fi determinate de către contribuabil și Serviciul Fiscal de Stat sau alte organe cu atribuții de administrare fiscală în următoarele termene:

a) impozitele, taxele, majorările de întârziere – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale respective sau pentru plata impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității), în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

b) sancțiunile fiscale aferente unor impozite și taxe concrete – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale privind impozitul și taxa menționată sau pentru plata impozitului și taxei în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

c) sancțiunile fiscale neaferente unor impozite și taxe concrete – în cel mult 4 ani din data săvârșirii încălcării fiscale.

~~(2) Termenul de prescripție nu se extinde asupra impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalității) sau sancțiunilor fiscale aferente unui impozit, unei taxe concrete dacă darea de seamă fiscală care stabilește obligația fiscală conține informații ce induc în eroare sau reflectă fapte ce constituie infracțiuni ori nu a fost~~

Serviciul Fiscal de Stat

78. Articolul 264:

alineatul (2) se abrogă.
se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Serviciul Fiscal de Stat poate extinde perioada supusă controlului prevăzută la alin.(1), dar care nu va depăși 6 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale, în cazul în care contribuabilul nu a prezentat darea de seamă fiscală sau în cazul în care solicită restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite”.

Nu este atașată la proiect careva argumentare, fiind indicat doar că:
sa propus întru

reglementarea situațiilor de extindere a termenului de prescripție pentru determinarea/stingerea obligațiilor fiscale (articolele 264, 265 din Codul fiscal);

Acceptabil PARTIAL, fiind în corelație cu cele indicate de către CCFM la pct.59 din proiectul de lege prezentat (aferent completării cu art.226² din Codul fiscal).

CCFM atrage atenția aferent lipsei a careva argumente și criterii clare care ar fi stat la baza unei astfel de propuneri de a extinde termenul de prescripție, ne cătând la faptul că, recent de către Curtea Constituțională prin emiterea Hotărârii nr.10 din 04.04.2024 "privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 226⁴, 226⁶ alin. (6²) și 264 din Codul fiscal", s-au declarat neconstituționale unele prevederi ale acestui articol care de asemenea reglementau posibilitatea de extindere a perioadei de prescripție.

Ca și în cazul pct.59 (vezi mai sus) din proiectul legii prezentat aferent completării Codului fiscal cu art.226², prin redacția propusă de către autoritatea fiscală națională, se va crea situația în care Serviciul Fiscal de Stat, practic în toate cazurile ar putea să extindă termenul de exercitare a determinării obligației fiscale pe o perioadă de 6 ani, în încălcarea prevederilor art.264 alin.(1) din Codul fiscal (ce indică că termenul de prescripție este de 4 ani), afectând în așa mod drepturile contribuabilului supus unui control fiscal în partea ce ține de perioada verificării.

Concluzia respectivă se bazată pe faptul că, în proiectul propus organul fiscal indică ca, perioada de prescripție poate fi extinsă în cazul în care contribuabilul nu a prezentat darea de seamă.

În acest context, urmează de atras atenția asupra prevederilor art.187 alin.(5) și alin.(6) din Codul fiscal, ce prevede că:

- Darea de seamă fiscală se consideră prezentată la data la care Serviciul Fiscal de Stat o primește, dacă este întocmită în modul stabilit de legislația fiscală și dacă este perfectată în modul reglementat de Serviciul Fiscal de Stat.

- Darea de seamă fiscală se consideră recepționată de Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu alin.(5) în cazul în care contribuabilul prezintă dovezi în acest sens: un exemplar de dare de seamă fiscală cu mențiunea Serviciului Fiscal de Stat că a primit-o, o recipisă, eliberată de Serviciul Fiscal de Stat, avizul

<p>prezentată. Declarat neconstituțional prin Hotărârea Curții Constituționale nr.10 din 04.04.2024 "privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 226⁴, 226⁶ alin. (6²) și 264 din Codul fiscal", cu efectele aplicării începând din data de 31.10.2024.</p>				<p><u>postal, o recipisă electronică de confirmare a acceptării acesteia în sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat etc.</u></p> <p>În această ordine de idei, ținem să atragem atenția că, în conformitate cu prevederile art.129 pct.9) din Codul fiscal, se indică exhaustiv că, <u>se consideră Dare de seamă:</u></p> <p>- <u>ORICE (!!!) declarație, informație, calcul, notă informativă, alt document, care sînt prezentate sau trebuie să fie prezentate Serviciului Fiscal de Stat,</u> privind calcularea, achitarea, reținerea impozitelor, taxelor, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, majorărilor de întârziere (penalităților) și/sau amenzilor ori privind alte fapte ce țin de nașterea, modificarea sau stingerea obligației fiscale.</p> <p>Ținând cont că, <u>sub noțiunea respectivă, sunt pasibile a fi încadrate sute (sau chiar mii) de acte ale contribuabilului (ORICE declarații, informații, calcule, note informative, alte documente),</u> cât și de faptul că, <u>legislația fiscală se modifică în mod constant și la modul practic chiar zilnic (inclusiv actele normative departamentale ale Serviciului Fiscal de Stat), pe care contribuabilii nici nu reușesc să le perceapă, pînă nu apare problema creată urmare a omisiunii de necunoaștere a modificărilor operate,</u> introducerea unor astfel de norme, va genera ignorarea permanentă de către organul fiscal a termenului legal de prescripție (4 ani) prevăzut de art.264 alin.(1) al Codului fiscal, fiind constant înlocuit cu termenul de 6 ani (conform modificărilor propuse).</p> <p>Ca urmare, reieșind din argumentările expuse supra, CCFM intervine cu propunerea ca în aliniatul (3), textul „ nu a prezentat darea de seamă fiscală sau în cazul în care” <u>să fie exclus,</u> iar după textul „.....în plus sau ”, <u>să fie inclus textul „ la precăutarea de către organul fiscal ”</u></p> <p>„(3) Serviciul Fiscal de Stat poate extinde perioada supusă controlului prevăzută la alin.(1), dar care nu va depăși 6 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale, în cazul în care contribuabilul nu a prezentat darea de seamă fiscală sau în cazul în care solicită restituirea sumelor plătite</p>
---	--	--	--	--

				<p>în plus sau la precăutarea de către organului fiscal a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite”.</p> <p>În astfel de redacție, <u>termenul de prescripție de 4 ani va fi pasibil de-a fi extins până la 6 ani, numai la cererea contribuabilului</u>, în cazul în care acesta solicită restituirea unor sume platine în plus la BPN, <u>sau dimpotrivă la inițiativa organului fiscal în cazul în care, autoritatea fiscală națională urmează să precaute încasarea a careva sume ce urmează a fi restituite de către contribuabil la BPN</u>, fapt ce nu va îngădi nici drepturile contribuabilului la o procedură fiscală echitabilă și nici obligațiunile SFS de a exercita acțiuni întru returnarea de către contribuabil a unor obligații fiscale la buget, prevăzute de art.226 din Codul fiscal.</p>
<p>Articolul. 5 din Codul fiscal</p>	<p>AmCham, EBA</p>	<p>Art. 5 se completează cu punctele 47) și 48) cu următorul cuprins: „47) Stock options plan” - un program inițiat în cadrul unei persoane juridice, aprobat de către adunarea generală a asociaților/acționarilor prin care se acordă angajaților rezidenți și administratorilor rezidenți acesteia, dreptul de a achiziționa la un preț preferențial sau de a primi cu titlu gratuit un număr determinat de titluri de participare, emise de entitatea respectivă, dar nu mai mult de 25% din capitalul social, în raport cu toți participanții la program. Pentru calificarea unui program ca fiind stock option plan, programul respectiv trebuie să cuprindă o perioadă minimă de 3 ani între momentul acordării dreptului și momentul exercitării acestuia (achiziționării/primirii titlurilor de participare)”</p>		<p>Camera Consultanților Fiscali din Moldova NU SUSTINE propunerea înaintată și acceptată dat fiind faptul că limbajul folosit la noua noțiune contravine prevederilor Constituției RM, Regulamentului Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797-XIII din 02.04.1996 și Legii nr. 100 cu privire la actele normative.</p> <p>Constituția RM la art. 13 expres prevede faptul că - limba de stat a Republicii Moldova este limba română, funcționând pe baza grafiei latine.</p> <p>Legea nr. 100 cu privire la actele normative la art. 3 alin. 3 expres prevede faptul că - Actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova...</p> <p>Articolul 54 Legea nr. 100 cu privire la actele normative - Limbajul, ortografia și punctuația actului normativ</p> <p>(1) Textul proiectului actului normativ se elaborează în limba română, cu respectarea următoarelor reguli:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație; b) într-o frază este exprimată o singură idee; c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația UE și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea

				<p>prevederilor prezentei legi;</p> <p>d) noțiunea se redă prin termenul respectiv, evitându-se definiția acesteia sau utilizarea frazeologică, aceleași noțiuni se exprimă prin aceiași termeni;</p> <p>e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspîndire. În cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, se indică, după caz, corespondentul acestora în limba română;</p> <p>f) se evită folosirea regionalismelor, a cuvintelor și expresiilor nefuncționale, idiomatice, care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;</p> <p>g) se evită tautologiile juridice;</p> <p>h) se utilizează, pe cît este posibil, noțiuni monosemantice, în conformitate cu terminologia juridică. Dacă un termen este polisemantic, sensul în care este folosit trebuie să decurgă cu claritate din text;</p> <p>i) exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire;</p> <p>j) verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent.</p> <p>(2) Autorul proiectului actului normativ prezintă textul proiectului autorității publice cu competență de adoptare, aprobare sau emiteră în limba română, cu traducerea acestuia, după caz, în limba rusă. Proiectele actelor normative ale unității administrative teritoriale cu statut juridic special se elaborează în limba română și în una din limbile oficiale de pe teritoriul acesteia. Traducerea proiectului actului normativ într-o limbă de circulație internațională este asigurată, în caz de necesitate, de către autoritatea publică cu competență de adoptare, aprobare sau emiteră.</p> <p>(3) În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.</p> <p>(4) În cazul în care se impune utilizarea unor noțiuni sau termeni consacrați din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte ori din legislația UE, în proiect se asigură corespunderea acestora termenilor sau, respectiv, noțiunilor consacrate din legislația națională. Dacă este necesară preluarea unor termeni și sintagme noi din alte limbi, se indică și corespondentul acestora în limba română.</p> <p>Totodată, conform prevederilor alin. 8 art. 47 din Regulamentul Parlamentului, proiectul actului</p>
--	--	--	--	---

				legislativ se prezintă în limba română împreună cu traducerea lui în limba rusă.
<p>Articolul 5, punct. 36) <i>Servicii profesionale</i> – activități independente de ordin științific, literar, artistic, educativ sau pedagogic, precum și activități independente ale inginerilor, arhitecților, auditorilor și contabililor, desfășurate în conformitate cu legislația în vigoare. Prevederile prezentului punct nu se extind asupra persoanelor menționate la pct.362) și la 363).</p>	<p>CCFM</p>	<p>Codul Fiscal, art. 5, punct. 36) - <i>Servicii profesionale</i> – activități independente de ordin științific, literar, artistic, educativ sau pedagogic, precum și activități independente ale inginerilor, arhitecților, juristilor, consultanților fiscali, auditorilor și contabililor, desfășurate în conformitate cu legislația în vigoare. Prevederile prezentului punct nu se extind asupra persoanelor menționate la pct.36²⁾ și la 36³⁾.</p> <p>Codul Fiscal, art. 5, de completat cu punct.</p> <p>36⁴⁾ Consultanță fiscală - activitatea profesională ce constă în acordarea de asistență și prestarea de servicii profesionale în domeniul fiscal, inclusiv realizarea de analize fiscale extrajudiciare la solicitarea organelor fiscale sau a oricăror altor persoane sau entități interesate; prestarea de servicii și asistență de specialitate pentru întocmirea declarațiilor fiscale, asistență și servicii pe probleme de procedură fiscală, asistență privind întocmirea documentației pentru exercitarea căilor de atac împotriva titlurilor de creanță și a altor acte administrative fiscale, asistență și reprezentare în fața organelor fiscale, inclusiv acordarea de asistență de specialitate pe parcursul derulării verificărilor și/sau controalelor fiscale, realizarea de analize fiscale la solicitarea organelor judecătorești sau de cercetare penală.</p>		<p><u>Conform prevederilor CAEM (rev2), la codul 69.10 și 69.20 sunt prevăzute activități de reprezentare și consultanță fiscală. Prin urmare, serviciile juridice și serviciile de consultanță fiscală la rîndul său sunt servicii profesionale care contribuie direct la conformarea agenților economici la cadrul fiscal prin care fapt contribuie indirect la majorarea acumulărilor la buget.</u></p> <p><u>CAEM 69.20 Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal</u></p> <p><u>Această clasă include:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>contabilizarea tranzacțiilor comerciale pentru firme sau alții</u> • <u>pregătirea sau auditul conturilor financiare</u> • <u>examinarea conturilor și confirmarea corectitudinii întocmirii lor</u> • <u>servicii de întocmire a documentelor de impozitare pentru persoane fizice și firme</u> • <u>activități de consultanță și reprezentare a clienților în fața organelor fiscale</u> <p><u>Conform prevederilor CAEM (rev2), la codul 69.10 și 69.20 sunt prevăzute activități de reprezentare și consultanță fiscală. Prin urmare, serviciile juridice și serviciile de consultanță fiscală la rîndul său sunt servicii profesionale care contribuie direct la conformarea agenților economici la cadrul fiscal prin care fapt contribuie indirect la majorarea acumulărilor la buget.</u></p> <p><u>CAEM 69.20 Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal</u></p> <p><u>Această clasă include:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>contabilizarea tranzacțiilor comerciale pentru firme sau alții</u> • <u>pregătirea sau auditul conturilor financiare</u> • <u>examinarea conturilor și confirmarea corectitudinii întocmirii lor</u> • <u>servicii de întocmire a documentelor de impozitare pentru persoane fizice și firme</u> • <u>activități de consultanță și reprezentare a clienților în fața organelor fiscale.</u> <p><u>Prin urmare, în cazul în care Codul fiscal prevede noțiuni a altor activități nespecifice domeniului fiscal, noțiunea unei de consultanță fiscală care este</u></p>

				nemijlocit legată de activitatea terților în buna organizare a conformării AE, ar trebui să fie reglementată în Codul Fiscal
Articolul 5.	CCFM	<p><u>Codul Fiscal, art. 5, de completat cu punct. 37) Consultant fiscal</u></p> <p>„- persoana absolventă a unei facultăți cu profil economic sau juridic ce are o experiență profesională de minimum 3 ani cel puțin la una din următoarele activități: elaborarea, avizarea, aprobarea sau aplicarea legislației fiscale, activitate juridico-fiscală, administrare fiscală, elaborarea sau aplicarea reglementărilor contabile, activitate financiar-contabilă, activitate didactică în domeniul finanțelor publice, fiscalitate, politici fiscale și bugetare, contabilitate financiară, finanțele instituțiilor publice, sau deține titlul de doctor, doctorand, cercetător științific în domeniu sau este certificată de către asociația patronală de profil fiscal.”</p>		<p><u>Conform prevederilor CAEM (rev2), la codul 69.10 și 69.20 sunt prevăzute activități de reprezentare și consultantă fiscală. Prin urmare, serviciile juridice și serviciile de consultantă fiscală la rîndul său sunt servicii profesionale care contribuie direct la conformarea agenților economici la cadrul fiscal prin care fapt contribuie indirect la majorarea acumulărilor la buget.</u></p> <p><u>CAEM 69.20 Activități de contabilitate și audit financiar; consultantă în domeniul fiscal</u></p> <p><u>Această clasă include:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • contabilizarea tranzacțiilor comerciale pentru firme sau alții • pregătirea sau auditul conturilor financiare • examinarea conturilor și confirmarea corectitudinii întocmirii lor • servicii de întocmire a documentelor de impozitare pentru persoane fizice și firme • activități de consultantă și reprezentare a clienților în fața organelor fiscale. <p><u>Prin urmare, în cazul în care Codul fiscal prevede noțiuni a altor activități nespecifice domeniului fiscal, noțiunea unei de consultantă fiscală care este nemijlocit legată de activitatea terților în buna organizare a conformării AE, ar trebui să fie reglementată în Codul Fiscal</u></p>
Articolul 103 alin.(1), punctul 4) - instituțiile preșcolare, sanatoriile și alte obiecte cu destinație social-culturală și de locuit, precum și drumurile,	CCFM	<p>Articolul 103, alin.(1), punctul 4)</p> <p>- instituțiile preșcolare, școlare, sanatoriile și alte obiecte cu destinație social-culturală și de locuit, precum și drumurile,</p>		<p><u>În cazul în care livrările cu destinația social-culturală a copiilor din instituțiile preșcolare sunt scutite de TVA, în scopul asigurării unei poziții obiective și asigurării principiului egalității dintre copiii preșcolari și cei școlari, considerăm că copiii din instituțiile școlare să fie în poziții egale cu copiii din instituțiile preșcolare la compartimentul livrărilor ce țin de cultură.</u></p> <p><u>Propunerea se înaintează cu scopul asigurării principiului stabilit la lit.c) alin. (8) art. 6 din Codul Fiscal - echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.</u></p>

<p>Articolul 103, alin.(1) punctul 5) - mărfurile, serviciile instituțiilor de învățământ publice și private, legate de desfășurarea nemijlocită a procesului de învățământ conform Codului educației; serviciile de instruire a copiilor și adolescenților în cercuri, secții, studiouri; serviciile prestate copiilor și adolescenților cu folosirea instalațiilor sportive; serviciile legate de întreținerea copiilor în instituții preșcolare; serviciile de pregătire și perfecționare a cadrelor;</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul. 103, alin.(1) punctul 5) : - mărfurile, serviciile instituțiilor de învățământ publice și private, legate de desfășurarea nemijlocită a procesului de învățământ conform Codului educației; serviciile de instruire a copiilor și adolescenților în cercuri, secții, grupe, studiouri; serviciile prestate copiilor și adolescenților cu folosirea instalațiilor sportive; serviciile legate de întreținerea copiilor în instituții preșcolare și școlare; serviciile de pregătire și perfecționare a cadrelor;</p>	<p><u>În cazul în care livrările serviciilor legate de întreținerea copiilor în instituții preșcolare sunt scutite de TVA, în scopul asigurării unei poziții obiective dintre copiii preșcolari și cei școlari, se propune eliminarea discriminării copiilor după vîrstă și nivelul sistemului educațional. Propunerea se înaintează cu scopul asigurării principiului stabilit la lit.c) alin. (8) art. 6 din Codul Fiscal - echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale</u></p>
<p>Articolul 103, alin.(1) punctul 1) - locuința, pămîntul, locațiunea locuinței și arenda pămîntului, dreptul de livrare și arendare a acestora, cu excepția plăților de comision aferente tranzacțiilor respective.</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 103, alin.(1) punctul 1) Excluderea - locațiunea locuinței - locuința, pămîntul și arenda pămîntului, dreptul de livrare și arendare a acestora, cu excepția plăților de comision aferente tranzacțiilor respective.</p>	<p>S-a acceptat parțial ceea ce nu s-a propus de către CCFM. CCFM a propus excluderea sintagmei – locațiunea locuinței. În cazul acceptării lista activităților scutite de TVA va fi redusă, ceea ce va favoriza venituri suplimentare la buget.</p>
<p>Articolul 103, alin.(1) punctul 11) - produsele de fabricație proprie ale cantinelor studentești, școlare și ale cantinelor altor instituții de învățământ, ale spitalelor și instituțiilor preșcolare, ale cantinelor care aparțin altor instituții și organizații din sfera social-culturală finanțate, parțial sau în întregime, de la buget, precum și ale cantinelor specializate în alimentarea bătrînilor nevoiași din contul organizațiilor de binefacere</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 103, alin.(1) punctul 11) - produsele de fabricație proprie ale cantinelor instituțiilor preșcolare, școlare, gimnaziale și colegiale, ale spitalelor și cantinelor care aparțin altor instituții și organizații din sfera social-culturală finanțate, parțial sau în întregime, de la buget, precum și ale cantinelor specializate în alimentarea bătrînilor nevoiași din contul organizațiilor de binefacere</p>	<p><u>În cazul în care livrările cu destinația social-culturală a copiilor din instituțiile preșcolare sunt scutite de TVA, în scopul asigurării unei poziții obiective și asigurării principiului egalității dintre copiii preșcolari și cei școlari, considerăm că copiii din instituțiile școlare să fie în poziții egale cu copiii din instituțiile preșcolare la compartimentul livrărilor ce sînt de cultură. Propunerea se înaintează cu scopul asigurării principiului stabilit la lit.c) alin. (8) art. 6 din Codul Fiscal - echitatea fiscală – tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.</u></p>
<p>Articolul 103, alin.(1) punctul 14) serviciile legate de jocurile de noroc prestate de către subiecții care desfășoară activitate de întreprinzător în sfera jocurilor de noroc (inclusiv cu folosirea jocurilor automate), cu</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 103, alin.(1) punctul 14) - abrogat.</p>	<p><u>Scutirile acordate de către legiuitor urmează să fie bazate pe principiul echității fiscale în raport cu genul de activitatea și menirea socială a acestuia.</u> În cazul acordării unor scutiri, statul urmează să promoveze prin anumite înlesniri sursele de activitate care contribuie la dezvoltarea anumitor ramuri care sunt mai puțin productive, dar contribuie la</p>

<p>excepția serviciilor a căror valoare, în totalitate sau parțial, a fost inclusă în miză sau în plata pentru intrare și a altor servicii prestate spectatorilor sau participanților; loteriile</p>				<p>dezvoltarea social-culturală sau economică a unor categorii de furnizori și consumatori. Scutirea jocurilor de noroc nu contribuie la dezvoltarea socială, culturală sau economică a țării. Acest gen de activitate nu ar trebui fi scutit, susținut sau promovat prin înlesnire. Din aceste considerente, autorul urmează să acorde scutiri anume genurilor de activitate care au un impact pozitiv în dezvoltarea socială, culturală, științifică sau economică, dar nu celor care pot genera un impact negativ asupra populației.</p>
<p>Articolul 103, alin.(1) punctul 16)</p> <p>- cazarea în cămine; serviciile comunale acordate populației: închirierea spațiului locativ, deservirea tehnică a blocurilor de locuințe, salubritatea, folosirea ascensoarelor.</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 103, alin.(1) punctul 16)</p> <p>- cazarea în cămine; serviciile comunale acordate populației: <u>deservirea tehnică a bunurilor din condominiu</u>, salubritatea, reparația, reconstruirea, folosirea ascensoarelor.</p>		<p><u>Urmare aprobării, publicării și intrării în vigoare la data de 29.01.2023 a noii Legi cu privire la condominiu</u>, condominiu cuprinde toate tipurile de proprietăți cum ar fi locuință, încăpere izolată cu altă destinație decât cea locativă sau loc de parcare din cadrul clădirii dacă întrunește condițiile prevăzute de legislație, construite sau care urmează a fi construite, care sunt înregistrate cu numere cadastrale distincte în registrul bunurilor imobile și care fac obiectul dreptului de proprietate exclusivă al proprietarului din condominiu.</p> <p>Prin urmare, serviciile comunale acordate în cadrul unui condominiu nu sunt specifice doar spațiilor locative, dar cuprinde și alte tipuri de încăperi – parcări, garaje subterane, spațiile comune din bloc, scări etc. Întru asigurarea unei administrări eficiente se propune completarea art. 103 alin. 1 cu sintagma deservirea tehnică a bunurilor din condominiu.</p>
<p>Articolul 103, alin.(1) punctul 27)</p> <p>- serviciile organizațiilor din sfera științei și inovării acreditate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare. Scutirea va fi acordată începând cu perioada fiscală în care organizația din sfera științei și inovării a fost acreditată de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare. În cazul retragerii certificatului de acreditare, organizația va fi privată de dreptul la scutire începând cu perioada fiscală în care i se retrage certificatul de acreditare;</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 103, alin.(1) punctul 27)</p> <p>- serviciile organizațiilor din sfera științei și inovării acreditate sau autorizate provizoriu de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare. Scutirea va fi acordată începând cu perioada fiscală în care organizația din sfera științei și inovării a fost acreditată sau autorizată provizoriu de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare. În cazul retragerii certificatului de acreditare, organizația va fi privată de dreptul la scutire începând</p>		<p><u>Camera Consultanților Fiscali a venit cu inițiativă de a completa prevederile art. 103 alin 1 Cod Fiscal.</u></p> <p>Autorul propune abrogarea punct. 27, astfel se propune anularea scutirii pentru un domeniu de importanță majoră ce trebuie susținut și scutit de TVA.</p> <p>Știința și cercetarea constituie un element important în dezvoltarea socială și economică a mai multor ramuri ale economiei naționale. Anularea acestei scutiri nu a fost supusă examinării ministerului de resort și instituțiilor de învățământ din domeniul cercetării, științei și inovării. CCFM propune de scutit acest gen de activitate doar vine cu propunerea de a completa cu organizații autorizate provizoriu, care la</p>

		cu perioada fiscală în care i se retrage certificatul de acreditare sau autorizarea provizorie;		fel ca și cele acreditate desfășoară activități științifice și cercetare.
Articolul 103	CCFM	Articolul 103 alin.(1) de completat cu punctul 5¹ cu următorul conținut: 5 ¹) serviciile de educație financiară, fiscală, juridică, consultanță în domeniul fiscal, servicii juridice, de evidență contabilă și audit financiar.		Genurile de activitate propuse la art. 103, contribuie nemijlocit la conformarea antreprenorilor la cadrul normativ fiscal, contribuie la acumulările la bugete, astfel acestea contribuie indirect la o administrare fiscală eficientă și productivă. Din aceste considerente, genurile de activitate care au impact pozitiv la formarea veniturilor publice ar putea avea anumite înlesniri fiscale.
Articolul 103, alin.(1)	CCFM	Articolul 103, alin.(1) de completat cu punctul 34 cu următorul conținut: 34) ambalajele de toate tipurile produse din material biodegradabil pe teritoriul Republicii Moldova.		<u>Luând în considerare ultimele modificări la Legea Nr. 1540 din 25-02-1998 privind plata pentru poluarea mediului precum și art. 7 (4) din Directiva 94/62/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 1994</u> privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 365 din 31 decembrie 1994, așa cum a fost modificată ultima dată prin Directiva (UE) 2018/852 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 94/62/CE privind ambalajele și deșeurile de ambalaje, în scopul diminuării deșeurilor ce poluează mediul și promovării investițiilor în formarea ambalajelor biocombustibile ce nu pot influența negativ asupra mediului înconjurător, se propune acordarea scutirii ambalajelor din toate tipurile de material biodegradabil. Astfel, va scădea povara fiscală a producătorilor de ambalaje care se vor alinia la politica de protecție a mediului susținut de UE.
Articolul 103, alin.(5) lit. k) Organele cu atribuții de administrare fiscală sînt în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret: contribuabilului și/sau asociatului/acționarului acestuia – informația cu caracter personal despre acesta privind obligațiile fiscale și alte	CCFM	Articolul 103, alin.(5) lit. k) Organele cu atribuții de administrare fiscală sînt în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret: contribuabilului și/sau asociatului/acționarului acestuia – informația cu caracter personal despre acesta privind obligațiile fiscale și alte plăți la bugetul public național, a căror		Dat fiind faptul că actele administrative adoptate de către organele administrării fiscale pot fi defavorabile și/sau emise contrar cadrului legal, acestea produc efecte juridice nu doar asupra activității entității, dar și asupra proprietății private a asociațiilor și/sau fondatorilor. Ca urmare pot fi defavorabile prin faptul că obligațiile fiscale calculate eronat pot influența negativ asupra îndreptării veniturilor la plata dividendelor destinate asociațiilor sau pot atrage la

<p>plăți la bugetul public național, a căror evidență este ținută de Serviciul Fiscal de Stat.</p>		<p>evidență este ținută de Serviciul Fiscal de Stat, precum și actele administrative emise de către Serviciul Fiscal de Stat în privința acestuia.</p>		<p>răspunderea penală sau contravențională persoanele fizice care la moment nu au posibilitatea de apărare a drepturilor și intereselor sale legitime. Din aceste considerente, se înaintează completarea propusă.</p>
<p>Articolul 103, alin.(5) lit. n) Organele cu atribuții de administrare fiscală sînt în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret: fondatorilor și/sau acționarilor întreprinderii – informația privind lipsa sau existența restanțelor (eliberarea certificatelor privind lipsa sau existența restanțelor)</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 103, alin.(5) lit. n) Organele cu atribuții de administrare fiscală sînt în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret: fondatorilor și/sau acționarilor întreprinderii – informația privind lipsa sau existența restanțelor (eliberarea certificatelor privind lipsa sau existența restanțelor) precum și actele administrative emise de către Serviciul Fiscal de Stat în privința acestuia.</p>		<p>Dat fiind faptul că actele administrative adoptate de către organele administrării fiscale pot fi defavorabile și/sau emise contrar cadrului legal, acestea produc efecte juridice nu doar asupra activității entității, dar și asupra proprietății private a asociațiilor și/sau fondatorilor.</p> <p>Ca urmare pot fi defavorabile prin faptul că obligațiile fiscale calculate eronat pot influența negativ asupra îndreptării veniturilor la plata dividendelor destinate asociațiilor sau pot atrage la răspunderea penală sau contravențională persoanele fizice care la moment nu au posibilitatea de apărare a drepturilor și intereselor sale legitime. Din aceste considerente, se înaintează completarea propusă.</p>
<p>Articolul. 267 alin. (1). Decizia Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunea funcționarului fiscal poate fi contestată numai de persoana vizată în decizie sau împotriva căreia a fost întreprinsă acțiunea ori de reprezentantul ei, în modul stabilit de prezentul cod.</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul. 267 alin. (1) Decizia Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunea funcționarului fiscal poate fi contestată numai de persoana vizată în decizie sau împotriva căreia a fost întreprinsă acțiunea, de reprezentantul ei și de asociatul/acționarul acestuia în modul stabilit de prezentul cod.</p>		<p>Dat fiind faptul că actele administrative adoptate de către organele administrării fiscale pot fi defavorabile și/sau emise contrar cadrului legal, acestea produc efecte juridice nu doar asupra activității entității, dar și asupra proprietății private a asociațiilor și/sau fondatorilor.</p> <p>Ca urmare pot fi defavorabile prin faptul că obligațiile fiscale calculate eronat pot influența negativ asupra îndreptării veniturilor la plata dividendelor destinate asociațiilor sau pot atrage la răspunderea penală sau contravențională persoanele fizice care la moment nu au posibilitatea de apărare a drepturilor și intereselor sale legitime. Din aceste considerente, se înaintează completarea propusă.</p>

<p>Articolul. 35² Deducerea cheltuielilor persoanelor fizice</p>		<p>La art. 352 la alineatul (5), primul enunț va avea următorul cuprins: „Se permite deducerea dobânzilor achitate de către persoanele fizice, pe parcursul perioadei fiscale, în cazul procurării primei locuințe în baza contractului de credit, altul decât cel contractat prin Programul de stat „Prima Casă”, în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat”, iar din al doilea enunț, cuvântul „ipotecar” se exclude.</p>		<p><u>Acceptabil PARTIAL.</u> Guvernul RM a anunțat Programul Prima Casa Plus. Respectiv, după cuvintele „Prima Casă”, este necesar <u>de completat cu textul ”și ”Prima Casă Plus”.</u></p>
<p>Articolul 103, alin.(9³)</p> <p>Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale dacă valoarea intrinsecă a acestor mărfuri nu depășește suma de 100 de euro. În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă indicată, T.V.A. se calculează pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 103, alin.(9³)</p> <p>Se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere mărfurile importate de către persoane juridice în scopuri necomerciale dacă valoarea intrinsecă a acestor mărfuri nu depășește suma de 150 de euro. În cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor depășește limita neimpozabilă indicată, T.V.A. se calculează pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.</p>		<p>CCFM a venit cu propunerea de majorare a sumei reglementate, însă autorul propune abrogarea scutirii, ceea ce nu o susținem și nu a fost prezentată argumentarea.</p>

<p>Articolul 123 alin. (10)</p> <p>- Pentru autoturismele de lux, accizele se calculează ca sumă a accizei determinate conform cotei accizei stabilite în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică și a accizei suplimentare aplicate la valoarea în vamă a autoturismului importat. Prin autoturism de lux se înțelege autoturismul a cărui valoare în vamă constituie <u>600 de mii</u> de lei și mai mult.</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 123 alin. (10)</p> <p>Pentru autoturismele de lux, accizele se calculează ca sumă a accizei determinate conform cotei accizei stabilite în funcție de termenul de exploatare și capacitatea cilindrică și a accizei suplimentare aplicate la valoarea în vamă a autoturismului importat. Prin autoturism de lux se înțelege autoturismul a cărui valoare în vamă constituie <u>900 de mii</u> de lei și mai mult.</p>		<p>În urma inflației din ultimii ani și majorării enorme a prețurilor la autoturisme, valoarea de 600 de mii lei nu mai constituie lux.</p> <p>Costul automobilelor a crescut aproximativ cu 25%, fapt ce conform cadrului actual clasifică o parte majoră a autoturismelor în categoria de lux. Prin urmare susținem în continuare propunerea de substituire a 600 mii lei cu sintagma 900 mii lei.</p>
<p>Articolul 112, alin. (1)</p> <p>Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția autorităților publice, instituțiilor publice, specificate la art.51, exceptând instituțiile de învățământ publice, este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. dacă el, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive, a efectuat livrări de mărfuri, servicii în sumă ce depășește 1,2 milioane de lei, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2). Subiectul este obligat să înștiințeze oficial Serviciul Fiscal de Stat, completând formularul respectiv, și să se înregistreze nu mai târziu de ultima zi a lunii în care a avut loc depășirea. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a avut loc depășirea. În cazul în care subiectul anterior a fost înregistrat în calitate de plătitor de T.V.A., perioada deținerii statutului de plătitor de T.V.A. nu se ia în calcul la aprecierea pragului de înregistrare.</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 112, alin. (1)</p> <p>Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția autorităților publice, instituțiilor publice, specificate la art.51, exceptând instituțiile de învățământ publice, este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. dacă el, într-o oricare perioadă de 12 luni consecutive, a efectuat livrări de mărfuri, servicii în sumă ce depășește <u>1,8 milioane</u> de lei, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2). Subiectul este obligat să înștiințeze oficial Serviciul Fiscal de Stat, completând formularul respectiv, și să se înregistreze nu mai târziu de ultima zi a lunii în care a avut loc depășirea. Subiectul se consideră înregistrat din prima zi a lunii următoare celei în care a avut loc depășirea. În cazul în care subiectul anterior a fost înregistrat în calitate de plătitor de T.V.A., perioada deținerii statutului de plătitor de T.V.A. nu se ia în calcul la aprecierea pragului de înregistrare.</p>		<p>În urma inflației din ultimii ani și majorării enorme a prețurilor la bunuri mobile, imobile, produse alimentare și de altă categorie cu mai mult de 25%, valoarea de 1,2 mln lei nu mai este actuală. Faptul dat se confirmă și prin modificările art. 287³ intrate în vigoare la 01.01.2023 în urma cărora valoarea estimată a bunurilor imobiliare pentru determinarea impozitului pe avere a fost majorat cu peste 30%. Pragul obligatoriu urmează a fi majorat atât în urma inflației din 2022, creșterii enorme a prețurilor cât și pentru diminuarea fenomenului de evaziune fiscală. În cazul majorării pragului susmenționat, o parte enormă de contribuabili vor contabiliza toate veniturile întreprinderilor, dar nu vor diminua artificial veniturile cu scopul de a nu deveni plătitor al TVA. În asemenea caz, se vor majora enorm veniturile declarate și impozite raportate și achitate.</p>

<p>Articolul 112, alin. (4)</p> <p>Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care beneficiază de import de servicii, cu excepția celor scutite de T.V.A., fără drept de deducere a căror valoare, fiind adăugată la valoarea livrărilor de mărfuri, servicii, efectuate pe parcursul oricărui 12 luni consecutive, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2), depășește 1,2 milioane de lei este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. în modul stabilit la alin.(1) din prezentul articol</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 112, alin. (4)</p> <p>Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care beneficiază de import de servicii, cu excepția celor scutite de T.V.A., fără drept de deducere a căror valoare, fiind adăugată la valoarea livrărilor de mărfuri, servicii, efectuate pe parcursul oricărui 12 luni consecutive, cu excepția livrărilor scutite de T.V.A. fără drept de deducere și a celor care nu constituie obiect impozabil în conformitate cu art.95 alin.(2), depășește 1,8 milioane de lei este obligat să se înregistreze ca contribuabil al T.V.A. în modul stabilit la alin.(1) din prezentul articol.</p>	<p>În urma inflației din ultimii ani și majorării enorme a prețurilor la bunuri mobile, imobile, produse alimentare și de altă categorie cu mai mult de 25%, valoarea de 1,2 mln lei nu mai este actuală. Faptul dat se confirmă și prin modificările art. 287³ intrate în vigoare la 01.01.2023 în urma cărora valoarea estimată a bunurilor imobiliare pentru determinarea impozitului pe avere a fost majorat cu peste 30%. Pragul obligatoriu urmează a fi majorat atât în urma inflației din 2022, creșterii enorme a prețurilor cât și pentru diminuarea fenomenului de evaziune fiscală. În cazul majorării pragului susmenționat, o parte enormă de contribuabili vor contabiliza toate veniturile întreprinderilor, dar nu vor diminua artificial veniturile cu scopul de a nu deveni plătitor al TVA.</p> <p>În asemenea caz, se vor majora enorm veniturile declarate și impozite raportate și achitate.</p>
<p>Articolul 54¹, alin. (3), lit.a)</p> <p>conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere sau din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere și impozabile cu T.V.A. în sumă de până la 1,2 milioane de lei, cu condiția că livrările scutite de T.V.A. fără drept de deducere depășesc 50% din totalul livrărilor</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 54¹, alin. (3), lit.a)</p> <p>conform situației din data de 31 decembrie a perioadei fiscale precedente perioadei fiscale de declarare, au obținut venit din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere sau din livrări scutite de T.V.A. fără drept de deducere și impozabile cu T.V.A. în sumă de până la 1,8 milioane de lei, cu condiția că livrările scutite de T.V.A. fără drept de deducere depășesc 50% din totalul livrărilor</p>	<p>În urma inflației din ultimii ani și majorării enorme a prețurilor la bunuri mobile, imobile, produse alimentare și de altă categorie cu mai mult de 25%, valoarea de 1,2 mln lei nu mai este actuală. Faptul dat se confirmă și prin modificările art. 287³ intrate în vigoare la 01.01.2023 în urma cărora valoarea estimată a bunurilor imobiliare pentru determinarea impozitului pe avere a fost majorat cu peste 30%. Pragul obligatoriu urmează a fi majorat atât în urma inflației din 2022, creșterii enorme a prețurilor cât și pentru diminuarea fenomenului de evaziune fiscală. În cazul majorării pragului susmenționat, o parte enormă de contribuabili vor contabiliza toate veniturile întreprinderilor, dar nu vor diminua artificial veniturile cu scopul de a nu deveni plătitor al TVA.</p> <p>În asemenea caz, se vor majora enorm veniturile declarate și impozite raportate și achitate.</p>

<p>Articolul 69¹⁵, alin. (1),</p> <p>Subiecți ai impunerii sunt persoanele fizice rezidente care, fără a constitui o formă organizatorico-juridică pentru desfășurarea activității, achiziționează produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau obiecte ale regnului vegetal de la persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în scopul vânzării ulterioare a acestora către agenții economici. Venitul din vânzarea produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal către agentul economic nu va depăși suma de 1,2 milioane de lei pe parcursul anului calendaristic.</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 69¹⁵, alin. (1),</p> <p>Subiecți ai impunerii sunt persoanele fizice rezidente care, fără a constitui o formă organizatorico-juridică pentru desfășurarea activității, achiziționează produse din fitotehnie și/sau horticultură și/sau obiecte ale regnului vegetal de la persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, în scopul vânzării ulterioare a acestora către agenții economici. Venitul din vânzarea produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal către agentul economic nu va depăși suma de 1,8 milioane de lei pe parcursul anului calendaristic.</p>		<p>În urma inflației din ultimii ani și majorării enorme a prețurilor la bunuri mobile, imobile, produse alimentare și de altă categorie cu mai mult de 25%, valoarea de 1,2 mln lei nu mai este actuală. Faptul dat se confirmă și prin modificările art. 287³ intrate în vigoare la 01.01.2023 în urma cărora valoarea estimată a bunurilor imobiliare pentru determinarea impozitului pe avere a fost majorat cu peste 30%. Pragul obligatoriu urmează a fi majorat atât în urma inflației din 2022, creșterii enorme a prețurilor cât și pentru diminuarea fenomenului de evaziune fiscală. În cazul majorării pragului susmenționat, o parte enormă de contribuabili vor contabiliza toate veniturile întreprinderilor, dar nu vor diminua artificial veniturile cu scopul de a nu deveni plătitor al TVA.</p> <p>În asemenea caz, se vor majora enorm veniturile declarate și impozite raportate și achitate.</p>
<p>Articolul 69¹⁵, alin. (3),</p> <p>În cazul în care venitul din vânzarea produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal către agenți economici depășește suma de 1,2 milioane de lei pe parcursul anului calendaristic, subiecții impunerii sunt obligați să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit și pentru suma care depășește plafonul de 1,2 milioane de lei, să achite impozitul pe venit la cota stabilită la art.15 lit.a), fără a lua în calcul suma impozitului pe venit reținut la sursa de plată.</p>	<p>CCFM</p>	<p>Articolul 69¹⁵, alin. (3),</p> <p>În cazul în care venitul din vânzarea produselor din fitotehnie și/sau horticultură și/sau a obiectelor regnului vegetal către agenți economici depășește suma de 1,8 milioane de lei pe parcursul anului calendaristic, subiecții impunerii sunt obligați să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit și pentru suma care depășește plafonul de 1,8 milioane de lei, să achite impozitul pe venit la cota stabilită la art.15 lit.a), fără a lua în calcul suma impozitului pe venit reținut la sursa de plată</p>		<p>În urma inflației din ultimii ani și majorării enorme a prețurilor la bunuri mobile, imobile, produse alimentare și de altă categorie cu mai mult de 25%, valoarea de 1,2 mln lei nu mai este actuală. Faptul dat se confirmă și prin modificările art. 287³ intrate în vigoare la 01.01.2023 în urma cărora valoarea estimată a bunurilor imobiliare pentru determinarea impozitului pe avere a fost majorat cu peste 30%. Pragul obligatoriu urmează a fi majorat atât în urma inflației din 2022, creșterii enorme a prețurilor cât și pentru diminuarea fenomenului de evaziune fiscală. În cazul majorării pragului susmenționat, o parte enormă de contribuabili vor contabiliza toate veniturile întreprinderilor, dar nu vor diminua artificial veniturile cu scopul de a nu deveni plătitor al TVA.</p> <p>În asemenea caz, se vor majora enorm veniturile declarate și impozite raportate și achitate.</p>

Articolul 101. Modul de calculare și achitare a T.V.A.

(3) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și la serviciile procurate de către întreprinderile ce produc pâine și produse de panificație, exploatațiile de producție a laptelui și întreprinderile ce prelucrează lapte și produc produse lactate depășește suma T.V.A. la livrările de pâine, produse de panificație, lapte și produse lactate, diferența se restituie din buget în limitele diferenței dintre cota-standard și cea redusă, înmulțită cu valoarea livrării ce se impozitează la cota redusă. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile. Pentru contribuabilii care au depus dezechilibru împotriva actului de control, restituirea T.V.A. se efectuează într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.

(5) Dacă depășirea sumei T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a efectuat o livrare care se scutește de T.V.A. cu drept de deducere, acesta are dreptul la restituirea sumei achitate cu care a fost depășită T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate și/sau la stingerea sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, ale art.103 alin.(3) și ale art.125, în limitele cotei-standard a T.V.A., stabilite la art.96 lit.a), sau cotei reduse a T.V.A., stabilite la art.96 lit.b), înmulțite cu valoarea livrării, ce se scutește de T.V.A. cu drept de deducere. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile, iar în cazul contribuabililor care au depus dezechilibru împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de

CCFM

Articolul 101. Modul de calculare și achitare a T.V.A.

(3) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și la serviciile procurate de către întreprinderile ce produc pâine și produse de panificație, exploatațiile de producție a laptelui și întreprinderile ce prelucrează lapte și produc produse lactate depășește suma T.V.A. la livrările de pâine, produse de panificație, lapte și produse lactate, diferența se restituie din buget în limitele diferenței dintre cota-standard și cea redusă, înmulțită cu valoarea livrării ce se impozitează la cota redusă. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile. Pentru contribuabilii care au depus dezechilibru împotriva actului de control, restituirea T.V.A. se efectuează într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.

(5) Dacă depășirea sumei T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate se datorează faptului că subiectul impozabil a efectuat o livrare care se scutește de T.V.A. cu drept de deducere, acesta are dreptul la restituirea sumei achitate cu care a fost depășită T.V.A. la valorile materiale, serviciile procurate și/sau la stingerea sumelor din contul restituirii impozitelor, în conformitate cu prevederile prezentului articol, ale art.103 alin.(3) și ale art.125, în limitele cotei-standard a T.V.A., stabilite la art.96 lit.a), sau cotei reduse a T.V.A., stabilite la art.96 lit.b), înmulțite cu valoarea livrării, ce se scutește de T.V.A. cu drept de deducere. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen care nu depășește 45 de zile, iar în cazul contribuabililor care au depus dezechilibru împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire. La exportul mărfurilor supuse accizelor, fabricate din materia primă supusă accizului, limita valorii maxime a T.V.A. apreciate spre restituire se majorează cu suma ce se apreciază prin înmulțirea cotei standard a T.V.A. la valoarea accizelor achitate furnizorilor la procurarea materiei prime utilizate la producerea mărfurilor exportate.

(6) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și/sau la serviciile procurate de către întreprinderile ce desfășoară activitate de leasing depășește suma T.V.A. la livrările de bunuri sau servicii efectuate în

<p>zile de la data depunerii cererii de restituire. La exportul mărfurilor supuse accizelor, fabricate din materia primă supusă accizului, limita valorii maxime a T.V.A. apreciate spre restituire se majorează cu suma ce se apreciază prin înmulțirea cotei standard a T.V.A. la valoarea accizelor achitate furnizorilor la procurarea materiei prime utilizate la producerea mărfurilor exportate.</p> <p>(6) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și/sau la serviciile procurate de către întreprinderile ce desfășoară activitate de leasing depășește suma T.V.A. la livrările de bunuri sau servicii efectuate în cadrul contractelor de leasing financiar și/sau operațional, diferența se restituie din buget în limitele cotei-standard a T.V.A. înmulțite cu valoarea acestor livrări de bunuri sau servicii. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile. Pentru contribuabilii care au depus dezechord împotriva actului de control, restituirea T.V.A. se efectuează într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.</p> <p>(8) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al subiectului impozabil respectiv.</p> <p>Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.</p>				<p>cadrul contractelor de leasing financiar și/sau operațional, diferența se restituie din buget în limitele cotei-standard a T.V.A. înmulțite cu valoarea acestor livrări de bunuri sau servicii. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile. Pentru contribuabilii care au depus dezechord împotriva actului de control, restituirea T.V.A. se efectuează într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire.</p> <p>(8) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol, precum și articolelor 101, 101² și 101³, se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național. În lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, restituirea se poate efectua în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al subiectului impozabil respectiv. Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 45 de zile de la data depunerii cererii de restituire. Pentru contribuabilii care au depus dezechord împotriva actului de control, restituirea T.V.A. se efectuează într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire. Suma TVA destinată deducerii în perioada ulterioară se diminuează cu suma TVA solicitată spre restituire conform prezentului articol.</p>
--	--	--	--	---

<p>Articolul 101¹ Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale</p> <p>(2) Subiecții impozabili stipulați la alin.(1) și (11) care au o depășire a sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor au dreptul la restituirea depășirii date. Suma pasibilă restituirii nu poate fi mai mare decât suma T.V.A. achitată pentru valorile materiale, serviciile ce țin de investițiile (cheltuielile) capitale efectuate conform alin.(1) și (11). Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire. Restituirea T.V.A. se efectuează în limitele depășirii sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, care este reflectată în declarația privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală.</p> <p>(4) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al subiectului impozabil respectiv.</p> <p>Se interzice restituirea T.V.A. în</p>	<p>CCFM</p>			<p>Articolul 101¹ Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale</p> <p>Subiecții impozabili stipulați la alin.(1) și (11) care au o depășire a sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor au dreptul la restituirea depășirii date. Suma pasibilă restituirii nu poate fi mai mare decât suma T.V.A. achitată pentru valorile materiale, serviciile ce țin de investițiile (cheltuielile) capitale efectuate conform alin.(1) și (11). Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii, iar în cazul contribuabililor care au depus dezacord împotriva actului de control – într-un termen ce nu va depăși 60 de zile de la data depunerii cererii de restituire. Restituirea T.V.A. se efectuează în limitele depășirii sumei T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitată la procurarea valorilor materiale, serviciilor față de suma T.V.A. achitată sau ce urmează a fi achitată de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor, care este reflectată în declarația privind T.V.A. pentru ultima perioadă fiscală.</p> <p>(4) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al subiectului impozabil respectiv.</p> <p>Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.</p>
---	--------------------	--	--	---

<p>contul stingerii datoriilor creditorilor subiectului impozabil care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.</p>				
<p>Articolul 101³ Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale în autovehicule pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepția șoferului</p> <p>(1) Agenții economici care nu sînt înregistrați în calitate de contribuabili de T.V.A. și care, începînd cu 1 ianuarie 2013, efectuează investiții (cheltuieli) capitale în autovehicule de la poziția tarifară 8702 pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepția șoferului, au dreptul la restituirea sumei T.V.A. aferente acestor investiții, achitată furnizorului sau organului vamal prin intermediul contului bancar și/sau contului de plăți. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii.</p> <p>(2) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai agentului economic care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea agentului economic, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al agentului economic respectiv.</p> <p>Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor agentului economic care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.</p>	<p>CCFM</p>			<p>Articolul 101³ Restituirea T.V.A. la investiții (cheltuieli) capitale în autovehicule pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepția șoferului</p> <p>(1) Agenții economici care nu sînt înregistrați în calitate de contribuabili de T.V.A. și care, începînd cu 1 ianuarie 2013, efectuează investiții (cheltuieli) capitale în autovehicule de la poziția tarifară 8702 pentru transportul a minimum 22 de persoane, cu excepția șoferului, au dreptul la restituirea sumei T.V.A. aferente acestor investiții, achitată furnizorului sau organului vamal prin intermediul contului bancar și/sau contului de plăți. Restituirea T.V.A. se efectuează în modul stabilit de Guvern. într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii.</p> <p>(2) Restituirea T.V.A. conform prezentului articol se efectuează numai agentului economic care dispune de decizie de restituire a T.V.A. în contul stingerii datoriilor față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea agentului economic, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al agentului economic respectiv.</p> <p>Se interzice restituirea T.V.A. în contul stingerii datoriilor creditorilor agentului economic care dispune de decizie de restituire a T.V.A., inclusiv persoanelor juridice și fizice cesionari.</p>

Articolul 101⁶ Restituirea sumei TVA aferente procurărilor de mărfuri și servicii

(2) Se acceptă spre restituire pentru fiecare perioadă fiscală, separat, suma TVA, determinată ca diferență între suma TVA aferentă procurărilor și suma TVA aferentă livrărilor efectuate, în limitele sumei și condițiilor stabilite de Guvern. Suma TVA destinată deducerii în perioada ulterioară se diminuează cu suma TVA solicitată spre restituire conform prezentului articol.

(3) Modul de restituire a TVA și consecutivitatea stingerii sumelor TVA aferente livrărilor din contul sumelor TVA deduse se aprobă de Guvern. Restituirea TVA se efectuează într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii de restituire, iar în cazul contribuabililor care au depus dezechord împotriva actului de control – într-un termen ce nu depășește 60 de zile de la data depunerii cererii.

(4) Restituirea TVA conform prezentului articol se efectuează subiectului impozabil în contul stingerii restanțelor față de bugetul public național, iar în lipsa restanțelor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al subiectului impozabil respectiv.

CCFM

Articolul 101⁶ Restituirea sumei TVA aferente procurărilor de mărfuri și servicii

(2) Se acceptă spre restituire pentru fiecare perioadă fiscală, separat, suma TVA, determinată ca diferență între suma TVA aferentă procurărilor și suma TVA aferentă livrărilor efectuate, în limitele sumei și condițiilor stabilite de Guvern. ~~Suma TVA destinată deducerii în perioada ulterioară se diminuează cu suma TVA solicitată spre restituire conform prezentului articol.~~

(3) Modul de restituire a TVA și consecutivitatea stingerii sumelor TVA aferente livrărilor din contul sumelor TVA deduse se aprobă de Guvern. ~~Restituirea TVA se efectuează într-un termen ce nu depășește 45 de zile din data depunerii cererii de restituire, iar în cazul contribuabililor care au depus dezechord împotriva actului de control – într-un termen ce nu depășește 60 de zile de la data depunerii cererii.~~

~~(4) Restituirea TVA conform prezentului articol se efectuează subiectului impozabil în contul stingerii restanțelor față de bugetul public național, iar în lipsa restanțelor, la cererea subiectului impozabil, în contul viitoarelor obligații ale acestuia față de bugetul public național sau la contul bancar și/sau contul de plăți al subiectului impozabil respectiv.~~

Nota:

Intervenim cu propunerea de operarea unor modificări, deoarece în așa mod considerăm că se vor simplifica unele prevederi ale Codului fiscal, fiind ridicat nivelul de transparenta a legislației fiscale. Prin descrierea într-un singur articol a modului și condițiilor de restituire a TVA în diferite cazuri nu lasă loc de interpretare diferită a condițiilor ce țin de termenii de restituire, beneficiarii restituirii.

Contribuabilii mai ușor vor percepe și memoriza legislația fiscală vis-a-vis de Restituirea TVA.

<p>Articolul 161. Dispoziții generale (8) La adoptarea deciziei despre schimbarea sediului și/sau despre constituirea subdiviziunii, contribuabilul, în termen de 60 de zile de la data dobândirii dreptului de proprietate (posesie, locațiune), informează Serviciul Fiscal de Stat despre schimbarea sediului său și/sau prezintă informațiile inițiale, iar ulterior informează despre modificările cu privire la sediul subdiviziunii sale, precum și despre sistarea temporară a activității subdiviziunii.</p>	<p>CCFM</p>			<p>Articolul 161. Dispoziții generale La adoptarea deciziei despre constituirea sau desființarea unei subdiviziuni și/sau schimbarea sediului, contribuabilul informează Serviciul Fiscal de Stat despre aceasta, în termen de 60 de zile de la data dobândirii dreptului de proprietate (posesie, locațiune), și prezintă informațiile inițiale. Ulterior, contribuabilul informează despre modificările referitoare la sediul subdiviziunilor sale, precum și despre sistarea sau suspendarea activității acestora.</p> <p>Notă: Se propune în așa redacție pentru a face claritate despre obligațiunea contribuabilului de a declara înființarea subdiviziunilor, modificarea/sistarea Serviciului Fiscal de Stat.</p>

Digitally signed by Nevmerjitchi Ilie
Date: 2024.06.18 16:39:41 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

19.06.2024 nr. 470-03/17

La nr. 15/3-06/146 din 06.06.2024

Ministerul Finanțelor

Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (CCI a RM), vă asigură de înalta sa considerație și, cu referire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025, prezintă spre considerare propunerile și obiecțiile pe marginea acestuia (Anexa 1).

Totodată, reiterăm propunerile prezentate anterior spre considerare în procesul elaborării politicii bugetar-fiscale pentru anul 2025, care nu se regăsesc în proiectul de lege menționat.

Propunerile prezentate atenției dumneavoastră, au fost abordate de mediul de afaceri și în cadrul ședințelor Comitetelor pentru Antreprenoriat Sectoriale de pe lângă CCI a RM. Totodată, unele din propuneri din anexă, au fost înaintate Ministerului Finanțelor și în contextul elaborării politicii fiscale și vamale pentru anii trecuți dar rămân actuale pentru mediul de afaceri și în situația economică curentă dificilă.

În context, propunem organizarea pe platforma Comitetelor pentru Antreprenoriat Sectoriale pe lângă CCI a RM a întrevederii reprezentanților Ministerului Finanțelor cu mediul de afaceri, pentru dezbateră proiectului Politicii fiscale și vamale pentru anul viitor.

În speranța acceptării propunerilor CCI a RM vă asigurăm, de întreagă noastră disponibilitate de colaborare și pe viitor în vederea creării unui mediu de afaceri prosper și competitiv.

Anexă: 11 file.

Președinte Digitally signed by Harea Serghei
Date: 2024.06.19 16:50:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Serghei HAREA

Exec. Diana Russu
(022) 224983

Certificat nr. 11150 ISO 9001

Anexă
Propunerile și obiecțiile CCI a RM pe marginea proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează
propunerile de politici bugetar-fiscale pentru anul 2025

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri	Argumentare
Art. II. - Codul fiscal nr.1163/1997		
Pct. 10 ¹	<p>Se propune completarea cu un punct nou după pct.10 și anume:</p> <p>10¹ La art. Articolul 32, alineatul (1) se expune în următoarea redacție: ”(1) Dacă, pe parcursul perioadei fiscale, cheltuielile aferente activității de întreprinzător depășesc venitul brut al contribuabilului în perioada fiscală curentă, suma pierderilor rezultate din această activitate va fi reportată eșalonat pe o perioadă nedeterminată.”</p>	<p>Reiterăm propunerea de excludere a limitei pentru reportarea pierderilor fiscale înregistrate. Valorificarea nelimitată a pierderilor fiscale este un drept al agentului economic. Aceste pierderi sunt suportate în scop antreprenorial, corectitudinea lor este verificată de către autorități în cadrul controalelor fiscale. Limitarea utilizării pierderilor pune presiune suplimentară pe companii, care oricum au ca scop principal valorificarea profitabilă a investițiilor create și aceasta are impact pe termen lung, fără să afecteze imediat încasările în bugetul de stat.</p> <p>Adițional menționăm, că permițând reportarea nelimitată a pierderilor fiscale, se oferă companiilor un mecanism de atenuare a riscurilor economice, contribuind astfel la stabilitatea și predictibilitatea mediului de afaceri. Mai mult, eliminarea limitei de reportare ar simplifica procesul de gestionare a pierderilor fiscale pentru companii și autoritățile fiscale, reducând birocrăția și costurile administrative asociate cu monitorizarea și limitarea perioadei de reportare.</p> <p>Unitățile economice care investesc în cercetare și dezvoltare pot întâmpina pierderi inițiale semnificative. Permițând reportarea nelimitată a acestor pierderi, se încurajează investițiile în inovație, ceea ce va contribui la creșterea competitivității economiei pe termen lung.</p> <p>Totodată, limitarea perioadei de reportare a pierderilor poate fi considerată inechitabilă, deoarece companiile care întâmpină dificultăți financiare ar putea fi dezavantajate comparativ cu cele care nu se confruntă cu astfel de provocări. O perioadă de reportare nelimitată asigură un tratament fiscal echitabil pentru toate companiile, indiferent de situația lor financiară.</p> <p>Spre exemplu, România a implementat o politică fiscală care permite reportarea pierderilor fiscale pe o perioadă de șapte ani. Această măsură a contribuit semnificativ la crearea unui mediu investițional atractiv și competitiv. Datorită acestei politici, România a înregistrat una dintre cele mai rapide creșteri economice din Europa în ultimii ani. Astfel, între anii 2015 și 2019 a avut o creștere economică medie anuală de aproximativ 4,5%, una dintre cele mai ridicate rate din Uniunea Europeană. Această creștere a fost</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiectii/Propuneri	Argumentare
		<p>susținută de un flux constant de investiții străine directe, care au fost atrase de mediul fiscal favorabil și de stabilitatea economică. Companii mari precum Dacia Renault și Ford și-au extins operațiunile în România, beneficiind de facilitățile fiscale oferite, inclusiv de posibilitatea de a-și reporta pierderile fiscale pe termen lung. Aceste investiții au generat mii de locuri de muncă și au contribuit la dezvoltarea infrastructurii și a sectoarelor conexe.</p> <p>Adoptarea unei politici similare sau chiar mai flexibile privind reportarea pierderilor fiscale ar putea oferi țării avantaje competitive în regiune. Respectiv, în cazul eliminării limitei pentru reportarea pierderilor fiscale înregistrate pe termen lung, companiile mai puternice și stabile financiar vor contribui la creșterea veniturilor bugetare prin taxe și impozite mai mari, generând astfel un impact pozitiv asupra bugetului de stat, chiar dacă efectul imediat asupra încasărilor ar fi minim.</p>
Pct. 15.	<p>Se propune completarea pct. 10 cu un alineat nou în următoarea redacție:</p> <p>”Articolul 36 alineatul (1) va avea următorul cuprins: (1)Agentul economic rezident are dreptul la deducerea oricăror donații făcute de el pe parcursul perioadei fiscale în scopuri filantropice sau de sponsorizare”.</p>	<p>Reiterăm necesitatea eliminării plafonului de 5% stabilit în art.36 CF, aplicabil mărimii deducerii în scopuri fiscale a donațiilor efectuate.</p> <p>În condițiile actuale, în cazul în care compania înregistrează pierderi fiscale în anul de gestiune, ea nu este în drept să deducă valoarea donațiilor efectuate, neavând astfel nici o motivare să efectueze altfel de donații.</p> <p>Argumentul Ministerului Finanțelor că donațiile făcute de contribuabilii mari nu depășesc 1% din venitul impozabil demonstrează chiar irelevanța unei plafonări, deoarece cuantumul actual al donațiilor este deja modest și nu justifică necesitatea impunerii unui plafon suplimentar.</p> <p>Mai mult, donațiile contribuie semnificativ la dezvoltarea comunității și susținerea organizațiilor non-profit, culturale, educaționale și sociale. Limitarea acestora ar reduce resursele disponibile pentru proiectele comunitare și ar putea descuraja contribuabilii mari să facă donații mai consistente, reducând astfel impactul pozitiv pe care aceștia îl pot avea asupra societății.</p> <p>Contribuabilii mari utilizează adesea donațiile ca parte a strategiilor lor de responsabilitate socială corporativă (CSR), care nu doar că îmbunătățesc imaginea companiei, dar și contribuie la bunăstarea generală a societății. Plafonarea ar putea afecta negativ aceste strategii. Lipsa unui plafon permite agenților economici să răspundă mai bine nevoilor comunității și să aloce resursele în mod flexibil, în funcție de circumstanțe și priorități actuale.</p> <p>Concomitent, donațiile și sponsorizările deseori susțin inițiative inovatoare și proiecte pilot care pot</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiectii/Propuneri	Argumentare
		conduce la dezvoltarea unor soluții noi și eficiente pentru problemele comunității. Plafonarea ar putea limita acest potențial.
Pct. 31.	<p>Se propune completarea pct. 31 cu un alineat nou în următoarea redacție:</p> <p>”Articolul 95, alineatul (2), litera c) va avea următorul cuprins: c) livrarea de mărfuri și servicii efectuată cu titlu gratuit în scopuri de publicitate și/sau de promovare a vânzărilor, cu excepția materialelor publicitare imprimate (pliante, cataloage, ziare, etc), în mărime anuală de 0,5% din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului în care se efectuează aceasta livrare, iar pentru întreprinderile nou-create pe parcursul anului, în mărime lunară de 0,5% din venitul din vânzări obținut în luna precedentă, cu ajustarea la sfârșit de an a sumei respective;”</p>	<p>Materialele publicitare au doar scop informativ, nu pot fi valorificate de clienți în nici un alt mod și ar trebui să aibă același tratament TVA ca și celelalte forme de publicitate. Distribuția pliantelor este o formă de publicitate, la fel ca publicitatea radio, TV și panourile exterioare. Natura și scopul tranzacției sunt identice pentru aceste forme de publicitate și respectiv tratamentul fiscal ar trebui să fie identic. Contractarea unei companii terțe, ce prestează servicii de publicitate care includ imprimarea și distribuția materialelor publicitare, nu cade sub incidența art. 95 (2) punct (c). În acest caz, natura tranzacției este identică, consumatorul final primește pliante și pliante, însă tratamentul fiscal este diferit în dependență de modul în care este documentată tranzacția. La aplicarea prevederilor Codului Fiscal este esențial să se acorde prioritate naturii și conținutului tranzacției.</p> <p>Cu referire la Nota Ministerul Finanțelor că va asigura procesul de transpunere a aquisului comunitar, în procesul de ajustare a legislației: Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, permite statelor membre să scutească de la TVA distribuția gratuită de bunuri și servicii în scopuri de publicitate și promovare a vânzărilor. Totuși, Directiva nu impune în mod explicit excluderea materialelor publicitare imprimate de la această scutire. Prin urmare, propunerea CCI a RM de a include materialele publicitare imprimate sub același regim de scutire este aliniată cu principiile Directivei și nu contravine aquis-ului comunitar.</p> <p>Considerăm că este esențial să se asigure un tratament fiscal uniform pentru toate formele de publicitate. Materialele publicitare imprimate (pliante, cataloage, ziare etc.) au același scop și impact ca și publicitatea radio, TV sau pe panouri exterioare. Tratamentul diferit al acestora creează distorsiuni pe piață și poate dezavantaja anumite medii de publicitate.</p> <p>Propunerea de a scuti de TVA distribuția gratuită a materialelor publicitare imprimate până la un plafon de 0,5% din venitul din vânzări obținut în anul precedent este menită să sprijine companiile în eforturile lor de promovare și să creeze un cadru investițional atractiv. Acest plafon asigură, de asemenea, că măsura nu va avea un impact negativ semnificativ asupra veniturilor bugetare.</p> <p>În multe state membre ale UE, distribuția gratuită de materiale publicitare este scutită de TVA. De exemplu, în Germania și Franța, materialele publicitare imprimate sunt tratate la fel ca și alte forme de</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiectii/Propuneri	Argumentare
		<p>publicitate în ceea ce privește TVA-ul. Aceste țări au demonstrat că un astfel de regim fiscal poate sprijini activitățile de marketing și promovare fără a crea complicații administrative suplimentare. Respectiv, solicităm reanalizarea acestei propuneri cât de curând posibil.</p>
Pct. 32.	<p>Se propune urgentarea revizuirii regimului TVA în agricultură (La articolul 96 litera b)), în vederea echilibrării acesteia pe întreg lanțul valoric: la import și procurări și vânzări interne (8% achiziție 8% vânzare sau alternativ o valoare medie de 12 % pe întregul lanț).</p>	<p>Apreciem angajamentul Ministerului Finanțelor de a analiza această propunere în contextul rescrierii Titlului III al Codului Fiscal, dar acesta va fi un proces de durată. Respectiv, dorim să evidențiem urgența și importanța soluționării acestei probleme.</p> <p>Diferența de cote TVA între input-urile (20%) și output-urile (8%) agricole generează acumulări semnificative de TVA nerecuperabile pentru producători. Aceasta afectează direct competitivitatea sectorului agricol autohton în raport cu produsele importate.</p> <p>Totodată, majorarea cotei TVA de la 8% la 20% pentru cereale și dreptul de a obține restituirea diferenței de 12% pune guvernul în dificultate în ceea ce privește rambursările, generând acumulări împovărătoare an de an.</p> <p>Problema acumulărilor de TVA nerecuperabile este una persistentă și a fost abordată de-a lungul anilor fără soluționare concretă. Considerăm că este necesară o acțiune imediată pentru a elimina aceste distorsiuni și pentru a sprijini sectorul agricol.</p> <p>Implementarea rapidă a măsurilor propuse ar oferi producătorilor agricoli stabilitate și predictibilitate.</p> <p>Propunerea de revizuire a regimului TVA în agricultură este aliniată cu practicile europene (în argumentele propunerii înaintate prin scr. CCI a RM nr. 263-03/17 din 15.03.2024) și aduce beneficii semnificative economiei naționale, fără a afecta negativ bugetul de stat. Insistăm să reanalizați această și să luați în considerare implementarea ei cât mai curând posibil.</p> <p>Solicităm ca CCI a RM să fie inclusă în grupul de lucru pentru examinarea acestui subiect.</p>
Pct. 32 ¹	<p>Se propune completarea cu un punct nou după pct.32 și anume: 32¹ La art. 101⁶, alin. (1) se expune în următoarea redacție: ”(1) Acțiunea prezentului articol se extinde asupra</p>	<p>Apreciem faptul că Ministerul Finanțelor recunoaște importanța mecanismului de restituire a TVA și angajamentul de a-l implementa treptat. Totuși, având în vedere impactul economic și angajamentele asumate, considerăm necesară urgentarea implementării acestei măsuri.</p> <p>Respectiv, reiterăm propunerea de modificare a art. 101⁶ și anume acordarea dreptului de restituire pentru sumele TVA rezultate din depășirea sumei TVA aferentă procurărilor (inclusiv importurilor), față</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri	Argumentare
	<p>subiecților impozabili, înregistrați în calitate de plătitori de TVA, prin care dispun de depășirea sumei TVA aferente procurărilor (inclusiv TVA aferentă importurilor), față de suma TVA aferentă livrărilor.”</p>	<p>de suma TVA aferente vânzărilor, fără limitări.</p> <p>Adițional argumentării prezentate anterior (scr. CCI a RM nr. 263-03/17 din 15.03.2024), reamintim ca TVA este o taxă aplicată pe consum și în condițiile în care se limitează dreptul de restituire a sumelor acumulate în cont, aceasta se transformă într-o taxă aplicată pe comerciant/producător punând astfel presiune pe fluxurile bănești ale acestuia și crescând costurile totale ale companiei, iar la moment, prevederile Codului Fiscal cu privire la restituirea TVA conțin limitări care nu sunt compatibile cu prevederile Directivei 2006/112/CE privind restituirea TVA.</p> <p>Mediul de afaceri din Republica Moldova se confruntă cu provocări financiare semnificative. Restituirea rapidă a TVA va asigura companiilor lichiditățile necesare pentru a menține operațiunile și a realiza investiții critice facilitând conformarea fiscală. Totodată, restituirea TVA fără întârziere va stimula economia prin creșterea consumului și a investițiilor, contribuind astfel la dezvoltarea economică sustenabilă.</p> <p>Concomitent, urgentarea restituirii TVA va demonstra angajamentul Guvernului față de mediul de afaceri, consolidând încrederea companiilor locale și internaționale în stabilitatea și predictibilitatea politicilor fiscale.</p> <p>Prin urmare, solicităm reanalizarea termenilor de soluționare și considerarea unei implementări accelerate a mecanismului de restituire a TVA.</p>
Pct. 34	<p>Se propune completarea cu următorul conținut: „punctul 13) va avea următorul cuprins : „13) serviciile poștale; serviciile de tipărire a mărcilor poștale; serviciile de distribuire a pensiilor, subvențiilor și indemnizațiilor;””.</p>	<p>Reiterăm că propunerea în cauză de scutire de TVA a Serviciilor poștale din sfera serviciului poștal universal, reiese din angajamentele Republicii Moldova din Acordul de asociere RM-UE de a transpune în legislația națională prevederile Directivei poștale a UE nr 97/67/CE din 15 decembrie 1997, prin care Statele membre adoptă măsuri pentru a asigura că tarifele pentru fiecare dintre serviciile care fac parte din prestarea serviciului universal sunt conforme cu principiul: prețurile din prestarea serviciului poștal universal trebuie să fie accesibile și trebuie să fie la un nivel la care toți utilizatorii au acces la serviciile furnizate. Serviciile poștale sunt servicii de interes economic general și sunt îndreptate către toți cetățenii Republicii Moldova.</p> <p>Mai mult, mărcile poștale, fiind însemne ale statului utilizate pentru plata serviciilor poștale, constituie imprimare de valoare emise exclusiv sub autoritatea statului. Serviciile de tipărire a mărcilor poștale urmează a fi scutite de T.V.A., în caz contrar, tarifele de furnizare a serviciilor poștale vor fi majorate cu</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri	Argumentare
		<p>20% din suma serviciilor de tipărire. Această majorare va fi în discordanță cu angajamentele asumate de RM prin Acordului de asociere, dar și cu prevederile Legii comunicațiilor poștale nr.36/2016.</p> <p>Serviciile de distribuire a pensiilor, subvențiilor și indemnizațiilor sunt servicii de plată și trebuie să fie evidențiate aparte.</p> <p>Prin urmare, considerăm necesară reanalizarea luării în considerare a acestei propuneri, ținând cont de urgența dictată.</p>
Pct. 34	<p>Se propune completarea la art. Art.103, alin. (9²) după cuvintele „în scop de construire a instituțiilor de asistență socială” se completează cu cuvintele „sportului, educației fizice și turismului social, protecției mediului”.</p>	<p>Deși Ministerul Finanțelor a menționat că alin. (9²) se propune spre abrogare, acest punct lipsește în proiectul propus spre avizare. Respectiv, reiterăm propunerea înaintată.</p> <p>În acest fel va fi stimulată dezvoltarea protecției mediului încunjurător în Republica Moldova, prin intermediul organizațiilor necomerciale.</p> <p>Totodată, încurajarea acestor activități prin scutirea de TVA va atrage mai multe investiții în sport, educație fizică și turism social, promovând sănătatea și bunăstarea populației din Republica Moldova.</p>
Pct.37	<p>Se propune completarea Articolul 117¹, alineatul (9) cu clauză în baza căreia să se emită facturi fiscale pentru toate avansurile, nu doar pentru situațiile descrise în articol. În baza acestei facturi, beneficiarul va avea dreptul sa treacă în cont TVA aferent avansului.</p>	<p>Dorim să subliniem câteva argumente suplimentare celor adresate în scr. CCI a RM nr. 263-03/17 din 15.03.2024, pentru a susține propunerea noastră de emitere a facturilor fiscale pentru toate avansurile și acordarea dreptului beneficiarului de a trece în cont TVA aferent acestora și anume:</p> <p>Permițând beneficiarilor să treacă în cont TVA aferent avansului la momentul plății, se îmbunătățește fluxul de numerar al companiilor. Aceasta le oferă resursele necesare pentru a-și desfășura activitățile fără a aștepta livrarea bunurilor sau serviciilor, ceea ce este crucial pentru întreprinderile mici și mijlocii.</p> <p>Totodată, emiterea facturilor fiscale pentru avansuri și dreptul de a trece în cont TVA aferent acestora contribuie la reducerea riscului de neplată, deoarece beneficiarii sunt mai motivați să finalizeze tranzacția. Aceasta asigură o mai mare stabilitate și predictibilitate în relațiile comerciale.</p> <p>Multe țări din UE permit deducerea TVA la momentul plății avansurilor, ceea ce contribuie la un mediu de afaceri mai favorabil și la simplificarea administrării fiscale. Adoptarea acestei practici în Republica Moldova ar facilita integrarea companiilor locale în lanțurile valorice internaționale și ar atrage investiții străine.</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiectii/Propuneri	Argumentare
		<p>Mai mult, simplificarea procedurilor contabile și fiscale va economisi timp și resurse atât pentru companii, cât și pentru autoritățile fiscale.</p> <p>Prin urmare, solicităm reconsiderarea termenilor de soluționare a acestei propuneri pentru a asigura un mediu de afaceri mai competitiv și alinierea rapidă la practicile europene.</p>
Pct.87	<p>Se propune păstrarea excepției din lit. c) la Articolul 290, alineatul (1), în redacția propusă anterior (scr. CCI a RM nr. 263-03/17 din 15.03.2024), și anume: ”c) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei) – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care plasează și/sau difuzează informații publicitare (cu excepția publicității exterioare pentru promovarea propriilor produse și servicii, inclusiv a mărcii comerciale prin intermediul mijloacelor cinematografice, rețelelor telefonice, telegrafice, telex, prin dispozitivele difuzorului de publicitate exterioară, altor mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor).”</p>	<p>Apreciam acceptarea parțială a propunerii noastre, care clarifică și simplifică regimul de taxare, dar nu oferă aceleași stimulente pentru companii de a folosi publicitatea proprie fără costuri adiționale. Respectiv, dorim să subliniem importanța implementării complete a propunerii noastre inițiale, incluzând excepția pentru publicitatea exterioară destinată promovării propriilor produse și servicii.</p> <p>Excluderea publicității exterioare pentru propriile produse și servicii de la taxa de plasare și deținere va stimula companiile locale să investească mai mult în activități de marketing și promovare. Aceasta va contribui la creșterea vizibilității și dezvoltării brandurilor autohtone, având un efect pozitiv asupra economiei locale și a defalcărilor în buget.</p> <p>Solicităm reconsiderarea completă a propunerii noastre inițiale pentru Art. 290, alin. (92) din Codul Fiscal, în vederea excluderii publicității exterioare pentru promovarea propriilor produse și servicii de la taxa de plasare și deținere. Considerăm că această măsură va aduce beneficii semnificative economiei naționale și va susține dezvoltarea sustenabilă a mediului de afaceri din Republica Moldova.</p>
	Art. IX. Codul Vamal nr.95/2021	
Pct. 1	Se propune excluderea alineatului (4 ¹)	Codul vamal actual deja conține acest articol în redacția respectivă (sursa legis.md)

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiectii/Propunerii	Argumentare
Pct. 2	Se propune revizuirea oportunității introducerii unor noțiuni precum Declarație de tranzit, Tehnici de prelucrare electronica a datelor.	Mai multe noțiuni propuse nu sunt utilizate în textul codului sau se menționează doar o singură dată. Respectiv se propune revizuirea oportunității introducerii noțiunilor respective.
Pct. 3	Nu se susține modificarea propusă și propunem o redacție alternativă a alineatului (4) al articolului 11, după cum urmează: ”(4) În cazul în care depunerea declarației sau a notificării, prezentarea cererii sau furnizarea informațiilor se realizează de către un reprezentant vamal al persoanei în cauză, împuternicit în conformitate cu art. 12, obligațiile prevăzute la alin. (2) din prezentul articol se extind și asupra acestuia.”	<p>Propunerea autorilor denotă tendința de a exclude noțiunile de reprezentare directă și indirectă, transpuse din legislația UE, și revenirea la practicile anterioare când brokerii vamali au fost percepuți de autoritatea vamală ca declaranți care asumă toate responsabilitățile, ori anume divizare dintre reprezentare direct și indirectă asigură dreptul brokerului de acționa fie ca declarant fie ca reprezentant direct care NU asuma responsabilitățile declarantului.</p> <p>Tendința autorilor vine în contradicție cu legislația UE și nu poate fi susținută. Autorii fac referința la art 15 din Cod Vamal UE, însă transpunerea este una viciată. Astfel, art 15 prevede expres că În cazul în care depunerea declarației sau a notificării, prezentarea cererii sau furnizarea informațiilor se realizează de către un reprezentant vamal al persoanei în cauză, în conformitate cu articolul 18, reprezentantul vamal se află și el sub incidența obligațiilor prevăzute la primul paragraf de la prezentul alineat.</p> <p>Art 18 prevede noțiuni de reprezentare de 2 tipuri directă și indirectă. Respectiv, se aplică principiile reprezentării, ori autorii propun să le excludă total.</p> <p>Pentru a asigura transpunerea corectă, urmează a fi făcută referința la art. 12 dar nu 13.</p> <p>Reiterăm că în caz de reprezentare directă, brokerul vamal nu este declarant, ori anume declarant răspunde integral pentru date din declarație vamală și plata drepturilor de import. În caz de reprezentare indirectă, brokerul este declarant, și <u>agentul economic din contul căruia se depune declarație</u>, de asemenea răspunde cu brokerul vamal pentru datorie vamală.</p>
Pct. 4	Se propune păstrarea literei e) la alineatul (5).	<p>Autorii propun excluderea condiției de licențiere și anume - e) dispune de o garanție pentru asigurarea responsabilității pentru datoria vamală calculată, în mărime de cel puțin 2000000 de lei;</p> <p>Considerăm oportună menținerea garanției minime care oferă autorităților asigurări în caz de nerespectarea de către broker a obligațiilor precum și pentru încasarea datoriei vamale. Într-adevăr în legislația UE nu sunt așa cerințe, dat fiind în majoritatea țărilor activitatea de reprezentant- broker este liberalizată și oricine poate fi reprezentant și depune declarații vamale implicit cele de tranzit cu condiția constituirii unei</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri	Argumentare
		garanții. În RM, având în vedere ca se menține licențierea brokerilor vamali, este oportun de a menține și garanția minimă. În nota informativă nu sunt careva argumente care justifică această excludere, și respectiv analiza impactului. Astfel, intenția autorilor nu este argumentată, iar în lipsa temeiului, propunerea nu poate fi susținută.
Pct. 4	Nu se susține completarea articolului 2 cu alineatul (5 ¹).	<p>Modificarea contravine Legii 160 care prevede că ASP verifică condițiile de licențiere, ori se propune că una din condițiile să nu fie verificată de ASP și anume d) nu a comis încălcări sistematice ale legislației vamale și/sau fiscale care aduc prejudiciu bugetului de stat; Totodată se propune că și Serviciul Vamal să verifice unele din condiții de licențiere.</p> <p>Legea 160/ 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător art. 12:</p> <p>(4) În scopul realizării activităților în domeniul licențierii, atribuite conform prezentei legi în competența Agenției Servicii Publice, aceasta exercită următoarele atribuții:</p> <p>d) asigură, prin cooptarea organelor de control de stat pe domeniul aferent, verificarea corespunderii solicitantului condițiilor de licențiere în baza cererii (declarației) pentru eliberarea licenței și a documentelor anexate, dacă legile care reglementează activitatea pentru care se solicită licența nu stabilesc expres verificarea încadrării solicitantului în condițiile de licențiere la fața locului.</p>
Pct. 4	Nu se susține excluderea de la literele d), e), f) și g), din alin (13) al articolului 12 a textului „, în funcție de tipul de reprezentare” și se propune păstrarea acestuia.	<p>Propunerea denotă tendința de a exclude noțiunile de reprezentare directă și indirectă, transpuse din legislația UE, și revenirea la practicile anterioare când brokerii vamali au fost percepuți de autoritatea vamală că declaranți care asumă toate responsabilitățile, ori anume divizarea dintre reprezentare directă și indirectă asigură dreptul brokerului de acționa fie ca declarant fie ca reprezentant direct care NU asuma responsabilitățile declarantului.</p> <p>Tendința autorilor vine în contradicție cu legislația UE și nu poate fi susținută.</p> <p>Reiterăm că în caz de reprezentare directă, brokerul vamal nu este declarant, ori anume declarant răspunde integral pentru date din declarație vamală și plata drepturilor de import. În caz de reprezentare indirectă, brokerul este declarant, și ag.ec din contul căruia se depune declarație, de asemenea răspunde cu brokerul vamal pentru datorie vamală.</p>

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri	Argumentare
Pct. 8	<p>Se propune o redacție alternativă a literei c) din punctul 3), alineatul (1), articolul 42 și anume:</p> <p>”c) o asociație profesională sau un operator economic recunoscut de către Serviciul Vamal sau acreditat pentru a furniza astfel de calificări”</p>	<p>În cazul în care asociația sau agentul economic va deține acreditare, cursul respectiv trebuie să fie recunoscut, ori în redacția actuală nu este clar în baza căror criterii Serviciul Vamal va recunoaște cursurile. Astfel, riscam ca asociația sau agentul economic care va investi în acreditarea cursului, va putea fi respins de către Serviciul Vamal.</p>
Pct. 8 ¹	<p>Se propune completarea cu un punct nou după pct.8 și anume:</p> <p>8¹ La Articolul 48, alineatul (1) se exclude litera g)”</p>	<p>Reiterăm propunerea anterioară (scr. CCI a RM nr. 263-03/17 din 15.03.2024), de excludere a acestei prevederi, care este în contradicție cu prevederile și principiile legislației EU și creează costuri suplimentare pentru agenții economice, pentru acțiuni de aplicare a legislației vamale de către Serviciul Vamal. Mai mult norma respectivă poate fi interpretată ca intenție de a introduce o sancționare dublă pentru greșeală în declarație vamală (suplimentar la sancțiune materială sau contravențională). De menționat că până în prezent astfel de taxe pentru această activitate NU au fost percepute, și nu presupun careva costuri suplimentare administrative. Astfel, se propune introducerea unor taxe noi, fără o argumentare și temei juridic.</p> <p>În argumentare autorii fac referința la articolul 52 alin. (1) din Codul vamal al uniunii care prevede expres că Autoritățile vamale nu solicită tarife pentru îndeplinirea controalelor vamale sau pentru orice alte acțiuni referitoare la aplicarea legislației vamale în cursul programului oficial de lucru al birourilor lor vamale competente.</p> <p>Lista serviciilor respective este prevăzută în articolul vizat din Codul uniunii și nu include modificarea declarațiilor.</p> <p>De menționat că din totalul declarațiilor vamale, circa 0,5% sunt supuse modificărilor după acordarea liberului de vamă. Procedura de modificare este în proces de elaborare de către Serviciul Vamal cu suportul proiectului MISRA USAID conform practicilor UE, unde astfel de taxe nu se percep.</p>
Pct. 27 ¹	Se propune completarea cu un punct	Reiterăm propunerea prezentată anterior de excludere a acestui articol. Sensul deciziei tarifare

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative	Obiecții/Propuneri	Argumentare
	nou după pct.27 și anume: 27 ¹ Articolul 384 ¹ , se exclude.	obligatorii constă în obținerea opiniei organului vamal privind clasificarea mărfurilor în cazul în care agentul economic nu este sigur sau nu cunoaște codul corect. Cererea de solicitare a deciziei și documentele anexate la această nu au statut de declarație vamală și respectiv persoana care depune cerere nu este declarant (care asumă responsabilitate pentru autenticitatea datelor din declarație) și nu poate fi sancționată pentru informații anexate la o solicitare.
Pct. 28	Nu se susține redacția propusă a articolului 385.	Redacția propusă a articolului 385 este una foarte generală, prevede sancțiuni pentru nerespectarea – “altor obligații și cerințe din acorduri și legislația”, frază care poate fi interpretată diferit, nu este clară pentru care anume încălcări se va aplica astfel de amendă. Articolul necesită a fi revizuit, ori redacția actuală nu este acceptabilă.
Art. XII. Codul Vamal nr.95/2021		
	Se propune completarea Art.XII – (1), după cuvintele ” 20 cu litera z ²¹),”, cu sintagma ”punctul 31 ce vizează completarea articolului 95, alineatul (2) cu litera i), ”.	Concretizarea tratamentului fiscal al veniturilor/costurilor suplimentare din echilibrarea pe piața angro a energiei electrice este importantă în contextul implementării Noilor Reguli ale Pieței Energiei Electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283/2020 din 07.08.2020 și, ținând cont, că acestea au început sa fie aplicate efectiv cu 01 iunie 2022, punerea aplicare odată cu publicarea respectivelor modificări este binevenită și oportună.

CAMERA NOTARIALĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA

adresa: MD-2012, mun. Chișinău, str. București 90, of. 16

www.cnm.md; camera.notariala@cnm.md, (022) 000 701, (022) 000 702, 061077753

Nr.463/2024 din 19 iunie 2024

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

mun. Chișinău, str. C. Tănase, nr. 7

e-mail: cancelaria@mf.gov.md

iulia.melnic@mf.gov.md

Urmare a examinării proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025) propus spre consultări publice pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor, Camera Notarială comunică următoarele.

Propunerile de modificare a art. 281 alin. (1²), art. 281¹ alin. (1), art. 282 alin. (1) și (4) din Codul fiscal, precum și a art. 4 alin. (7) lit. a) și alin. (9) lit. a) din Legea nr. 1056 din 16.06.2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal, vor afecta reprezentanții profesiilor juridice în acest sens reprezentând o povară în sensul efectuării calculelor de sine stătător a sumelor anuale a impozitului pe bunurile imobiliare.

Marcăm că în acest sens, autorul proiectului nu prezintă careva argumente clare privind necesitatea unei asemenea soluții și nu evaluează impactul de reglementare al acesteia.

Astfel, atragem atenția asupra faptului că, la impunerea unor asemenea obligații față de notari, nu se ține cont de faptul că activitatea profesională a notarului nu este activitate de întreprinzător și nici nu poate fi raportată la o astfel de activitate, în sensul prevederilor art. 8 alin. (2) din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor.

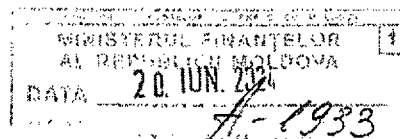
Urmare a celor expuse solicităm luarea în considerare a opiniei prezentate prin prisma prevederilor legale în vigoare.

Președinta Camerei Notariale

Aliona TELEUCĂ

Ex.: Anton J.

Tel.: (022) 000 701 / (022) 000 701

Nr. 24-E-07 din 18 iunie 2024

**Către Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova
de la Publicația Periodică
„Contabilitate și audit”**

AVIZ
asupra proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea
proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative
(ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025)

Art.	Conținutul modificării propuse de autorii proiectului	Redacția propusă	Comentarii
Codul fiscal			
19	La litera a), textul „și a primelor de asigurare obligatorie de stat, a plăților menționate la art. 24 alin. (19 ³), (19 ⁴) și (20), precum și a plăților aferente cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern” se substituie cu textul „a plăților menționate la art. 24 alin. (19), (19 ⁴) și (24), care depășesc plafonul stabilit de Guvern și a art. 24 alin. (19 ³) și (20), care depășesc plafonul prevăzut de Codul fiscal”.	La litera a), textul „și a primelor de asigurare obligatorie de stat, a plăților menționate la art. 24 alin. (19 ³), (19 ⁴) și (20), precum și a plăților aferente cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern” se substituie cu textul „a veniturilor specificate la art. 20 din prezentul Cod”.	Nu este clar ce se urmărește prin modificarea propusă de autorii proiectului – impozitarea sau, din contra, neimpozitarea veniturilor menționate la art. 24 alin. (19), (19 ³), (19 ⁴), și (24). Suplimentar, este inacceptabil de impus determinarea facilității acordate de angajator, care se calculează pe principiu lunar, de o limită determinată pe principiu anual (art. 24 alin. (19 ³) lit. b) din Cod).
20	X	În contextul modificărilor propuse la art. 19 alin. (1), de inclus în art. 20 veniturile corespunzătoare. Propunem următoarea modificare: lit. c ²) se expune în următoarea redacție „plățile menționate la art. 24 alin. (19), (19 ⁴) și (24) în limita plafonului stabilit de Guvern și la art. 24 alin. (19 ³) lit. a), c) și d) și alin. (20) în limita plafonului prevăzut de prezentul Cod”.	Pentru persoana fizică veniturile enumerate în art. 24 alin. (19), (19 ³), (19 ⁴) și (24) trebuie să reprezinte venituri neimpozabile. Se propune excluderea din sintagma modificării a lit. b), luând în considerare argumentele expuse supra.
24	(19 ³) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și	(19 ³) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și	În multe cazuri condițiile de premiere (inclusiv în natură)

	determinate de angajator, în folosul salariatului, pentru: a) cadouri în natură, inclusiv vouchere, oferite cu ocazia zilelor de sărbătoare nelucrătoare conform Codului muncii, zilelor de naștere ale salariaților, sau cu altă ocazie în modul prevăzut de contractul individual de muncă sau de regulamentul intern, al căror cuantum anual în raport cu un salariat nu depășește cumulativ valoarea de 10 % din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat.	determinate de angajator, în folosul salariatului, pentru: a) cadouri în natură, inclusiv vouchere, oferite cu ocazia zilelor de sărbătoare nelucrătoare conform Codului muncii, zilelor de naștere ale salariaților, sau cu altă ocazie în modul prevăzut de contractul colectiv de muncă , contractul individual de muncă sau de regulamentul intern, al căror cuantum anual în raport cu un salariat nu depășește cumulativ valoarea de 10 % din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat.	pot fi prevăzute de contractul colectiv de muncă.
24 alin. (19 ³)	b) perfecționarea salariaților, alta decât cea prevăzută la alin. (19), precum și pentru activitățile aferente consolidării culturii corporative și a spiritului de echipă, în modul stabilit de Guvern...	De inclus în Cod sau în HG nr. 693/2018 definiția/explicația ce se înțelege prin cultură corporativă și spirit de echipă.	Norma fiscală trebuie să fie certă și clară. Definierea noțiunilor utilizate într-un act normativ are o importanță majoră pentru eficiența aplicării și administrării acesteia.
24 alin. (19 ³)	Prevederile prezentului alineat nu limitează dreptul la deducere în scopuri fiscale a cheltuielilor enumerate la lit. a) – d) dacă pentru cuantumul ce depășește plafonul menționat se aplică alin. (19 ²).	De exclus	Introducerea acestui enunț începând cu anul 2025 va crea incertitudine în aplicarea abordării date pentru anul 2024. Or, în anul 2024 art. 24 alin. (19 ²) din Cod se aplică fără mențiuni speciale în acest sens în alin. (19 ³) în temeiul art. 11 alin. (1). În general, funcționalitatea art. 24 alin. (19 ³) este compromisă prin cele menționate supra. Se constată necesitatea de a depune un efort considerabil pentru aplicarea și administrarea acestei norme pentru ca în final impactul fiscal privind impozitarea cu impozit pe venit din activitatea de întreprinzător să fie nul.
26 ¹ alin. (6 ¹)	Prin derogare de la prevederile alin. (6), persoanele juridice, altele decât cele care desfășoară activități financiare, de asigurări/reasigurări prevăzute în secțiunea K a Clasificatorului activităților din economia Moldovei, pot utiliza metoda	Prin derogare de la prevederile alin. (6), persoanele juridice, altele decât cele care desfășoară activități financiare, de asigurări/reasigurări prevăzute în secțiunea K a Clasificatorului activităților	Experiența și numeroasele discuții cu organele competente au demonstrat că se are în vedere primul an de utilizare și nu de punere în funcțiune.

	amortizării accelerate pentru primul an de punere în funcțiune a mijlocului fix. Mărirea amortizării mijlocului fix ce urmează a fi dedusă se determină după cum urmează:	din economia Moldovei, pot utiliza metoda amortizării accelerate pentru primul an de utilizare a mijlocului fix. Mărirea amortizării mijlocului fix ce urmează a fi dedusă se determină după cum urmează:	
35 ²	la alineatul (5), primul enunț va avea următorul cuprins: „Se permite deducerea dobânzilor achitate de către persoanele fizice, pe parcursul perioadei fiscale, în cazul procurării primei locuințe în baza contractului de credit, altul decât cel contractat prin Programul de stat „Prima Casă”, în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat”, iar din al doilea enunț, cuvântul „ipotecar” se exclude.	la alineatul (5), primul enunț va avea următorul cuprins: „Se permite deducerea dobânzilor achitate de către persoanele fizice, pe parcursul perioadei fiscale, în cazul procurării primei locuințe în baza contractului de credit, altul decât cel contractat prin Programul de stat „Prima Casă”, în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru fiecare perioadă fiscală în care au fost achitate dobânzile ”, iar din al doilea enunț, cuvântul „ipotecar” se exclude.	Considerăm inechitabilă limitarea deductibilității dobânzii achitate pe parcursul mai multor ani la indicatorul primului an (salariul mediu prognozat de Guvern), dat fiind faptul că acesta, ca și cuantumul dobânzii, se schimbă parțial în funcție de inflație.
35 ²	(6) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de către persoanele fizice, pe parcursul perioadei fiscale, pentru învățământul persoanelor întreținute – copii, oferite de instituțiile de învățământ prevăzute la art. 15 din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, în cuantumul unui salariu mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat. Cuantumul deductibil se aplică cumulativ pe numărul total de copii și pentru toate tipurile de învățământ primite.	X	Nu este clar conținutul ultimei fraze, și anume este incertă sintagma „cumulativ pe numărul total de copii”.
42 alin. (1)	l) valoarea contribuției exprimată în mijloace bănești, conform documentelor de fondare a agentului economic, a activelor de capital sub formă de acțiuni sau alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător, obținută ca rezultat al contribuției la capitalul unui agent economic, efectuate după 1 ianuarie 1998.	l) valoarea contribuției, exprimată în mijloace bănești, conform datelor din Registrul de Stat al persoanelor juridice , a activelor de capital sub formă de acțiuni sau alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător, obținută ca rezultat al contribuției la capitalul unui agent economic, inclusiv	Contribuția la capitalul agentului economic poate fi efectuată nu numai la fondare, dar și ulterior, și poate fi realizată prin contribuții suplimentare ale asociațiilor/ acționarilor, din contul profitului net nerepartizat etc. Considerăm că toate evenimentele ulterioare fondării agentului economic trebuie să fie luate

		contribuțiile suplimentare, efectuate după 1 ianuarie 1998.	în calcul la determinarea bazei valorice.
87 alin. (1 ¹)	X	A înlocui sintagma „profitul net” cu sintagma „profitul până la impozitare”.	Profitul net reprezintă indicatorul rezultatului financiar pozitiv după scăderea cheltuielilor privind impozitul pe venit. Considerăm că suma cheltuielilor privind impozitul pe venit, recunoscută în evidența contabilă a contribuabilului, nu trebuie să denatureze calculul prorataei în scopul determinării obligației fiscale conform art. 87 alin. (1 ¹).
88	(6) Raporturile de mandat dintre persoana juridică și administrator se recunosc în scopuri fiscale drept raporturi de muncă și se impozitează similar salariului.	(6) Onorariul calculat în baza contractului de mandat dintre persoana juridică și administrator se recunoaște în scopuri fiscale drept raporturi de muncă și se impozitează similar salariului.	Formularea „raporturile de mandat” nu este clară pentru impozitare. Dacă se are în vedere impozitarea onorariului și/sau altor beneficii plătite administratorului, urmează să se indice expres acest lucru.
102	(7) Sumele TVA raportate la costuri sau la cheltuieli pe mărfurile, serviciile procurate se deduc în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor, serviciilor, imobilizărilor corporale și necorporale în procesul desfășurării activității de întreprinzător din scutit de TVA fără drept de deducere în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de TVA fără drept de deducere. Se deduc sumele TVA în mărimea atribuită anterior la costuri sau la cheltuieli pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru imobilizările corporale (inclusiv în curs de execuție) și imobilizările necorporale – în mărimea sumei TVA aferente valorii contabile, fără a lua în considerare valoarea reevaluată. Deducerea sumelor TVA în cazul modificării regimului fiscal se efectuează în perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal din	(7) Sumele TVA raportate la costuri sau la cheltuieli pe mărfurile, serviciile procurate se deduc în cazul modificării regimului fiscal pentru livrarea mărfurilor, serviciilor, în procesul desfășurării activității de întreprinzător din scutit de TVA fără drept de deducere în impozabil sau în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de TVA fără drept de deducere. Se deduc sumele TVA în mărimea atribuită anterior la costuri sau la cheltuieli pentru stocurile de mărfuri rămase, iar pentru imobilizările corporale (inclusiv în curs de execuție) și imobilizările necorporale, precum și alte active – în mărimea sumei TVA aferente valorii contabile, fără a lua în considerare valoarea reevaluată. Deducerea sumelor TVA în cazul modificării regimului fiscal se efectuează în	În contextul în care se urmărește impunerea cu TVA a tuturor activelor, propunem de a modifica noțiunea de marfă din art. 93 în așa mod ca ea să acopere expres și imobilizările, alte active etc.

	livrare scutită de TVA fără drept de deducere în livrare impozabilă. Deducerea sumelor TVA în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor se efectuează la momentul utilizării mărfurilor în calitate de materie primă, materiale sau imobilizările corporale și imobilizări necorporale pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de TVA fără drept de deducere.	perioada fiscală în care a avut loc modificarea regimului fiscal din livrare scutită de TVA fără drept de deducere în livrare impozabilă. Deducerea sumelor TVA în cazul schimbării destinației utilizării mărfurilor se efectuează la momentul utilizării mărfurilor în calitate de materie primă, materiale sau imobilizările corporale și imobilizări necorporale pentru efectuarea livrărilor impozabile în locul livrărilor scutite de TVA fără drept de deducere.	
103 alin. (1)	Punctul 1) va avea următorul cuprins: „1) locuința, locațiunea locuinței, cu excepția plăților de comision aferente tranzacțiilor respective;”	Punctul 1) va avea următorul cuprins: „1) locuința și terenurile aferente acesteia, locațiunea locuinței, cu excepția plăților de comision aferente tranzacțiilor respective;”	Rugăm să fie prevăzute normele care vor reglementa statutul livrărilor ulterioare de terenuri pentru care nu a fost dedusă TVA la procurare.
117 ¹	La alineatul (11), textul „factura fiscală/avizul de însoțire a mărfurilor” în orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele „factura fiscală” la forma gramaticală corespunzătoare.	Propunem reformularea alineatului după cum urmează: „(11) În cazul în care valoarea impozabilă a livrării impozabile de mărfuri se formează în momentul primirii acestora de către cumpărător ca rezultat al determinării calității, masei și calităților de consum ale mărfurilor, la expedierea acestora se eliberează factura fiscală fără completarea indicatorilor obligatorii care, la momentul expedierii mărfurilor, nu sunt indicați. După stabilirea valorii impozabile a livrării respective, în baza facturii fiscale emise fără completarea indicatorilor obligatorii, furnizorul prezintă cumpărătorului factura fiscală în care se reflectă numerele și seriile facturilor fiscale emise fără completarea indicatorilor obligatorii și informația despre livrările efectuate. La efectuarea multiplă a unor astfel de livrări în decursul	Modificarea propusă de autorii proiectului nu este suficientă și corectă.

		unei luni, furnizorul, în baza facturilor fiscale emise fără completarea indicatorilor obligatorii , eliberează cel puțin o dată pe lună factura fiscală pe valoarea livrărilor efectuate”.	
117 ¹	Alineatul (13) se abrogă	De exclus modificarea propusă	Solicităm legiuitorului oferirea altei posibilități de documentare a livrărilor regulate de mărfuri pe parcursul unei perioade de timp, în special în cazul în care în momentul livrării nu se cunosc prețurile de livrare care pot să difere în funcție de statutul cumpărătorului, calitatea mărfii, condițiile de livrare etc. Excluderea avizului de însoțire a mărfurilor din categoria formularelor cu regim special nu trebuie să genereze impedimente business-ului în practicarea activității de întreprinzător.
188	Alineatul (2), se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „Cu excepția dărilor de seamă fiscale prin care se efectuează corectări aferent contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, contribuabilul este în drept să prezinte darea de seamă fiscală corectată nu mai târziu de 6 ani de la data depunerii dării de seamă fiscale care se corectează”.	Alineatul (2), se completează cu un enunț cu următorul cuprins: „Cu excepția dărilor de seamă fiscale prin care se efectuează corectări aferent contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, contribuabilul este în drept să prezinte darea de seamă fiscală corectată nu mai târziu de 6 ani de la data depunerii dării de seamă fiscale care se corectează sau de la data până la care trebuia să fie prezentată darea de seamă în conformitate cu prezentul Cod, în dependență de ce a avut loc mai târziu ”.	Pentru fiecare dare de seamă, informație etc. pe care contribuabilul este obligat să o prezinte, este stabilit un termen de prezentare. De asemenea, contribuabilul poate prezenta darea de seamă anticipat, până la expirarea termenului respectiv. Totodată, darea de seamă poate fi prezentată cu depășirea termenului de prezentare stabilit sau pot fi prezentate dări de seamă corectate (amintim că, potrivit art. 188 alin. (1), „darea de seamă fiscală corectată este versiunea dării de seamă fiscale precedente”). Prin urmare, considerăm că ar fi echitabil de stabilit „termenul de prescripție” pentru corectarea dărilor de seamă, pornind de la termenul-limită de prezentare, și nu de la data prezentării efective.
188	Alineatul (4), se completează cu litera d) cu următorul cuprins: „d) mai târziu de 6 ani de la data depunerii dării de seamă fiscale care se corectează, cu excepția dărilor de seamă fiscale prin care se efectuează corectări aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.”	Alineatul (4), se completează cu litera d) cu următorul cuprins: „d) mai târziu de 6 ani de la data depunerii dării de seamă fiscale care se corectează sau de la data până la care trebuia să fie prezentată darea de seamă în conformitate cu prezentul Cod, în dependență de ce a avut loc mai târziu , cu excepția	

		dărilor de seamă fiscale prin care se efectuează corectări aferente contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.”	
226 ⁶	Alineatul (8), textul „În cazul în care în procesul aplicării metodelor indirecte de estimare pentru o perioadă fiscală concretă se vor stabili legături cauzale cu alte perioade fiscale, Serviciul Fiscal de Stat va examina fiecare perioadă fiscală necesară care începe cu data de 1 ianuarie 2012, în funcție de fiecare caz concret.” se exclude.	De exclus modificarea propusă	Insistăm asupra păstrării posibilității de utilizare a informațiilor privind veniturile și disponibilul de numerar începând cu 1 ianuarie 2012, când tuturor persoanelor fizice li s-a oferit posibilitatea să declare disponibilul bănesc pentru confirmarea cheltuielilor și investițiilor non-livrare.
226 ¹⁹	Se completează cu alineatul (3 ¹) cu următorul cuprins: „(3 ¹) Modul de formare a pragurilor prevăzute la alin. (1) și (2) se stabilesc de către Ministerul Finanțelor. Tranzacțiile controlate, care fac obiectul unui acord de preț în avans, nu vor participa la stabilirea pragurilor prevăzute la alin. (1) și (2).”.	Se completează cu alineatul (3 ¹) cu următorul cuprins: „(3 ¹) Modul de calculare a sumei tranzacțiilor ce urmează a fi comparate cu pragurile prevăzute la alin. (1) și (2) se stabilesc de către Ministerul Finanțelor. Tranzacțiile controlate, care fac obiectul unui acord de preț în avans, nu vor participa la stabilirea pragurilor prevăzute la alin. (1) și (2).”.	Ministerul Finanțelor va stabili nu modul de formare a pragului (nivelul căruia este deja stabilit de Codul fiscal), ci modul de calculare a sumei tranzacțiilor ce urmează a fi comparate cu aceste praguri.
260	Alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Se sancționează cu o amendă de la 3 000 la 3 600 de lei pentru fiecare factură fiscală ne reprezentată, dar nu mai mult de 72 000 de lei pentru toate facturile fiscale ne reprezentate: 1) în termenele prevăzute la art. 117 și 117 ¹ de către subiecții impunerii cu TVA; 2) de către subiecții impunerii cu TVA pentru livrările ce se scutesc de TVA fără drept de deducere; 3) de către agenții economici care nu sunt înregistrați în calitate de plătitori de TVA pentru faptele economice prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a) și b) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017.”	De exclus pct. 3) din modificarea propusă.	Titlul III din Codul fiscal se răsfrânge exclusiv asupra subiecților impozabili cu TVA. Acest lucru rezultă clar din prevederile art. 94 din Cod. Considerăm inacceptabilă sancționarea conform Codului fiscal a agenților economici, activitatea cărora nu este reglementată de titlul III din Cod, iar neemiterea facturii fiscale nu generează obligații fiscale privind TVA. Mai mult decât atât, conform art. 295 din Codul contravențional, pentru asemenea încălcare este prevăzută o amendă.

Cu respect, Pavel TOSTOGAN,
redactor-șef al PP „Contabilitate și audit”

Către: Dna Cristina IXARI
Secretara de Stat al Ministerului Finanțelor

Nr. 85-24/SD din 19 iunie 2024

Ref.: Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025)

Stimată dna Cristina Ixari,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și apreciază deschiderea Ministerului, în cadrul procesului de consultare a Politicii bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025. Urmare a examinării de către EBA a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025), prezentat prin scrisoarea nr. 15/3-06/146 din 06 iunie 2024, intervenim cu următoarele.

I. Reiterăm câteva **linii directorii** care impactează negativ la moment dezvoltarea business-ului, precum și dezvoltarea economică sustenabilă în Republica Moldova în context de criză:

1) Implementarea conceptului Prețurilor de Transfer

Tranzacțiile între părțile afiliate rezidente ar trebui excluse de la cerințele de pregătire a informației și a dosarului prețurilor de transfer dacă ambele companii înregistrează la sfârșitul perioadei fiscale venit impozabil, inclusiv după reportarea pierderilor fiscale, și operează sub același regim fiscal.

Problematica

EBA Moldova a exprimat constant îngrijorări Ministerului Finanțelor privind includerea anumitor tipuri de tranzacții între două companii rezidente în sfera legislației Prețurilor de Transfer (PT). Aceste îngrijorări se bazează pe considerente economice și administrative.

Lipsa veniturilor suplimentare din impozitul pe venit

Controlul fiscal al tranzacțiilor între părțile afiliate din Moldova nu va rezulta în venituri suplimentare din impozitul pe venit. Similar altor jurisdicții, în eventualitate ajustărilor de PT de către Serviciul Fiscal de Stat (SFS), legislația moldovenească permite ajustări corespunzătoare de către cealaltă parte după o ajustare primară¹, anulând astfel orice colectare suplimentară de impozit.

¹ Codul Fiscal, art. 226²¹.

Acest lucru ridică întrebări privind raționamentul includerii acestor tipuri de tranzacții în sfera PT, având în vedere costurile și eforturile semnificative asociate cu efectuarea controalelor fiscale.

Costuri de conformare ridicate

Având în vedere că legislația moldovenească privind prețurile de transfer este încă la început, există puțini specialiști capabili să asiste companiile moldovenești în pregătirea documentației și informațiilor PT. Ca urmare, multe companii vor externaliza aceste servicii către firme de consultanță, **suportând costuri semnificative de conformare.**

În loc să se implice în documentarea tranzacțiilor locale care nu duc la obligații suplimentare de impozit pe venit, considerăm mai eficient pentru companii să folosească aceste resurse pentru a investi în extinderea afacerilor lor, a stimula creșterea economică și a contribui la bugetul național.

Lipsa de experiență a SFS

Autoritatea fiscală din Moldova este încă în proces de dezvoltare a cunoștințelor sale și **există un număr limitat de inspectori fiscali capabili să efectueze controale de prețuri de transfer.**

Considerăm că SFS ar trebui să folosească resursele sale pentru a se concentra pe zonele cheie de risc care duc la erodarea bazei impozabile și transferul profiturilor, care **apar cel mai frecvent în tranzacțiile transfrontaliere.**

Recomandări

Este imperativ ca legislația din Moldova să excludă tranzacțiile între companiile locale de la cerințele de pregătire a informației și a documentației PT.

Această abordare este aliniată cu practicile din mai multe țări ale UE, cum ar fi Polonia, Bulgaria, Letonia, Ucraina, Lituania, Croația sau Danemarca, care exclud tranzacțiile între rezidenți în măsura în care anumite condiții sunt îndeplinite.

De asemenea, instrumentele practice ale FMI, OCDE, ONU și Banca Mondială confirmă că în scopul evitării costurilor semnificative de conformare, statele în curs de dezvoltare pot excepta tranzacțiile locale între afiliați în măsura în care operează sub același regim fiscal².

Înțelegând îngrijorile autorităților fiscale privind potențiale situații de abuz, această excepție poate fi condiționată de faptul că **ambele companii să înregistreze la sfârșitul perioadei de gestiune venit impozabil, inclusiv după reportarea pierderilor fiscale, și să opereze sub același regim fiscal.** În cazul în care ca urmare a unui control fiscal efectuat sunt determinate pierderi fiscale, contribuabilului trebuie să i se ofere posibilitatea justificării prețurilor de transfer, **dar fără aplicarea amenzilor prevăzute de art. 260, alin. (7)-(12) din Codul Fiscal.**

² Practical Toolkit to Support the Successful Implementation by Developing Countries of Effective Transfer Pricing Documentation Requirements. IMF, OECD, UN, WBG. Section 2.6. Source: <https://tinyurl.com/23f5mgk>

Implementarea cu succes a legislației de prețuri de transfer necesită și alte amendamente imperative (sumarizarea problematicilor aferente fiind prezentată în *Anexa nr. 1 la prezentul Document de poziție EBA*).

2) Excluderea avizului de însoțire a mărfurilor

Prin proiect a fost propusă excluderea normelor ce țin de eliberarea "*avizului de însoțire a mărfurilor*" (modificarea art.117¹ alin.(11) și abrogarea alin.(13) din Codul fiscal). Astfel, agenții economici urmează să elibereze factura fiscală pentru orice livrare/transportare a mărfurilor, cu posibilitatea necompletării indicatorilor obligatorii pentru anumite cazuri specifice. Totodată, prin Hotărârea Guvernului nr.229 din 26.03.2024, avizul de însoțire a mărfii a fost exclus din lista formularelor tipizate de documente primare cu regim special.

Ținem să menționăm faptul că documentarea circulației mărfurilor în baza Avizelor de însoțire a mărfii este o **practică uzuală și implementată cu succes la nivel internațional**. Astfel, la baza circulației mărfurilor (transportul acestora), se utilizează fie factura fiscală, fie cu un aviz de însoțire a mărfii. Acest din urmă document are, de regulă, o utilizare complexă și un regim intern de tipărire și numerotare, astfel încât o entitate economica, indiferent de domeniul de activitate, să poată stabili o modalitate proprie de înregistrare și să poată adapta modelul de aviz de însoțire a mărfii în corespundere cu necesitățile proprii.

Excluderea Avizului de însoțire a mărfii din lista formularelor tipizate de documente primare cu regim special prin Hotărârea Guvernului nr.229 din 26.03.2024, și din referințele legislative incluse în art.117¹ din Codul fiscal va avea un impact semnificativ asupra mediului investițional, având în vedere costurile administrative asumate urmare a unor astfel de modificări. Mai mult, aceste modificări nu sunt unele de natură să justifice necesitatea unei astfel de ingerințe. Astfel, prezentăm mai jos unele din **impedimente sesizate legate de amendamentele deja operate/care se propun a fi operate și impactul acestora asupra climatului investițional din RM**:

1) Contrar scopului anunțat prin Notele informative anexate la HG nr.229/2024 și la politica fiscală pentru 2025, dar și prin efectul unor astfel de modificări, companiile vor fi obligate să emită factura fiscală pentru fiecare transportare/expediere a mărfurilor (însoțirea mărfurilor, pe timpul transportării acestora), fapt care va mări considerabil costurile administrative asumate.

În context, ținem să menționăm faptul că potrivit Notelor informative respective, proiectele normative vizate au fost elaborate în scopul simplificării procesului de administrare a afacerilor, eficientizării procedurii de administrare fiscală, precum și reducerii birocratiei și a costurilor suportate de agenții economici.

Constatăm, cu regret, faptul că condițiile ce au impus elaborarea proiectelor menționate supra, dar și finalitățile urmărite sunt unele realmente compromise, în condițiile în care, efectele acestor modificări nu vor minimiza costurile afacerii, ci, invers, le vor spori substanțial. Or, astfel cum a

fost menționat supra, utilizarea avizelor de însoțire a fost preluată din practica europeană, fapt care permitea corectarea erorilor ce țin de cantitatea, calitatea și sortimentul mărfurilor livrate de furnizor în adresa beneficiarului. Imposibilitatea utilizării avizelor de însoțire a mărfii va genera în mod vădit mărirea bruscă a numărului de retururi de marfă cu efect direct în neplinirea la timp a rafturilor cu produsele necesare, cât și ar pune presiune de câteva ori mai mare pe echipa care se ocupa de procesarea documentelor primare.

O astfel de abordare, este una absolut nejustificată, mai ales în condițiile în care mediul de afaceri este încurajat să-și automatizeze/digitalizeze afacerile și procesele interne pentru a fi competitiv și eficient. Ținem, de asemenea, să menționăm faptul că implementarea în evidența contabilă, atât la nivel de furnizor, cât și la nivel de beneficiar, a cerințelor legate de circuitul mărfurilor prin documentarea pe baza avizului de însoțire a presupus și adaptarea sistemelor interne de evidență contabilă și control pentru a satisface cerințele imputabile unei astfel de documentări. Urmare a modificărilor operate, companiile vor fi nevoite să suporte cheltuieli cu ajustarea acestor sisteme și care nu sunt unele justificate din punct de vedere economic.

2) Republica Moldova a făcut anumiți pași în direcția armonizării legislației naționale la Directivele UE, practica utilizării avizului de însoțire a mărfurilor fiind o expresie fidelă a experienței europene. În context, ținem să subliniem faptul că deși prin Nota informativă la proiectul politicii fiscale pentru 2025 se menționează dorința autorului de a continua procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova la practicile Uniunii Europene, abordarea statului de a anula avizele de însoțire a mărfii demonstrează faptul că înregistrăm restanțe semnificative la cerința de compatibilitate a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene. Cu titlu de exemplu, putem menționa practica României, potrivit căreia, în situațiile în care bunurile circulă fără să fie însoțite de factură, documentul utilizat pe perioada transportului este avizul de însoțire a mărfii.

3) Ținem să menționăm faptul că, de rînd cu costurile substanțiale asumate de mediul de afaceri în vederea conformării cu noile reguli de documentare a tranzacțiilor, și sistemele informaționale ale SFS, urmează a fi adaptate pentru a răspunde în mod maxim de eficient unor astfel de necesități. Un exemplu elocvent, în acest sens, este posibilitatea/lipsa posibilității emiterii facturii fiscale prin intermediul SIA "e-Factura" fără completarea indicatorilor obligatorii care, la momentul expedierii mărfurilor, nu sunt indicați (pentru cazurile în care valoarea impozabilă a livrării impozabile de mărfuri se formează în momentul primirii acestora de către cumpărător ca rezultat al determinării calității, masei și calităților de consum ale mărfurilor).

Reiterăm pe această cale faptul că revenirea la regimul de documentare a circulației mărfurilor în baza avizelor de însoțire, existent până la data intrării în vigoare a noilor reguli de documentare a tranzacțiilor va demonstra decizia fermă a RM de a susține și încuraja mediul de afaceri prin simplificarea poverii administrative, dar și, în egală măsură, nu va distanța cadrul normativ național de *acquis*-ul Uniunii Europene.

3) Revizuirea cotelor TVA pentru producția agro-alimentară

Stabilirea cotei reduse de TVA, de 8% pentru carnea de pasăre și ouă pentru consum, produse pe teritoriul Republicii Moldova. Propunerea dată intervine urmare a faptului că începând cu 07.04.2015, sectorul zootehnic (producătorii de carne și ouă pentru consum) este obligat să achite TVA la cota standard în mărime de 20% din valoarea impozabilă a livrărilor efectuate.

Aplicarea cotei de 20% la carnea de pasăre și ouă pentru consum, defavorizează dezvoltarea sectorului avicol, deoarece cerealele, livrările cărora se impozitează cu TVA 8%, reprezintă peste 70% din toate consumurile întreprinderilor zootehnice – ouă, carne, tineret avicol, și altele.

Producătorii de cereale au acumulat în contul TVA, până în prezent sume enorme. Majorarea cotei TVA de la 8 la 20% pentru cereale, respectiv dreptul producătorilor de a obține restituirea diferenței de 12% din bugetul de stat, pune guvernul în dificultate de a rambursa această diferență, iar întârzierea generează, de la an la an, acumulări tot mai împovărătoare.

Soluționarea pozitivă prin aplicarea cotei de 8% la carnea de pasăre și ouă pentru consum, va permite redresarea sectorului zootehnic fără ca statul să suporte cheltuieli suplimentare. O altă soluție la problema menționată supra ar fi stabilirea cotei unice de 12% per lanț, fapt ce ar diminua situația împovărătoare în care se află businessul din sectorul avicol.

Propunem uniformizarea categoriilor de produse pentru care se aplică cota redusă de TVA 8%. De exemplu, să fie aplicată cota redusă pentru produse lactate, de panificație, fructe și legume. La moment se aplica 8% la anumite coduri de încadrare tarifară și este dificilă din punct de vedere tehnic identificarea și urmărirea codurilor tarifare. În practica altor țări, există multe exemple în care se aplica TVA la categorii mari de produse alimentare.

Atenționăm și despre situația precară în care se află la moment companiile din sectorul apicol, prin urmare propunem de a include în lista produselor impozitate cu cota TVA redusă (8%) mierea naturală ambalată și a produselor din miere, dat fiind faptul că miere este un produs agricol și în țări vecine, de exemplu, România, cota stabilită pentru acest tip de produse este în mărime de 5-9%. Cota actuală în mărime de 20% reprezintă o povară suplimentară și are un impact negativ asupra vânzării oficiale a acestui produs.

4) Scutirea/amânarea de TVA pentru panouri fotovoltaice și invertoare cu eliminarea taxei vamale pentru invertoare achitate la import. Această măsură va accelera dezvoltarea sectorului energetic, și anume industria de regenerabile.

5) Revizuirea art. 36 alin. (1), aferente aplicabilității a maxim 5% din venit impozabil, suma ce poate fi donată ca și cheltuială deductibilă, prin excluderea restricției date de 5%.

Practica României, legea permite ONG-urilor flexibilitatea să fie sponsorizate din Impozit de profit datorat statului în proporție maxim de 20%. Deci orice companie care înregistrează profit, fiind obligată să achite impozit pe profit, poate să direcționeze 20% către orice ONG prin contract de sponsorizare, și 80% din impozit către Bugetul de Stat.

6) Eliminarea limitei de 5 ani pentru raportarea pierderilor fiscale înregistrate. Măsura va permite valorificarea eficientă a pierderilor suportate și va susține companiile noi create sau

intrate pe piața din Republica Moldova în perioada pandemiei, crizei provocate de războiul din Ucraina, care au încetinit substanțial viteza de recuperare a investițiilor în RM. În practica internațională sunt multe exemple de state care nu au limitări de raportare a pierderilor fiscale: Germania, Marea Britanie, Franța, Italia, etc. În România eșalonarea pierderii se efectuează pentru ultimii 7 ani, având una din cele mai rapide creșteri economice din Europa din ultimii ani. Adițional va fi o măsură pozitivă pentru crearea unui cadru investițional mai favorabil și atragerea investițiilor străine.

7) Propunem modificarea art. 95 alin. (2) lit. c) în vederea excluderii limitei de 0,5% din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului, în vederea aplicării TVA la livrarea de mărfuri și servicii efectuată cu titlu gratuit în scopuri de publicitate și/sau de promovare a vânzărilor. Materialele publicitare au doar scop informativ, nu pot fi valorificate de clienți în nici un alt mod și ar trebui să aibă același tratament TVA ca și celelalte forme de publicitate;

Conform prevederilor legislației UE (Directiva TVA 2006/112/CE), operațiunile întreprinse de entitate care presupun oferirea gratuită de materiale publicitare către clienți potențiali clienți, pot fi considerate ca fiind efectuate în scop de publicitate sau de promovare a vânzărilor și, prin urmare, nu ar trebui să fie considerate livrări de bunuri. Eliberarea gratuită a bunurilor este reglementată de art. 16 din Directiva TVA, care face o distincție între tratamentul TVA aplicabil bunurilor cedate cu titlu gratuit de subiectul impozabil în scop comercial și tratamentul aplicabil în cazul bunurilor cedate de subiectul impozabil în scopuri care nu au legătura cu activitatea sa de afaceri.

Astfel, în cazul livrărilor cu titlu gratuit care nu au legătura cu activitatea de afaceri a persoanei impozabile, operațiunile vor fi considerate a fi o livrare de bunuri impozabilă, iar, în acest caz, persoana impozabilă va fi obligată să colecteze TVA aferent acestei operațiuni. Pe de altă parte, livrările gratuite efectuate de o persoană impozabilă în interes comercial (inclusiv publicitate) nu vor fi considerate livrări de bunuri cu titlu gratuit și, prin urmare, persoana impozabilă nu va fi obligată să colecteze TVA. Astfel, accentul se pune pe obiectivul persoanei impozabile în efectuarea unei anumite operațiuni.

Scopul materialelor publicitare imprimate este să informeze consumatorii despre promoțiile curente. Distribuirea acestor materiale (flyere, pliante) este o formă de publicitate, la fel ca publicitatea radio, TV și panourile exterioare. Natura și scopul tranzacției sunt identice pentru aceste forme de publicitate și respectiv tratamentul fiscal ar trebui să fie identic

Contractarea unei companii terțe, ce prestează servicii de publicitate ce includ imprimarea și distribuirea materialelor publicitare, nu cade sub incidența art. 95 alin. (2) lit. c). În acest caz natura tranzacției este identică, consumatorul final primește pliante și flyere, însă tratamentul fiscal este diferit în dependența de cum este documentată tranzacția. La aplicarea prevederilor Codului Fiscal este esențial să se acorde prioritate naturii și conținutului tranzacției.

Distribuirea de ziare nu este o livrare cu titlu gratuit. Flyerele sunt bunuri care nu au destinația sa fie comercializate. Ele nu au nici un folos pentru consumatori. Unicul lor scop este de informare și creșterea vânzărilor.

8) În contextul politicii existente și a planului de acțiuni „Moldova fără numerar” al Guvernului Republicii Moldova privind diminuarea circuitului de cash în economia națională și a promovării decontărilor prin virament, mediul de afaceri de rând cu sistemul bancar sunt cei mai buni promotori ai decontărilor fără numerar.

Rezonând cu planul de acțiuni al Guvernului, mediul de afaceri lansează numeroase campanii promoționale, menite să promoveze cardurile bancare și achitățile prin intermediul acestora. În acest context, noțiunea de “Campanie promoțională” prevăzută de art. 5 din Codul fiscal nu mai satisface acele programe elaborate de către mediul de afaceri în vederea promovării vânzărilor și achităților fără numerar. Suplimentar, noțiunea actuală cuprinde și componenta de jocuri de noroc și loterii, care în Codul fiscal au un regim separat de impozitare și acestea nu întrunesc scopul promovării vânzărilor.

În acest context, am analizat experiența României, pe care o considerăm una oportună și corectă și am constatat, că campaniile promoționale nu sunt limitate în timp și reprezintă acțiuni de promovare a produselor/serviciilor ca urmare a practicilor comerciale implementate de contribuabil.

A se vedea: https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/legislatie/Cod_fiscal_norme_11022020.htm.

9) . În contextul evoluțiilor demografice, **stimularea asigurărilor de viață devine una din principalele opțiuni pentru susținerea sistemului asigurărilor sociale;**

În condițiile în care deficitul forței de muncă este o problemă acută pentru oricare sector al economiei, angajatorii sunt determinați să creeze cele mai bune condiții de muncă pentru salariații lor. Astfel, pentru atragerea și menținerea personalului, angajatorii oferă o gamă variată de beneficii, printre care pot fi introduse și asigurările de viață, fiind un beneficiu pe termen lung și respectiv ajută la menținerea personalului pe termen lung.

O politică continuă de susținere din partea statului, cu o estimare de impact minim asupra bugetului public poate aduce beneficii importante reflectate în creșterea gradului de protecție a populației pe termen lung.

Companiile de asigurări oferă surse de finanțare pentru guvern și sectorul privat pe termen lung, deoarece primele colectate de către asigurații care practică asigurări de viață, sunt investite pentru acoperirea rezervelor tehnice și matematice de asigurări, astfel susținând activitatea economică.

10) Revizuirea totală a Legii nr. 166/2017 și a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 227/2018, prin excluderea prevederilor aferente tichetelor de masă pe suport de hârtie, care au fost excluse anterior din textul legii, cum ar fi modificarea noțiunii de tichet de masă, înlocuirea

sintagmei de "imprimare" cu cea de "emitere", excluderea TVA la imprimarea/emiterea tichetelor de masă și excluderea termenelor de valabilitate a tichetelor de masă.

11) Este necesară clarificarea aspectelor de TVA în cadrul Titlului III din Codul Fiscal, aferent mărimii plăților efectuate de către angajator în folosul salariaților săi conform art. 19 lit. (a), art. 20 lit. (c¹) și (c²) și art. 24 alin. 19³ lit. a), c) și d), alin. (26), atât pe partea deductibilă a plăților efectuate, cât și pe partea impozabilă a plăților la salariat sau nedeductibilă la angajator.

12) Clarificarea

II. Aferent proiectului de Politică fiscală și vamală 2024, intervenim cu următoarele propuneri și obiecții:

1) La art. 19 lit. a) , propunem corectarea prevederii în felul după cum urmează:

„a) plățile acordate salariatului de către angajator pentru recuperarea cheltuielilor personale, precum și plățile în favoarea salariatului, efectuate altor persoane, cu excepția plăților în bugetul asigurărilor sociale de stat, a plăților menționate la art.24 alin.(19), (19⁴) și (24) care nu depășesc plafonul stabilit de Guvern și a art.24 alin.(19³) și (20) care nu depășesc plafonul prevăzut de Codul fiscal și a primelor de asigurare obligatorie de stat, a plăților menționate la art. 24 alin. (19³), (19⁴) și (20), precum și a plăților aferente cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern;”

Redacția care fost propusă prin proiect aduce foarte multe neclarități și anumesumele care depășesc plafonul stabilit de Guvern și Codul Fiscal sunt facilitați sau nu? este o confuzie deoarece se păstrează la început sintagma "cu excepția";14) La art.20 lit.c² trebuie de completat cu noua formulare de la art. 24 alin.19³ lit. a) cu sintagma: "sau cu altă ocazie în modul prevăzut de contractul individual de muncă sau de regulamentul intern".

2) La art. 20 lit. z²⁰) din proiect: completarea art. 20 cu prevederea Z²⁰) crează o concurență neloială cu serviciile prestate de către bănci, asociația de economii și împrumut, emitenți de titluri de creanțe și împrumut, în calitate de dealer primari în tranzacțiile de cumpărare /vânzare a obligațiunilor emise de către autoritățile administrației publice locale.

20) "z²⁰) veniturile persoanelor fizice rezidente obținute sub formă de creștere de capital sau dobânzi aferente valorilor mobiliare de stat procurate direct de pe plaborma Ministerului Finanțelor și aferente obligațiunilor emise de autoritățile administrației publice locale."

3) . La art. 24 alin.(19³) lit. b):

Propunerea din proiect:

„b) perfecționarea salariaților, alta decât cea prevăzută la alin.(19), precum și pentru activitățile aferente consolidării culturii corporative și a spiritului de echipă, în modul stabilit de Guvern, în **cuantum anual ce nu depășește 5% din valoarea calculată** ca diferență dintre fondul de retribuire a muncii total pe întreprindere, determinat pentru anul curent, și fondul de retribuire a muncii persoanelor specificate la grupele minore 112 și 121 din Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova;

Propunem de calculat 5% de la fondul de retribuire a muncii pentru anul precedent, urmînd însă să fie incluse și anumite reguli speciale pentru companiile nou create; Urmărirea celor 5% din fondul de retribuire a muncii pentru evenimentele de consolidarea culturii corporative este foarte complicat deoarece fondul de retribuire a muncii efectiv pentru anul curent îl cunoaștem în Ianuarie anul următor, în caz că este depășit rezultă imposibilitatea aplicării normei date.

4) La art. 24 alin. (19³) lit. c), propunem completarea normei după cum urmează:

"abonamente pentru utilizarea facilităților sportive în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic, oferite de furnizori ale căror activități sunt încadrate la codurile 93.11, 93.12 sau 93.13 ale Clasificatorului activităților din economia Moldovei precum și a intermediarilor, în mărime de până la 50% din salariul mediu lunar pe economie, prognozat și aprobat de Guvern pentru anul pentru care a fost acordat fiecărui salariat;"

Reiteram opinia, deoarece argumentul adus de Ministerul Finanțelor nu corespunde cu solicitarea mediului de afaceri. Nu se dorește majorarea plafonului cum se menționează în argumentare, ci completarea aliniatului cu o sintagma, și anume "intermediari" pentru a cuprinde situația actuala pe piață.

Pe piața Republicii Moldova, abonamentele sportive sunt oferite și de intermediari. Deci intermediarul încheie contracte cu sălile de sport din toată țara, iar angajatorul are posibilitatea sa-l contracteze doar pe acest intermediar. Angajatul poate merge la sala care este mai aproape, comodă. Acest mecanism reduce mult costurile angajatorilor cu logistica, în special acele companii care au subdiviziuni în toată republica și dorește să ofere acest beneficiu cât mai atractiv pentru angajați.

5) La art.24 dupa alin.(26) se propune de completat cu un nou aliniat:

"(27) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru organizarea la locul de munca a a spațiului de îngrijire a copiilor. Limita maxima de deducere constituie 0.2% din venitul impozabil." Formularea respectiva va permite o documentare și evidenta a cheltuielilor mult mai simpla pentru astfel de initiativa. Ministerul Muncii promoveaza organizarea spatiilor de ingrijire a copiilor la locul de munca, dar pentru aplicarea acesteia mediul de business are nevoie de claritate și simplitate în documentare.

Modificările efectuate la art.19 și la art.24 propunem să fie implementate cu aplicare din 01.01.2024 pentru a fi consecvenți în aplicarea acestora.

6) Modificarea expusă la art. 31 alin. (4) din Codul fiscal, solicităm respectuos modificarea la alin. (4) după cuvintele „conform regulamentelor Băncii Naționale a Moldovei” să se completeze cu textul „pentru entitățile cu sistem de reglementare contabilă conform Standardelor Naționale de Contabilitate”.

Argumentarea: Având în vedere că conform SNC “CAPITAL PROPRIU ȘI DATORII” subcapitolul “provizioane” nu este listat tipul de provizion pentru acoperirea pierderilor de credite neperformante, OCN-urile care are ales regimul de evidență contabilă conform SNC va fi în situația în care cheltuielile legate de provizionare nu vor putea fi deduse în scopuri fiscale. Excluderea

regulamentului Băncii Naționale a Moldovei din prevederile articolului face imposibilă aplicarea acestuia.

7) Modificările operate la art. 95 alin. (2) din Codul fiscal, prevăzute de proiectul PFV2025, în scopul optimizării proceselor necesită a fi specificate intrarea acestora în vigoare odată cu publicarea în Monitorul Oficial a PFV2025.

Respectiv modificarea *“Art.XII – (1) Prin derogare de la prevederile art.56 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2025, cu excepția Art.II punctul 6) ce vizează completarea articolului 20.cu litera z²¹), punctul 31 ce vizează completarea **articolului 95 alin. (2) lit. i),** art.VII, art. VIII, art. IX pct.30 și pct.31, art.X și art.XI care intră în vigoare la data publicării legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”.*

Modificarea dată este în scop de concretizare a tratamentului fiscal al veniturilor/costurilor suplimentare din echilibrarea pe piața angro a energiei electrice este importantă în contextul implementării Noilor Reguli ale Pieței Energiei Electrice aprobate prin Hotărârea ANRE nr. 283/2020 din 07.08.2020, și ținând cont, că acestea au început să fie aplicate efectiv cu 01 iunie 2022, punerea în aplicare odată cu publicarea respectivelor modificări este binevenită și oportună.

8) La art. XII, aliniatul (1) din Proiect, se propune a fi completat cu sintagma: „cu excepția Art. II, punctul 7 ce vizează modificarea/completarea art. 21 aliniatul (6) care intră în vigoare de la 01.01.2023”.

Necesitatea completării respective se motivează prin faptul că modificările la art. 21 alin.(6) prezentate în Art. II, pct. 7 doar concretizează norma și anume, că prevederile articolului menționat să fie aplicate doar în raport cu persoane interdependente, fără a face referință la fondatorii întreprinderii. Respectiv, considerăm faptul că modificarea art. 21 alin. (6) urmează a fi aplicată din 01.01.2023, data intrării în vigoare a prevederilor aliniatul (6) din articolul 21, introduse în Codul Fiscal prin Legea nr. 356/2022.

9) Clarificarea incertitudinii legate de aplicarea modificărilor aduse Titlului II, Capitolul 7³ din Codul fiscal, referitoare la regimul fiscal al agenților economici care desfășoară activități în domeniul comercializării deșeurilor de metale feroase și neferoase, modificări intrate în vigoare odată cu perioada fiscală a anului 2024.

Este specificat că operatorii economici mici și mijlocii, precum și cei care activează în domeniul comercializării deșeurilor metalice, trebuie să prezinte formularul „SIMM24M”. Acesta implică necesitatea de a delimita veniturile ce nu provin din activitățile desfășurate în baza licenței, conform Legii nr. 160/2011, care conform art. 54¹⁴ din Codul fiscal, ar trebui impozitate corespunzător.

Un exemplu concret este cazul unor companii, care deși dețin o licență pentru deșeuri metalice, nu are ca activitate principală colectarea acestora. Totuși, în urma casărilor și reparațiilor interne, acestea acumulează metale feroase pe care ulterior le vând. Conform noilor prevederi, apare incertitudinea dacă aceștia sunt obligați să declare aceste cantități, deși nu se

încadrează în niciuna dintre categoriile de contribuabili specificate în Anexa 2 la Ordinul Ministrului Finanțelor nr. 40/2020.

Urmare celor expuse supra, solicităm respectuos oferirea clarificărilor aferente aplicabilității Capitolului 7³ „Regimul fiscal al agenților economici care desfășoară activități în domeniul comercializării deșeurilor de metale feroase și neferoase”, **în privința agenților economici a căror activitate de bază nu e colectarea deșeurilor de metale feroase și neferoase și specificarea expresă în conținutul capitolului menționat despre subiecții cărora se aplică prevederile date.**

10) Totodată, intervenim cu unele **propuneri de modificare a Codului vamal nr. 95/2021**, și anume propunem completarea **art. 344 Cod Vamal nr. 95/2021**, cu următoarea prevedere: *“La solicitarea agentului economic, vămuirea poate fi efectuată la alte posturi vamale interne sau de frontiera decât locul de înregistrare a sediului juridic al agentului economic, cu acordul organului vamal”*. Noul Cod Vamal prevede doar posibilitatea declarării bunurilor la posturile vamale din raza de activitate a adresei juridice a agentului economic și nu permite detașarea la alte posturi. Argumentele pentru această modificare sunt următoarele:

- a. Reducerea timpului și costurilor de transport pentru agenții economici care au mai multe puncte de lucru/de descărcare pe teritoriul țării;
- b. Modificarea este necesară pentru reducerea timpului de livrare a mărfurilor perisabile, în cazul vămuirii la frontieră;
- c. Posibilitatea dată poate fi acordată ca un avantaj pentru agenții economici AEO;

11) În Sinteza rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative ce vizează politica fiscală și vamală pe anul 2025, Ministerului Finanțelor a refuzat să includă în proiectul de lege modificarea **articolului 427 alin. (6) Cod vamal nr. 95/2021**. Modificarea propusă vizează acordarea rezidenților Portului Internațional Liber Giurgiulești, care au optat pentru aplicarea regimurilor vamale în vigoare până la 1 ianuarie 2024, a posibilității de a plasa în noul regim vamal special de depozitare „zonă liberă” mărfurile străine care fac obiectul operațiunilor de comerț extern și tranzitează prin PILG și/sau sunt păstrate în PILG o perioadă scurtă de timp, ca etapă intermediară a importului în țară sau a exportului partidelor de marfă consolidate în port în vederea transportului cu nave.

Refuzul Ministerului Finanțelor este motivat prin faptul că aplicarea duală a codurilor vamale nr. 1149/2000 și nr. 95/2021 creează dificultăți la asigurarea supravegherii vamale a mărfurilor, iar introducerea posibilității utilizării simultane de către rezidenți a prevederilor a două Coduri vamale va face imposibilă monitorizarea mărfurilor plasate sub regim vamal de zonă liberă și alte regimuri vamale, inclusiv perfecționarea activă.

Considerăm că argumentul Ministerului Finanțelor în realitate deviază discuția privind modificarea propusă la o problemă nerelevantă pentru această propunere. Plasarea mărfurilor în regim de zonă liberă conform Codului vamal nr. 1149/2000 se efectuează prin depunerea

declarației vamale, iar plasarea în regim special de zonă liberă conform Codului vamal 95/2021 necesită prezentare în vamă și reflectare în evidența rezidentului, chiar dacă nu face obiectul declarării vamale. PILG reprezintă o zonă îngrădită al cărei perimetru și punctele de acces și de ieșire sunt supuse supravegherii vamale, conform prevederilor Codului vamal 95/2021 privind zonele libere. Introducerea și scoaterea oricăror mărfuri din PILG are loc sub supraveghere vamală, iar scoaterea mărfurilor din PILG pe restul teritoriului vamal este supusă declarării vamale indiferent dacă este vorba de mărfuri plasate în regim vechi sau nou. Totodată, plasarea mărfurilor în regim nou de zonă liberă exclude utilizarea lor ca atare. Orice utilizări, altele decât simpla depozitare și manipulare uzuală ce nu afectează substanța mărfurilor, sunt posibile doar prin plasare în alt regim vamal (punere în liberă circulație sau perfecționare activă), ceea ce implică depunerea unei declarații vamale. Acest lucru este valabil și pentru prelucrarea în PILG a mărfurilor străine plasate în regim nou de zonă liberă. Indiferent de faptul dacă rezidentul aplică, cu privire la alte mărfuri regimul vamal vechi, pentru a transforma în PILG mărfurile plasate în regim nou de zonă liberă, acesta va trebui fie să le pună în liberă circulație, fie să le plaseze în regim de perfecționare activă, ambele prin depunerea declarației vamale. Astfel, orice operațiune cu mărfurile din PILG care are relevanță pentru consumul sau transformarea lor ori pentru supunerea lor drepturilor de import, este supusă înregistrării și este vizibilă pentru autoritatea vamală. Dacă rezidentul nu poate dovedi existența mărfurilor respective, urmează să suporte consecințele vamale aplicabile. Aceasta este o situație existentă în PILG și în zonele economice libere chiar și în prezent, reieșind din faptul aplicării actuale a ambelor regimuri – vechi și nou.

În aceste condiții, nu vedem cum posibilitatea utilizării simultane a prevederilor ambelor regimuri de către unul și același rezident ar duce la imposibilitatea monitorizării mărfurilor plasate în regimurile respective. Evidența vamală a celor două fluxuri marfare se va realiza în paralel, cu metodele aplicabile în fiecare caz (respectiv, declarare vamală și înscriere în evidențe), iar Serviciul Vamal va putea în orice moment controla situația prin analiza declarațiilor vamale, pentru mărfurile plasate în regimul de zonă liberă vechi, mărfurile scoase din PILG și mărfurile introduse inițial în regim de zonă liberă nou, al căror regim vamal în PILG a fost ulterior modificat. Pentru mărfurile aflate în regim de zonă liberă nou se vor analiza datele din evidența ținută de rezidentul PILG conform cerințelor normative.

În această configurație, Serviciului Vamal are sarcina de a elabora cerințe de evidență a mărfurilor plasate în regim de zonă liberă nou, care să asigure o monitorizare fidelă, curentă și și la îndemâna autorității vamale a acestor mărfuri și a stocurilor lor la fiecare rezident. Deocamdată, regulamentul elaborat de Serviciul Vamal cu acest scop nu asigură acest lucru în mod adecvat. Din informațiile disponibile, Serviciul Vamal încă urmează să elaboreze norme pentru soluționarea problemei evidențelor în zonele libere. Această problemă nu este însă afectată de aplicabilitatea regimului vamal vechi, de care continuă să beneficieze rezidenții PILG. Dualitatea regimurilor vamale deja există în PILG chiar dacă fiecare rezident nu poate opta decât pentru unul din regimuri. Admiterea faptului ca unul și același rezident să poată aplica regimuri diferite,

În funcție de finalitatea mărfurilor, nu va schimba fundamental situația, întrucât această dualitate va viza fluxuri separate de mărfuri ale rezidentului, supuse unor operațiuni de evidență distincte. Problema Serviciului Vamal cu monitorizarea mărfurilor plasate în noul regim de zonă liberă și abilitatea Serviciului Vamal de a reglementa și de a realiza această monitorizare nu va fi afectată de acordarea rezidenților PILG a posibilității de a utiliza ambele regimuri concomitent. Continuăm să susținem că propunerea este benefică pentru activitatea comercială externă a țării, deoarece duce la simplificarea procedurilor și formalităților vamale, scutind importatorii și exportatorii de eforturi și cheltuieli financiare, umane și temporale legate de necesitatea declarării vamale a mărfurilor introduse în PILG pentru tranzitare sau depozitate temporară.

Reieșind din cele menționate, solicităm respectuos examinarea propunerilor EBA Moldova și comunicăm despre deschiderea mediului de afaceri la motivarea stringentei necesități a propunerilor expuse în anexă și participarea ori de câte ori e cazul la sedințe tehnice pentru discutarea mai detaliată a propunerilor prezentate.

Anexe:

- *Anexa nr. 1 „Implementarea conceptului prețurilor de transfer” - 23 file;*
- *Anexa nr. 2 „Sinteza propunerilor cu privire la modificarea și completarea Politicii bugetar-fiscale și altor acte legislative și normative pentru anul 2025” - 81 file;*

Cu înaltă considerațiune,

Mariana RUFA
Director Executiv

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CHIȘINĂU

nr. 2-04/2-153 din 19.06.2024

la nr. _____ din _____

**Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova**

**Copie: Cancelaria de Stat a
Republicii Moldova**

Urmare a examinării proiectului de hotărâre privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025), Primăria Municipiului Chișinău intervine cu unele obiecții, propuneri și completări.

1. Exprimăm dezacordul cu modificările art. 33-35 din Codul Fiscal, propuse în pct. 11-13 din proiect, prin care se majorează cu 10% scutițiile la plata impozitului pe venit acordate persoanelor fizice.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, bugetele locale constituie elemente independente care se elaborează, se aprobă și se execută în condiții de autonomie financiară, urmând să asigure efectuarea măsurilor pentru satisfacerea necesităților social-economice ale populației și dezvoltarea teritoriului în condițiile legilor nr. 436/2006 privind administrația publică locală și nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă.

Conform calculelor estimative, măsura fiscală prevăzută în proiect afectează executarea veniturilor și cheltuielilor bugetului municipal Chișinău în anul 2025 cu circa 60 mln. lei.

Întru minimizarea efectului modificărilor propuse în proiect asupra bugetelor UAT în anul 2025, propunem majorarea scutițiilor sus-nominalizate la un nivel de 6-7%.

Totodată, respectiv, propunem modificarea art. 12 „Transferuri cu destinație specială” din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, prin introducerea prevederilor privind compensarea veniturilor ratate în cazul adoptării actelor legislative în urma cărora se afectează veniturile bugetelor UAT (compensarea

pierderilor prin mecanismul relațiilor interbugetare între bugetul de stat și bugetele UAT).

2. În cadrul examinării prevederilor proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative, ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2024, și elaborării proiectului de lege privind politica fiscală și vamală pentru anul 2025, Primăria Municipiului Chișinău a prezentat propuneri de completare a Titlului VII din Codul Fiscal al RM (taxele locale), cu noi prevederi referitor la includerea în lista taxelor locale a taxei pentru post-terminalele poștale, cu argumentările de rigoare (scr. nr. 2-01/2-199 din 05.06.2023 și nr. 02-01/2-99 din 22.03.2024 se anexează).

Potrivit comentariilor expuse la propunerile respective ale Primăriei Municipiului Chișinău, în tabelul de sinteză a rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea unor acte normative ce vizează politica fiscală și vamală pe anul 2025, în rubrica „Rezultatul examinării obiecției sau propunerii”, autorul a notat: „*Urmează a fi efectuată o analiză amplă de comun cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în vederea încadrării noțiunii în obiectul Legii nr. 231/2010 și în corelare cu legea serviciilor poștale*”.

Dat fiind faptul că prin propunerile nominalizate, Primăria Municipiului Chișinău nu a propus modificarea Legii nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior sau prevederilor Codului Fiscal la alineatele aferente taxei locale pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii, dar a propus de a completa Titlul VII din Cod cu un nou tip de taxă locală, în condițiile în care propunerea respectivă a fost prezentată inițial în luna mai a anului 2023 și repetat în luna martie a anului 2024, *comentariul autorului în tabelul de sinteză a rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor, îl considerăm unul neargumentat și formal.*

Drept urmare, considerăm necesară reiterarea necesității și importanței includerii în Codul Fiscal (Titlul VII) a propunerilor Primăriei Municipiului Chișinău referitor la „taxa locală pentru post-terminale poștale”, cu argumentările de rigoare.

Ținând cont de cele menționate, solicităm reexaminarea propunerilor Primăriei Municipiului Chișinău, expuse în demersurile nr. 2-01/2-199 din 05.06.2023 și nr. 02-01/2-99 din 22.03.2024.

VICEPRIMAR

Olga URSU

olesca.psenitchi.dgf@cmc.md,

022226974

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CHIȘINĂU

nr. 2-01/2-99 din 22.03.2024

la nr. _____ din _____

**Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova**

***pentru informare: Congresul autorităților locale
din Moldova***

Întru consolidarea bazei fiscale și asigurarea întreținerii și dezvoltării capitalei, Primăria Municipiului Chișinău prezintă propuneri la proiectului de lege privind politica fiscală și vamală pentru anul 2025, conform anexei.

Anexă: 7 file.

PRIMAR GENERAL

Ion CEBAN

olesea.pșenițchi.dgf@cmc.md, 022.226.974

Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 83, MD-2012, municipiul Chișinău, Republica Moldova
Tel.: (022) 227 236; 222 380, www.chisinau.md; e-mail: primaria@cmc.md

**Propunerile municipalității pentru elaborarea proiectului de lege
privind politica fiscală și vamală pentru anul 2025**

Nr. d/o	Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor care se propun spre modificare	Conținutul propunerii (recomandării)	Argumentarea propunerii (recomandării)
1.	Codul fiscal nr. 1163/1997 Art. 288 „Noțiuni”	Art. 288 „Noțiuni” se completează cu un punct nou cu următorul cuprins: „18) Post-terminal poștal – unitate, sistem integrat automatizat de auto-deservire pentru recepționarea și distribuirea trimiterilor poștale”.	<p>În prezent, se constată un proces de diversificare a expedierii libere și tranzitului trimiterilor poștale, inclusiv prin folosirea sistemelor integrate automatizate de auto-deservire pentru recepționarea și distribuirea trimiterilor poștale (post-terminale poștale).</p>
2.	Codul fiscal nr. 1163/1997. Art. 289 alin. (2)	Art. 289 alin. (2) după lit. q) se completează cu o prevedere nouă cu următorul cuprins: „r) taxa pentru post-terminale poștale”.	<p>La momentul actual, Codul fiscal (Titlul VII) nu reglementează și nu prevede dreptul autorității deliberative a APL de a aplica taxe locale pentru activitatea post-terminalelor poștale, în funcție de posibilitățile și necesitățile unității administrativ-teritoriale. Serviciile respective sunt prestate de furnizorii de servicii poștale pe tot teritoriul Republicii Moldova, utilizând infrastructura publică a APL, inclusiv prin amplasarea de post-terminale poștale pe terenurile publice.</p>
3.	Codul fiscal nr. 1163/1997, art. 290	Art. 290, după lit. q) se completează cu o prevedere nouă, cu următorul cuprins: „r) taxa pentru post-terminalele poștale – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care prestează servicii poștale de colectare, recepționare, predare a trimiterilor poștale prin intermediul post-terminalelor poștale”.	<p>Urmare a examinării informațiilor disponibile în resursele informaționale, inclusiv pe paginile web ale furnizorilor de servicii poștale (Nova Poshta, Poșta Moldovei), constatăm amplasarea a peste 250 de post-terminale poștale pe teritoriul țării, dintre care circa 200 sunt amplasate pe teritoriul municipiului Chișinău, dintre care 80 unități - pe străzile orașului Chișinău (pe teren municipal), fără achitarea taxelor locale în bugetul local.</p>
4.	Codul fiscal nr. 1163/1997, art. 291 alin. (1)	Art. 291 alin. 1), după lit. q), se completează cu o prevedere nouă, cu următorul cuprins: „r) la taxa pentru post-terminale poștale	

		<p>– unitățile-furnizori de servicii poștale, în conformitate cu prevederile Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016, care prestează servicii poștale de colectare, recepționare, predare a trimiterilor poștale prin intermediul post-terminalelor poștale”.</p>	<p>Pornind de la cele expuse, precum și având în vedere atribuțiile autorității administrației publice locale în domeniul administrării taxelor locale, considerăm oportună operarea următoarelor modificări la Codul fiscal nr. 1163/1997.</p>
5.	<p>Codul fiscal nr. 1163/1997, art. 293 alin. (5)</p>	<p>„Art. 293 alin. (5), după sintagma „În cazul obiectelor impunerii stipulate la art. 291 lit. e), i), j) și q)”, se completează cu sintagma „r)”, mai departe după text.</p>	
6.	<p>Codul fiscal nr. 1163/1997, Art. 297 alin. (6)</p>	<p>„Art. 297 alin. (6), se completează cu o prevedere nouă cu următorul cuprins: „e) în cazul taxei pentru post-terminale poștale – în funcție de suprafața post-terminalului poștal, locul amplasării”.</p>	
7.	<p>Codul fiscal nr. 1163/1997 Anexă la Titlul VII</p>	<p>Anexa la Titlul VII al Codului fiscal se completează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Coloana „Denumirea taxei” - cu sintagma „Taxa pentru post-terminale poștale”; - Coloana „Baza impozabilă a obiectului impunerii” - cu sintagma „Post-terminalele poștale, prin intermediul cărora se prestează servicii poștale de colectare, recepționare, predare a trimiterilor poștale”; - Coloana „Unitatea de măsură a cotei” - cu sintagma „Lei anual pentru fiecare post-terminal”; - Coloana „Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și 	

		organele împuternicite” - cu sintagma „Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar”.	
8.	Codul fiscal nr. 1163/1997: Art.156 alin. (2)	Art. 156 alin. (2) se propune în următoarea redacție: „Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale exercită, corespunzător domeniului de activitate, atribuțiile de popularizare a legislației fiscale și de examinare a petițiilor, cererilor și reclamațiilor contribuabililor, de asigurare a evidenței integrale și conforme a contribuabililor ale căror obligații fiscale sînt calculate de serviciul respectiv și a evidenței acestor obligații, alte atribuții prevăzute expres de legislația fiscală. Atribuțiile privind compensarea sau restituirea sumelor plătite în plus, privind efectuarea controlului fiscal sînt exercitate, conform prezentului cod, în comun cu Serviciul Fiscal de Stat.”	Prin Legea nr. 204/2021 pentru modificarea unor acte normative, la art. 156 din Codul fiscal, au fost operate modificări prin completarea alin. (2) cu următorul enunț: „Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale efectuează executarea silită a obligației fiscale restante în raport cu plățile și contribuabilii administrați, în modul stabilit de Codul de procedură civilă și Codul de executare”, inclusiv art. 158 din Codul fiscal „Obligațiile Serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale” a fost completat cu un nou punct k ¹ , care obligă Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale să efectueze executarea silită a obligației fiscale restante în raport cu plățile și contribuabilii administrați, în modul stabilit de Codul de procedură civilă și Codul de executare. Iar conform pct. 4 din Regulamentul tip, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 998/2003 privind activitatea serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriei, SCITL administrează următoarele taxe și impozite: a) impozitul funciar de la persoanele fizice (cetățeni) și gospodăriile țărănești (de fermier); b) impozitul pe bunurile imobiliare de la persoanele fizice (cetățeni) din valoarea estimată (de piață); c) taxa de la posesorii de câini; e) taxa pentru salubritate. Conform art. 156-158 din Codul fiscal, atribuțiile SCITL-urilor din cadrul DCITL sunt cele de popularizare a legislației fiscale și de examinare a petițiilor, cererilor și reclamațiilor, asigurarea evidenței integrale și conforme a contribuabililor ale căror obligații sunt calculate de SCITL-ul respectiv și a evidenței acestor obligații. Atribuțiile privind compensarea sau restituirea sumelor plătite în plus sunt exercitate în comun cu Serviciul Fiscal de Stat. În același timp, capitolul II „Executarea creanțelor bănești” din Titlul VII

„Executarea actelor administrative individuale și a contractelor administrative”, alin. (1) din art. 175 din Codul administrativ, stabilește că prevederile acestui capitol se aplică creanțelor bănești bazate pe dispoziții de drept public, *cu excepția creanțelor bănești bazate pe dreptul statului de a percepe impozite, taxe și alte plăși, cărora li se aplică prevederile Codului fiscal.*

Această prevedere corespundea spiritului legii până la operarea modificărilor la Codul fiscal, or executarea creanțelor respective era efectuată de către Serviciul Fiscal de Stat conform unor norme de drept public (Codul fiscal). Totodată, procedura de executare silită a creanțelor care este în competența Serviciului Fiscal de Stat se realizează în continuare conform procedurii reglementate de Codul fiscal.

Mai mult ca atât, atragem atenția asupra art. 2 din Codul administrativ, potrivit căruia (2) Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

La caz, prezintă relevanță și Regulamentul de executare a creanțelor bănești bazate pe dispoziții de drept public, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 618/2019, prin care autoritatea publică este îndreptățită să revindică dreptul supus executării, prin emiterea unui mandat de executare pentru autoritatea de executare (Serviciul Fiscal de Stat). Conform pct. 11 din Regulamentul menționat supra, executarea creanțelor bănești se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu titlul V capitolul 9 din Codul fiscal, care se aplică suplimentar prevederilor Codului administrativ nr. 116/2018.

Astfel, nu este clară aplicarea normelor menționate supra.

Serviciul Fiscal de Stat și-a „despovărat” atribuțiile prin delegarea acestei atribuții APL-urilor, care nu dispun de capacitatea necesară de a întreprinde acțiuni de executare silită prin înaintarea cererilor de chemare în judecată conform Codului de procedură civilă, or costul resurselor implicate în acest

			<p>proces depășește cu mult creanțele respective.</p> <p>În acest sens, solicităm să fie luate în considerare cele menționate pentru a fi ajustate prevederile Codului fiscal și Codului administrativ în vederea aplicării normelor corespunzător scopului și interesului general/public protejat și pentru a asigura respectarea principiului unității între litera și spiritul legii, care are ca efect evitarea soluțiilor dogmatice, abuzul sau arbitrariul. În sinteză, textul evidențiază provocările întâmpinate în aplicarea normelor privind executarea creanțelor bănești, precizând ambiguitățile create de modificările legislative. Ajustarea Codului fiscal și Codului administrativ este solicitată pentru a asigura o aplicare coerentă, evitând presiunea excesivă asupra instanțelor de judecată.</p> <p>Suplimentar, atragem atenția asupra art. 189 din Codul administrativ, potrivit căruia (3) În cazurile prevăzute de lege, precum și în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată și de autoritatea publică.</p> <p>Norma respectivă creează incertitudini în aplicare, or autoritățile publice nu pot fi limitate la înaintarea acțiunilor în contenciosul administrativ, iar potrivit art. 204 din Codul administrativ, părți în procedura de contencios administrativ pot fi persoanele fizice sau juridice și autoritățile publice în sensul art. 7 din Codul administrativ.</p> <p>În plus, incertitudinile generate de acțiunile în contenciosul administrativ și aspectele legate de revendicarea drepturilor sunt punctate, exprimându-se preocuparea că limitările impuse autorităților publice pot crea dificultăți în protejarea intereselor acestora.</p>
9.	<p>Legea nr. 397/2003 Art. 5. alin. (5). pct. 1), litera b). (i) liniuța 2</p>	<p>Art 5. alin. (5), pct. 1), litera b), (i) liniuța 2: se propune în următoarea redacție: – pentru bugetul municipal Chișinău - 100% din volumul total colectat pe teritoriul municipiului</p>	<p>În conformitate cu art. 3 alin. (1) din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, bugetele locale sunt autonome, urmând să asigure efectuarea măsurilor pentru satisfacerea necesităților social-economice ale populației și dezvoltarea teritoriului în condițiile legilor nr. 436/2006 privind administrația publică locală și nr.</p>

		Chișinău (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului).	435/2006 privind descentralizarea administrativă. În condițiile legislației existente, pe când ritmul creșterii ratei inflației în țară în anii 2022-2023 a influențat majorarea considerabilă a costurilor de întreținere și reparație a infrastructurii capitalei cu o populație de circa 780,0 mii de locuitori și ținându-se cont de faptul că dezvoltarea infrastructurii municipiului necesită investiții mari pentru a asigura funcționalitatea acesteia, executarea competențelor delegate APL din municipiul Chișinău în temeiul art. 4 din Legea nr. 435/2006, este foarte dificilă. E de menționat că veniturile care se generează pe teritoriul municipiului Chișinău în anul 2023 au constituit (au fost preconizate) în sumă de 23 440 929,11 mii lei. Din această sumă, bugetului municipiului Chișinău îi revin doar 3 356 232,01 mii lei sau 14,32 la sută. Suma de 20 084 697,10 mii lei sau 86,29 la sută revine Bugetului de Stat, resurse financiare din care sunt acoperite transferuri de la Bugetul de Stat pentru toată republica, inclusiv municipiul Chișinău, având în vedere că volumul transferurilor de la bugetul de stat către bugetele locale pentru anul 2023 a constituit 19 363 537,8 mii lei. Din suma care se generează pe teritoriul municipiului Chișinău, direct în bugetul municipal Chișinău (APL II) sub formă de taxe locale, impozite pe proprietate, venituri colectate și alte tipuri de venituri se livrează în sumă totală de 961 759,7 mii lei. Totodată, suma de 2 018 415,0 mii lei, zilnic se transferă din bugetul de stat sub formă de defalcări și anume, defalcări din venituri de la persoane fizice în sumă de 2 015 415,0 mii lei sau 50 la sută și 3 000,0 mii lei din contul impozitului unic perceput de la rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației sau 0,4 la sută din totalul acumulărilor de pe teritoriul municipiului Chișinău. Respectiv, bugetul municipal de nivelul II constituie 2 980 174,70 mii lei sau 12,71 la sută. Transferurile de la Bugetul de Stat, calculate în baza formulelor, au fost precizate în sumă totală de 3 921 301,9 mii lei. Ținem să informăm că, până la reforma finanțelor publice locale, adoptată prin Legea nr. 267/2013 pentru modificarea și
10.	Legea nr. 397/2003 Art5. alin. (5) pct. 1) litera b)	Art 5. alin. (5), pct. 1), litera b) se completează cu o prevedere nouă cu următorul cuprins: „Iii - impozitul pe venit al persoanelor juridice: – pentru bugetul municipal Chișinău – 50% din volumul total colectat pe teritoriul municipiului Chișinău (cu excepția unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi din componența municipiului)”.	

			<p>completarea unor acte legislative, cu intrarea în vigoare din 01.01.2015, întreținerea infrastructurii drumurilor, instituțiilor de învățământ, domeniul asistenței sociale și altor cheltuieli care sunt la moment finanțate din contul transferurilor de stat, erau asigurate din contul bugetului municipal Chișinău, având în vedere că impozitul pe venit de la persoane fizice era parte componentă a veniturilor bugetului municipal Chișinău în cuantum de 100%. Totodată în bugetul municipal se virau defalcări în cuantum de 50% din impozitul pe venitul persoanelor juridice și 50% din taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova.</p> <p>Totodată, în anul 2019, prin Legea nr. 178/2019, au fost operate modificări la Legea nr. 397/2003, începând cu 01.01.2020, privind majorarea pentru APL de ambele niveluri (cu excepția bugetului municipal Chișinău) a cotelor defalcărilor de la impozitul pe venitul persoanelor fizice cu 15-30 % din volumul colectat pe teritoriul UAT, în pofida contribuției municipiului Chișinău la formarea BNP.</p> <p>Luând în considerare cele expuse, pentru consolidarea bazei fiscale și asigurarea întreținerii și dezvoltării capitalei, propunem repetat revizuirea prevederilor art. 5 din Legea nr. 397/2003 „Privind finanțele publice locale”, prin stabilirea cotelor procentuale ale defalcărilor de la impozitele generale de stat pentru bugetul municipal Chișinău:</p> <ul style="list-style-type: none">- impozitul pe venitul persoanelor fizice în mărime de 100 % din volumul colectat în teritoriu;- impozitul pe venitul persoanelor juridice în mărime de 50 % din volumul colectat în teritoriu.
--	--	--	--

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI CHIȘINĂU

nr. 2-01/2-199 din 05.06.2023

la nr. _____ din _____

**Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova**

Urmare a examinării proiectului de lege privind modificarea unor acte normative ce vizează politică fiscală și vamală, Primăria Municipiului Chișinău intervine cu unele propuneri și completări.

1. Referitor la art. II, pct. 7 și pct. 18 din proiect: modificarea art. 33 și art. 90¹ din Codul fiscal referitoare la schimbarea condițiilor de impozitare cu impozitul pe venit:

Propunem modificarea art. 12 „Transferuri cu destinație specială” din Legea nr. 397/2003 „Privind finanțele publice locale” prin introducerea prevederilor privind compensarea veniturilor ratate în cazul adoptării actelor legislative în urma cărora se afectează veniturile bugetelor UAT (compensarea pierderilor prin mecanismul relațiilor interbugetare între bugetul de stat și bugetele UAT).

2. Referitor la art. II, pct. 68-72 din proiect:

În prezent se constată un proces de diversificare a expedierii libere și tranzitului trimiterilor poștale, inclusiv prin folosirea sistemelor integrate automatizate de auto-deservire pentru recepționarea și distribuirea trimiterilor poștale (post-terminale poștale).

La momentul actual, Codul fiscal (Titlul VII) nu reglementează și nu prevede dreptul autorității deliberative a APL de a aplica taxe locale pentru activitatea post-terminalelor poștale, în funcție de posibilitățile și necesitățile unității administrativ-teritoriale. Serviciile respective sunt prestate de furnizorii de servicii poștale pe tot teritoriul Republicii Moldova, utilizând infrastructura publică a APL, inclusiv prin amplasarea de post-terminale poștale pe terenurile publice.

Urmare a examinării informațiilor disponibile în resursele informaționale, inclusiv pe paginile web ale furnizorilor de servicii poștale (Nova Poshta, Poșta Moldovei), constatăm amplasarea a peste 250 de post-terminale poștale pe teritoriul țării, dintre care circa 200 sunt amplasate pe teritoriul municipiului Chișinău, dintre care 80 unități - pe străzile orașului Chișinău (pe teren municipal), fără achitarea taxelor locale în bugetul local.

Pornind de la cele expuse, precum și având în vedere atribuțiile autorității administrației publice locale în domeniul administrării taxelor locale, considerăm oportună operarea următoarelor modificări la Codul Fiscal nr. 1163/1997:

1. Pct. 68 din proiect: Art. 288 „Noțiuni” se completează cu un alineat nou, care va avea următorul cuprins:

„18) *Post-terminal postal* – unitate, sistem integrat automatizat de auto-deservire pentru recepționarea și distribuirea trimitărilor poștale”.

2. După pct. 68 din proiect, se include un pct. nou, care va avea următorul cuprins:

„Art. 289 alin. (2), după prevederea expusă la lit. q) se completează cu o prevedere nouă cu următorul cuprins:

„r) taxa pentru post-terminale poștale”.

3. Pct. 69 din proiect de expus în următoarea redacție:

69. La articolul 290 litera c), cuvintele „mijloacelor de transport,” se exclud și după lit. q) se completează cu o prevedere nouă, care va avea următorul cuprins:

„r) *taxa pentru post-terminalele poștale* – persoanele juridice sau persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător care prestează servicii poștale de colectare, recepționare, predare a trimitărilor poștale prin intermediul post-terminalelor poștale”.

4. Pct. 70 se completează cu o prevedere nouă, care va avea următorul cuprins:

„Art. 291 alin. 1) după lit. q) se completează cu o prevedere nouă, care va avea următorul cuprins:

„r) la taxa pentru post-terminale poștale – unitățile-furnizorii de servicii poștale, în conformitate cu prevederile Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016, care prestează servicii poștale de colectare, recepționare, predare a trimitărilor poștale prin intermediul post-terminalelor poștale”.

5. După pct. 70 din proiect, se include un punct nou cu următorul cuprins:

„Art. 293 (Modul de calculare) alin. (5), după sintagma „În cazul obiectelor impunerii stipulate la art. 291 lit. e), i), j) și q)” se completează cu sintagma „r)”, mai departe după text.

6. După pct. 71 din proiect, se include un punct nou cu următorul cuprins:

„Art. 297 alin. (6) se completează cu o prevedere nouă cu următorul cuprins:

„e) în cazul taxei pentru post-terminale poștale – în funcție de suprafața post-terminalului postal, locul amplasării.”.

7. Pct. 72 din proiectul anexei (tabelul), se completează cu o prevedere nouă în următoarea redacție:

Denumirea taxei	Baza impozabilă a obiectului impunerii	Unitatea de măsură a cotei	Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și organele împuternicite
1	2	3	4
Taxa pentru post-terminale poștale	Post-terminalele poștale, prin intermediul cărora se prestează servicii poștale de colectare, recepționare, predare a trimitărilor poștale	Lei anual pentru fiecare post-terminal	Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

3. La art. IX din proiect referitor la modificarea art. 15 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale:

Propunem după cuvintele „pentru investiții capitale” de introdus în paranteze cuvintele „(construirea, renovarea, reconstruirea sau extinderea mijloacelor fixe existente)”, în conformitate cu specificările investițiilor capitale din ordinul ministrului finanțelor nr. 216/2015 cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, și totodată, HG nr. 684/2022 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice.

Analogic, aceleași completări și la art. 45 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, în modul următor: după cuvintele „investiții capitale” de adăugat în paranteze cuvintele „(construirea, renovarea, reconstruirea sau extinderea mijloacelor fixe existente)”.

Suplimentar la proiect:

1. În conformitate cu art. 3 alin. (1) din Legea nr. 397/2003 „Privind finanțele publice locale”, bugetele locale sunt autonome, urmând să asigure efectuarea măsurilor pentru satisfacerea necesităților social-economice ale populației și dezvoltarea teritoriului în condițiile legilor nr. 436/2006 „Privind administrația publică locală” și nr. 435/2006 „Privind descentralizarea administrativă”.

În condițiile legislației existente, pe când ritmul creșterii ratei inflației în țară în anii 2022-2023 a influențat majorarea considerabilă a costurilor de întreținere și reparație a infrastructurii capitalei cu o populație de circa 780,0 mii de locuitori și ținându-se cont de faptul că dezvoltarea infrastructurii municipiului necesită investiții mari pentru a asigura funcționalitatea acesteia, executarea competențelor delegate APL din municipiul Chișinău în temeiul art. 4 din Legea nr. 435/2006, este foarte dificilă.

Menționăm că ponderea veniturilor colectate în teritoriul Chișinăului în veniturile republicii, planificate pentru anul 2023 în sumă de 30,9 mlrd. lei, constituie 22,0 mlrd. lei sau 71,2 %, dintre care bugetului municipal pentru anul 2023 îi revin 6,8 mlrd. lei sau 22,0 % din veniturile încasate în teritoriu.

În anul 2019, prin Legea nr. 178/2019, au fost operate modificări la Legea nr. 397/2003, începând cu 01.01.2020, privind majorarea pentru APL de ambele niveluri (cu excepția bugetului municipal Chișinău) a cotelor defalcărilor de la impozitul pe venitul persoanelor fizice cu 15-30 % din volumul colectat pe teritoriul UAT, în pofida contribuției municipiului Chișinău la formarea BNP.

Luând în considerare cele expuse, pentru consolidarea bazei fiscale și asigurarea întreținerii și dezvoltării capitalei, propunem repetat revizuirea prevederilor art. 5 din Legea nr. 397/2003 „Privind finanțele publice locale”, prin stabilirea cotelor procentuale ale defalcărilor de la impozitele generale de stat pentru bugetul municipal Chișinău:

- impozitul pe venitul persoanelor fizice în mărime de 70 % din volumul colectat în teritoriu;
- impozitul pe venitul persoanelor juridice în mărime de 20 % din volumul colectat în teritoriu.

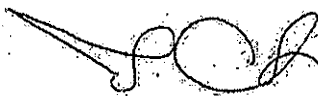
2. În art. 40 alin. (5) din Legea nr. 436/2006, după cuvintele „primăriei municipiului Bălți,” se adaugă cuvintele „personalul subdiviziunilor consiliilor locale”, în continuare după text.

Prin art. II al Legii nr. 370/2023 „Privind modificarea actelor legislative”, au fost modificate prevederile art. 14 și art. 40 din Legea nr. 436/2006 în vederea acordării personalului primăriei a unei indemnizații. Drept scop al modificărilor a fost menționată motivarea personalului din cadrul APL întru realizarea eficientă a politicilor fiscale locale în vederea atingerii indicatorilor de colectare a taxelor și impozitelor locale din anii precedenți.

În municipiul Chișinău, în baza regulamentelor de funcționare aprobate de Consiliul municipal Chișinău, atribuțiile de administrare a activităților supuse taxelor locale și plăților – veniturilor proprii ale bugetului (plățile pentru locațiunea patrimoniului municipal și pentru arenda terenurilor municipale, plățile pentru certificatele de urbanism și autorizările de construire) sunt delegate subdiviziunilor Consiliului, care contribuie la încasarea deplină a plăților bugetare-calculate.

3. În art. 2 al ordinului ministrului finanțelor nr. 158 din 25.11.2019 cu privire la aprobarea informațiilor furnizate de Serviciul Fiscal de Stat autorităților publice locale în scopul elaborării proiectelor bugetelor locale, după cuvintele „calculului impozitului pe bunurile imobiliare”, se vor adăuga cuvintele „și alte dări de seamă generalizatoare necesare și solicitate”.

În cadrul auditului conformității procesului bugetar și gestionării patrimoniului public în anii 2018-2020 la UAT mun. Chișinău, Curtea de Conturi a Republicii Moldova a menționat că APL-a municipiului Chișinău nu dispune de informație exhaustivă și veridică ce ține de indicatorii care stau la baza calculării veniturilor. Solicităm modificarea menționată în scopul lărgirii bazei de date privind baza fiscală a UAT.

PRIMAR GENERAL

Ion CEBAN

CONFEDERAȚIA NAȚIONALĂ
A SINDICATELOR DIN MOLDOVA

Str. 31 August 129, MD-2012, Chișinău,
Tel. (373 22) 266502; Tel/fax: (373 22) 234508
www.sindicat.md; e-mail: office@cnsm.md

НАЦИОНАЛЬНАЯ КОНФЕДЕРАЦИЯ
ПРОФСОЮЗОВ МОЛДОВЫ

Ул. 31 Августа 129, MD-2012, Кишинэу,
Tel. (373 22) 266502; Tel/fax: (373 22) 234508
www.sindicat.md; e-mail: office@cnsm.md

19.06.2024 Nr. 03-02/464

La nr. 15/3-06/146 din 06.06.2024

ROMANIA - REPUBLICA MOLDOVA	
MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
DATA	19 IUN 2024
CODUL	A-1930

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

Cu referire la *proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2025)*, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova vine cu următoarele propuneri.

1. La art. II al proiectului de lege (modificarea Codului fiscal nr. 1163/1997).

- Pct. 8 referitor la modificarea art. 24 din Codul fiscal, considerăm inoportună modificarea alin. (15¹) pornind de la faptul că prevederea respectivă stabilește dreptul la deducerea cheltuielilor efectuate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de alocații financiare destinate activității sindicatelor pentru utilizarea lor în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă.

Astfel, dreptul la deducere constituie un element de stimulare a negocierilor colective și încheierii contractelor colective de muncă la nivel de unitate economică, care conform alin. (1) al art. 30 din Codul muncii, este actul juridic care reglementează raporturile de muncă și alte raporturi sociale în unitate, încheiat în formă scrisă între salariați și angajator de către reprezentanții acestora. Mai mult decât atât, potrivit alin. (3) al art. 31 din Codul muncii, în contractul colectiv de muncă pot fi prevăzute, în funcție de situația economico-financiară a angajatorului, înlesniri și avantaje pentru salariați, precum și condiții de muncă mai favorabile în raport cu cele prevăzute de legislația în vigoare și de convențiile colective.

Concomitent, reieșind din statutul de țară candidat, Republica Moldova și-a asumat transpunerea Directivei UE 2022/2041 privind salariile minime adecvate în Uniunea Europeană, până în septembrie 2025, conform Planului Național de Acțiuni pentru Aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2024-2027. Directiva în cauză stabilește ca obiectiv atingerea unei rate de acoperire cu negocieri colective a 80 % din salariați. Prin urmare, considerăm imperioasă majorarea plafonului deducerilor de la 0,15% la cel puțin 0,2% din fondul de retribuire a muncii.

- Pct. 11, 12 și 13 referitor la modificarea art. 33-35 din Codul fiscal, salutăm propunerea Ministerului Finanțelor de majorare a scutirilor. Totodată, considerăm necesară examinarea posibilităților de a majora scutirile menționate cel puțin la rata inflației realizate în perioada ianuarie 2022 - mai 2024 de 41,17%.

În vederea corelării veniturilor care condiționează statutul de persoană aflată la întreținere cel puțin cu mărimea alocației sociale pentru persoanele vârstnice (50% din pensia minimă pentru limita de vârstă) – 2778 lei x 50% x 12 luni = 16668 lei, propunem la art. 35, alin. (2), litera b), substituirea cifrei „11280 lei” cu cifra „16668 lei”.

Suplimentar, CNSM solicită examinarea posibilității reintroducerii scutirii acordate soției (soțului), prevăzute anterior la art. 35, alin. (1) din Codul fiscal, reieșind din faptul că acesta reprezintă o măsură de susținere a familiilor cu copii pe perioada când unul dintre părinți se află în concediul de îngrijire a copilului și este în imposibilitatea de a activa și a utiliza scutirea personală.

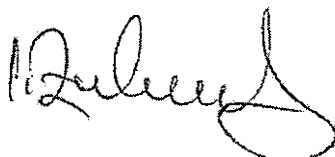
2. Insistăm pe includerea în categoria deducerilor cheltuielilor persoanelor fizice, prevăzute la art. 35² din Codul fiscal, a cotizațiilor de membru de sindicat, în cuantum de până la 1% din salariu și alte plăți aferente acestuia, achitate de contribuabili în decursul perioadei fiscale, fapt ce ar asigura egalarea în drepturi a partenerilor sociali – angajatori și salariați în realizarea dreptului la afiliere. Or, conform art. 24, alin. (15) din Codul fiscal este permisă deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru, destinate activității patronatelor, fundațiilor și altor asociații de reprezentare a activității de întreprinzător.

3. Pornind de la aplicarea regimului de impozitare a indemnizației de eliberare, propunem examinarea posibilității calculării contribuțiilor de asigurări sociale de stat aferente acesteia, astfel încât sumele respective să fie luate în calculul prestațiilor de asigurări sociale și pensiilor.

În acest sens, propunem excluderea indemnizației de eliberare achitată în conformitate cu prevederile art.186 din Codul muncii din tipurile de drepturi și de venituri aferent cărora nu se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prevăzute de anexa nr. 3 a Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale.

4. În vederea sporirii gradului de protecție și securitate socială, venim cu propunerea de a stabili un regim de asigurare socială și medicală a fondatorilor societăților cu răspundere limitată, în cazul în care aceștia nu realizează venituri supuse contribuțiilor de asigurări sociale de stat și primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală, similar cu cel aplicabil fondatorilor întreprinderilor individuale.

Președinte

Igor ZUBCU

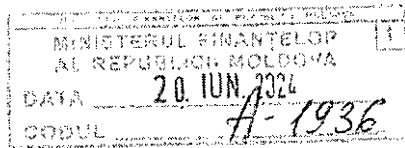
Ex.: Polina Fisticanu
022 266 568
Maia Levîțchi,
022 266 513

Uniunea Avocaților din Republica Moldova
Союз Адвокатов Республики Молдова
Union of Advocates of the Republic of Moldova

MD-2012, mun. Chișinău, str. București, 46, tel.: 022226152, fax: 022226152
e_mail: uniunea.avocatiilor.rm@gmail.com, www.uam.md

Nr. UA/414/2024 din 19.06.2024

Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova
cancelaria@mf.gov.md
iulia.melnic@mf.gov.md

Cu referire la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (ce vizează politica bugetar fiscală și vamală pentru anul 2025), propus spre consultări publice pe pagina web oficială a Ministerului finanțelor, în limita competențelor funcționale, comunicăm următoarele.

Proiectul propune obligarea reprezentanților profesiilor libere conexe sistemului justiției să calculeze de sine stătător suma anuală a impozitului pe bunurile imobiliare și a impozitului funciar și să prezinte calculul impozitului până la 25 septembrie inclusiv a perioadei fiscale respective (anul fiscal în curs). De asemenea, se propune calculul impozitului funciar să se prezinte utilizând, *în mod obligatoriu*, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art. 187 alin.(2)¹ din Codul fiscal.

În nota informativă la acest aspect se menționează doar că: „Proiectul prevede modificarea articolelor 281-282 din Codul fiscal ce vizează calcularea, achitarea și declararea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe bunurile imobiliare/impozitului funciar de către persoanele fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și în domeniul sănătății, precum și extinderea numărului întreprinzătorilor individuali, gospodăriilor țărănești (de fermier) care vor putea prezenta darea seamă fiscală unificată (Declarația) (forma UNIF).”.

Astfel, autorii proiectului nu argumentează necesitatea unei asemenea soluții și nu evaluează impactul de reglementare al acesteia.

Semnalăm că, impunerea unor astfel de obligații față de avocați, de exemplu, similar obligațiilor pe care le au persoanele care desfășoară activitate de întreprinzător, nu ține cont de faptul că activitatea profesională de avocat nu este o activitate de întreprinzător, or alin. (2) art. 1 al Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură stipulează în mod expres că: „**Activitatea avocatului nu este activitate de întreprinzător.**”.

Mai mult, nu se ține cont de faptul că instituirea unor asemenea obligații pentru avocați riscă să creeze în mod artificial piedici în activitatea profesională de avocat și riscul de aplicare a sancțiunilor pentru nerespectarea noilor sarcini pune în seama avocaților. Specificul activității avocaților nu presupune întotdeauna angajarea unui contabil sau

contractarea serviciilor unui contabil pentru respectarea noilor sarcini de administrare fiscală puse în seama avocaților.

De asemenea, nu este clar în baza cărui criteriu obiectiv se face distincția dintre avocații care trebuie să prezinte calculele pentru impozitul pe bunurile imobiliare și funciar și să achite aceste impozite până la 25 septembrie inclusiv a perioadei fiscale respective (anul fiscal în curs), pe când pentru persoanele fizice care nu sînt înregistrate în calitate de **întreprinzător, la fel ca și avocații care nu desfășoară activitate de întreprinzător și nu sunt înregistrați în această calitate, impozitul se calculează de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor.**

Totodată, în lipsa unui criteriu obiectiv pentru justificarea unui tratament diferențiat, întreprinzătorii individuali, gospodăriile țărănești (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. achită impozitul pe bunurile imobiliare pînă la 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune, pe când avocații, care nu dispun de salariați și întrunesc aceleași condiții sunt obligați prin acest proiect să achite impozitul pentru bunurile imobiliare pînă la data de 25 septembrie a anului fiscal în curs.

Prin urmare, exprimăm dezacordul cu propunerile autorului proiectului ce vizează modificarea modului de calcul, raportare și achitare a impozitului pe bunurile imobiliare pentru avocați și alți liber profesioniști din sectorul justiției, în măsura în care nu există criterii obiective care să justifice o astfel de măsură drept una necesară și proporțională scopului urmărit.

Suplimentar, în contextul elaborării politicii bugetar-fiscale, menționăm că, din anul 2015 Serviciului Fiscal de Stat a recunoscut și aplicat în privința Uniunii Avocaților din Republica Moldova **statutul juridic de organizație necomercială**, deoarece art. 52 al Codului fiscal prevedea că, la organizații necomerciale sunt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, printre aceste organizații înregistrate în conformitate cu legea regăsindu-se și Uniunea Avocaților din Republica Moldova și care beneficiau de scutire la plata impozitului pe venit.

Prin Legea nr. 281/2016, în vigoare din 01.01.2017, în alin. (1) art. 52 Cod fiscal au fost indicate expres organizațiile necomerciale care pot beneficia de scutiri la plata impozitului pe venit, Uniunea Avocaților din Republica Moldova nefiind inclusă în această listă, de altfel cum nu au fost incluse nici celelalte organe profesionale ale persoanelor care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției, care sunt create și funcționează în temeiul legilor speciale.

Acest amendament, efectuat prin Legea nr. 281/2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, nu a fost argumentat în mod rezonabil și nu a fost însoțit de explicarea scopurilor legitime urmărite. Nu a fost arătat în mod clar necesitatea acestui amendament, modul în care modificarea propusă satisface criteriul proporționalității în raport cu scopul urmărit, dacă au fost analizate alte măsuri alternative mai puțin intrusiv, efectul modificărilor legislative propuse. În acest scop, au fost examinate actele însoțitoare la proiectul actului normativ nr. 429/2016. Potrivit notei informative la proiectul dat (pct.

33), amendamentul are drept scop concretizarea tipurilor de organizații necomerciale care sunt în drept să beneficieze de scutirea de la plata impozitului pe venit, fără a oferi o explicație și analiză cu privire la impactul în privința organizațiilor care în rezultat nu vor mai putea beneficia de această scutire.

În același timp, alin. (2) art. 52 al Codului fiscal nr. 1163/1997 stabilește mai multe restricții și cerințe organizațiilor necomerciale, respectarea cărora constituie o condiție pentru scutirea de la plata impozitului pe venit de către acestea, după cum urmează:

a) sînt înregistrate sau create în conformitate cu legislația și desfășoară activitate în corespundere cu obiectivele prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire;

a¹) activitatea economică prevăzută în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire corespunde obiectivelor și scopurilor prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire și rezultă nemijlocit din acestea;

b) în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire este indicată interdicția privind distribuirea mijloacelor cu destinație specială, a altor mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau a proprietății între fondatori și membri ai organizației sau între angajații ei, inclusiv în procesul reorganizării și lichidării organizației necomerciale;

c) mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară, proprietatea organizației sînt utilizate în scopurile prevăzute de statut, de regulament sau de alt document de constituire;

d) nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau proprietatea în interesul unui fondator sau membru al organizației ori în interesul unui angajat, cu excepția plăților salariale sau a altor plăți reglementate de legislația muncii, îndreptate în favoarea acestuia;

e) nu susțin partidele politice, blocurile electorale sau candidații la funcții în cadrul autorităților publice și nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau din proprietate pentru finanțarea acestora.

Analiza acestor cerințe și restricții ne permite să concluzionăm că **Uniunea Avocaților din Republica Moldova corespunde tuturor acestor cerințe impuse organizațiilor necomerciale.**

Astfel:

1) Uniunea Avocaților din Republica Moldova este creată în conformitate cu legislația, și anume în temeiul Legii nr. 1260/2002, este înregistrată și desfășoară activitate în corespundere cu obiectivele prevăzute în statut (Statutul profesiei de avocat din 2011) și conform regulamentului său de organizare și funcționare, aprobat prin Hotărârea Consiliului Uniunii Avocaților din 27 mai 2016;

2) activitatea economică a Uniunii Avocaților din Republica Moldova prevăzută în actele de constituire corespunde obiectivelor și scopurilor prevăzute de acestea și rezultă nemijlocit din aceste acte. În acest sens, subliniem că Uniunea Avocaților din Republica

Moldova nu are drept scop realizarea profitului și desfășurarea activității de antreprenariat, fiind o organizație constituită prin lege în scop de autoadministrare a profesiei de avocat.

3) Uniunea Avocaților din Republica Moldova este creată prin lege și lichidarea acesteia este posibilă doar prin lege, membrii acestei organizații neavând drepturi patrimoniale asupra patrimoniului organizației. Prin urmare, distribuirea mijloacelor între membrii Uniunii Avocaților din Republica Moldova nu este posibilă;

4) toate veniturile realizate și mijloacele Uniunii Avocaților din Republica Moldova pot fi folosite doar în scopurile pentru care a fost constituită Uniunea Avocaților din Republica Moldova, adică în scopul exercitării atribuțiilor prevăzute de lege ale organului profesional al avocaților;

5) UARM este o organizație apolitică.

Astfel, în condițiile în care Uniunea Avocaților din Republica Moldova îndeplinește toate cerințele impuse organizațiilor necomerciale pentru scutirea de impozit pe venit, prevăzute la art. 52 alin. (1) al Codului fiscal nr. 1163/1997, impunerea organului profesional al avocaților cu impozit pe venit constituie un tratament diferențiat fără o justificare obiectivă în raport cu regimul fiscal aplicat organizațiilor necomerciale. Totodată, Comisia de cenzori, Consiliul Uniunii Avocaților și alte organe de autoadministrare ale Uniunii Avocaților din Republica Moldova asigură respectarea prevederilor statutare, inclusiv urmărește ca orice venit să fie utilizat doar în scopul asigurării exercitării atribuțiilor și sarcinilor impuse prin lege pentru autoadministrarea profesiei de avocat. De asemenea, conform art. 35 alin. (4) al Legii nr. 1260/2002, „(4) Modul de gestionare a mijloacelor acumulate în bugetul Uniunii Avocaților se verifică o dată la 4 ani printr-un audit independent.”.

Subliniem că, activitatea Uniunii Avocaților din Republica Moldova reprezintă o activitate exercitată în regim de putere publică, în interesul întregii societății și a autorităților statului, care au delegat o parte din atribuțiile sale către organul profesional de administrare a profesiei libere conexe justiției – avocatura. Avocatul, prin rolul său de intermediar dintre public și justiție este un actor esențial al justiției, și care prin comportamentul său, profesionalismul, probitatea și onoarea sa, contribuie la buna administrare a justiției, și astfel la menținerea încrederii în sistemul justiției, în general, și față de instanțele de judecată, în special. În acest context, este legitimă așteptarea pe care interesul general al publicului, al justiției și al breslei avocaților o are față de organul profesional al avocaților și față de orice avocat în privința capacității acestora de a asigura buna administrare a profesiei și asigurarea în comun și în mod individual al profesionalismului, bunei-reputații și independenței profesiei. În lipsa acestora, se aduce atingere așteptării legitime a justiției, statului și a societății față de membrii și reprezentanții profesiei de avocat.

În condițiile în care statul nu contribuie la formarea bugetului Uniunii Avocaților din Republica Moldova și nu oferă susținere financiară organului profesional al avocaților și, în același timp, atribuie noi sarcini și obligații, a căror îndeplinire solicită resurse financiare suplimentare, considerăm rezonabilă recunoașterea expresă prin lege a regimului fiscal prin

scutirea de la achitarea impozit pe venit. În acest mod, statul va recunoaște și va pune în valoare pe plan fiscal rolul fundamental pe care-l joacă organizațiile profesionale de administrare a profesiilor libere conexe justiției în asigurarea protecției drepturilor și intereselor legitime ale omului, contribuind la consolidarea independenței profesiei, autonomiei financiare a organului profesional al avocaților.

În lipsa unei dispoziții legale exprese privind regimul fiscal aplicabil organelor profesionale conexe sistemului justiției, propunem completarea Codului fiscal cu art. 53⁴ cu următorul conținut:

„Articolul 53⁴. Uniunea Avocaților din Republica Moldova se scutește de impozit pe venit..”.

Cu respect,

Digitally signed by Popescu Dorin
Date: 2024.06.19 16:40:10 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dorin POPESCU
Președinte al Uniunii Avocaților din Republica Moldova

Ex. Vladislav Cirlan
Tel. 022 221910;
e-mail: vladcirlan@yahoo.com